ପ୍ରାଚୀ ଗ୍ରନ୍ଥମାଳା — ଅଷ୍ଟାଦଶ

ଗୁରୁଭକ୍ତି ଗୀତା

ତୃତୀୟ ଖଣ୍ଡ

ପ୍ରକାଶକ

ଉତ୍କଳ ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟ

ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ଭକ୍ତି ଗୀତା

(ତୃତୀୟ ଖଣ୍ଡ)

ଅଚ୍ୟୁତାନନ୍ଦ ଦାସଙ୍କ କୃତ

ଟୀକା ଓ ମୁଖବନ୍ଧ ସହ

ଉତ୍କଳ ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟ ଦ୍ୱାରା

ସଙ୍କଳିତ ଓ ପ୍ରକାଶିତ

୧୯୬୭

ମୂଲ୍ୟ—ପାଞ୍ଚ ଟଙ୍କା ମାତ୍ର

ମୁଖବନ୍ଧ

ମହାପୁରୁଷ ଅଚ୍ୟୁତାନନ୍ଦଙ୍କ ଜୀବନ ଚରିତ ଓ ମାହାତ୍ମ୍ୟ ଅଣାକାର ସଂହିତାର ମୁଖବନ୍ଧରେ ସୁବିସ୍ତୃତ ଭାବରେ ଲିଖିତ ହୋଇଅଛି । ଗୁରୁଭକ୍ତି ଗୀତାର ଦ୍ୱିତୀୟ ଖଣ୍ଡର ମୁଖବନ୍ଧରେ ମଧ୍ୟ କିଛି କୁହା ହୋଇଅଛି । ବର୍ତ୍ତମାନ ସେ ବିଷୟରେ ଆଉ କିଛି କହିବା ଆବଶ୍ୟକ ମନେକରୁନାହିଁ ।

ମହାପୁରୁଷ ତ୍ରିକାଳଦର୍ଶୀ ଥିଲେ ଏହା ତଦୀୟ ଭକ୍ତପରମ୍ପରାରେ କଥିତ । ମହାପୁରୁଷଙ୍କ ମାଳିକାରେ ଭବିଷ୍ୟତ ବିଷୟମାନ କଥିତ ଥିବାର ପ୍ରକାଶ ହୁଏ । ଐତିହାସିକ ସେ ଦୃଷ୍ଟିରେ ବିଷୟମାନ ଦର୍ଶନ କରେ ନାହିଁ । ଗୁରୁଭକ୍ତି ଗୀତା ମହାପୁରୁଷ ଅଚ୍ୟୁତାନନ୍ଦଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ରଚିତ ହେବା ବିଷୟରେ ଐତିହାସିକ ସନ୍ଦିହାନ, କାରଣ ଗୁରୁଭକ୍ତି ଗୀତା ୩ୟ ଖଣ୍ଡ ଅଷ୍ଟମ ପଟଳରେ—

ଅଚ୍ୟୁତର ବଚନ ସେ ଧର ଗୋପସୁତ ।
ଗୁରୁଭକ୍ତି ଗୀତା ତୁମ୍ଭଙ୍କୁ ହେବ ହିତ ॥
ତୁମ୍ଭ ଅଂଶମାନ ଏହି ଗ୍ରନ୍ଥ ଯେ ପଢ଼ିବ ।
ଆଲୁଅ ହୋଇବ ତାଙ୍କୁ ସମସ୍ତ ଦିଶିବ ॥
ହରେକୃଷ୍ଣ ବୋଲିଣ ଯେ ରଜନ ହୋଇବ ।
ସେ ରଜନ କାଳେ ଏହି ଗ୍ରନ୍ଥ ପ୍ରକାଶିବ ॥

ପୁନଶ୍ଚ:—୧୧ଶ ପଟଳରେ—

କେତେ କହିବା କଳି କଥା । ଶୁଣି ଗୁଣିଲେ ବଡ଼ ବ୍ୟଥା ॥
ରାମଚନ୍ଦ୍ରର ଅଂଶ ଯିବ । ମରହଟ୍ଠାର ରାଜ୍ୟ ହେବ ॥
ମଲିକା ହେବ କିଛି ଦିନ । ଚୁହାଣ ନେବ ମ୍ଲେଚ୍ଛ ସ୍ଥାନ ॥
ଏ ଅନ୍ତେ ଦ୍ୱିଜ ରାଜାହେବ । କଳଙ୍କି ତେବେ ପ୍ରକାଶିବ ॥
ବୀରକେଶରୀ ରାଜାଠାରୁ । କଳଙ୍କି ପସାର ବଢ଼ିରୁ ॥

ଲିଖିତ ଉକ୍ତାଂଶ ଦ୍ୱୟରୁ ପ୍ରତୀତ ହୁଏ ଏହି ଗ୍ରନ୍ଥ ଲେଖକ ହରେକୃଷ୍ଣ ଦେବଙ୍କ ପରେ ମରହଟ୍ଟା ରାଜତ୍ୱ ଓ ବୀରକେଶରୀ ଦେବଙ୍କର ସମସାମୟିକ ଥିଲେ । ବୀରକେଶରୀ ଦେବ ୧୭୦୩ ଶକାବ୍ଦ ବା ୧୭୮୧ ସାଲ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ରାଜତ୍ୱ କରିଥିବା ଇତିହାସରୁ ଜଣାଯାଏ । ଐତିହାସିକ ଦୃଷ୍ଟିରେ ଏ ଗ୍ରନ୍ଥ ଅଷ୍ଟାଦଶ ଶତାବ୍ଦୀର ମଧ୍ୟ ଭାଗରେ ଲିଖିତ ହେବା ସମ୍ଭବପର ।

ତତ୍ତ୍ୱସମ୍ପ୍ରଦାୟର ଲୋକଙ୍କ ମତରେ ମହାପୁରୁଷ ତ୍ରିକାଳଦର୍ଶୀ ତହୁଁ ସେ ଏ ଗ୍ରନ୍ଥ ଲେଖିଅଛନ୍ତି । ସେ ଯାହାହେଉ ଗୁରୁଭକ୍ତି ଗୀତା ଅତି ଉପାଦେୟ ଗ୍ରନ୍ଥ । ଏହି ଗ୍ରନ୍ଥ ପାଠ କଲେ ଲୋକ ଯଥାଯଥ ଭାବରେ ଧର୍ମାଚରଣ କରି ନିଜର ଓ ଜଗତର ମଙ୍ଗଳ ସାଧନ କରିବ ଏବଂ ହରିପ୍ରେମ ରସରେ ବିହ୍ୱଳ ହୋଇ ପରମାନନ୍ଦ ଲାଭ କରିବ । ଉତ୍କଳର ପଞ୍ଚସଖାମାନେ ଜ୍ଞାନମିଶ୍ରା ଭକ୍ତିରେ ଅନୁରାଗୀ ଥିଲେ ଶୁଦ୍ଧା ଭକ୍ତିରେ ଯେପରି ଭକ୍ତ ପ୍ରେମ-ପାଗଳ ଜ୍ଞାନମିଶ୍ରା ଭକ୍ତିରେ ମଧ୍ୟ ସେ ତଲ୍ଲୀନ୍ । ଏ ବିଷୟରେ ବିଚାର ଅନ୍ୟତ୍ର ହୋଇଅଛି । ଦୁଃଖର କଥା ବିଶେଷ କାରଣ ବଶତଃ ଗ୍ରନ୍ଥର ମୁଦ୍ରଣକାର୍ଯ୍ୟରେ ଅନେକ ଭ୍ରମ ପ୍ରମାଦ ରହି ଯାଇଅଛି । ସହୃଦୟ ପାଠକଗଣ ଶୁଦ୍ଧିପତ୍ର ସାହାଯ୍ୟରେ ପାଠ ସଂଶୋଧନ କରି ଅନୁଗ୍ରହ ପୂର୍ବକ ଗ୍ରନ୍ଥ ଅଧ୍ୟୟନ କରିବେ ।

ଶ୍ରୀ ଆର୍ତ୍ତବଲ୍ଲଭ ମହାନ୍ତି—

--୦--

ସୂଚୀପତ୍ର

୧ ମ ପଟଳ—ଗୁରୁଙ୍କ ମାହାତ୍ମ୍ୟ କଥନ, ଗୁରୁପ୍ରଣାଳୀ ; ବୃଣ ସମ୍ପ୍ରଦାୟ, ଶିଷ୍ୟର ଦୀକ୍ଷାଗ୍ରହଣ ବିଧାନ ।

୨ ୟ ପଟଳ—ବିଭିନ୍ନ ଯୁଗରେ ଖାଦ୍ୟର କଥନ ଛଳରେ କଳିରେ ଅନ୍ନ, ଜଳ, ତାମ୍ବୁଲାଦିର ଗୁଣ ଓ ଦାନର ମହିମା କଥନ ।

୩ ୟ ପଟଳ– ଅକ୍ଷରସଙ୍ଖ୍ୟାତା ଗୁରୁଙ୍କର ଶିଷ୍ୟଙ୍କୁ ମନ୍ତ୍ରମାନଙ୍କର ବୀଜ-କଥନ, ଚଣ୍ଡଦ୍ୱିଜର ଶାସ୍ତ୍ରରେ ଅନଧିକାର ।

୪ ର୍ଥ ପଟଳ—ଚତୁର୍ବିଧ ବୈରାଗ୍ୟକଥନ ; ଅଣାକ୍ଷର, ଏକାକ୍ଷର ତାରକ, ଶ୍ୟାମପଞ୍ଚାକ୍ଷର ଓ ହରେରାମ ମନ୍ତ୍ରର ଯଥାକ୍ରମେ ଗୋଲୋକ, ସତ୍ୟ, ତ୍ରେତା, ଦ୍ୱାପର ଓ କଳିରେ ପ୍ରଚାର କଥନ ।

୫ ମ ପଟଳ—ମାତା, ପିତା, ବନ୍ଧୁ, ଭିକ୍ଷୁ ଗୁରୁଜନ ଓ ଗୁରୁଙ୍କର ପୂଜାକଥନ ।

୬ ଷ୍ଠ ପଟଳ—ଭକ୍ତଙ୍କୁ ବରଦାନ ବିଷୟରେ କୃଷ୍ଣଙ୍କର ପ୍ରହ୍ଲାଦଙ୍କୁ ଉପଦେଶରେ ଅଷ୍ଟପ୍ରହରରେ ଅଷ୍ଟଗୁଣର ଧାରଣ ଓ କୃଷ୍ଣଧ୍ୟାନ କଥନ ।

୭ ମ ପଟଳ – ବସ୍ତ୍ରଦାନ କଥନ ।

୮ ମ ପଟଳ—ଗାନପୁଣ୍ୟ କଥନ ଓ ମନ୍ତ୍ରର କାର୍ଯ୍ୟକାରିତା ।

୯ ମ ପଟଳ—ଯୁଗ୍ମ ମଧ୍ୟ କଳି ପ୍ରଭାବ ବର୍ଣ୍ଣନ ।

୧୦ ମ ପଟଳ—ଗୁରୁପ୍ରଣାଳୀ କଥନରେ ଚୈତନ୍ୟଙ୍କର ଅଦ୍ୱୈତଙ୍କୁ ଦେଖା-
ଦେବା ଓ ହରିନାମ ଦେବା ଓ ଅଦ୍ୱୈତଙ୍କ ପିତାଙ୍କୁ ନିଜର
ପରିଚୟ ଦେବା ।

୧୧ ଶ ପଟଳ—ସନ୍ଥ ଲକ୍ଷଣ ।

୧୨ ଶ ପଟଳ—ସାଧୁଲକ୍ଷଣ ।

୧୩ ଶ ପଟଳ—ସୁଜନ ଲକ୍ଷଣ ।

୧୪ ଶ ପଟଳ—ଦାସ ଲକ୍ଷଣ ।

୧୫ ଶ ପଟଳ—୧୬ ଶ ପଟଳ—ବୈଷ୍ଣବ ଲକ୍ଷଣ ।

୧୭ ଶ ପଟଳ—ମହନ୍ତ ଲକ୍ଷଣ ।

୧୮ ଶ ପଟଳ—ମହାତ୍ମା ଲକ୍ଷଣ ।

୧୯ ଶ ପଟଳ—ନବଧା ଭକ୍ତି କଥନ ।

୨୦ ଶ ପଟଳ—ଗୋପଲୀଳା ବିହାର ଚରିତ ବର୍ଣ୍ଣନ ।

୨୧ ଶ ପଟଳ—ରାଧାକୃଷ୍ଣ ନିତ୍ୟ ଚରିତ ବର୍ଣ୍ଣନ ।

୨୨ ଶ ପଟଳ—ଅଷ୍ଟପ୍ରହର ସଖୀ ସେବା କଥନ ।

୨୩ ଶ ପଟଳ—ରସଗୁଣ କଥନ ।

୨୪ ଶ ପଟଳ—ଗୋପାଳ ଗାବ ଅଷ୍ଟଦଗ ବର୍ଣ୍ଣନ ।

୨୫ ଶ ପଟଳ—ଅଷ୍ଟପ୍ରହର ପୁଷ୍ପସେବା କଥନ ଓ ରାସଲୀଳା ବର୍ଣ୍ଣନ ।

୨୬ ଶ ପଟଳ—ସଖାଗଣଙ୍କ ବନର ନିୟମ କଥନ ।

୨୭ ଶ ପଟଳ—ବନ ଦର୍ଶନ, ମନ୍ତ୍ରଭେଦ କଥନ ଓ କଳା ଆଗମ ।

୨୮ ଶ ପଟଳ—ରାସଜର୍ଣ୍ଣତ୍ତ୍ୱ ବର୍ଣ୍ଣନ ।

୨୯ ଶ ପଟଳ— ଗୋପାଲ ମନ୍ତ୍ର ମୂର୍ତ୍ତିକଥନେ ଶ୍ୟାମ, ରାଧା କୃଷ୍ଣ ବର୍ଣ୍ଣନା

୩୦ ଶ ପଟଳ—ପଞ୍ଚାକ୍ଷର ମୂର୍ତ୍ତି ଉତ୍ପତ୍ତି ।

୩୧ ଶ ପଟଳ—ନାରାୟଣ ମନ୍ତ୍ର ମୂର୍ତ୍ତି ଭେଦ ।

୩୨ ଶ ପଟଳ—ବ୍ରହ୍ମ ସାବିତ୍ରୀ ମନ୍ତ୍ର ।

୩୩ ଶ ପଟଳ—କାମଦେବ କାମାକ୍ଷୀ ଦେବୀମନ୍ତ୍ର ମୂର୍ତ୍ତି ।

୩୪ ଶ ପଟଳ—ଗଣପତି ମନ୍ତ୍ର ମୂର୍ତ୍ତି କଥନ ।

୩୫ ଶ ପଟଳ— ଯନ୍ତ୍ର ମୂର୍ତ୍ତି ଓ ଅଣାକ୍ଷର ମନ୍ତ୍ରମୂର୍ତ୍ତି ।

୩୬ ଶ ପଟଳ—ଏକାକ୍ଷର ମୂର୍ତ୍ତି କଥନ ।

୩୭ ଶ ପଟଳ—ତାରକ ମନ୍ତ୍ର ମୂର୍ତ୍ତି ଦର୍ଶନ ।

୩୮ ଶ ପଟଳ—ରାଧାରୂପ ବର୍ଣ୍ଣନ ଓ ମନ୍ତ୍ରଭେଦ ।

୩୯ ଶ ପଟଳ— ଗୋପାଳ ମନ୍ତ୍ରରେ ସଖାଗଣ ଧ୍ୟାନ ସ୍ମରଣ ।

୪୦ ଶ ପଟଳ—ସଖୀ ସଖାଙ୍କ ଲୀଳା ।

୪୧ ଶ ପଟଳ—ରାସ ଗୁଣ କଥନ ଓ ମଣୋଦ୍ଧ ଭେଦ ବର୍ଣ୍ଣନ ।

୪୨ ଶ ପଟଳ— ମାନସୀ ସେବା ଓ ଧ୍ୟାନ ଯୋଗ ।

୪୩ ଶ ପଟଳ—ମନ୍ତ୍ର ସ୍ନାନ ।

୪୪ ଶ ପଟଳ—ମନ୍ତ୍ର ଗୁଣ ।

୪୫ ଶ ପଟଳ—ରସଗୁଣ ଓ ରାଧା ରୂପ ବେଶ ବର୍ଣ୍ଣନ ।

୪୬ ଶ ପଟଳ—ପାଦପଦ୍ମ କଥନ ।

୪୭ ଶ ପଟଳ - ବୃନ୍ଦାବନ ଲୀଳାଦି ଯନ୍ତ୍ର ।

୪୮ ଶ ପଟଳ—କୃଷ୍ଣ ବୟସ ବେଶ ବର୍ଣ୍ଣନ ।

୪୯ଶ ପଟଳ— ଚୌଷଠୀ ମହାନ୍ତ ନାମ ବର୍ଣ୍ଣନ ।

୫୦ ଶ ପଟଳ—ନନ୍ଦ; ବସୁଦେବ, ଯଶୋଦା ରୋହଣୀଙ୍କ ଜନ୍ମ ।

୫୧ ଶ ପଟଳ—ଗୋପାଳ ବେଶ ବର୍ଣ୍ଣନ ।

୫୨ ଶ ପଟଳ—ଅଷ୍ଟସଖୀ ଚରିତ ।

୫୩ ଶ ପଟଳ—ଅଷ୍ଟମଞ୍ଜରୀ ଚରିତ ।

୫୪ ଶ ପଟଳ—ରାଧାକୃଷ୍ଣ ଲୀଳା ରାତ୍ର ଦିବା ଅଷ୍ଟ ପ୍ରହର ଚରିତ ।

—※—

ଓଁ

ଶ୍ରୀ ଗୁରୁ ଭକ୍ତି ଗୀତା

ତୃତୀୟ ଖଣ୍ଡ

ପ୍ରଥମ ପଟଳ

ଶ୍ରୀ ଗଣେଶାୟ ନମଃ, ଅବିଘ୍ନମସ୍ତୁ ।

ନମସ୍ତେ ପ୍ରଭୁ ଗୁରୁଦେବ । ଭବ-ସମୁଦ୍ରେ ତୁମ୍ଭେ ନାବ ॥
ତୁମ୍ଭେ ଯେ ଅଟ କର୍ଣ୍ଣଧାର । ତୁମ୍ଭ ଦୟାରେ ସିନ୍ଧୁ ପାର ॥
ଦୟା ଯେ ତୁମ୍ଭ ହେତୁ କଲେ । କୃଷ୍ଣ କରୁଣା କଲେ ଭଲେ ॥
ତୁମ୍ଭ କରୁଣା ଯଦି ହୋଇ । ବୈଷ୍ଣବ ହୃଦେ ଦୟା ବହି ॥
ଏ ଦେହ ଅଟଇ ଯେ ନାବ । ଧୀବର ତୁମ୍ଭେ ଗୁରୁଦେବ ॥
କୃଷ୍ଣ ସୁପବନ ଅଟନ୍ତି । ବୈଷ୍ଣବ ଆହୁଲା ପକାନ୍ତି ॥
ଗୁରୁ କୃଷ୍ଣ ଯେ ବୈଷ୍ଣବ । ଯେବେ କରୁଣା ତାଙ୍କ ହେବ ॥
ନାବ ଲାଗିବ କୂଳେ ଯାଇ । ତେବେ ଚୌରାଶୀ ନ ଲାଗଇ ॥
ମୁକୁନ୍ଦ ଅନନ୍ତ ଏ ବେନି । କର ଯୋଡ଼ି କରି ଦଣ୍ଡିନ ॥
କି ରୂପେ ଗୁରୁ ଅଙ୍ଗ କହ । ଫିଟିବ ଭବବନ୍ଧ ମୋହ । ୧୦ ।
ଶୁଣ ମୁକୁନ୍ଦ ଅନନ୍ତ ହେ । ରୋମ ମନ୍ତ୍ର ତୁମ୍ଭେ ବୁଝେଁ ॥
ଖୋଳ କରତାଳ ଗୁରୁ ଦେଇ । ତୁମ୍ଭେ ସୁମର ଭକ୍ତ ପାଇଁ ॥
ଗୋଲୋକ ଆୟୁଧ ତୁମ୍ଭର । ତୁମ୍ଭେ ରଖିଲେ ସିନା ପାର ॥
ମୃଦଙ୍ଗ ଶଙ୍ଖ ଯେ ଅଟଇ । କରତାଳ ଚକ୍ରରୂପ ହୋଇ ॥
ଏ ଶଙ୍ଖ ଚକ୍ର ତୁମ୍ଭ କରେ । ଯମ ଡରଇ ତୁମ୍ଭ ପୁରେ ॥
ଅକାଳ ମୃତ୍ୟୁ ଭୟ ନାହିଁ । କେବଳ କାଳ ମୃତ୍ୟୁ ହୋଇ ॥
ବ୍ରହ୍ମା ବିଷ୍ଣୁ ଯେ ଦେବତାୟେ । କାଳ ପୂରିଲେ ମୃତ୍ୟୁ ହୋଏ ॥

ଦେବତା ହୋଇଲେ ମର୍ତ୍ତ୍ୟରେ । ମରନ୍ତି ନରଙ୍କ ସଙ୍ଗରେ ॥
ବିଷ୍ଣୁହିଁ ମଧ୍ୟ ହେଲେ ଜାତ । ଦେହ ଛାଡ଼ନ୍ତି ମାୟାରେ ତ ॥
ଜୀବତ୍ୱମାନ ରହୁଥିବ । ତୁମ୍ଭେହେଁ ଦେହ ତ ଛାଡ଼ିବ । ୨୦ ।
ଗୋପାଳ କୁଳ ଉଦ୍ଧାରଣ । ତୁମ୍ଭ ଆତ୍ମାର ଜନ୍ମ ପୁଣ ॥
ତୁମ୍ଭେ ମୁଁ ଶୁଦ୍ର ଅଂଶେ ଜାତ । ନୀର କ୍ଷୀର ଯେ ଯେସନେ ମତ ॥
ନୀର କ୍ଷୀର ଯେ ସମ ଜଳ । ମିଶିଲେ ନୀର ହୋଇଯେ ବାଳ ॥
ଅନ୍ତ୍ୟଜ ଅମ୍ଭେ ଶୁଦ୍ରେ ଜାତ । ଶୁଦ୍ର କୁଳରେ ଗୋପସୁତ ॥
ସଞ୍ଚ ବିସଞ୍ଚ ତୁମ୍ଭେ ଜାଣ । ପରମ ଗୁରୁ କଥା ପୁଣ ॥
ମନ୍ତ୍ର ଶ୍ରୀନ ଗୁରୁମାନ । ଜାଣନ୍ତି ସକଳ ଯେ ଜନ । ୨୬ ।
ନିର୍ଗୁଣ ଗୁରୁ ଅଙ୍ଗ ପୁଣ । ଜାଣନ୍ତି ଯେତେକ ସୁରଗଣ ॥
ଜନମେ ଜନମେ ଯେ ତୁମ୍ଭେ । ଏକ ଆତ୍ମା ଯେ ତୁମ୍ଭେ ଅମ୍ଭେ ॥
ସତ୍ୟରେ ଋଷି ଅଙ୍ଗେ ଜାତ । ତ୍ରେତାରେ ବାନରେ ସମ୍ଭୂତ ॥
ଦ୍ୱାପରେ ଗୋପାଳେ ଜନମ । କଳିରେ ଶୁଦ୍ରୀ ଶୁଦ୍ରସମ । ୩୦ ।
ତୁମ୍ଭେ ଶୁଦ୍ରକୁ ନିସ୍ତାରଣେ । ଜନମ ହେଲ ଗୋପଗଣେ ॥
ନିସ୍ତାର ପଥ ହେତୁ କର । ନିର୍ଗୁଣ ଗୁରୁ ମନେ ଧର ॥
ଶ୍ରୀଗୁରୁ ମହାଶୂନ୍ୟ କହି । ତହୁଁ ବ୍ରହ୍ମ ଯେ ତହିଁ ହୋଇ ॥
ତୃତୀୟେ ପରଂବ୍ରହ୍ମ ହେଲେ । ଚତୁର୍ଥେ ବ୍ରହ୍ମ ଯେ ହୋଇଲେ ॥
ପଞ୍ଚମେ ନୀଳ ଦୀକ୍ଷା ପାଇ । ଓଁକାର ତହିଁ ପୁଣ ହୋଇ । ୩୫ ।
ତଦନ୍ତେ ପରଂବ୍ରହ୍ମ ଶିଷ୍ୟ । ଆଦିମୂଳ ଯେ ପରକାଶ ॥
ପୁଣ ପ୍ରକୃତି ଦୀକ୍ଷା ପାଇ । ତହିଁ ବିନ୍ଦୁ ଯେ ଶେଷ ହୋଇ ॥
ପୁଣ ଯେ ବ୍ୟୋମ ଶିଷ୍ୟ ହେଲେ । ପ୍ରଣବ ପୁଣ ସଞ୍ଚରିଲେ ॥ ୩୮ ।
ପୁଣ ଯେ ମହାତତ୍ତ୍ୱ ଶିଷ୍ୟ । ଆଦି ନାରାୟଣ ପ୍ରକାଶ ॥
ଏମନ୍ତେ ନାରାୟଣ ଅଂଶେ । ସନକାଦି ଯେ ହେଲେ ଦାସେ । ୪୦ ।
ମାରକଣ୍ଡ ଯେ ମାର୍ଗ ବହି । ନାରଦ କୃପାକଲ କହି ।

୨୬-୧—ପୀଡ଼—ଖ; ପୀଡ଼ା—କ । ୩୫-୧—ବ୍ରଜ—କ, ଖ । ୩୮-୧—ବମଶିଷ୍ୟ—କ, ୩୮-୨—ପ୍ରଲମ୍ବ—ଗ, କ ।

ସେ ଗୁପ୍ତମଠ ଯେ ବୋଲାଇ । ଏମନ୍ତେ ସତ୍ୟଯୁଗ ଯାଇ ॥
ତ୍ରେତା ଯୁଗରେ ମଠ ହୁଇ । ଦଶ ସନ୍ନ୍ୟାସୀ ଯେ ଅବୋଣ ॥
କଳିର ଶିଷ୍ୟ ଭୋଗ କଲ । ସନ୍ନ୍ୟାସ ଧର୍ମ ଆଚରିଲେ । ୪୪ ।
ରାମାନନ୍ଦ ଯେ ଜମାଦତ୍ତ୍ୟ । ବିଷ୍ଣୁ ସ୍ୱରଙ୍ଗୀ ମାଧବ ଜ । ୪୫ ।
ଏ ହୁଇ ସନ୍ନ୍ୟାସୀ ବୈଷ୍ଣବ । ଗୁପ୍ତ ସଂପ୍ରଦା କରେ ଜୀବ ॥
ରାମାନନ୍ଦ ଯେ ଜମାନନ୍ଦ । ବିଷ୍ଣୁ ଶ୍ୟାମ ଯେ ମାଧବନ୍ଦ ॥
ଏ ଗୁପ୍ତ ସଂପ୍ରଦା ଅଟନ୍ତି । ବୈଷ୍ଣବ ଜନ ଏହା ଚିନ୍ତି ॥
ସଭାରେ ଗୁରୁପଣ କଲେ । ଜଗତାର ଗୁରୁ ସମର୍ପିଲେ । ୪୯ ।
ଯାଆନ୍ତି ନାରାୟଣ ପାଶେ । ମହାଶୂନ୍ୟକୁ ଭେଟ ନୋହେ ॥
ଏ ମହାଶୂନ୍ୟ ବନ୍ଧ ନାହିଁ । ଗୁରୁ ଦର୍ଶନ ତାର କାହିଁ । ୫୧ ।
ମହାଶୂନ୍ୟକୁ ନ ଚହ୍ନିଲେ । ଅଣଗୁରୁଆ ବୋଲି ଭଲେ ॥
ଗୁରୁ ଚହ୍ନାନ୍ତି ମହାଶୂନ୍ୟ । ତେବେ ବୋଲିବା ଗୁରୁ ଧନ୍ୟ ॥
ଯେ ଶିଷ୍ୟ ମହାଶୂନ୍ୟ ଚହ୍ନେ । ଶିଷ୍ୟ ବୋଲିବା ସେହୁ ଜନେ ॥
ଯେ ମହାଶୂନ୍ୟ ଚହ୍ନି ନାହିଁ । ସେ ଜୀବ ନିସ୍ତରିବ କାହିଁ ॥
ମହାଶୂନ୍ୟରେ ଗୁରୁ ସ୍ଥାନ । ମହାଶୂନ୍ୟଟି ତତ୍ତ୍ୱ ଧନ ॥
ମହାଶୂନ୍ୟଟି ଯାହା କହ । ଅକାର ବିନ୍ଦୁ ସେ ଅଟଇ ॥
ବ୍ରହ୍ମ ବୋଲିଣ ଯାହା କହ । ଉକାର ମାତ୍ରା ସେ ଅଟଇ ॥
ଜୀବ ବୋଲିଣ ଯାହା କହ । ଏକାର ମାତ୍ରା ସେ ଅଟଇ ॥
ଏକାର ବୋଲି ଯାହା କହ । ଆକାର ଗାର ସେ ଅଟଇ ॥
ଆଉ ବ୍ରହ୍ମ ସେ ଯାହା କହ । ଇକାର ମାତ୍ରା ସେ ଅଟଇ ॥
ଆଦିମୂଳ ଯେ ଯାହା କହ । ସେ ଅଣମଣ୍ଡଳ ବୋଲାଇ ॥
ପ୍ରକୃତି ବୋଲି ଯାହା କହ । ସେ ଅର୍ଦ୍ଧ ମାତ୍ରା ଯେ ଅଟଇ ॥
ବ୍ରହ୍ମ ବିଦ୍ୟା ଯେ ଯାହା କହ । ଉକାର ଅଂଶ ସେ ଅଟଇ । ୬୪ ।

୪୪-୨—ଆଚ ହେଲ—ଖ, ଗ । ୪୫-୧—ରାମାଦତ୍ତ ଯେ ଜମାଦତ୍ତ—ଖ, ଗ । ୪୯-୨—ଜଗତାର ଗୁରୁ ସମର୍ପିଲେ—ଗ । ୫୧-୧—ବନ୍ଧ ନାହିଁ—କ । ୬୦-୧—ଓଁକାର—ଗ, ଉଁକାର—ଖ । ୬୪-୧—ବିନ୍ଦୁ—କ, ଖ ।

ହୃଦ ବୋଲଣ ଯାହା କହି । ମକାର ଅଂଶ ସେ ଅଟଇ ॥
ମହତତ୍ତ୍ୱ ଯେ ଯାହା କହି । ପ୍ରଳମ୍ବ ଆଦ୍ୟ ଅଂଶ ସେହି ॥
ପ୍ରଳମ୍ବ ବୋଲି ଯାହା କହି । ଅକାର ଅଂଶ ସେ ଅଟଇ ॥
ଏମନ୍ତ ଆଦି ନାରାୟଣ । ଗୁରୁରୂପରେ ରହନ୍ତି ପୁଣ ॥
ସନକାଦି ଯେ ଯାହା କହି । ଏ କ୍ଷେତ୍ର ଅକ୍ଷର ଅଟଇ ॥
ଆବର ଅଂଶ ଯେତେ କହି । ସ୍ୱେ ଷଡ଼ଚକ୍ର ଯେ ଅଟଇ ॥
ଗୁରୁ ପୀଠ ଯେ ନାମମାନ । ଷୋଳ ଅକ୍ଷରେ ତାଙ୍କ ସ୍ଥାନ ॥
ଆବର ଦ୍ୱାଦଶ ଦଳରେ । ଛଡ଼ ଗୁଣ ଯେ ଅଂଶ ଧରେ ॥
ଆବର ବେଦାକ୍ଷର କହି । ହାଣେ କ୍ଷଣେ ଯେ ହୁଳି ରହି ॥
ଅ ଆ ଠାବକୁ ଅଂ ଅଃ ଯାଏ । କ ଅ ଠାବକୁ ଠ ଅ ହୋଏ ॥
ଡ ଅ ଠାବକୁ ଫ ଅ ଗଣ । ବ ଲ ମିଳିଲେ ହକ୍ର ପୁଣ ॥
ବ ଶ ଶୃଙ୍ଗ ମିଶିଲେ ତହିଁ । ପଞ୍ଚାଶ ଅକ୍ଷର ବୋଲଇ ॥
ସ୍ୱେଚ୍ଛନ୍ତି ଗୁରୁ ଅଙ୍ଗ ଜାଣ । ଏଥିକୁ ନାମମାନେ ପୁଣ ॥
କେତେ ଗୁରୁ ଯେ ମାନେ ଗଲେ । ଯୁଗାଦି ସ୍ଥାନ ଭୋଗକଲେ ॥
ମହାଶୂନ୍ୟକୁ ଯେ ଚହିଁଣ । ସେ ଗୁରୁ ଲଭନ୍ତି ମରଣ ॥
ସେ ପୁଣ ନାତସ୍ୱରେ ଜାତ । ପାପରେ ନୁହନ୍ତି ସଙ୍ଗତ । ୮୦ ।
ମହାଶୂନ୍ୟରେ ସଙ୍ଗ ଯହିଁ । ସେ ସଙ୍ଗ ଛେଦନ କରଇ ॥
ପାଷାଣ ନାବରେ ବସିଲେ । ବୁଡ଼ି ମରନ୍ତି ପ୍ରାଣୀ ଭଲେ ॥
ଅନ୍ଧକୁ ଅନ୍ଧ ନୁହେ ସଙ୍ଗ । ବଧିର ଜାଣେ କି ପ୍ରସଙ୍ଗ ॥
ଜଡ଼ କି ପ୍ରସଙ୍ଗ କହିବ । ସେ ଗୁରୁ ଏଣୁ ଅଙ୍ଗ ଭାବ ॥
ଯନ୍ତ୍ର ମନ୍ତ୍ର ଯେ ତନ୍ତ୍ର ପୁଣ । ଅଷ୍ଟ ପ୍ରହର ରସଗୁଣ । ୮୫ ।
କେଶାନ୍ତ ଗ୍ରନ୍ଥୀ ଯେ ଅବଗାହି । ସମାଧି ମିଶି ଅଠ ହୋଇଁ ॥
ଏ ଅଷ୍ଟ ଗୁଣ ଯେ ଜାଣନ୍ତି । ତାହାକୁ ବୋଲି ଗୁରୁ ଶକ୍ତି ॥
ଅପେ ନ ଜାଣେ, କରେ ଶିଷ୍ୟ । ଗୁରୁ ଶିଷ୍ୟ ଯେ ଯାନ୍ତି ନାଶ ॥୮୮॥

୮୦—୨-ତାପରେ ନୁହନ୍ତି ସଙ୍ଗୀତ-କ
୮୪—ଜାନ କି ପ୍ରସଙ୍ଗ କହିବ । ସେ ଗୁରୁ ଯହିଁ ଅଙ୍ଗଭାବ-କ ।
୮୮—ଏହା ନ ଜାଣି କରେ ଶିଷ୍ୟ—ଖ, ଗ ।

ଅଭାପତ୍ରିସ୍ୱ ପ୍ରାପ୍ତ ହୋଇ । ସେ ଗୁରୁ ଶିଷ୍ୟ ଜାଣ ଯାଇ ॥
ଶିଷ୍ୟଙ୍କୁ ନାମ ଦେଲେ ପୁଣ । ବସିବ ପୁରୁବ ମୁଖେଣ ॥
ନିର୍ଗୁଣ ବାର ପୀଢ଼ି ପୁଣ । କହିବ ସନ୍ତେ ସୁମରଣ ॥
ଶିଷ୍ୟଙ୍କୁ ମନ୍ତ୍ରେ ଶୁଦ୍ଧ କରି । ଯାଷା କହିବ କର୍ଣ୍ଣେ ଧରି ॥
ସୁବର୍ଣ୍ଣ ଲେଖନରେ ପୁଣ । ଅଣାକ୍ଷର ଜିହ୍ୱା ଲେଖିଣ ॥
ବେନି ବସନ ନବତନ । ପିନ୍ଧିବ ଶିଷ୍ୟ ସେ ଯତନ ॥
ଉତ୍ତମ ପେଣ୍ଡା ସେ ପାଗ୍ରେଡ଼ା । ଗୁରୁ ଅଗ୍ରରେ ଦେବ ବେଢ଼ା ॥
ଛେନା କଦଳୀ ସେ ଶ୍ରୀଫଳ । ନବାତ ସର ଦଧି ଜଳ ॥
ଉଖୁଡ଼ା ଉଆ ଛଡ଼ା ଲିଆ । କନ୍ଦମୂଳ ସେ ପାନ ଗୁଆ ।
ମିଠାଇ ଖଜା ସେ ପାପଡ଼ । ସର ଚେଣି ସେ ଚୁଡ଼ା ମୁଢ଼ି ॥
ନାମ ଦେଇଣ ଭୋଗ ଦେବ । ଉପୁଯୋଗରେ ସେ ମିଳିବ ॥
ବୈଶାଖ ଫଗୁଣ ମାସରେ । ଶ୍ରାବଣ ଭାଦ୍ରବ ମାସରେ । ୨୦•
ଶୁକ୍ଳ ପକ୍ଷରେ ପୁରୁଷ । କୃଷ୍ଣ ପକ୍ଷରେ ସ୍ତ୍ରୀର ଅଂଶ ॥
ଗୁରୁ ଶୁକ୍ର ସେ ସୋମବାରେ । ନାମ ସେ ଦେବ ସେ ଯୋଗରେ ॥
ଗୋପାଳ କୁଳ ଉଦ୍ଧାରଣ । ମୁକୁନ୍ଦ ଅନନ୍ତ ପଦ ଜାଣ ॥
ଗୋପାଳ କୁଳ ଉଦ୍ଧାରଣ । କହିଲୁ ଗୁରୁ ଭକ୍ତମାନ ॥
ଗୋପ ବଂଶରେ ଯେତେ ଜନ । ଦାନ ଅତ୍ୟନ୍ତ କଥା ଯେନ ।

ଇତି ଶ୍ରୀ ଗୁରୁଭକ୍ତି ଗୀତା ତୃତୀୟଖଣ୍ଡେ ଶିଷ୍ୟ ଉଦ୍ଧାରଣ ଗୁରୁଶିଷ୍ୟ
ସମ୍ବାଦେ ନାମ ପ୍ରଥମ ପଟଳ ।

ଦ୍ୱିତୀୟ ପଟଳ

ମହାନଦୀର ସେ ଉତ୍ତରେ । ଗ୍ରାମ ଝେଣଲେ ନାମ ଧରେ ॥
ବାରଟି ଗୋପାଳ ମଧ୍ୟରେ । ଅଚ୍ୟୁତ ମିଳି ସେ ଠାବରେ ॥
ରାମଚନ୍ଦ୍ରଙ୍କ ବାର ସଙ୍ଗ । ପାଞ୍ଚଶ ବୈଷ୍ଣବଙ୍କ ଅଙ୍ଗ ॥
ଗୁରୁଭକନ୍ତ ଗୀତା ଲେଖି । ପଞ୍ଚାଶ ଜନ ହୋଇ ସୁଖୀ ॥
ଭୋଜନ କମନ୍ତେ କାଞ୍ଚନ । ମୁକୁନ୍ଦ ପିତା ସେ ପଗୃଣ ॥
ବିଜୟ କର ସାଧୁଜନ । ଜବଡ଼େ ଦୋଷେଇ ବଧାନ ॥
ଅଚ୍ୟୁତ ରାମଚନ୍ଦ୍ର ଦୁଇ । ମୁକୁନ୍ଦ ପିତାକୁ ସେ କହି ॥
ଅନ୍ନ ଯେ ଦେଲେ ଜପ ଫଳ । ଏ କଥା ଜାଣ ନ ଗୋପାଳ ॥
ଭଗବାନ ଯେ ଗୋପ ଜନ୍ମେ । ମୋ ଗୃହରେ ଜାବା ଜନ୍ମ ହୋଇଥ୍ୟେ ॥
ଅନନ୍ତ ପିତା ପାଦତଳେ । ଭୂମିରେ ପଡ଼ିଲେ ନଷ୍ଟଲେ । ୧୦ ।
ଏଥିର ଫଳ ଗୁରୁ କହ । ମନରୁ ଫିଟିବ ସନ୍ଦେହ ॥
ମୁକୁନ୍ଦ ଅନନ୍ତ ହେ ଦୁଇ । ତୁମ୍ଭର ପିତା ଯା ପୁଚ୍ଛଇ ॥
କହୁବା ସବ ଗୋପ ଶୁଣ । କହିଲେ ଯେତେ ଗୋପଗଣ ॥
ଗୃହଲା ଗୋହିକ ସେ ପୁଣ । ସୁନା ନଉତି ସୂଚାପଣ ॥
ସେବର ଲେଖିଲେ ଯେତେ ହେବ । ନେଇ ତାହା ଗଣିଣ ପାଇବ ॥
କୁଶର ଅଗ୍ରେ ବିନ୍ଦୁ ଯେତେ । ମୁକୁତା ଫଳ ହୋଇଥ୍ୟେ ତେତେ ॥
ଦଧିର ଫଳ ସେ ମୁକୁତା । ଭୋଗ କରାଇ ଯେତେ ଦାତା ॥
ବାଟୁଳି ସମାନେ ସେ ଦିଅ । ମିଶ୍ର ଫଳର ସମ ଦିଅ ॥
ପତର ଖଣ୍ଡି କି ସେ ପୁଣ । ରୂପାର ମୁଲ୍ୟ ତାକୁ ଜାଣ ॥
ମୁକୁତା ସର ଯେତେ ହୋଇ । ତୁଳର ଫଳ ତେତେ ହୋଇ ॥
ତମ୍ବାର ଅଗୁଆ ପ୍ରମାଣେ । କାଳର ଫଳ ହୋଇଥ୍ୟ ତେଉଣେ ॥
ରୂପାର ନଉତି ଯେତେକ । ଘଣ୍ଟିର ଫଳ ସେତେ ତକ ॥
ସେ ଭୂମି ଖଣ୍ଡିରେ ବସାଇ । ଅଷ୍ଟରତନ ଫଳ ସେହି ॥
ତାହେ ବସାଇ ଅନ୍ନ ଦେଇ । ଏତେକ ଫଳ ସେ ଲଭଇ ॥
ସେ ଜନ ପୃଥ୍ୱୀ ମଧ୍ୟେ ଧନ୍ୟ । ଶୁଣ ଗୋପାଳ ଦୁଇଜଣ । ୧୫ ।

ଗ୍ରାମେ ଗୋପାଳ ଯେତେ ଥିଲେ । ସମସ୍ତେ ଦଣ୍ଡବତ କଲେ ॥
ଅନନ୍ତ ମୁକୁନ୍ଦ ଯେ ଶୁଣ । ଗ୍ରାମୁରେ ପଶୁବୁଛୁ ପୁଣ ॥
ଦେଖ ଲୋକ ତ ଗଡ଼ ପାଇ । ଭୋକତା କହୁପେ ଡରଇ ॥
ଶୁଣ ହେ ମୁକୁନ୍ଦ ଅନନ୍ତ । କହିବା ତାହାର ତଦନ୍ତ ॥
ଅଣଅକ୍ଷର ସୁମରିଲେ । ଅନ୍ନର ଦୋଷ ହରେ ଭଲେ । ୩୦ ।
ଏକା ଅକ୍ଷର ସୁମରିଲେ । ଦୁଧର ଦୋଷ ହରେ ଭଲେ ॥
ତାରକ ମନ୍ତ୍ର ସୁମରଣ । ଘୃତର ଦୋଷ ହରେ ପୁଣ ॥
ଶ୍ୟାମ ଯେ ପଞ୍ଚାକ୍ଷର ଘୁଣି । ଲବଣ ଦୋଷ ହରେ ପୁଣି ॥
ଶୂନ୍ୟ ଭଜନ ମନ୍ତ୍ର ଧ୍ୟାଇ । ହାଣ୍ଡି କାଳ ଦୋଷ ହରଇ ॥
ହରେ ରାମ ଯେ ମନ୍ତ୍ର ଗୁଣ । ପତ୍ରର ଦୋଷ ଯିବ ପୁଣ ॥
ପଦ୍ମର ଜଳର ଯେ ଫଳ । ଦେଲେ ଲଭଇ ତେତେ ଫଳ ॥
ପଞ୍ଚଅକ୍ଷର ସୁମରିଲେ । ଭୂମିର ଦୋଷ ହରେ ଭଲେ ॥
ହରେକୃଷ୍ଣ ଯେ ମନ୍ତ୍ର ଘୁଣି । ଜଳର ଦୋଷ ହରେ ପୁଣି ॥
ପଦ୍ମର ଜଳର ଯେ ଫଳ । ଦେଲେ ଲଭଇ ତେତେ ଜଳ ॥

ଗୁଆର ଫଳ ଯେ ପ୍ରବାଳ । ଦେଲେ ଲଭଇ ତେତେ ଫଳ ॥
କୃଷ୍ଣ ମନ୍ତ୍ରକୁ ସୁମରିଲେ । ଗୁଆର ଦୋଷ ତେବେ ହରେ ॥
ପାନର ଫଳ ଯେତେ ହୋଇ । ଲୀଳା ଦେଖିଲେ ତେତେ ହୋଇ ॥
ରାଧିକା ମନ୍ତ୍ର ସୁମରିବ । ତାମ୍ବୁଳ ଦୋଷ ଯେ ହରିବ ।
ଚୂନର ଫଳ ଯେତେ ଗୁଣ । ବାଛିବୁଁ ଏହି ପରମାଣ ॥
କାମ ଗାୟତ୍ରୀ ସୁମରିବ । ଚୂନର ପାପ ଯେ ହରିବ ॥

ଖଇର ଫଳ ଏବେ ଶୁଣ । ସୁବର୍ଣ୍ଣ ଯେତେକ ତୁଳେଣ ॥
ନାରାୟଣ ଯେ ମନ୍ତ୍ର ଘୁଣି । ଖଇର ଦୋଷ ହରେ ପୁଣି ॥
ବ୍ୟଞ୍ଜନ ଫଳ ଗୁଣ ଶୁଣ । ତମ୍ବା ଯେତେକ କୋଟି ପୁଣ ॥
ବ୍ରହ୍ମ ଗାୟତ୍ରୀକି ଭଜିଲେ । ଏଥିର ଦୋଷ ହରେ ଭଲେ ॥
ତାଳର ଫଳ ଗୁଣ ଶୁଣ । ପିତଳ ଯେତେକ ତୁଳେଣ । ୪୦ ।
ଗାୟତ୍ରୀ ଛନ୍ଦକୁ ସୁମରି । ଭୋଗ ତା ଜନ ପାପ ହରଇ ॥

ଶାକର ଫଳ ଗୁଣ ଶୁଣ । କଂସାର ଭୁଲେ ଯେତେ କାଣ ॥
ଗୋପାଳ ମନ୍ତ୍ରକୁ ସୁମର । ଭକ୍ତର ଦୋଷମାନ ହର ॥
ସକଳ ମନ୍ତ୍ର ମାନ ଶୁଣ । ଇହା ଗୋଟିଏ ବୋଲି ଜାଣ ॥
ଭୋଜନ ଚକ୍ଷୁ ଯେ ଅଟଇ । ଭୁଞ୍ଜିଲେ ମନ୍ତ୍ର ଯେ ଫିଟଇ ॥
ବସି ଯେ ଅନ୍ନ ଦେଉଥାଇ । ବ୍ରାହ୍ମଣ ବୈଷ୍ଣବ ରଖାଇ ॥
କୁଟୁମ୍ବ ବନ୍ଧୁ ଯେ ବଦେଶୀ । ଯେ ଅନ୍ନଦାନ ଦିଏ ହସି ।
ଗଙ୍ଗା ଗୟା ଯେ ବାରାଣସୀ । ତା ହସ୍ତେ ସବ ତୀର୍ଥ ବସି ॥
ତିନିଗୋଟି ଯେ ଅଛେ ତୀର୍ଥ । ଅଛନ୍ତି ତିନି ପୁରେ ସେ ତ ॥
ସ୍ୱର୍ଗରେ ଛନ୍ତି ଦେଢ଼ ଗୋଟି । ମର୍ତ୍ତ୍ୟରେ ଅଛୁ ଏକ ଗୋଟି ॥
ପାତାଳେ ଗୋଟିଏ ଅଟଇ । ଏତେକ ତୀର୍ଥ ଫଳ ପାଇ ॥
ଏଣୁକି ଅନ୍ନ ଶରଧାରେ । ନ ଦିଅ୍ୟେ ପ୍ରାଣୀ ସୁଚିନ୍ତାରେ ॥
ସୁଚିତ୍ତେ ଅନ୍ନ ଯେବେ ଦେବ । ଏତେକ ଫଳ ସେ ଲଭିବ ॥
ସେ ଜନ ମଲେ ପୁଣ ଯାଇ । ଗୋଲୋକ ପୁର ସେ ଲଭଇ ॥
ଶ୍ରୀରାଧା କୃଷ୍ଣର ସେବାରେ । ରହନ୍ତି ଗୋଲୋକ ଯେ ପୁରେ ॥
ବୈଷ୍ଣବ ଭୋଜନ କାରଣ । ଏ ମନ୍ତ୍ରମାନ ସୁମରଣ ॥
ଦାତା ଲଭଇ ଅନ୍ନ ଫଳ । ଭୋକତା ପାପରୁ ନିର୍ମଳ ॥
ପର୍ବତ ପ୍ରାୟ ପାପ ତୁଳା । ଯେସନେ ଜାଳୁଥାଇ ଚୂଳା ॥
ମନ୍ତ୍ରରେ ବଳେ ପୋଡ଼ିଯାଇ । ଆପଣେ ତରଣ ତାରଇ ॥
ଶୁଣ ମୁକୁନ୍ଦ ହେ ଅନନ୍ତ । ପବନ ଉତ୍ଥାନ ଆଦିତ । ୭୦ ।
ବସୁ ବାଳକ ହେ ଗୋବନ୍ଦ । ସୁଦାମ ବୃନ୍ଦାବନ ନନ୍ଦ ॥
ମଥୁରା ଯାଦବ ତୁମ୍ଭେ ତ । ଖୋଲ ନିର୍ମଳ ତୁମ୍ଭ ହସ୍ତ ।
ଏ ଧ୍ୟାନମାନଙ୍କରେ ପୁଣ । ସକଳ ପାପ ଯେ ହରଣ ॥
ଯେ ସ୍ଥାନେ ବଳସ୍ତ୍ର ନେଇବ । ଏତେକ ମନ୍ତ୍ର ସୁମରିବ ॥
ଦାତାକୁ ଏ ମନ୍ତ୍ରେ ଉଦ୍ଧାର । ଆପଣେ ପାପୁଁ ହେବ ପାର ॥
ଏ ଧ୍ୟାନ ଧ୍ୟାନ କଲେ ପୁଣ । ସକଳ ପାପ ଯେ ହରଣ ॥
ଯେ ସ୍ଥାନେ କାର୍ତ୍ତିକ ନେଇବ । ଏତେକ ମନ୍ତ୍ର ସୁମରିବ । ୭୭ ।

୭୭—ଏତେକ ମନ୍ତ୍ର ନ ଜପିବ । ଆପଣା ପାପେ ଗ୍ରାସି ହେବ—ଖ

ଯେ ଅନ୍ନ ଦିଅନ୍ତି ଯେ ଦାନ । ଦେବେ କରନ୍ତି ତାଙ୍କୁ ମାନ୍ୟ
ଯେ ଅନ୍ନ ବସ୍ତ୍ର ଦେଉ ଥାଇ । ତା ପୁଣ୍ୟ ମୁଖେ କେବା କହି ॥
ଯେ କୋଟି ଗାବ ଦାନ ଦେଇ । ଅନ୍ନ ଦାନକୁ ସରି ନୋହି ॥
ଦୁଧରେ ପ୍ରାଣ ପୋଷା ହୋଇ । ଅନ୍ନକୁ ଦୁଧ ସମ ନୋହି ॥
ଶୁଣ ରେ ମୁକୁନ୍ଦର ବାପ । ଅନନ୍ତ ପୁଣ୍ୟ ତ ପ୍ରାପତ ॥
ତୁମ୍ଭର ଦୁଇ ଜନ ଘର । ଗୋରୁ ମଇଷି ତ ଅପାର ।
କୃଷି ତ ବହୁତ ଅଛଇ । ଦୁକେଣ ରାଜ ପାଞ୍ଚ ଦୁଇ ॥
ତୁମ୍ଭର ପୁତ୍ରମାନେ ପୁଣ । ତେଜିଲେ ଏତୁ ଧନ ଜନ ॥
ହରି ବଣିଜ ସମ୍ଭାଳିଲେ । ସଂସାର ବଣିଜ ତେଜିଲେ ॥
ଗୋପାଳ କୁଳ ଉଦ୍ଧାରିବ । ତୁମ୍ଭର ବଂଶକୁ ତାରିବ ॥
ଯେନ୍ତୁ କୁଳରେ ହୋନ୍ତି ଦାସ । ଉଦ୍ଧାର କୋଟି ଯେ ପୁରୁଷ ॥
କେତେ ବା ଗ୍ରାମ ଜନମାନେ । ଉଦ୍ଧାର କରିବେ ଏମାନେ ॥
ଗୋଲୋକ ଆୟୁଧ ଏ ବହି । ଭ୍ରମିବେ ସଂସାର ଏ ମହି । ୯୦ ।
ଖୋଳ କରତାଳ ଧାସ ତୂଳ । ବୀଣା ଖଞ୍ଜଣୀ ଯେ ମର୍ଦ୍ଦଳ ॥
ମୟୂର ମୁଠା ପଞ୍ଝା ଧାସ । ଯେ ଗୃହେ ରଖିଥାନ୍ତି ପାଶ ॥
ତା ଗୃହେ ଯମ ଯେ ଡରଇ । ଅକାଲମାନ ନ ପଶଇ ॥
କାଳ ଯେ ତନ୍ନ ପୁରେ ଥାଇ । କାଳରେ ସର୍ବନାଶ ଯାଇ ॥
କାଳରେ ବ୍ରହ୍ମା ବିଷ୍ଣୁ ଦେବ । ଯେ ଅବା ତାର ଯୁଗ ଶିବ ॥
ଅବଶ୍ୟ କାଳେ ନାଶ ଯାଇ । କେବଳ କଥା ମାତ୍ର ଥାଇ ॥
ଏ ବେନି ପୁତ୍ରଙ୍କର ପୁଣ । ନାମର କଥା ବଡ଼ ଜାଣ ॥
ଗୋପାଳ କୁଳେ ଏ ମହାନ୍ତ । ଅଭ୍ର ଯେତେକ ଦେବେ ଭୃତ୍ୟ ॥
ଯୁଗୁ ଏ ଅଚ୍ୟୁତ ଅନନ୍ତ । ଅଧିକାରୀ ସେ ଗ୍ରାମ ଏ ତ ॥
ମହାନ୍ତ ଏହି ବାରଜଣ । ସକଳ ଦେଶେ ଏ ପ୍ରମାଣ । ୧୦୦ ।
ଅଙ୍ଗାରଠାରୁ ଯେ ହୋଇଲା । ଆମ୍ଭର ଯୁଗୁ ଘଣ ହେଲା ॥
ଏଥିରେ ଗ୍ରାମ ଅଧିକାରି । ଗୋପାଳେ ଆମ୍ଭଙ୍କୁ ଯେ ବଡ଼ ॥
ଏମାନେ ଖୋଳ କରତାଳେ । ଭ୍ରମି ଯେ ପୃଥିବୀ ମଣ୍ଡଳେ ॥
ଧନ ଘଣକୁ ଆଶା ନାହିଁ । ତୋ ମାନଙ୍କୁ ସ୍ନେହ ନାହିଁ ॥

୧୦୦-୨—ଭ୍ରମଣ—ଗ, ଖ ।

ପୁରୁଷୋତ୍ତମ ସେଥୁ ବନ୍ଧ । ବଦରୀ ବୃନ୍ଦାବନ କନ୍ଦ ॥
ନନ୍ଦଆ ସମଲଗଡ଼ରେ । ଭ୍ରମିଲେ ଅନେକ ଦୁଃଖରେ ॥
ଅନନ୍ତପୁର ଯାଜ ଦେଶେ । ଅନେକ ବୁଲି ପରବାସେ ॥
ଏବେ ମିଳିଲେ ଆମ୍ଭଠାରେ । ଗୁରୁ ପରମ ଗୁରୁ ଘରେ ॥
ଉତ୍ଥାନ ପବନ ମଥୁରା । ମଧୁ ମାଧୁରୀ ନରହରି । ୧୦୯ ।
ସେହି ଛଡ଼ ନପୁଂସକ ଦେହ । ସେହି ଗଣ ବୈରାଗ ସେନେହ ॥
ମୁକୁନ୍ଦ ବାଳକ ଅନନ୍ତ । ଯାଦବ ବସ୍ତ୍ର ଆନନ୍ଦ ତ ॥
ସେହି ଛଡ଼ ସଂସାର ଅବୋଧ । ସେହି ଅଂଶେ ରହିବେ ସଂସାରି ॥
ସେହି ଅଂଶେ ଗୋପାଳେ ଭଜିବେ । ଖୋଳ ଯେ କର୍ତ୍ତାଳ ଶିଖିବେ ॥
ସେହିତେଜ ମନ୍ତ୍ର ଏ ସଙ୍ଗରେ । ଘୋଷଣ କରିବେ ମୁଖରେ ॥
ଦକ୍ଷିଣ ପଶ୍ଚିମ ଗୋପାଳ । ମୁକୁନ୍ଦ ଅଂଶରେ ଏ ମେଳ ॥
ପୂର୍ବ ଉତ୍ତରେ ଗୋପ ସୁତ । ଅନନ୍ତ ଅଂଶେ ଏ ଭକତ ॥
ଆନନ୍ଦ ଗୋବିନ୍ଦ ପବନ । ଉତ୍ଥାନ ମଧୁ ପଞ୍ଚଜନ ॥
ମୁକୁନ୍ଦ ମିଶି ଷଡ଼ ଭାଇ । ଏ ଗଡ଼ [illegible] ॥
ଅନନ୍ତ ଯାଦବ ବାଳକ । ମଥୁରା ବୃନ୍ଦାବନ ଜନ ॥
ଏ ଷଡ଼ ଅନନ୍ତର ଭାଇ । ମାତୃସୀ ପିଉସୀ ଲେଖାଇ । ୧୧୦ ।
ଏ ପଞ୍ଚ ଯୁଗରେ ଅମର । ଜନ୍ମେ ଜନ୍ମେ ସେ ଜାତେ ସାର ॥
ଅନନ୍ତ ଯୁଗରେ ଏ ପୁଣ । ରହିଲେ ଅନନ୍ତ ସଙ୍ଗେଣ ॥
ସତ୍ୟରେ ନାରାୟଣ ମିଶି । ରହିଲେ ପୁଣ ହୋଇ ଋଷି ॥
ତ୍ରେତାରେ ବାନର ହୋଇଲେ । ଶ୍ରୀରାମ ସଙ୍ଗେ ଲୀଳା କଲେ ॥
ଦ୍ୱାପର ଗୋପରେ ଗୋପାଳ । ହୋଇଣ ରାମକୃଷ୍ଣ ମେଳ ॥
ଓଡ଼ ରାଷ୍ଟ୍ରରେ ଜାତ ହୋଇ । ଚୈତନ୍ୟ ରୂପକୁ ସେ ଧାଇ ॥
ବଉଦ ରୂପକୁ ଅବୋଧ । ଏ ଖୋଳ କରତାଳ ଧରି ॥
ହୁଙ୍କାର କରିବା ନମନ୍ତ୍ରେ । ଆଜ୍ଞା ସେ କଲେ ଜଗଦ୍ଗୁରୁ ॥
ଚୈତନ୍ୟ ପ୍ରଭୁ ନୀଳାଚଳେ । ରହିଲେ ଚୈତନ୍ୟ ମଣ୍ଡଳେ ॥
ଆବର ସେ କଲେ କରୁଣା । ଓଡ଼ ରାଷ୍ଟ୍ରରେ ବଡ଼ ଜଣା ॥

ବହୁତ କଲେ ପରଶଂସା । ଧନ୍ୟ ତୁମ୍ଭର ଗୋପ ଅଂଶ ॥
ସେ ଖୋଳ କରତାଳ ଦେଇ । ଅନ୍ତର ହୋଇଲେ ଗୋସାଇଁ ॥
ଭଜନ କୁଟୀରେ ବସିଲେ । ଏ ପୁଟେ ଗୃହକୁ ଅଇଲେ ॥
ଗୋପ ପୁତ୍ରଙ୍କୁ ଏତେ କହୁ । ଭୋଜନ କଲେ ପଞ୍ଚସାଇଁ ॥
ଯେତେ ଗୋପାଳେ ସଙ୍ଗେ ଥିଲେ । ସମସ୍ତେ ଭୋଜନ ଯେ କଲେ ॥
ବୈଶାଖ ଦ୍ୱିତୀୟାର ଦିନ । ମୁକୁନ୍ଦ ଉତ୍ସବ ଭୋଜନ ॥
ଅଚ୍ୟୁତ ପଚ୍ଛିଲେ ଯେତେ । ସନ୍ତୋଷ ହୋଇଲେ ସମସ୍ତେ ॥
ତୁମ୍ଭେ ଯେ ଗୃହ କରୁଥିବ । ଅତିଥି ଅଇଲେ ପୂଜିବ ॥
ଇତିହାସରେ ପରମାଣ । ରାମାୟଣ ଭାଗବତେଣ ॥
ବେଦରେ ପରମାଣ ଜାଣ । ଅନ୍ନରୁ ନାହିଁ ବଡ଼ ଜଣ । ୧୪୦ ।
ଅଂଗରେ କ୍ଷୀର ଅନ୍ନ ଥୋଇ । ଜୀବକୁ ପିଣ୍ଡରେ ବାନ୍ଧଇ ॥
ଅନନ୍ତ ଯୁଗରେ ଅନନ୍ତ । କ୍ଷୀର ରଖିଣ ଦେହବନ୍ତ ॥
ସତ୍ୟ ଯୁଗରେ ମୁନିମାନେ । ପୁଷ୍ଟ ସାଗରେ ବର୍ତ୍ତି ଦନେ ॥
ତ୍ରେତୟା ଯୁଗେ ରଘୁନାଥ । ଫଳ ମୂଳରେ ବର୍ତ୍ତିଲେ ତ ॥
ଦ୍ୱାପରେ ଅମୃତ କ୍ଷୀରରେ । ବର୍ତ୍ତିଲେ ଗୋପପୁର ନରେ ॥
କଳିରେ ଅନ୍ନ କ୍ଷୀର ସାର । ମିଳଇ ପୁପୁଣ୍ୟ ଯେ ନର ॥
ଆପଣେ ଭକ୍ଷି ଭକ୍ଷାଇବ । ଯମ ପାଞ୍ଜିରେ ଲେଖା ହୋବ ॥
ଅତିଥି ନିରାଶ୍ରୀ କରଇ । ପୋଡଣ ବାଧ ରଖିଥାଇ ॥
ମୂର୍ଖ ପଶୁ ଯେ ଦାସ ନରେ । ରଖିଣ ଥାଇ ଯେଉଁ ଘରେ ॥
ଅଗ୍ନି ଯେ ପୂର୍ଣ୍ଣି ରାଜାଠାରେ । ଦୁର୍ଭିକ୍ଷ ନିର୍ବିପାକରେ ॥
ଅବଶ୍ୟ ଧନ ନାଶ ଯାଇ । ଧର୍ମ ପଥ ତ ଛାଡ଼ି ଯାଇ ॥
ଗଲେଣ ଯମର ଡଗରେ । କୃପଣ ଲୋକଙ୍କ ଉପରେ ॥
ନରକେ କିରନ୍ତ ଯେ ବାସ । ଅନେକ କଲ୍ପନ୍ତ ଜୀଂଘାସ ॥
ମଞ୍ଚ ମଣ୍ଡଳେ ଜାତ ହୋଇ । ଜୀବରେ ଦୟା କଲେ ନାହିଁ ॥
ନାସିକା ପଥେ ନାମ ଧୂଳି । ଜପ ନ କଲୁ ତୁ ଯେ ବାଇ ॥
ନୟନେ ରୂପ ନ ଦେଖିଲୁ । ଶ୍ରବଣେ ଗୁଣ ନ ଶୁଣିଲୁ ॥

ମନ୍ତ୍ର ନ ଜପିଲୁ ମୁଖରେ । ନାମ ନ ଧରିଲୁ ମନରେ ॥
ସ୍ୱାର୍ଥେ ଜୀବନ ହାରିଲୁ । ଧନ ମୋହରେ ଜଡ଼ିଥିଲୁ ॥
ଧନ ଜନ ଏ ପରିମାନ । ଗୋବିନ୍ଦ କୋଠ ବୋଲି ଜାଣ ॥
କ୍ଷେତ୍ର ଯେ ଥାନ୍ତି ନାଶ ଯାନ୍ତି । ଥିଲା ବେଳରେ ଯେ ଦିଅନ୍ତି ॥
ସେ ପୁଣି ଦିଅନ୍ତି ସଂସାର । ଅଚ୍ୟୁତ କହେ ଏହୁ ସାର । ୧୬୧ ।

ଇତି ଶ୍ରୀ ଗୁରୁଭକ୍ତି ଗୀତା ଚତୁର୍ଥଖଣ୍ଡେ ଅନ୍ନଫଳ
କଥନେ ନାମ ଦ୍ୱିତୀୟ ପଟଳ ।

ତୃତୀୟ ପଟଳ

ମୁକୁନ୍ଦ ଅନନ୍ତ ଗୋପାଳ । ନମସ୍ତେ ଗୁରୁ ପାଦତଳ ॥
ମନ୍ତ୍ରମାନଙ୍କ ବୀଜ କନ୍ଦ । ଅଟ୍ଟରେ ଫିଟିବ ସନ୍ଦେହ ॥
ଶୁଣ ସୁବୁଦ୍ଧି ଗୋପ ସୁତ । ମୁକୁନ୍ଦ ଉଚ୍ଚାନ ଅନନ୍ତ ॥
ଯାଦବ ପବନ ବାଳକ । ମଧୁର ବଂଶ ଆନନ୍ଦକ ॥
ଗୋପକୁଳର ହେ ମହନ୍ତ । ପଣ୍ଡିତ ସାର ଯନ୍ତ୍ର ମନ୍ତ୍ର ॥
ଯନ୍ତ୍ରରେ ମନ୍ତ୍ର ଗୁନ୍ଥିଲେଣ । ମନ୍ତ୍ରକୁ ତନ୍ତ୍ରରେ ଭେଦଣ ॥
ତେବେ ଶିଷ୍ୟର ଜନ୍ମ ବୋଧ । ଯେ ଗୁରୁ ଜାଣେ ତତ୍ତ୍ୱବୋଧ ॥
ବୋଧ ଗୁରୁ ଯେବେ ମିଳଇ । ଶିଷ୍ୟ ଯେ ତେବେ ବୋଧ ପାଇ ॥
ନିଧନେ ନିଧନେ ସଙ୍ଘାତ । ମୂର୍ଖ ମୂରୁଖ ଶାସ୍ତ୍ରମତ ॥
ଜଡ଼କୁ ଜଡ଼ ଯେସନେ ଭେଟ । ଅନ୍ଧେ ଅନ୍ଧେଣ ପନ୍ଥ ମିଶା ॥
ଯନ୍ତ୍ର ମନ୍ତ୍ର ଯେ ତନ୍ତ୍ର ଭେଦ । ଅଷ୍ଟପ୍ରହରର ରସ ବନ୍ଧ । ୧୧ ।
ଗୁପ୍ତ ଅବାଡ଼ ଜ୍ୟୋତି ଧ୍ୟାନ । ସମାଧି ଲକ୍ଷ୍ୟେ ଅଷ୍ଟ ଘେନ ॥
ଏ ଅଷ୍ଟରସ ନ ଜାଣିଲେ । ଶିଷ୍ୟ ନ କରଇ ଯେ ଭଲେ ॥
ଏ ଅଷ୍ଟରସ ନ ଜାଣିଣ । ଶିଷ୍ୟ କରଇ ମୁଁ କାରେଣ ॥

ଗୁରୁ ଶିଷ୍ୟ ଯେ ନଦୀ ଜଳେ । ବସନ୍ତି ପାଷାଣ ଯେ ସ୍ଥଳେ ॥
କେବଳ ଅନ୍ନ ବସ୍ତ୍ର ଖାଇ । ଶିଷ୍ୟର ଗୁହେ ବୁଲୁଥାଇ ॥
ଅନ୍ତାମ ନର୍କ ପ୍ରାପ୍ତେ ଶିଷ୍ୟ । ସେ ଶିଷ୍ୟ କଲ୍ପ ହୁଏ ନାଶ ॥
ଏଣୁ ଏ ଅଷ୍ଟଗୁଣ ଦୋଷ । ଉତ୍ତମ ଗୁରୁ ପାଦେ ରସ ॥
ଅନ୍ନ ବସନ ଅଷ୍ଟରତ୍ନ । ଗୁରୁଙ୍କଠାବେ ଦେବ ଯତ୍ନ ॥
ଅମାବସ୍ୟା ସଙ୍କ୍ରାନ୍ତି ତିଥି । ପୌର୍ଣ୍ଣମୀ ଏକାଦଶୀ ତିଥି । ୨୦ ।
ଏ ଦିନମାନଙ୍କରେ ପୁଣ । ଗୁରୁ କୃଷ୍ଣନ୍ତି ଯା ଗୁଣେଣ ॥
ଏ ତିଥିମାନଙ୍କେ ବୈଷ୍ଣବ । ଅଥବା ବ୍ରାହ୍ମଣେ ପୂଜିବ ॥
କିମ୍ବା କହିବା ତାର ଗତି । ଶ୍ରଦ୍ଧାଯେ ଅନ୍ତଥି ପୂଜନ୍ତି ॥
ଏ ଚନ୍ଦ୍ର ମୁଖଙ୍କୁ ବଚନ । ଶୁଣିବ ପୁଣ୍ୟ କଥାମାନ ॥
ଗୁରୁଙ୍କ ପୂଜା ସଦା କର । କୃଷ୍ଣଙ୍କ ପୂଜା ଶ୍ରେଷ୍ଠ ସର ॥
ବୈଷ୍ଣବ ଭୋଜନ ପୂଜାର । ସଦେଶ ପୂଜାଙ୍କୁ ଏ ସାର ॥
ବ୍ରାହ୍ମଣ ପୂଜା ଯେ କରଇ । ବ୍ରହ୍ମପୂଜାଙ୍କୁ ଶ୍ରେଷ୍ଠ ହୋଇ ॥
ଶୁଣ ହୋ ଗୋପସୁତମାନେ । ମନ୍ତ୍ର ବସଇ ଯେତେ ସ୍ଥାନେ ॥
ସନ୍ତ ମନ୍ତ୍ରର ସ୍ଥାନ ଚିହ୍ନ । ଗୁରୁ ବଚନ ମନେ ଘେନ ॥
ଅବାର ଅଣକ୍ଷର ମୂଳ । ଦକାର ଏକାକ୍ଷର ସ୍ଥଳ । ୩୦ ।
ଅକାର ଶ୍ୟାମ ପଞ୍ଚାକ୍ଷର । ଅର୍କାଙ୍ଗ ତାରକ ମନ୍ତ୍ରର ॥
ଅକାର ହରେ ରାମ ମନ୍ତ୍ର । ଏରୂପେ ବସନ୍ତି ଯେ ସନ୍ତ ॥
ଏଥିରେ ପଞ୍ଚ ମାଳା ଦେବ । ଯମନ୍ତ୍ର ନାମ ଉଚ୍ଚାରିବ ॥
ଯାହା ଡାକିଲେ ଚନ୍ଦ୍ର ମିଳେ । ସ୍ଥାବର ଆଦି ଗୁନ ଅଂଶେ ॥
ସ୍ୱର୍ଗ ମର୍ତ୍ତ୍ୟ ଯେ ପାତାଳରେ । ଯେତେକ ନାମ ଏ ସଂସାରେ ॥
ଏ ପଞ୍ଚ ମନ୍ତ୍ରେଣ ମିଶିବ । ଏ ପଞ୍ଚ ମନ୍ତ୍ରଙ୍କ ବୃକ୍ଷ ଭ ॥
ଅଣ ଅକ୍ଷର ଏକାକ୍ଷର । ତାରକ ଶ୍ୟାମ ପଞ୍ଚାକ୍ଷର ॥
ହରେ ରାମ ଯେ ମନ୍ତ୍ର ପଞ୍ଚ । ଏ ମନ୍ତ୍ରମାନଙ୍କରେ ଉଚ୍ଚ ॥
ଅଣ ଅକ୍ଷର ମୂଳ ହୋଇ । ଏକା ଅକ୍ଷର ଅଙ୍କୁରଇ ॥
ଶ୍ୟାମ ଯେ ପଞ୍ଚାକ୍ଷର ଡାଳ । ତାରକ ମନ୍ତ୍ରମାନେ ଫଳ ॥

ଦରେ ଗ୍ରାମ ଯେ ଫଳ ହୋଇ । ଏ ବୃକ୍ଷ ଯେ ନାନ ହୋଇ ॥
ସେହି ଜନକୁ ବୋଲି ଦାସ । ବନ୍ଧନ ସେହି ଯେ ମନାଶ ॥
ଏହାଙ୍କୁ ବଇଷ୍ଣବ କହି । ଏ ଜନ ବୈରାଗ୍ୟ ଅଟଇ ॥
ଏହା ଜାଣନ୍ତି ଯେଉଁ ନର । ମହନ୍ତ କୁଳରେ ସେ ସାର ॥
ଜାଣିଲେ ସନ୍ଥ ସାଧୁ ବୋଲି । ସୁଜନ ସଙ୍ଗରେ ଏ ସତ ॥
ମହନ୍ତ ଜନ ସେ ଅଟନ୍ତି । ଏହା ନ ଜାଣି ଦାସ ହୋନ୍ତି ॥
ଧାନରେ ଅଗାଡ଼ି ଯେସନ । ଗାବରେ ବାଛୁରି ଗାବମାନ ॥
ମନୁଷ୍ୟେ ଜପୂଜିକ ଅଂଶ । ଜନରେ ଦରିଦ୍ର ମନୁଷ୍ୟ ॥
ନଷ୍ଟଲେ ଜନ୍ମ ତାର ଯାଇ । ଯେ ତତ୍ତ୍ୱ ଗୁରୁ ନ ସେବଇ ॥
ଶ୍ରୀ ଭାଗବତେ ଏ ପ୍ରମାଣ । ଶ୍ରୀ ଭଗବତ ଗୀତା ଜାଣ ॥ ୫୦ ।
ଜ୍ଞାନୀ ସେବିଲେ ଜ୍ଞାନ ପାଇ । ଭଗନ୍ତ ଜ୍ଞାନ ଦ୍ୟନ୍ତି କହି ॥
ଉତ୍ତମ ଗୁରୁ ପାଦେ ସେବା । ଭଗନ୍ତ ପଥ ବତାଇବା ॥
ବେଦରେ ଏ କଥା ପ୍ରମାଣ । ଯେ କର୍ମ କରେ ସେ ଫଳେଣ ॥
ଯେ ବୀଜ ଯେ ପୁଣ ବୁଣଇ । ସେହି ବୀଜ ଯେ ପୁଣ ଜାଇ ॥
ଏଣୁ ସୁବୀଜ ଗୁରୁ ଖୋଜ । ଅଗାଡ଼ି ଧାନେ କସ କାର୍ଯ୍ୟ ॥
ଗୁରୁକି ଗଢର ପୁରୁଷ । ଗୁରୁ କଲ୍ୟାଣେ ଧନ ବଂଶ ॥
ଗୁରୁ କଲ୍ୟାଣେ ରାଜ୍ୟ ଶିଷ୍ୟ । ଗୁରୁ ଦର୍ଶନେ ପାପ ହରେ ॥
ଗୁରୁଙ୍କୁ କସ ଦେବା ତୁଳ୍ୟ । କୃଷ୍ଣର ପରେ ଗୁରୁ ଭଲ ॥
ଆଉ କ ଦ୍ରବ୍ୟ ସଂସାରରେ । ତୁଳ୍ୟ ଅଛଇ ତ୍ରିପୁରେ ॥
ଜ୍ୟୋତିଜ ଗୁରୁ ବୋଲି ଜାଣ । କୃଷ୍ଣର ଏଥି ଲସ୍ତ ପୁଣ । ୬୦ ।
ଗୁରୁ ଦେଖାନ୍ତି ଜ୍ୟୋତ ସ୍ଥାନ । ଜ୍ୟୋତରୁ କେତେ ରୂପମାନ ॥
ସେ ଅଂଶୁ ଜନମ ହୁଅନ୍ତି । ସେ କଥା କହି ନ ପାରନ୍ତି ॥
ଯେବେ ସେ ତତ୍ତ୍ୱ ଗୁରୁ ପାଇ । ସେ ସ୍ଥାନ ଦିଅନ୍ତି ଚହ୍ନାଇ ॥
ଯେ ଗୁରୁ ସେ ସ୍ଥାନ ଚହ୍ନାଇ । ତାହାଙ୍କୁ ତତ୍ତ୍ୱ ଗୁରୁ କହି ॥
ଏ ପଞ୍ଚ ମନ୍ତ୍ର ଯେ ଜାଣଇ । ଏହାଙ୍କୁ ସଦଗୁରୁ କହି ॥
ଏହା ଖୋଜିଣ ହେବ ଶିଷ୍ୟ । ଫିଟିବ ଭବ ବନ୍ଧ ଫାଶ ॥

ମତବ ନୌକାର ଲକ୍ଷ୍ୟ କରି । ଭବ ସଂସାରୁ ଯିବ ତରି ॥
ଭବ ସାଗରେ ନୌକା ନାବ । ମନ୍ତ୍ର ଯେ କେରୁଆଲ ଭାବ ॥
ଧୀବର ନୌକାର ମଧ୍ୟେ ରୂପ । ସମାଧି ଲକ୍ଷ୍ୟର ସ୍ୱରୂପ ॥
ଶ୍ରଦ୍ଧା ଯେ ପଟା ବୋଲି ଜାଣ । ଅବାଡ଼ ପାଣିବୃହା ଜନ୍ତୁ ॥
ରସ ଗୁଣ ଯେ ନଣ୍ଡା ହୋଇ । ତନ୍ତ୍ର ଯେ ପଟା ଖମ୍ଭ କହି ॥
ଯନ୍ତ୍ର ଯେ ନାବରେ ସମିଧ । ଭକ୍ତି ନାବ ଯେ ଅଷ୍ଟବନ୍ଧ ॥
ଏ ନାବ ଖୋଜି ଭରୁଁ ତର । ଭବରେ ବୁଡ଼ିଣ ନମର ॥
ବହୁତ ଜନ୍ମ ଭାଗ୍ୟ ଥାଇ । ଏ ଗୁରୁ ତାହାକୁ ମିଳଇ ॥
ସହସ୍ର ଗ୍ରାମେ ସମ୍ଭ ଦେଶେ । ଥାନ୍ତି ସେ ଏକା ବା ପୁରୁଷେ ॥
ଦ୍ୱନ୍ଦୀ ଛନ୍ଦୀ ଯେ ବାଦୀ ଜନ । ଭେଖ ବନ୍ଧଣ ଦାସମାନ ॥
ପଢ଼େ ଅଧେ ବା ଶିକ୍ଷା କରି । ଗୁରୁ ହୁଅନ୍ତି ବର୍ଣ୍ଣେ ଧରି ॥
ସଂସାରେ ବହୁତ ଯେ ଅଂଶ । ଏଥିରେ ପ୍ରୟୋଜନ କିସ ॥
ନାବରେ ବସାଇ କୂଳରେ । ଲଗାଇ ନ ପାରେ ଧୀବରେ ॥
ଧୀବର ଜନ ନଦୀ ମଧ୍ୟେ । ବୁଡ଼ି ମରନ୍ତି ଜଳ ମଧ୍ୟେ । ୮୦ ।
ତୁମ୍ଭେ ଯେ ଭାଗ୍ୟ କରିଥିଲ । ତେଣୁ ଗୁରୁଙ୍କୁ ଯେ ଭେଟିଲ ॥
ରାମ ବରଜ ଦାସ ମୋର । ସେବିଲି ଆମ୍ଭର ସଦ୍ଗୁର ॥
ଦାରା ପୁତ୍ର ଯେ ଧନ ପୁଣ । ତେଜିଣ ରହିଲି ପାଦେଣ ॥
ତୁମ୍ଭେ ତାହାଙ୍କୁ ସେବା କଲ । ପରମ ଗୁରୁଙ୍କୁ ଭେଟିଲ ॥
ଏ ଗ୍ରନ୍ଥ ତୁମ୍ଭର ଭାଗ୍ୟକୁ । ଲେଖିଲି କୃଷ୍ଣ କରୁଣାରୁ ॥
ତୁମ୍ଭେ ଶୁଣିଲ ଗାଇ ହେଲ । ତୁମ୍ଭର ଅଂଶେ ଥିବେ ଭଲ ॥
ଏକ ଏକ ବା ଶ୍ରଦ୍ଧା କରି । ଭବ ସଂସାରୁ ଯିବେ ତରି ॥
ଯେ ପର ସ୍ତ୍ରୀ ଲାଜ ହରିବ । ଏ ଗ୍ରନ୍ଥ ତାକୁ ନ କହିବ ॥
ଯେ ମଦ୍ୟ ଧୂଆଁ ଯେ ଖାଇବ । ଏ ପାଠ ତାକୁ ନ କହିବ ॥
ଗଞ୍ଜା ବଦରଙ୍ଗି ଖାଇ । ଅପୁଆ ଯେ ଜନ ଭୁଲାଇ । ୯୦ ।

ବୈରାଗ୍ୟ ପଥ ଯେ କେମନ୍ତ । ଏ କଥା କହିବା ଆମ୍ଭେ ତ ॥
ଶୁଣ ହୋ ବାରଷିଆ ପୋଏ । ବୈରାଗ୍ୟ ମନୁଷ୍ୟ ଯେ ହୋଏ ॥
ବୈରାଗ୍ୟ ଗୁଣ ପରକାର । ମନୁଷ୍ୟ ମଧ୍ୟେ ସେ ତ ସାର ।୨୦॥
ସଦାନନ୍ଦ ବୈରାଗୀ ଏ କହି । ସଂଯୋଗୀ ବୈରାଗୀ ଯେ ଦୁଇ ॥
ଊର୍ଦ୍ଧ୍ୱବାହୁ ବୈରାଗୀ ଜନ । ମନ ବୈରାଗୀ ଗୃହେ ଯେନ ॥
ଏ ଗୁଣ ପଥେ ଯେ ଗମନ୍ତି । ତାହାଙ୍କୁ ନାହିଁ ଦୁଃଖ ଭ୍ରାନ୍ତି ॥
ଶୀତ ଲାଗିଲେ ଅଗ୍ନି ତଟରେ । ଶୀତ ପଳାଇ ଯେ ହୃଦରେ ॥
ଭୋକରେ ଅନ୍ନକୁ ଭକ୍ଷିଲେ । କ୍ଷୁଧା ପଳାଇ ଯେସନ୍ତେ ଭଲେ ॥
ଏଣୁ ବୈରାଗ୍ୟ ପଥ ସାର । କରନ୍ତି ସୁପୁରୁଷ ନର ॥
ନିର୍ବୁଦ୍ଧି କୁପୁରୁଷମାନେ । ବୈରାଗ୍ୟ ନ ଘେନନ୍ତି ମନେ ॥
ଏ ଗୁଣ ପଥ ଯେଉଁ ଭାବ । ଏ କଥା କହ ଗୁରୁଦେବ ॥
ଶୁଣ ହେ ମୁକୁନ୍ଦ ସୁବୁଦ୍ଧି । କହିବୁ ତହିଁର ଯେ ବିଧି ॥
ଶୁଣ ହେ ଅନନ୍ତ ମହାନ୍ତ । କହିବା ତହିଁର ଯେ ମତ ।୩୦।
ସଦାନନ୍ଦ ବୈରାଗ୍ୟ ଲକ୍ଷଣ । ଦଶ ବା ବାର ବରଷେଣ ॥
ଗୃହ ତେଜିଣ ସେ ଗମନ । ରହିବ ଶ୍ରୀଗୁରୁ ଭବନ ॥
ବାରବରଷ ଗୁରୁ ସେବା । ମନ୍ତ୍ର ଯନ୍ତ୍ର ତନ୍ତ୍ର ଶିଖିବା ॥
ଅଷ୍ଟ ପ୍ରହର ସେବାମାନ । ରାଧା କୃଷ୍ଣଙ୍କ ଗୁଣଗାନ ॥
ରାତ୍ର ଦିବସ ସେବାଦଣ୍ଡ । କୋଠ ଗୁମ୍ଫା ସମାଧି ପିଣ୍ଡ ॥
ଅବାଡ଼ ଅଷ୍ଟଗୁଣ ସାଧି । ଗୁରୁ ସେବାରେ ଯେତେ ବିଧି ॥
ସାଧନେ ପକ୍କା ଯେବେ ହେବ । ଗୁରୁଙ୍କ ମେଲାଣି ମାଗିବ ॥
ଦକ୍ଷିଣ ଦିଗେ ଚାଲିଯିବ । ଶ୍ରୀନୀଳକନ୍ଦରେ ରହିବ ॥
ସେତୁ ବନ୍ଧକୁ ଚାଲିଯାଇ । ଦକ୍ଷିଣ ପଶ୍ଚିମେ ଫେରଇ ॥
ବଦରି ଶ୍ରୀ ବୃନ୍ଦାବନରେ । ଅଯୋଧ୍ୟା ଗଙ୍ଗା ନଦୀତଟରେ ॥
ନଦିଆ ରାଜକେନ୍ଦ୍ରୁ ଦେଶ । ସମଲପୁରୁ ପୂର୍ବେ ଆଶ ।୪୦।
ସ୍ୱେକାମ୍ବର ବନ ଦର୍ଶନ । ମିଳିବ ଜଳ ସ୍ଥଳ ସ୍ଥାନ ॥
ବାର ବରଷ ବୁଲି ମୁହିଁ । ଗୁରୁ ଭୁବନେ ଆସି ରହି ॥

ସେବା ପୂଜା ସେବ ମିଳିବ । ଦେଇଣ ପାଦେ ଓଲଗିବ ॥
ଗୁରୁଙ୍କୁ ମେଳଣି ମାଗିଣ । ରହିବ ସୁପୁଣ୍ୟ ସ୍ଥାନେଣ ॥
ଉତ୍ତମ ପୁଣ୍ୟ ସ୍ଥାନ କରି । ଶ୍ରୀମୂର୍ତ୍ତି ରୂପ ସ୍ଥାପିକରି ॥
ଔଷଧ ଫଳ ପୁଷ୍ପମାନ । ବୃକ୍ଷ ରୋପିବ ସେ ଯତନ ॥
ରନ୍ଧନ କରଣ ସଜନ । ରଖିବ ଶ୍ରୀମୂର୍ତ୍ତି ସ୍ଥାନେଣ ॥
ପ୍ରସାଦ ଉପହାର ଯେତେ । ଖଟୋଇ ଦେବ ସେ ସୁଚିତେ ॥
ବୈଷ୍ଣବ ବ୍ରାହ୍ମଣ ଅତିଥି । ସଂସାରେ ଦୁଃଖୀ ଯେବା ଥାନ୍ତି ॥
ସେହିମାନଙ୍କୁ ଅନ୍ନ ଦାନ ଦେବ । ସଂସାର ସୁଖ ସେ ପାଇବ ॥
ଲୋକରେ ଇନ୍ଦ୍ରିୟ ସଙ୍ଗ ନାହିଁ । ଯଥାର୍ଥ ବୈରାଗୀଟି ଏହି ॥
ସମାଧି ଯେ ଜନ ସାଧଇ । କ୍ଷଣେ ଦଣ୍ଡେ ବା ନ ମିଳଇ ।
ଆତ୍ମାକୁ ଯେ ଜନ ସାଧଇ । ସାଧୁ ସଙ୍ଗମ ତାର ହୋଇ ॥
ଶ୍ରୀଭାଗବତେ ଏ ପ୍ରମାଣ । ଶ୍ରୀଭଗବତ ଗୀତାଦ୍ୱେଣ ॥
ଏହା କହନ୍ତି ଯେଉଁ ପ୍ରାଣୀ । ସଂସାର ସୁଖ ଭୁଞ୍ଜେ ପୁଣି ॥
କୁବୁଦ୍ଧି ପ୍ରାକୃତ ଲୋକମାନେ । ସ୍ତ୍ରୀଙ୍କି ଆବୋରି ଯତନେ ॥
ଇନ୍ଦ୍ରୀ ପ୍ରବଳେ ସ୍ତ୍ରୀଙ୍କ ସଙ୍ଗ । ରାତ୍ର ଦିବସ ରତିରଙ୍ଗ ॥
ରତିରୁ ପୁତ୍ର ଜାତ ହୋଇ । ପୁତ୍ର ଦେଖିଣ ମୋହଯାଇ ॥
ରାତ୍ର ଦିବସେ ଛଟପଟ । ଅରଜି ପୋଷୁଥାଇ ପେଟ ।୭୦।
ବନ୍ଧୁ ବାନ୍ଧବମାନ କରେ । ଧନ ହରାଇ ଦେଇ ପାରେ ॥
ଗୁରୁ ବୈଷ୍ଣବ ନ ସେବଇ । ଧନ ହରାଇ ସଞ୍ଚୟଇ ॥
କାଳେ ସେ ପୁତ୍ର ନାଶ ଯାଇ । ଦାରା ଦୁହିତା ସେ ମରଇ ॥
ଦାସ ଦାସୀ ସେ ଛାଡ଼ିଯାନ୍ତି । ଗ୍ରାମ ପଣ୍ଟେ ନ ରଖନ୍ତି ॥
ସ୍ୱାର୍ଥେ ଲଭିଲେ ମରଣ । କୁବୁଦ୍ଧି ଜନ ଏ ଲକ୍ଷଣ ॥
ସୁବୁଦ୍ଧି ଯେଉଁ ଜନମତ । ଯଥାର୍ଥ ବୈରାଗୀ ହୁଅନ୍ତି ॥
ସେହି ଲକ୍ଷଣ କହେ ଧର । ଶୁଦ୍ଧ ତନୁ ନପୁଂସକ ଶରୀର ॥
କାମ କଳନା ଜନ୍ମ ନାହିଁ । ଜନ୍ମିଛି ଯୋଗୀ ଅଙ୍ଗ ହୋଇ ॥
ଉଦ୍ଧାନ ପବନ ମଧ୍ୟ । ବାଳା ବୃନ୍ଦାବନ ମାଧ୍ୟ ॥

ଏ ଛଡ଼ ଜାତି ବଇରାଗ । ଜନ୍ମରେ ଅଣି ଅଛ ସ୍ୱାଗ ।୭୦।
ଶୁଣ ସନ୍ତୋଷ ସଙ୍ଗ ଗୋପ । କହିବା ସଂଯୋଗୀ ସ୍ୱରୂପ ॥
ସଂଯମୀ ବୈରାଗ୍ୟ ଲକ୍ଷଣ । ଯେ ଅବା କରନ୍ତି ଧରଣ ॥
ଦାର ପୁତ୍ରଙ୍କୁ ଆରାଧନ୍ତି । ଧନ ସଞ୍ଚି ଆବରନ୍ତି ॥
ସେହି ଅବା ଅନ୍ନ କମାଇଣ । ଗୃହରେ ରନ୍ଧନ କରିଣ ॥
ଆପଣା କୁଟୁମ୍ବ ଲେଖିଣ । ତଣ୍ଡୁଳ ଦେବ ଯେ ଗଣିଣ ॥
କୁଣିଆ ଅଟେ ତାର ସାର । ଯତନେ ଦିଏ ତା ମୁଖର ॥
ବନ୍ଧୁଙ୍କୁ ଯେତୁ ସବେ ଦେଇ । ଆପଣେ ସେରୂପେ ଭୁଞ୍ଜଇ ॥
ଯେରୂପେ ଅତିଥି ବୈଷ୍ଣବ । ସେବା ପୂଜାରେ ଦଉଥିବ ॥
ବୈଷ୍ଣବ ଅତିଥି ମୁଖରେ । କୁଣିଆ ବନ୍ଧୁ ସହୋଦରେ ॥
ବସିଣ ଆନନ୍ଦ ନଗରେ । ମଙ୍ଗଳ କରିବ ଗୃହରେ ।୮୦।
ଗାଉଣା ବାଜେଣା କରିବ । ସୁଖରେ ଦିନ ହରୁଥିବ ॥
ମନ୍ତ୍ରକୁ ସ୍ମରଣ କରି । ଅଷ୍ଟ ପ୍ରହର ଚିତ୍ତେ ଧରି ॥
ଜ୍ୟୋତିକୁ କରୁଥିବ ଧ୍ୟାନ । ଅବାଡ଼ ଛାୟା ଦରଶନ ॥
ସଂଯୋଗୀ ବଇରାଗୀମାନେ । ଏହି ଲକ୍ଷଣ ଧରି ମନେ ॥
ଷଡ଼ ଗୋପାଳ ତୁମ୍ଭେ ପୁଣ । ଧର ହେ ଏହି ଲକ୍ଷଣ ॥
ସନ୍ତାନ ବୈରାଗୀ ସଂଯୋଗୀ । ବାର ଗୋପାଳ ହୋଇ ସଙ୍ଗୀ ॥
ପୃଥ୍ୱୀ ଭୂମି କରି ଆସ । ରହିବ ଆସି ନିଜ ବାସ ॥
ବୟସ ତ ହୋଇଛି ତୁମ୍ଭର । ନୋହିଛ ସ୍ତ୍ରୀ ସଙ୍ଗ ଆର ॥
ସ୍ତ୍ରୀ ଙ୍କର ତୁମ୍ଭ ହେତୁ ହେଉ । ଯୌବନ ଅଙ୍ଗେ ଶୋଭାପାଉ ॥
ତୁମ୍ଭର ରତି ଚିତ୍ତ ହେଲେ । ସଂଯୋଗେ ଗୃହ କର ଭଲେ ॥
ଶୁଣି ରହସ୍ୟ ନାଥମାନେ । ଏ କଥା ଧରିଥିବ ମନେ । ୯୧ ।
ମୁକୁନ୍ଦ ଅନନ୍ତ ଗୋବିନ୍ଦ । ବସୁ ଯାଦବ ହେ ଆନନ୍ଦ ॥
ସଂଯୋଗୀ ବଇରାଗୀ ଛଡ଼ । ସଂଯୋଗେ ଗୃହର ଝଗଡ଼ ॥
ଏ ଛଡ଼ ଅଂଶେ ବଂଶମାନେ । ସଂଯୋଗ ବୈରାଗ୍ୟ ବିଧାନେ ॥
ରହିବ କିଛି ଦିନ ଅଂଶ । ତୁମ୍ଭର ବଢ଼ିବ ଯେ ବଂଶ ॥

ତୁମ୍ଭଙ୍କୁ କ୍ଳେଶ ଦୁଃଖ ନାହିଁ । ତୁମ୍ଭ ପୁତ୍ରଙ୍କୁ ସୁଖ ହୋଇ ॥
ତୁମ୍ଭର ନାତିମାନେ ପୁଣ । କଷ୍ଟ ଭୁଞ୍ଜିବେ ସୁଖ ପୁଣ ॥
ପଣ ଅଣନାତି ତୁମ୍ଭର । ପଡ଼ିବେ ଦୁଃଖସ୍ରୋତ ଠାର ।୪୮।
ସଂଯୋଗୀ ବୈରାଗ୍ୟ ଲକ୍ଷଣ । ମୁକୁନ୍ଦ ଅନନ୍ତ ଦ ଜଣ ॥
ସଂଯୋଗୀ ବୈରାଗ୍ୟ ଲକ୍ଷଣ । ସଂଯୋଗେ ଗୃହ ଯେ କରଣ ॥
ପୁତ୍ରମାନେ ପାଳିଲେ ପୁଣ । ଗୃହ ପୁତ୍ରଙ୍କୁ ସମର୍ପଣ ॥
ସତନେ କୁଟୀରେକ କରି । ରହିବ କୁଟୁମ୍ବ ଆବୋରି ॥
ସମାଧି କରିବ ସାଧନ । ନିଷ୍ଟିନ୍ତ ହେବ ଯେ ଦନେଣ ॥
ସେବା ପୂଜା ପୁତ୍ର କରିବେ । ଆପଣେ ତାହା ଦେଖୁଥିବ ॥
ପୁତ୍ର କୁଟୁମ୍ବମାନେ ମିଳି । ସେବା କରିବ ଯେନ କେଳି ॥
ଶୁଣି ସଂଯୋଗ ବଇରାଗୀ । ମୁକୁନ୍ଦ ଅନନ୍ତ ସୁଭାଗୀ ॥
ତୁମ୍ଭେ ସୁଭାଗ୍ୟ ହେ ସୁଭୂତ । ଶୁଣ ବୈରାଗୀ ସୁଖ ରତ ॥
ତୁମ୍ଭର ମାତା ପିତା ଧନ୍ୟ । ତୁମ୍ଭର ଜୀବନ ତ ଧନ୍ୟ ॥
କେତେ କେତେ ବା ଗୋପକୁଳ । ଉଦ୍ଧାର ହେବେ ଗୋପବାଳ ॥
ଶିଖିବେ ଖୋଲ କରତାଳ । ତୁମ୍ଭର ବଂଶ ଯେ ଉଜ୍ଜ୍ୱଳ ॥
ସଂଯୋଗୀ ନୋହିଲେ ତୁମ୍ଭେ ତ । ମୃତ ହୁଅନ୍ତେ ଗୋପସୁତ ॥
କାହୁଁ ଶିଖନ୍ତେ ଖୋଲତାଳ । କା ସଙ୍ଗେ ହୁଅନ୍ତେ ଏ ମେଳ ॥
ଶୁଣି ସନ୍ତୋଷ ଗୋପସୁତ । କହିବା ଊର୍ଦ୍ଧ୍ୱବାହୁ ମତ ॥
ଶୁଣ ହେ ମୁକୁନ୍ଦ ମହନ୍ତ । କହିବା ଊର୍ଦ୍ଧ୍ୱବାହୁ ମତ । ୬୪ ॥
ଦାରା ଦୁହିତା ପୁତ୍ର ଧନ । ଆବୋରିଥିବ ଯେ ଯତନ ॥
ସୋଳଶ ବାର ବରଷରେ । ଗୃହ ଛାଡ଼ିବ ତତପରେ ॥
ଉତ୍ତମ ପୁଣ୍ୟ ନଦୀ ସ୍ଥାନ । ସେଠାରେ କରି ଗୃହମାନ ॥
ବିବିଧ ଫଳ ପୁଷ୍ପମାନ । ଶ୍ରୀମୂର୍ତ୍ତି ରଖିବ ଯତନ ॥
ଯେ ଅବା ଉପୁଜିବ ମହି । ସକଳ ଦେବ ସବୁକାହିଁ ॥
ବ୍ରହ୍ମ ଚଣ୍ଡାଳ ବୈଶ୍ୟ ଶୂଦ୍ର । ବୈଷ୍ଣବ ଅତିଥି ଦରିଦ୍ର ॥
ଏହାଙ୍କୁ ଦେବ ଅନ୍ନ ପାଣି । ସକଳ ଆତ୍ମା ଏକ ଜାଣି ॥

ଯେବେ ଏତେକ ନ ପାରିବ । ଶ୍ରୀ ଗୁରୁ ମଠରେ ରହିବ ॥
ଗୁରୁଙ୍କୁ କୃଷ୍ଣ ସରି କରି । ସେବା କରିବ ମନେ ଧରି ॥
ଗୁରୁଙ୍କ ଯେତେ ଦ୍ରବ୍ୟ ଥିବ । ଯତନ କରି ତା ରଖିବ ॥
ଉଦ୍ଧବ ବଇରାଗୀ ମତ । ଧଇଲେ ରାମଚନ୍ଦ୍ର ସୁତ । ୧୬୫ ।

ଗୋରୁ ମଇଷୀ ଗୃହପଣ । ଗୁରୁଙ୍କ ଯତନ ମନେଣ ॥
ଆମ୍ଭ ସେବାରେ ତତ୍ପର । ରହିଲେ ଆମ୍ଭର ସେବାର ॥
ଉଦ୍ଧବ ବଇରାଗ ଗୁଣ । ଧଇଲେ ରାମ ଗୋପ ପୁଣ ॥
ଦ୍ରବ୍ୟଙ୍କୁ ଧନ ପଣ ଦେଲେ । ଅମ୍ଭର ସେବାରେ ରହିଲେ ॥
ପୁଣ ପଚ୍ଚରୁଅଛୁ ଆମ୍ଭେ । ମନ ବୈରାଗ୍ୟ କହ ତୁମ୍ଭେ ॥
ଶୁଣ ହେ ଚନ୍ଦନ ଗୋପାଳ । କହିବୁ ତାହାର ଯେ ଫଳ ॥
ପୁତ୍ର କୁଟୁମ୍ବ ଅବା ଲୋକ । ମନ ସଙ୍ଗତେ ଥାନ୍ତି ମଙ୍କି ॥
ପୁତ୍ରଙ୍କୁ ଗୃହ ସମର୍ପିଣ । ମନେ ଭ୍ରମିଣ ଥାନ୍ତି ପୁଣ ॥
କେବେ ବା ତୀର୍ଥସ୍ଥାନେ ଥାନ୍ତି । କେହି ବା ଗୃହରେ ରହନ୍ତି ॥
ମନର ସୁଖ ଯେଉଁସ୍ଥାନେ । ରହନ୍ତି ନିଶ୍ଚିନ୍ତ ଯେ ମନେ ॥
ମନକୁ ଅମନେ ରଖନ୍ତି । ନିମନ୍ତେ କୃଷ୍ଣ ରୂପ ଚିନ୍ତି ॥
ଗୃହ ସ୍ଥାନରେ ନ ରହିଣ । ବନସ୍ତେ କରନ୍ତି ଭ୍ରମଣ ॥
ଶାଗ କନ୍ଦମୂଳ ବୁଧରେ । ଉଦର ପୋଷି ନିଶ୍ଚିନ୍ତରେ ॥
କେବେ ବା ଅନ୍ନ ଜଳ ଖାଇ । ମେଳା ମୌତ୍ରବେ ଖେଳୁଥାଇ ॥
କେବେ ବା ସୁଜନ ଗୃହରେ । ରହନ୍ତେ ମନର ସୁଖରେ ॥
ମନ ଭ୍ରମାଇ ଭ୍ରମୁଥାନ୍ତି । ମନ ସଙ୍ଗତେ ତାଙ୍କ ପ୍ରୀତି ॥
ମନରେ ବୈରାଗ୍ୟ ଲକ୍ଷଣ । ଧଇଲେ ବିଷ୍ଣୁ ସୁତ ପୁଣ ॥
ଏମନ୍ତେ ଚାରି ପରକାର । ଶୁଣ ହେ ତୁମ୍ଭେ ଗୋପବର ॥
ଉତ୍ଥାନ ପବନ ଯେ ବୁଝି । ଜାଣି ବୈରାଗ୍ୟ ସାର ଏହି ॥
ସଂଯୋଗୀ ବଇରାଗୀ ସାର । ଅନନ୍ତ ମୁକୁନ୍ଦ କୁମର ॥
ଉଦ୍ଧବ ବଇରାଗ୍ୟ ଭଲ । ରାମ ଯେ ଚନ୍ଦ୍ର ସୁତ ତୁଲ ॥
ମନ ଯେ ବଇରାଗ୍ୟ ସୁଖୀ । ବିଷ୍ଣୁସୁତଙ୍କୁ ପୁଣ ଲେଖି ॥

ଆବର ଅଧ୍ୱ ଏକ ବଧ୍ୱ । ଗୁପତ ବୈରାଗ୍ୟ ପ୍ରସିଦ୍ଧ ॥
ଗୃହର ଝଗଡ଼େ ଥାଆନ୍ତି । ଗୁରୁ ବୈଷ୍ଣବେ ପୂଜେ ନିତ ॥
କୁଣୁଆ ବନ୍ଧୁ ସହୋଦର । ଭୁଞ୍ଜନ୍ତି ଅନ୍ନ ଘୃତ ସାର । ୧୫୦ ।
ଗୁପତ ବଇରାଗୀମାନେ । ଏ ଗୃହ ଫଳ ଲଭେ ପୁଣ୍ୟେ ॥
ଗୃହେ ଦଅନ୍ତି ଅନ୍ନ ଦାନ । ତେଣୁ ଲଭନ୍ତି ଗୃହ ପୁଣ୍ୟ ॥
ଭରଥ ଧର ମୁଁ ଯାଦବ । ଗୁପତ ବଇରାଗୀ ଭାବ ॥
କମାର ରାମ ଦୁଇ ଜାଣ । ରାମ କୁମର ଏକ ଜାଣ ॥
ଦକ୍ଷିଣ ଚନ୍ଦ୍ର ନିରଞ୍ଜନେ । ଗୁପତ ବୈରାଗ୍ୟ ଏମାନେ ॥
ଏମନ୍ତେ ପଞ୍ଚ ପରକାର । ମନେ ଧରନ୍ତି ଯେଉଁ ନର ॥
ସଂସାର ମଧ୍ୟେ ସେହି ସୁଖୀ । ଏହା ନ କଲେ ହୋନ୍ତି ଦୁଃଖୀ ॥
ଚବିଶ ଗୋପାଳେ ହେ ଶୁଣ । ଏ ପଥ କର ହେ ଧାରଣ ॥
ଅଣଅକ୍ଷର ଏକାକ୍ଷର । ତାରକ ଶ୍ୟାମ ପଞ୍ଚାକ୍ଷର ॥
ହରେରାମ ଯେ ପାଞ୍ଚ ମନ୍ତ୍ର । ଜପ କରିବେ ଦୃଢ଼େ ତନ୍ତ୍ର ॥
ଗୋଲୋକ ମନ୍ତ୍ର ଅଣକ୍ଷର । ସତ୍ୟରେ ଏକାକ୍ଷର ସାର ॥
ସତ୍ୟରେ ତାରେକ ମନ୍ତ୍ରର । ଦ୍ୱାପରେ ଶ୍ୟାମ ପଞ୍ଚାକ୍ଷର ॥
ହରେରାମ ଯେ ମନ୍ତ୍ର କହି । କଳିଯୁଗରେ ସାର ଏହି ॥
ହରେରାମରୁ ଉନ ଆଣି । କଲେକ ମନ୍ତ୍ର ଏକ ପୁଣି ॥
ହରେରାମ ଯେ ମନ୍ତ୍ର କଲେ । ନଦିଆ ନଗ୍ରେ ବୁଝାଇଲେ ॥
ପ୍ରାଣୀ ତ ଧରି ନ ପାରିବେ । ଅଳପ କହିଲେ ବୁଝିବେ ॥
ଉଲଟ କଲେ ନାମ ପୁଣ । ହରେକୃଷ୍ଣ ଯେ ମନ୍ତ୍ର ଗଣ ॥
ଛଅ ଅକ୍ଷର ବୁଝାଇଲେ । ତେର ନାମକୁ ଗୋପ୍ୟ କଲେ ॥
ଏରୂପେ ବୈରାଗ୍ୟ ଲକ୍ଷଣ । ଅଚ୍ୟୁତ କଥା ମନେ ଘେନ ॥

ଇତି ଶ୍ରୀ ଗୁରୁଭକ୍ତିଗୀତା କୃଷ୍ଣାସ୍ୱଖଣ୍ଡେ ବୈରାଗ୍ୟ
ଲକ୍ଷଣେ ନାମ ଚତୁର୍ଥ ମଣ୍ଡଳ ।

ସପ୍ତମ ପଟଳ

ସ୍ୱମୁରେ ପଗ୍ୱରୁଛ୍ନ ଦୁଇ । ମୁକୁନ୍ଦ ଅନନ୍ତ ଦ୍ୱିଜଇ ॥
ଗୁରୁ ଦର୍ଶନେ କବା ଫଳ । କହିବା ଏଥିର ମଙ୍ଗଳ ॥
ବୈଷ୍ଣବ ସେବାରେ ଯେ ଗତ । ଅତଏ କବା ପୁଣ୍ୟ ହୋନ୍ତି ॥
ଯୋଦରେ କବା ହୋଇବେ ନାଶ । କୁଣିଆ କବା ପଢ଼ଗ୍ରେଷ ॥
ବନ୍ଧୁକୁ ଦେଲେ କସ ହୋଇ । ମାତା ସେବଲେ କସ ପାଇ ॥
ପିତା ସେବଲେ କସ ଫଳ । ଏଥିର କହିବା ସୁଫଳ ॥
ଶୁଣ ସୁମନେ ଗୋପସୁତ । କହିବା ତହିଁର ଯେ ମତ ॥
ଏକାଦଶୀ ଦିନରେ ଶିଷ୍ୟ । ଗୁରୁ ଦର୍ଶନେ ପାପ ନାଶ ॥
ଅମାବସ୍ୟା ଦିନ ଦରଶନ । ପୂଜିଲେ ହୋଇବେ ଧନ ଜନ ॥
ସଂକ୍ରାନ୍ତିରେ ସେବ ଗୁରୁ । ବ୍ୟାଧି ରୋଗର ଶିଷ୍ୟ ତରୁ ॥
ପୂର୍ଣ୍ଣିମୀ ଦିନ ଗୁରୁ ସେବା । ପୂଜିଲେ ରାଜ୍ୟ ଯଶ ଦେବା ॥
ଦ୍ୱାଦଶୀ ଦିନ ଗୁରୁ ଅନ୍ନ । ଦେଲେ ଗୋଲୋକେ ହୋଏ ସ୍ଥାନ ॥
ବରଷ ଲେଖି ଅନ୍ନ ଦେଲେ । ଯମ ଡରଇ ତାକୁ ଭଲେ ॥
ଶ୍ରୀ ଗୁରୁ ସେବା ଯେ କରଇ । କୋଟି ତୀର୍ଥର ଫଳ ପାଇ ॥
ଗୁରୁ ଚରଣ ଯେ ଘଷଇ । ସ୍ୱରୂପ ପାପ ଛୁଟିଯାଇ । ୧୪ ।
ଗୁରୁଙ୍କ ଅବଶେଷ ଖାଇ । ନିର୍ମାଲ୍ୟ ଠାରୁ ଅଧିକଇ ॥
ଗୁରୁ ଚରଣ ଜଳ ଖାଇ । ଗଙ୍ଗା ସ୍ନାହାନ ଫଳ ପାଇ ॥
ଗୁରୁଙ୍କୁ ସୁଆସନ ଦେଇ । ବସନ ବହୁତ ମିଳଇ ॥
ଗୁରୁ ମୁକତି ଗତି ଦାତା । ଗୁରୁଟି ଜୀବ ଉଦ୍ଧାରନ୍ତା ॥
ବିବାହ ବେଳେ ବିପ୍ରମାନେ । ଗୁରୁ ସୁମରନ୍ତି ଯତନେ ॥
ମରଣ କାଳେ ସାଧୁଜନ । ବୋଲନ୍ତି ଗୁରୁଙ୍କର ଧ୍ୟାନ ॥
ପିତୃ ପୂଜନ ଶ୍ରାଦ୍ଧକାଳେ । ଗୁରୁ ସୁମର ହୃଦସ୍ଥଳେ ॥
ଗମନେ କାର୍ଯ୍ୟ ପଥେ ଯାଇ । ଗୁରୁ ସୁମର ଫଳ ପାଇ ॥
ଗୃହ ତୋଳି ରହିବାବେଳେ । ଗୁରୁ ପୂଜିଲେ ଅନ୍ନ ମିଳେ ॥

ଏଣୁ ଗୁରୁ ବୈଷ୍ଣବ ଏକ । ସତ କରନ୍ତି ଯେ ବିବେକ ॥
ପ୍ରଥମେ ବୈଷ୍ଣବ ଯେ ହୋଇ । ଗୃହୀର ଗୃହରେ ମିଳଇ ॥
ପ୍ରତେ ହୋଇଲେ ଗୁରୁ ହୁଏ । ଗୁରୁ ବୈଷ୍ଣବ ଭିନ୍ନ ନୋହେ ॥
ଗୁରୁ ପୂଜିଲେ ଯେତେ ଫଳ । ବୈଷ୍ଣବ ପୂଜା ସେତେ ଭଲ ॥
ଶ୍ରଦ୍ଧାରେ ଗୁରୁ ବଇଷ୍ଣବ । ଶ୍ରଦ୍ଧାରେ ପୂଜା ଯେ କରିବ । ୩୦ ।
କିସ କହିବା ତାଙ୍କ ପୁଣ୍ୟ । ଦେବେ କରନ୍ତି ତାଙ୍କୁ ଧନ୍ୟ ॥
ଧନ ଅରଜ ଯେଉଁ ଶିଷ୍ୟ । ଗୁରୁ ସେବାକୁ ଯେ ବିରସ ॥
ଧିକ ଯେ ତାହାଙ୍କ ଜୀବନ । ଶୂକର କୁକୁର ଯେସନ ॥
କୁଟୁମ୍ବ ପୋଷି ଦିନ ନେଇ । ମଲେ ଶୂକର ଜନ୍ମ ପାଇ ॥
ଚୌରାଶୀ କୋଟି ଯୋନି ଭ୍ରମି । ମନୁଷ୍ୟ ଜନ୍ମେ ଥିଲା ଗମି ॥
ପୁଣ ସେ କୃପଣ ହୋଇଲା । ଏଣୁ ସେ ଚୌରାଶୀ ଭମିଲା ॥
ପୁଣ୍ୟ ମାନବ ଦେହ ପାଇ । ଗୁରୁ ସେବିଲା ମନେ ନାହିଁ ॥
ବୈଷ୍ଣବ ନ କଲା ପୂଜନ । ଜନ୍ମ ଲଭିଲା ହୀନ ଜନ ॥
ମାତା ପିତାର ସେବା କହୁ । ଫିଟିବ ଆତ୍ମର ସନ୍ଦେହ ॥
ଶୁଣ ହେ ସୁଦାମ ଗୋବିନ୍ଦ । ଅନନ୍ତ ମୁକୁନ୍ଦ ଆନନ୍ଦ । ୪୦ ।
ପ୍ରଥମେ ମାତା ଗୁରୁ ହୋଇ । ଉଦରେ ଧଇଲେ ଯେ ନେଇ ॥
ପାଞ୍ଚ ଦିନ ଯେ ଗର୍ଭେ ରହି । କୁମ୍ଭାର ଚକ ପ୍ରାୟେ ହୋଇ ॥
ଫେରନ୍ତେ ମାତା ଦୁଃଖ ହୋୟେ ! ଗୁଣ କି ଶୁଝି ପାରେ ପୋଏ ॥
ଭୂଲଣ ଦଶମ ଯେ ଦିନ । କଷ୍ଟଲେ ରହେ ରଜ ସ୍ଥାନ ॥
ପନ୍ଦର ଦିନେ ସାଞ୍ଚ ହୋଏ । ପକ୍ଷ ପକ୍ଷକେ ବଢ଼େ ଜାୟେ ॥
ବାଢ଼ନ୍ତେ ମାତା ଦୁଃଖ ପାଇ । ଅନ୍ନ ଭୁଞ୍ଜି ଣ ନ ପାରଇ ॥
ଶୟନେ ସୁଖ ଆଉ ନାହିଁ । ଗମନେ ବହୁ ଦୁଃଖ ପାଇ ॥
ଦଶମ ମାସରେ ଜନମ । ଯୋନି ଗମନେ ପାଏ ଶ୍ରମ ॥
ପୁଣ ପାଞ୍ଚ ବରଷ ହୁଏ । ନରକ ସେବା କରୁଥାଏ ॥
ବନ୍ଦୀର ପ୍ରାୟେ ବନ୍ଦୀ ହୋଇ । ଶରୀର ସୁଖ ଆଉ କାହିଁ ॥
ମନରେ କଲପନା ଥାଇ । ଏହାକୁ ପାଳୁ ଅଛୁ ମୁହିଁ । ୫୧ ।

ମୋର ଅନେକ କାଳେ ପୁଣି । ମତେ ଏ ଦେବ ଅନ୍ନ ପାଣି ॥
ଏହି କାରଣେ ପୁତ୍ର ଜାତ । ସେବା କରଇ ମାତ ସୁତ ॥
ଏଣୁ ଏ ପୁତ୍ରମାନେ ଶୁଣ । ସେବିବ ମାତାଙ୍କ ଚରଣ ॥
ମାତାଙ୍କୁ ଅନ୍ନ ବସ୍ତ୍ର ଦେବ । ସୁସ୍ଥାନେ ନିଶ୍ଚିନ୍ତେ ରହିବ ॥
ବଚନ ତାଙ୍କ ପାଳୁଥିବ । ବିମୁଖ କେବେ ନ କରିବ ॥
ସତ୍ପାତ୍ରରେ ଅନ୍ନ ଦାନ ଦେବ । ଏହାଙ୍କୁ ପୂର୍ବରେ ଲେଖିବ ॥
ଏ ସେବା ଯେ ପୁତ୍ର ନ କଲା । ସେ ପୁତ୍ର ଜୀଇ ଜୀଇ ମଲା ॥
ସେ ପୁତ୍ର ମୂର୍ଖ ସମ ତୁଲ । ଧିକ ସେ ପୁତ୍ର ମଲେ ଭଲ ॥
ମାତାର ଋଣ ନ ଶୁଝିଲା । ଋଣୀ ହୋଇଣ ନାଶ ଗଲା ॥
ଜନକ ମାତାର କଷଣ । ଶୁଝିବ କାହୁଁ ପୁତ୍ର ପୁଣ ॥ ୭୧ ।
ମାତାର ଗୁଣ ଅବା ଯେତେ । ମୁଖେ କେ କହିପାରୁ କେତେ ॥
ଏଣୁକି ମାତା ମୂଳ ଗୁରୁ । ସୁପୁତ୍ର ସେବା ଏଣୁ କରୁ ॥
ପିତାର ଗୁଣ ଏବେ କହି । ଫିଟିବ ମନର ଯେ ମୋହ ॥
ଶୁଣ ବାଳକ ବୃନ୍ଦାବନ । ଉତ୍ପନ୍ନ ବସ୍ତ୍ର ହେ ପବନ ॥
ପାଞ୍ଚ ବରଷ ଭୋଗ କଲେ । ଖେଳ ଛୁଆଇଁ ପିତା ଭଲେ ॥
ବିଦ୍ୟା ପଢ଼ାଇ କରେ ବଡ଼ । ବିଭା ସଂଯୋଗରେ ଝଗଡ଼ ॥
ଧନ ଅରଜ ଯେତେ ଆଗ । ତାହାର ଅର୍ଥରେ ହରାଇ ॥
ଗୁରୁ ବୈଷ୍ଣବ ନ ଦିଅଇ । ପୁତ୍ର ସ୍ନେହରେ ଧନ ବଇ ॥
ଏ ପୁତ୍ର ସମ୍ପତ୍ତିଥିଲେ ପୁଣ । ପ୍ରାଣେ ପୋଷିବ ଏ ସୁଖେଣ ॥
ଏଣୁ ପିତାଙ୍କୁ ସେବା କର । ପୂଜିବ ଦେଇ ଅନ୍ନ ବାସ ॥
ଉତ୍ତମ ଗୃହେ ସ୍ଥାନ ଦେବ । ଉତ୍ତମ ଭୋଗ ଭୁଞ୍ଜାଇବ ॥
ଉତ୍ତମ ବସନ ଅଙ୍ଗରେ । ବଚନ ପାଳିବ ହୃଦରେ । ୭୨ ।
ମରଣ କାଳ ଯାଏ ପୁଣ । ପରିତ୍ରେ କାର୍ଯ୍ୟ ଯେ କରିଣ ॥
ମାତା ପିତାଙ୍କୁ ଏଡ଼ି କରି । ମନ ଗର୍ବରେ କାର୍ଯ୍ୟ କରି ॥
ସଂସାରେ ସୁଖ ତାଙ୍କ ନାହିଁ । ଅନ୍ନ ବସନ ନ ମିଳଇ ॥
ତାହାଙ୍କୁ ବୃଦ୍ଧକାଳେ ପୁଣ । ଦୁଃଖ ପାଆନ୍ତି ସେ ହୃଦେଣ ॥

ସେ ପୁତ୍ରଅଂଶ ନ ବଢ଼ଇ । ଗୃହରେ ଅନ୍ନ ନ ମିଳଇ ॥
ଏଣୁକି ମାତା ପିତା ଗୁରୁ । ଗୁରୁ ବୈଷ୍ଣବ ସମ କରୁ ॥
ମାତା ପିତା ଗୁରୁ ବୈଷ୍ଣବ । ଏ ଚାରି ଅଙ୍ଗ ଏକ ଭାବ ॥
ସୁପୁତ୍ର ଯେମାନେ ହୁଅନ୍ତି । ଏ ଚାରି ଅଂଶକୁ ପୂଜନ୍ତି ॥
କୁପୁତ୍ର ଯେଉଁ ଜନମାନେ । ବିମୁଖ କରି ଏହୁ ଜନେ ॥
ଦାରାକୁ ପୋଷିଣ ଆନନ୍ଦ । ଅନ୍ତେ ଲଭନ୍ତି ବଡ଼ ଧନ୍ଦ ॥
ଅଳପ ଦିନେ ମୃତ୍ୟୁ ହୋଏ । ଅଂଶ ନ ରହେ ତାର ଦେହେ ॥
ଏଣୁ ଏ ଚାରି ଅଙ୍ଗ ସାର । ଶୁଣ ହେ ମୁକୁନ୍ଦକୁମର ॥
କଳିରେ ଏ ଚାରି ଯେ ସାର । ଶୁଣ ହେ ଅନନ୍ତକୁମର ॥
ନାମକୁ ଲକ୍ଷ୍ୟ କରୁଥିବ । ମନ୍ତ୍ରକୁ ମନରେ ଭଜିବ ॥
ମାତା ପିତାଙ୍କ ସେବାକରି । ରହିବ କୁଟୁମ୍ବ ଆବରି ॥
ଏ ପୁତ୍ର ଗୃହରେ ଉତ୍ତମ । ପୃଥ୍ୱୀରେ ସାର ଅଟେ ଜନ୍ମ ॥
ସୁପୁତ୍ର ଭୂମ୍ୟେ ଷଡ଼ ହୋଏ । ସେବିବ ମାତା ପିତା ପାଦ୍ୟେ ॥
ବାର ବରଷ ଫେରି ଆସ । ରହିବ ମାତା ପିତା ପାଶ ॥
ସଂଯୋଗୀ ଲକ୍ଷଣ ଧରିବ । ଗୃହ ଆବରି ରହିଥିବ ॥
ଅତିଥି ହେଲେ କସ ହୋଇ । ଏ କଥା କହିବା ବୁଝାଇ ॥
ଗୃହରେ ଅତିଥି ମିଳିବ । ହରଷେ ତାହାକୁ ପୂଜିବ ॥
ଅତିଥି ଉପବାସ କଲେ । ଧର୍ମ ନ ରହେ ତାର ଭଲେ ॥
ଦୁଧ ତଣ୍ଡୁଳ ଫଳ ଜଳ । ଯେ ଅବା ଥିବ ନିଜ ଆଳ ॥
ତାହାଙ୍କୁ ସୁଖରେ ଦେଇଣ । ସନ୍ତୋଷ କରିବ ଯେ ପୁଣ ॥
ଅନ୍ନ ଭୋଜନ ଯେବା ଦେବ । ତହିଁର ପୁଣ୍ୟ କେ ଲେଖିବ ॥
କୋଟି ଅଶ୍ୱମେଧର ଫଳ । କୋଟିଏ ତୀର୍ଥ କରି ତୁଲ ॥
ଅତିଥି ଉପାସ କରାଇ । ଯେ ଗୃହେ ଅନ୍ନ ଭୁଞ୍ଜେ ଯାଇ ॥
ଜଳ ଖାଇଲେ ମଦ୍ୟ ତୁଲ । ଗୋମାଂସ ଖାଇଲେ ଯେ ଭଲ ॥
ଗୃହରେ ଧର୍ମ ଯେତେ ଥାଇ । ଘୁଞ୍ଚି କରିଣ ଗୃହୁଁ ଯାଇ ॥
ଏ ଯେନ ଅତିଥି ସେବିବ । ଏ କଥା ଅନନ୍ତ ବଦିବ ॥

କୁଟୁମ୍ବଜନ ଅନ୍ନ ଦେଲେ । ଗୃହସ୍ଥଙ୍କି ଫଳ ଲଭେ ଭଲେ ॥
ଶୁଣ ହେ ପବନ ମକୁନ୍ଦ । କହିବା ତହିଁ ଭଲ ମନ୍ଦ ॥
ଦରିଦ୍ର କୁଟୁମ୍ବ ଆସିଣ । ସୁଖୀ କୁଟୁମ୍ବ ମିଳେ ପୁଣ ॥
ଏହାକୁ ସନ୍ତୋଷେ ରଖିବ । ଏ ପୁଣ୍ୟ ମୁଖେ କେ କହିବ ॥
ଶ୍ରୀ ଗୀତାଯ୍ୟେଣ ପରମାଣ । ଯେଥୁ ଯେ ପୁଣ୍ୟ ନାହିଁ ପୁଣ ॥
ଗୋହତ୍ୟା ବ୍ରହ୍ମହତ୍ୟା ଦୋଷ । ବଶୁଳୀ ମାତା ରତଦୋଷ ॥
ସୁରା ପାନର ଦୋଷ ପାଇ । କୁଟୁମ୍ବ ନାଶଣ କରଇ ॥
ଯେବେ ଅରଜ ଧନ ଥିବ । ଦରିଦ୍ର କୁଟୁମ୍ବ ରଖିବ ॥
ବନ୍ଧୁ କୁଣିଆ କଥା କହ । ଫିଟିବ ଅନ୍ତର ସନ୍ଦେହ ॥
ଭଲ ପର୍ଯ୍ୟର ସନ୍ଧମାନ । ମୁକୁନ୍ଦ ଅନନ୍ତ ଦ'ଜଣ ॥
ଝିଅର ଘରୁ ବନ୍ଧୁମାନ । ପୁଅର ବନ୍ଧୁ ଯେ ଗମନ ॥
ମାତାର ଅଂଶ ଯେ ଆସଇ । ପିତାର ବନ୍ଧୁ ଯେ ମିଳଇ ॥
ଲେଖାଯୋଖାରେ ବନ୍ଧୁମାନ । ଯେ ଅବା ମିଳିବ ଭୁବନ ॥
ହରଷ କରି ପଚାରିବ । ଆଶ୍ୱାସି ବଚନ କହିବ ॥
କିଛି ବା ଧନ ସେ ମାଗିଲେ । ମିଳିଲେ ଦେବ ତାକୁ ଭଲେ ॥
ନ ଥିଲେ ପୁଣ କାହୁଁ ଦେବ । କିପାଇଁ ପାପ ଏ ଲାଗିବ ॥
କୁଣିଆ ବନ୍ଧୁଙ୍କୁ ନିରାଶ । କରନ୍ତି ଯେବଣ ମନୁଷ୍ୟ ॥
ଅଗ୍ନିରେ ତାର ଧନ ନାଶ । ବହୁ ନିଅନ୍ତି ରାଜବଂଶ ॥
ଚଉର୍ଯ୍ୟ ମୁଖେ ଧନ ପାଇ । ଉପାୟେ କଲେ ନ ପୂଜଇ ॥
ଗୁରୁ ବୈଷ୍ଣବ ମାତା ପିତା । ଗୃହରେ ଅତିଥି ମିଳନ୍ତା ॥
ବନ୍ଧୁ ଦରିଦ୍ର ଯେ ସୋଦର । ଯେ ଦୟା କରନ୍ତି ହୃଦର ॥
ଏହାଙ୍କ ଅଂଶମାନେ ପୁଣ । ଅକାଳେ ନୁହନ୍ତି ମରଣ ॥
ଦୁର୍ଭିକ୍ଷମାନ ଯେ ପଡ଼ିଲେ । ମରିଣ ନ ଯାନ୍ତି ସେକାଳେ ॥
ସେ ଜନ ଅଂଶ ବଂଶ ଥାନ୍ତି । ସଂସାରେ କ୍ରୀଡ଼ା ସେ କରନ୍ତି ॥
କୃପଣ ନିରାଶ ଯେ ଜନ । ଅକାଳେ ନାଶ ଯାନ୍ତି ଜାଣ ॥
ଶୁଣ ମୁକୁନ୍ଦ ହେ ଅନନ୍ତ । ତୁମ୍ଭର ପିତା ଭାଗ୍ୟବନ୍ତ ॥

ତୁମ୍ଭର ପିତାମାନେ ପୁଣ । ନରଗଣ ନୁହନ୍ତି ସେ ଜାଣ ॥
ଏଣୁ ତୁମ୍ଭର ଅଂଶମାନେ । ମଞ୍ଚରେ ଥିବେ ଏ ଯତନେ ॥
ଯୋଜାଏ ଦିନ ଯଶ ଥିବ । ଏ ପୁଣ୍ୟବଳେ ପାପ ଯିବ ॥
ଏହୁ ବଚନ ମନେ ଧର । ସସାର ନୁହଇଟି ଚର ॥
ସ୍ତିୟା ପୁଅ ଝିଅ ବାପ । ମାତା ବନ୍ଧୁ ଆପଣ ରୂପ ॥
ପାଣିଫୋଟକା ପ୍ରାୟେ ହୋଇ । ପବନେ ହୋଇ ନାଶଯାଇ ॥
ବୃକ୍ଷର ଫଳ ପ୍ରାୟେ ହୋଇ । ପାଚିଲେ ଦେହ ଝଡ଼ିଯାଇ ॥
ପୁରୁଣା ବସନର ମତ । ଚିରିଲେ ଲୋଡ଼ା ନୁହେଁ ସେ ତ ॥
ଏହା ବୁଝିଣ ସାଧୁଜନ । ମିଳିଲେ ଦ୍ୟନ୍ତି ଅନ୍ନ ଦାନ ॥
ଚଦ୍ଦଶ ଗୋପାଳ ହେ ଶୁଣ । ଗୋବିନ୍ଦ ନାମକୁ ଶୁଣିଣ ॥
ଏ ଖୋଲ କରତାଳ ଧରି । ଆନନ୍ଦେ ବୋଲ ହରି ହରି ॥
ତେବେ ପାଇବ ସୁଖ ମହି । ତୁମ୍ଭଙ୍କ ଦୁଃଖ ଆଉ କାହିଁ ॥
ଗୋବିନ୍ଦ ବଣିଜ ଯେଜନ । ସସାରେ କର ଯେ ଭ୍ରମଣ ॥
ସୁଖ ସ୍ଥାନରେ ବସୁଥିବ । ଦୁଃଖ ସ୍ଥାନକୁ ତେଜି ଯିବ ॥
ଏ ନବଦ୍ୱୀପା ପୃଥ୍ୱୀ ହୋଇ । ଗୋବିନ୍ଦ ସ୍ଥାନ ଏ ଅଟଇ ॥
ତୁମ୍ଭେ ଏଥିରେ କ୍ରୀଡ଼ା କର । ଏ ଗୃହ ଦ୍ୱାରରେ ଯେ ଫେର ॥
ପୂର୍ବ ପଶ୍ଚିମ ଏ ଉତ୍ତର । ଦକ୍ଷିଣ ଗୃହ ପରକାର ॥
ଭକତଜନର ଏ ଘର । ସସାର କୃଷି ତାହାଙ୍କର ॥
ଭକ୍ତି ତାଙ୍କର ମୂଳଧନ । ଅଧିକ କିସ ପ୍ରୟୋଜନ ॥
ଅଧିକ ପ୍ରହରଦେ ଦେଲେ । ଗରବେ କୃଷ୍ଣ ନ ଚିହ୍ନିଲେ ॥
ଏଣୁ ସେ ବର ମାଗି ଛଇଁ । ଅଳପେ ଦେବୁ ସ୍ୱବଗ୍ରାହି ॥
ଏ କଥା ଦୃଢ଼ ସତ୍ୟ ଧର । ଅଚ୍ୟୁତ ଆଜ୍ଞା ଶିରେ କର ॥

ଇତି ଶ୍ରୀ ଗୁରୁଭକ୍ତ ଗୀତା ତୃତୀୟଖଣ୍ଡେ ମାତୃ
ପିତୃ ଭକ୍ତଜନ ପୂଜନେ ନାମ ପଞ୍ଚମ ପଟଳ ।

———

ଷଷ୍ଠ ପଟଳ

ଶ୍ରୀ ଗୁରୁଦେବ ଆଜ୍ଞା ଦଅ । ପ୍ରହ୍ଲାଦର ବର କହ ॥
ଶୁଣ ହେ ସୁଜନ ମୁକୁନ୍ଦ । ସୁସାଧୁ ପବନ ଆନନ୍ଦ ॥
ଉତ୍ତଥାନ ବାଳକ ଗୋବିନ୍ଦ । ସୁଦାମ ଯାଦବ ହେ ବନ୍ଦ ॥
ଗୁରୁ ବଚନ ପ୍ରତିପାଳ । ସେବକ ମନ ଚଢ଼େ ଭଲ ॥
ଗୋପାଳ କୁଳକୁ ଚାହିଲେ । କଳରେ କଥା ବୁଝାଇଲେ ॥
ଭଗତ ମୁକତ ବିଗ୍ରହ । ମନରେ ବିସ୍ମୟ ପଗ୍ରହ ।୨।
ମନର ସଂଶୟ ଫିଟିଲା । ତୁମ୍ଭର ଜନ୍ମ ଦୁଃଖ ଗଲା ॥
ପ୍ରହ୍ଲାଦର ଜନ୍ମ ଶୁଣ । କହିବା ଠିକ ଭାଷା ପୁଣ ॥
ପ୍ରହ୍ଲାଦକୁ ବର ଦେଲେ । ସ୍ୱର୍ଗରେ ଇନ୍ଦ୍ର ଭାଳୁ ନେଲେ ॥
ଅନେକ କୃଷ୍ଣ ବିଗ୍ରହଣ । କହିଲେ ଭକ୍ତ ପରାୟଣ ।୧୦।
ପ୍ରହ୍ଲାଦର ମନେ ଦୁଃଖ । ଇନ୍ଦ୍ର ପଣରେ ନାହିଁ ସୁଖ ॥
ଇନ୍ଦ୍ର ପଣକୁ ତେଜି ଆସି । ଦ୍ୱାରକା ପୁରେ ସୁଖେ ବସି ॥
କୃଷ୍ଣର ଗଣ ଯେତେ ଥିଲେ । ପ୍ରଭୁଙ୍କ ଶ୍ରୀମୁଖେ କହିଲେ ॥
ତକ୍ଷଣେ ପ୍ରଭୁ ଯେ ଉଠିଣ । ସଙ୍ଗତେ ଘେନ ସର୍ବ ଜନ ॥
ପ୍ରହ୍ଲାଦକୁ ଦଣ୍ଡବତ । ବହୁତ କଳାସିବ କୃତ ॥
ମନରେ ବିଗ୍ରହ କରଣ । ଉପ୍ଲ କରିବ ଏହିକ୍ଷଣ ॥
ଜାଣିଣ ଭଗତର ମନ । କହନ୍ତି ଶ୍ରୀ ମଧୁସୂଦନ ॥
ତୁମ୍ଭର ଲଲାଟରେ ପୁଣ । ଶ୍ରୀହରି ଅଧର ଲକ୍ଷଣ ॥
ଆମ୍ଭକୁ ଆମ୍ଭେ ଦଣ୍ଡବତ । ତୁମ୍ଭେ ନ କର ଦୁଃଖ ଚିତ୍ତ ॥
ଏପରେ ଅଛ ବର ମାଗ । ଦେବଇଁ ଉତ୍ତମ ଯେ ଭୋଗ ॥
ସ୍ତୁତି କରିଣ ଭକ୍ତ କହ । ଏ ବର ମାଗୁଅଛୁ ମୁହିଁ ॥

୬-୨—ଅପର, ଗ ।

ତୁମ୍ଭ ଭଗତ ଯେତେ ଜନ । ଦୁଃଖୀ ହୋଇଣ ଥିବେ ଛାନ ॥
ତୁମ୍ଭ ଚରଣେ ଚିତ୍ତ ଦେଇ । ତୋ ଗୁଣ ଗାଇ ଦିନ ନେଇ ॥
ଦିନ ବଞ୍ଚିବେ ଦୁଃଖ ସୁଖେ । ନ ପଡ଼ି ମାୟା ମୋହ ଦୁଃଖେ ॥
ଶୁଣିଣ ଭଗତ ବଚନ । କହନ୍ତି ପ୍ରଭୁ ଭଗବାନ ॥
ତୁମ୍ଭ ଆମ୍ଭର କଥା ଥିବ । ଏହୁ ବରକୁ ମନେ ଭାବ ॥
ଯେତେ ଭଗତ ଯେତେ ସ୍ଥାନେ । ଥିବେ ଯେ ଆମ୍ଭର ଭଜନେ ॥
ଲେଖି କରଣ ପଢ଼ି ଦେବୁ । ସମ୍ବାଦ ମୋହକୁ ଏଣିବୁ ॥
ଆଉର କଥା ଏକ ଶୁଣ । ମୋ ଭକ୍ତ ଯେତେ ଛନ୍ତି ଗଣ ॥
ସଂସାରି ଜନଙ୍କର ଘରେ । ବିଶ୍ରାମ କରିବେ ସୁଖରେ ।୩୦।
ସେ ମୁଖେ ବର ଦେବେ ଯେତେ । ପ୍ରାପତ ହୋଇବ ତୁରିତେ ॥
ଧନ ଜନ ଯେ ପଣ ମାନ । ଭୋଗ କରିବ ସେହୁ ଜନ ॥
ମୋହର ସତ୍ୟ ବଚନବାର । ଶୁଣ ହେ ହରଣ୍ୟ କୁମର ॥
ଯେ ଭକ୍ତ ଦୁଃଖୀ ହୋଇଥିବେ । ସେସବୁ ଜନେ ସୁଖୀ ହେବେ ॥
ଅମାବାସ୍ୟା ସଙ୍କ୍ରାନ୍ତି ଦିନ । ଦ୍ୱାଦଶୀ ପୌର୍ଣ୍ଣମୀ ଭୋଜନ ॥
ଭଗତ ମୁଖେ ଅନ୍ନ ଦେବ । ଏ ବର ତାହାଙ୍କୁ ଫଳିବ ॥
କାରଯ ଅକାର୍ଯ ଶ୍ରାଦ୍ଧରେ । ଭକତ ଭୋଜନ ଯା ଘରେ ॥
ସଂସାରେ ଧନେ ହେବେ ସୁଖୀ । କେବେହେଁ ନୁହନ୍ତି ସେ ଦୁଃଖୀ ॥
ତୀର୍ଥ ବ୍ରତକୁ ଭକ୍ତ ଯାଇ । ଅଥବା ବସ୍ତ୍ରରେ ମିଳଇ ॥
ଏକାଳେ ଅନ୍ନ ବସ୍ତ୍ର ଦେଲେ । ସୁଖୀ ହୁଅନ୍ତି ସେହୁ ଭଲେ ॥
କ୍ଷୁଧା ପିପାସା ବେଳେ ପୁଣ । ମୋ ଭକ୍ତ ସନ୍ତୋଷ କରଣ ॥
ଶାନ୍ତ କରନ୍ତି ଯେଉଁମାନେ । ସୁଖ ଲଭନ୍ତି ଧନ ଜନେ ॥
ଭକତ ମୋତେ ସମର୍ପିଣ । ପଛେ ଣ କରଇ ଗ୍ରହଣ ॥
ଦୂରୁ ଆସିଣ ଭକ୍ତ ପାଖ । ମୁଁ ତାହା କରଇ ଯେ ଗ୍ରାସ ॥
ସର୍ବଜ୍ଞ ପ୍ରାପ୍ତେ ମୁଁ ଜାଣଇ । ଯେ ଭକ୍ତ ଯେ ସବେ ପୂଜଇ ॥
କେ ଅବା ଏକ ଅଙ୍ଗେ ଥାଇ । କେ ଅବା ଦଶଅଙ୍ଗେ ଜଗଇ ॥
କେ ଅବା ପାଞ୍ଚ ସାତ ମିଳି । କେ ଅବା ଶରେ ଯେବେ ମେଳି ॥

ଯେ ଭକ୍ତ ଯେତେ ସମ୍ଭାଳଇ । ଲେଖିଣ ପଢ଼ି ମୁଁ ବଞ୍ଚଇ ॥
ଶୁଣ ହେ ପ୍ରହ୍ଲାଦ ଦାସ । ସତ୍ୟ ବଚନ ଏ ପ୍ରକାଶ ॥
ତୁମ୍ଭଙ୍କୁ ଏହୁ ବର ହେଉ । ସଦ ଗୁବରେ ଧନ ରହୁ ।୫୦।
ତୁମ୍ଭ ଭଗତମାନେ ପୁଣ । ରହିବେ ସଦ ଗୁବେ ଶୁଣ ॥
ସସାରେ ପ୍ରାଣୀ ଧନ ଯେତେ । ଅମ୍ଭର କୋଠ ଏ ସମସ୍ତେ ॥
କୋଠ ଧନରୁ ତୁମ୍ଭେ ମାଗି । ଭୁଞ୍ଜିଣ ହେବ ସୁଖ ଭୋଗୀ ॥
ଖୋଲ କର୍ତ୍ତାଳ ଚୂଳ ମାଳ । ଏ ଭେଖ ଘେଳଣ ଗୋପାଳ ॥
ଉଦର ଭଖ ମାଗି ପୋଷ । ପୂର୍ବ ପଶ୍ଚିମ ବୁଲ ଦେଶ ॥
ସମ୍ପଦ ମଦେ ସୁଖ ନାହିଁ । ଧନରେ ପ୍ରାଣୀ ଭୂଲି ଯାଇ ॥
ପଣରେ ପ୍ରାଣୀ ହୋଇଣେ ମତ । ଜନରେ ମତ ଗରବନ୍ତ ॥
ଏ ରସେ ତୁମ୍ଭ ମନ ନାହିଁ । ବୈରାଗୀ ଅଟ ବାର ଖାଇ ॥
ସସାରେ ତୁମ୍ଭେ ସୁଖେ ଖେଳ । ଶୁଣ ହେ ବାରଣ୍ଟି ଗୋପାଳ ॥
ପ୍ରଭାତୁ ସ୍ନାହାନ କରବ । ଛାୟା ରୂପକୁ ସୁମରବ ।୬୦।
ଦ୍ୱିତୀୟ ପ୍ରହର ସ୍ନାହାନ । କୈଶୋର ରୂପକୁ କର ଧ୍ୟାନ ॥
ସନ୍ଧ୍ୟାରେ ସ୍ନାହାନ କରଣ । ଅବାଙ୍ଗ ରୂପକୁ ଗୃହିଣ ॥
ପ୍ରଥମ ପ୍ରହର ରହେଣ । ଭଜନ କର ମନ୍ତ୍ର ଗୁଣ ॥
ଦ୍ୱିତୀୟ ପ୍ରହର ରହେଣ । ଯନ୍ତ୍ରକୁ ଗୁଣିବ ମନ୍ତ୍ରେଣ ॥
ତୃତୀୟ ପ୍ରହର ବସିବ । ସମାଧ ରୂପକୁ ଧ୍ୟାଇବ ॥
ତୃତୀୟ ପାହାନ୍ତ ପ୍ରହରେ । ସୁମର ବସ ଯେ ହୃଦରେ ॥
କୃଷ୍ଣର ରସ କଥା ମାନ । କରିବ ହୃଦରେ ଗାୟନ ॥
ଶଙ୍ଖ ଶିଙ୍ଘା ବେଣୁ ମୁରଲୀ । ଖୋଲ କର୍ତ୍ତାଳେ ସବେ ମିଳି ॥
ମାର୍ଦ୍ଦଲ ତାଳ ଡମ୍ଫ ବୀଣା । ଖଞ୍ଜଣି ସଙ୍ଗୁ ମାଦଳଣା ॥
ବିବିଧ ରସ ବାଦ୍ୟମାନ । କରିବ ରସରେ ଗାୟନ ।୭୦।
ଅଷ୍ଟ ପ୍ରହର ଗୀତମାନ । କୃଷ୍ଣର ଯେତେ କ୍ରୀଡ଼ାସ୍ଥାନ ॥
ସେ ଅପସରମାନ ଜାଣି । ଗାୟନ କରୁଥିବ ପୁଣି ॥
ଶ୍ରୀରାଧ କୃଷ୍ଣ ପଦେ ଧ୍ୟାନ । ଶ୍ରୀ ବୃନ୍ଦାବନେ ଦେଇ ମନ ॥

ଦ୍ୱାଦଶ ବନକୁ ଭ୍ରମଣ । ଯମୁନା ଗୋବର୍ଦ୍ଧନ ଗିରି ॥
ଚୌରାଶୀ ସଯ ସିଦ୍ଧସ୍ଥଳ । ଷୋଳ ସହସ୍ର ଗୋପମେଳ ॥
ଚୌଷଠି ଗୋପୀଙ୍କ ଚରଣ । ଅନନ୍ତ ଗୋପାଳ ଧାରଣ ॥
ଏହାଙ୍କ ଲୀଳା ଗୁଣମାନ । କହୁଣଥିବ ବୃନ୍ଦାବନ ॥
ତର୍କ ପାଷାଣ୍ଡ କଥା ଯେତେ । ଅଭ୍ୟାସ ନ କରିବ ଚିତ୍ତେ ॥
ମଦ୍ୟ ମାଂସକୁ ଯେ ତେଜିବ । ମାଦକ ଦ୍ରବ୍ୟ ନ ଭକ୍ଷିବ ॥
ଧୂମ ନ ଭକ୍ଷିବ ମୁଖେଣ । ତେଜିବ ଅପୁ ଗଞ୍ଜା ପୁଣ । ୮୦ ।
କଳିରେ ହେବ ବଡ଼ମ୍ବଣା । ସବେଁ ଭକ୍ଷିବ ଜଣେ ଜଣ ॥
ସମସ୍ତେ ସୁରପାନ କରି । ଗୁରୁ ଗୌରବକୁ ଯେ ହରି ॥
ଦେବୀର ପୂଜା ଯେ କରିବେ । ମାଉସୀ ପିଉସୀ ହରିବେ ॥
ଏଥିରେ ଯେଉଁ ଜନ ଥିବେ । ବିରଜା ଦାଢ଼େ ସେ ପଡ଼ିବେ ॥
ଏହିକି ଦେବୀ ବୋଦା ଜାଣ । ଖପରେ ଏହୁ ହେବେ ହାଣ ॥
ମିଛୁଆ ମାଛୁଆ ଯେତେକ । ବସର ଗଞ୍ଜାରେ ମାଜକ ॥
ବିରଜା ଦେବୀ ଅଙ୍ଗ ଏହୁ । ବହୁତ କହିବେ ଏ ମନ୍ତ୍ର ॥
ସଂସାରେ ତନ୍ତ୍ର ଯେ ସ୍ୱଗେଣ । ମଜ୍ଜିଣ ଥିବେ କୁଗ୍ରାସେଣ ॥
ଶୁଣ ହେ ବାରଟିଆ ଦାସ । କହିଲୁ ଭବିଷ୍ୟ ପ୍ରକାଶ ॥
ତୁମ୍ଭ ନିମନ୍ତେ ଗ୍ରନ୍ଥସାର । ରଖିଣଥିବ ତୁମ୍ଭେ ଘର । ୯୦ ।
ଏ ଗ୍ରନ୍ଥମାନ ଅବା ଶୁଣି । ଧରିବେ ଏକ ଏକ ପ୍ରାଣୀ ॥
ଧରିଲେ ଜନ ଯେ ବହନ । ନ ଧରେ ଅଗାନ୍ତ୍ରି ସେ ଜନ ॥
ଏ ଗ୍ରନ୍ଥ ଗୁପତେ ପଢ଼ିବ । ଅଶ୍ରଦ୍ଧା ଜନେ ନ କହିବ ॥
ଅଶୁଚି ସ୍ଥାନେ ନ ରଖିବ । ଅଭ୍ୟାସେ ନିତ୍ୟେ ପଢୁଥିବ ॥
ଅଚ୍ୟୁତ ବଚନ ପାଳିବ । ସଂସାର ସୁଖ ସେ ଲଭିବ ।
ଏ ଭାଷା ଯେହୁ ଏଡ଼ି ଦେବ । ଅଳପ ଆୟୁଷ ଲଭିବ ॥
ସଂସାରେ ସୁଖ ଭୋଗ ନାହିଁ । ରୋଗ ବ୍ୟାଧିରେ କ୍ଷୀଣ ହୋଇ ॥
ଗୁରୁ ଭଗତ ଗୀତା ରସ । ଅଚ୍ୟୁତ କରଇ ପ୍ରକାଶ । ୯୮ ।

ଇତି ଶ୍ରୀ ଗୁରୁଭକ୍ତ ଗୀତା ତୃତୀୟଖଣ୍ଡେ ଭକ୍ତବର କଥନେ
ନାମ ଷଷ୍ଠ ପଟଳ ।

—:*:—

ସପ୍ତମ ପଟଳ

ଗୁରୁ ପରେ ପରମ ଗୁରୁ ଯେ ଅଟ ତୁମ୍ଭେ ।
ଆତ୍ମ ସ୍ଥିର ଅଧମ ପଣ୍ଡୁରୁ ମନ ଦମ୍ଭେ ॥
ଅନନ୍ତ ମୁକୁନ୍ଦ ଦାସ ବାଳକ ଯେ ଶିଷ୍ୟ ।
ବସ୍ତ୍ରଦାନ କେମନ୍ତ କହିବା ଏଥି ରସ ॥
ସନ୍ଧ ଯେ ବସନ୍ତ କଥା ମନେ ରଖିଥାଅ ।
କଥାଏ କଥା ଏ କରି ପଣ୍ଡୁର ହେ ସୁଅ ॥
ବସ୍ତ୍ରର କେମନ୍ତ କଥା ତାହା ତ କହିବା ।
ବସ୍ତ୍ରର ଗୁଣିଲେ ସିନା ଫଣସ୍ତ ଫେଡ଼ିବା ॥
ଆମ୍ଭେମାନେ ଖୋଲ ତାଳ ଗାୟନ କରିବୁ ।
ଯେଉଁ ଜନ ନ ଭଜିବ ତାଠାକୁ ନ ଯିବୁ ॥
ବସ୍ତ୍ର ଯେ ମନ କଳ୍ପନା ମହୋତ୍ସବମାନ ।
ଶୁଦ୍ଧ ଶ୍ରାଦ୍ଧ ବଟାଳ ଯେ ଗ୍ରଜାର ଭେଦନ ॥
ଯେତେ କଥାମାନକେ ବସ୍ତ୍ର ଯେତୁ ପୁଣ ଦେବ ।
ଏଥିର ଯେ ପାପ ପୁଣ୍ୟ କେମନ୍ତ ଖଣ୍ଡିବ ॥
ଶୁଣ ହେ ଗୋପର ପୋଏ ବସ୍ତ୍ର ଦାନ କଥା ।
ବସ୍ତ୍ର ଦାନ ଦଅନ୍ତି ଯେ ଯେତୁ ସାମରଥା ॥
ଶୁକଳ ବସ୍ତ୍ର ଦେଲେଣ ଏକ ଫଳ ହୋଇ ।
ମଠା ବସ୍ତ୍ର ଦେଲେ ପୁଣ ଦୁଇ ଫଳ ପାଇ ॥
ପାଟ ବସ୍ତ୍ର ଦେଲେ ପୁଣ ତିନ ଫଳ ହୋଇଥେ ।
କମଳ ଲୋଷ୍ଣା ଯେ ଦେଲେ ଗ୍ୟରି ଫଳ ପାଏ ।୧୦ ।
ଧର୍ମ୍ମ ମୋକ୍ଷ ଅର୍ଥ କାମ ଗ୍ୟରି ବସ୍ତ୍ରେ ସ୍ଥାନ ।
ଏ ବସ୍ତ୍ର ଯେ ଦଅନ୍ତି ସେ ଧନ୍ୟ ତା ଜୀବନ ॥
ଅନ୍ନ ବସ୍ତ୍ର କ୍ଷୀର ଦାନ ଯେ ଜନ ଦଅଇ ।
ଦେବେ ତାକୁ ସ୍ତୁତି କରେ ସ୍ୱର୍ଗପୁରେ ଥାଇ ॥

ଦେଲ୍ଲ ଲୋକ ଲଭଇ ତ ଏତେ ପୁଣ୍ୟ ଫଳ ।
ଯେତେଲ୍ଲ ଲୋକ ବ ଶଢ ଏଥିରେ ସୁଫଳ ॥
ମହୋତ୍ସବଠାରୁ ବସ୍ତ୍ର ଯେମନ୍ତ ପାଇବ ।
ନରେ କୃଷ୍ଣ ମନ୍ତ୍ର ବସି ଗୃହରେ ଗୁଣିବ ॥
ବିଭାଘରଠାରୁ ବସ୍ତ୍ର ପାଇଲୋକ ପୁଣ ।
ମନ୍ତ୍ରରାଜ ଜପ ଯେ କରିବ ଦିବାସ୍ୱେଣ ॥
ଶ୍ରାଦ୍ଧଘର ଠାରେ ଯେବେ ବସ୍ତ୍ରମାନ ପାଇ ।
କୃଷ୍ଣ ମନ୍ତ୍ର ଜପ କଲେ ପାପ ନ ଲାଗଇ ॥
ମନ କଲପଣା ଠାରେ ବସ୍ତ୍ର ଯେବେ ଦେବ ।
ରାଧା କୃଷ୍ଣ ମନ୍ତ୍ର ପ୍ରାତଃକାଳେ ସୁମରିବ ॥
ଚଣ୍ଡାଳ ଘରେଣ ବସ୍ତ୍ର ଯେବେ ପୁଣ ଦେଇ ।
ଅଣାକ୍ଷର ମନ୍ତ୍ର ଜପେ ପାପ ନାଶ ଯାଇ ॥
ଶୁଦ୍ଧଘରମାନଙ୍କରେ ବସ୍ତ୍ର ଯଦ ଦେବ ।
ଶୂନ୍ୟ ଯେ ଭଜନ ମନ୍ତ୍ର ସନ୍ଧ୍ୟାରେ କରିବ ॥
ଏତେଠାରୁ ବସ୍ତ୍ର ଯଦ ପାଇବ ହେ ତୁମ୍ଭେ ।
ଆଶାସ୍ତ୍ରୀଜନଙ୍କୁ ଦେବ କହୁଅଛୁ ଆମ୍ଭେ ।୨୦।
ଗୁରୁ ବୈଷ୍ଣବ ଯେ ରଙ୍କ ବ୍ରାହ୍ମଣ ଆସିବ ।
ଏମାନେ ମାଗିଲେ କିଛି ତାଙ୍କୁ ଯାଚଦେବ ॥
ଏମାନେ ହରଣ ହେଲେ ପଞ୍ଚ ପାପ ପାଇ ।
ଗୋରୁହତ୍ୟା ବ୍ରହ୍ମହତ୍ୟା ବିଶୁଳ ଲାଗଇ ॥
ସୁରାପାନ ମାତୃ ଯେ ହରଣ ପାଇ ଦୋଷ ।
ଏ ପଞ୍ଚ ପାତକେ ଯେ ହୁଅନ୍ତ ପରବେଶ ॥
ଏହାକୁ ହରଣ କଲେ ନ ବଢ଼ଇ ଅଂଶ ।
ଅକାଲ କାଲ ପଡ଼ିଲେ ବଂଶ ଯାଇ ନାଶ ॥
ଦରିଦ୍ର ହୋଇଣ ତାକୁ ବସ୍ତ୍ର ନ ମିଳଇ ।
ଯେ ଯାହା ଦେଇଣଥାଇ ଆଗେ ଥାଇ ଧାଇଁ ॥

ପୂର୍ବେ ଦେଇଥିଲେ ପୁଣ ଏ ଜନ୍ମେ ଭୁଞ୍ଜଇ ।
ଏ ଜନ୍ମେ ଦେଇଣଥିଲେ ଆର ଜନ୍ମେ ପାଇ ॥
ପୂର୍ବେ ତୁମ୍ଭେ ଦେଇଥିଲ ଏ ଜନ୍ମେ ଭୁଞ୍ଜିଲ ।
ଆର ଜନମକୁ ତୁମ୍ଭେ ସମ୍ବଳ ବାନ୍ଧିଲ ॥
ତୁମ୍ଭ ଅମ୍ଭ କଥା ଯେ କଳିରେ ଥିବ ରହି ।
ତୁମ୍ଭ ଅଂଶ ଅନ୍ଧାର ଫିଟିବ ଏହା ଗାଇ ॥
ଦୀନ ଅଚ୍ୟୁତର କଥା କରୁଥିବ ସାର ।
ଗୁରୁଭକ୍ତି ଗୀତା ପଢ଼ ପାପକୁ କୁଠାର ॥

ଇତି ଶ୍ରୀ ଗୁରୁଭକ୍ତି ଗୀତା ତୃତୀୟଖଣ୍ଡେ ବସ୍ତ୍ର ଦାନ
କଥନେ ନାମ ସପ୍ତମ ପଟଳ ।

ଅଷ୍ଟମ ପଟଳ

ମାୟା ଜଡ଼ ପାଶକୁ ଶ୍ରୀଗୁରୁଦେବ ଗତି ।
ବାରଟି ଗୋପାଳଙ୍କର ଯେଜବାକ ସ୍ତୁତି ॥
ପବନ ବସ୍ତ୍ର ଯାଦବ ମୁକୁନ୍ଦ ଅନନ୍ତ ।
ବାଳକ ସୁଦାମ ଯେ ଆନନ୍ଦ ଯାଦବତ ॥
ମଥୁରା ଯେ ବୃନ୍ଦାବନ ଗୋବିନ୍ଦ ଉତ୍ପତ୍ତିଆନ ।
ବିନତି କରି କହୁଛୁ କହି ପୁଣ୍ୟଆନ ॥
ଜାତେସାର ଦାସମାନେ ଶୁଣ ଆମ୍ଭ ବାଣୀ ।
ଅମ୍ଭର ଏ ପଞ୍ଚଶାଖା ତୁମ୍ଭେ ଥ ଥ ଶୁଣି ॥
ରାମ ଭ୍ରାତ ଧର୍ମ ବସ୍ତ୍ରୁ ଚନ୍ଦ୍ର ପାଞ୍ଚଜଣ ।
ଦକ୍ଷିଣ ଚନ୍ଦ୍ର କୁମାର ରାମ ମନେ ଘେନ । ୫ ।
କୁମାର ରାମ ଯେ ନିରଞ୍ଜନ ଯେ ବୈଦେହୀ ।
ବିପ୍ର ଗୋବର୍ଦ୍ଧନ ବୃଣିକ ଶ୍ୟାମଦାସ ସାରୀ ॥
ପାଞ୍ଚଦାସ ସାତଦାସ ବାରଦାସ ଶୁଣ ।
ଅଚ୍ୟୁତ ମିଶି ପଚିଶ ଗୁରୁ ଦୀକ୍ଷା ଗୁଣ ॥

ପଚଶ୍ଳ ପଚ୍ଛିଶ ଯେ ପଚ୍ଚିଶୁ ଶହେ ହୁଏ ।
ଶହେରୁ ଲେଖିଲେ ସହସ୍ରେ ଗୋପପୋଷେ ॥
ଏମନ୍ତେ ଷୋଳ ସହସ୍ର ଅଚ୍ୟୁତର ଗୁଣ ।
ଥାନମାନଙ୍କରେ ତୁମ୍ଭେ କରିବ ଭ୍ରମଣ ॥
ସଂସାରର ଜନମାନେ ଦଅନ୍ତି ଯେ ଥାନ ।
କେ କହିପାରିବ ମୁଖେ ତାହାଙ୍କର ପୁଣ୍ୟ ।୧୦।
ବାହାରେ ଆସନ ଦେଲେ ଏକ ଫଳ ହୋଇ ।
ବୃକ୍ଷତଳେ ବାସ କଲେ ଦୁଇ ଫଳ ପାଇ ॥
ବାହାର ଘରରେ ଦେଲେ ତିନି ଫଳ ହୋଏ ।
ଭିତର ଗୃହେ ରଖିଲେ ଚ୍ୟରି ଫଳ ହୋଏ ॥
ଏ ଚ୍ୟରି ଥାନର କଥା କହ ଗୁରୁଦେବ ।
ଥାନର ଯେ ଭଲ ମନ୍ଦ ଆମ୍ଭଙ୍କୁ କହିବ ॥
ଭକ୍ତ ଜନ ଭକ୍ତ ରେଣୁ ବାହାରେ ରହିଲା ।
ଅବଶେଷ ଭଜନ ତ ସେହିଠାରେ ହେଲା ॥
ସେ କୁଟୁମ୍ବ ଥାଇ କରି ନ କଲେ ଦର୍ଶନ ।
ଶ୍ରଦ୍ଧା ମତେ କେବା ଦେଖେ ବାହାରେ ଆସନ ।୧୫।
ପୁତ୍ର ଦାର ବନ୍ଧୁଜନେ କରିବେ ଦର୍ଶନ ।
ଗୃହରେ କରିଣ ଥିବ ଉତ୍ତମ ଯେ ସ୍ଥାନ ॥
କୃଷ୍ଣ ଭକ୍ତମାନେ ବସି କରିବେ ଭଜନ ।
ଗୃହ ଜନ ଦର୍ଶନରେ ପାପ ଯେ ମୋଚନ ॥
ଏଣୁକରି ଗୁରୁଙ୍କୁ ଉତ୍ତମ ସ୍ଥାନ ଦେବ ।
ବୈଷ୍ଣବ ଦେଖିଲେ ଗୁରୁ ପରାଏ ପୂଜିବ ॥
ଉତ୍ତମ ଆସନ ଦେବ କୃଷ୍ଣର ସମାନେ ।
ଉତ୍ତମ ପାତ୍ରରେ ଜଳ ଆଣିବ ସୁମନେ ॥
ସଂସାରେ ଯେମନ୍ତ ଗୁରୁ ରୂପ ଯେ ନ ଥାନ୍ତି ।
ଅନ୍ଧକାର ହୋଇ ପ୍ରାଣୀ ଭ୍ରମିଣ ମରନ୍ତି ।୨୦।

କାହୁଁ ସେ ଜାଣନ୍ତେ ପ୍ରାଣୀ ନିସ୍ତାରଣ ବାଟ ।
ଅକାରଣେ ନାଶ ଯାନ୍ତି ସେ ପ୍ରାଣୀର ଘଟ ॥
ଅନ୍ଧକାର ଘରେ ଯେସନ୍ତେ କିଛି ନ ଦିଶଇ ।
ଦୀପ ଗୋଟି ଜଳିଲେ ସେ ସବୁ ଦୃଶ୍ୟ ପାଇ ॥
ସେହି ଦେହ ଗୋଟି ଯେ ଅଟେ ଅନ୍ଧାରର ଘର ।
ଶ୍ରୀଗୁରୁ ଅଟନ୍ତି ଦୀପ ଏଭବ ସଂସାର ॥
ତାଙ୍କ ମନ୍ତ୍ର ଗୁଣମାନ ଶୁଣି ହେରୁ ହେଲା ।
ହେରୁ ପାଇବାରୁ କେତେ ଗୁଣ ଦୃଶ୍ୟ ହେଲା ॥
ଜନମ ହୋଇଲେ ପ୍ରାଣୀ ଅକାରଣେ ନାଶ ।
ଗୁରୁ ସେବା କଲେ ପ୍ରାଣୀ କାରଣେ ପ୍ରବେଶ ॥
ଗୁରୁ ସେବା କରିବାକୁ ସର୍ବେ ନ ପାରନ୍ତି ।
ଜଗତରେ କେତେକ ଶିଷ୍ୟ ଗୋଟିଏ ସେ ହୋନ୍ତି ॥
ବାରଟିଆ କୀର୍ତ୍ତନିଆ ତୁମ୍ଭେ ବାର ଦାସ ।
ଗୁରୁ ସେବା କଲ ତୁମ୍ଭେ ସ୍ତୁତି ଉପଦେଶ ॥
ଯେଉଁ ଜନମାନେ ଗୃହେ ଦିଅନ୍ତି ଯେ ସ୍ଥାନ ।
ସେ ଜନମାନେ ଲଭିଲେ ଉତ୍ତମ ତ ପୁଣ୍ୟ ॥
ସେ ଜନମାନେ କେମନ୍ତ ଗତି ଫଳ ପାଇ ।
ଏଥିର ସଂଶୟ ପୁଣ ଦେବ ଗୁରୁ କହି ।୩୦।
ବାହାରେ ମନ କପଟେ ଦେଲେଣ ଯେ ଥାନ ।
ପଶୁ ଜନ୍ମ ଲଭିଣ ସେ ବୁଲନ୍ତି ଯେ ବନ ॥
ଗୃହରେ ଆସନ ଦେଲେ ଗୋଲୋକରେ ବାସ ।
ରାଧା କୃଷ୍ଣ ସେବା କରି ପାଏ ପରିତୁଷ ॥
ଯାହାର ନ ଥିବ ଗୃହ ନାହିଁ ତାର ଦୋଷ ।
ଥିବା ଲୋକ କପଟରେ ପାପରେ ପ୍ରବେଶ ॥
ଭକତ ଯେଉଁ ସ୍ଥାନରେ ନାମ ଗୁଣ ଗାଇ ।
କୋଟି କୋଟି ବଂଶ ତାର ଉଦ୍ଧାର ହୁଅଇ ॥

କେତେ ଜନ୍ମର ତ ପାପ ହୋଏ ତାର କ୍ଷୟେ ।
ଶ୍ରୀ ଗୁରୁ ଦର୍ଶନେ ପାପ ଦୁଷ୍କୃତ ଯାଏ ।୩୯।
ଶୀତକୁ ଯେସନେ ଖର ତୃଷାକୁ ଯେ ଜଳ ।
ବୈଷ୍ଣବ ଗୁରୁ ଦର୍ଶନେ ଖଣ୍ଡେ ଅମଙ୍ଗଳ ।।
ତୁମ୍ଭେ ହେ ଚରଣ ଦାସ ମଠମାନଙ୍କରେ ।
ଉତ୍ତମ କରଣ ଗୃହ ରଖିବ ଭିତରେ ।।
ଏକ ବା ବଖୁରା ଦୁଇ ବଖୁରା ବା ଘନ ।
ଯତନ କରଣ ଥିବ ଗୃହର ପତନ ।।
ପତି ପତ୍ନୀ ଥିଲେ ତ ସ୍ୱସ୍ଥନେ ସେବା କର ।
ପତି ଯେ ନ ଥିଲେ ସେବା କରିବ ଯେ ସ୍ତ୍ରିଶ୍ ।।
ଗୃହ ଧର୍ମମାନ ସିନା ସ୍ତ୍ରିଶ୍ ରକ୍ଷା କରେ ।
ସ୍ତ୍ରିଶ୍ ଧର୍ମ ନ ରଖିଲେ ବଂଶ ନାଶ ତାରେ ।୪୦।
ପତି ପତ୍ନୀ ସୁଚରିତ୍ରେଣ ଗୁରୁସେବା କର ।
ସେ ସ୍ତ୍ରିଶ୍ୱକ ଲକ୍ଷ୍ମୀ ପୁଣ ଥାଆନ୍ତି ଆବର ।।
ସେ ସ୍ଥାନରେ ବସିଣ ଯେ ଚରଣ ଗୋପାଳ ।
ପ୍ରାଣୀମାନଙ୍କର ତହିଁ ଖଣ୍ଡି ଅମଙ୍ଗଳ ।।
ବାରଟିଆ ଦାସ ସାର ମୁକୁନ୍ଦ ଅନନ୍ତ ।
ପଞ୍ଚଶାଖା ମଧ୍ୟେ ସାର ରାମ କ୍ରୃଥ ଭକ୍ତ ।।
ସପ୍ତଶାଖା ମଧ୍ୟେ ନିରଞ୍ଜନ ଦେଖିଣ ତ ।
ଏହି ଛଡ଼ ଗୋପାଳେ ମନରେ ଧର ତତ୍ତ୍ୱ ।।
ଗୋପାଳ ଘରମାନଙ୍କେ କରିବ ଯେ ଥାନ ।
ସୁଦର୍ଶନ ମନ୍ତ୍ର ଗୋଟି କରିବ ଭଜନ ।୪୧।
ସ୍ତର ସ୍ତର ଧଇଲେ ଯେ ଆଠ ହେବ ତୁଲ ।
ତଳରେ ବସିବ ପୁଣି ନିଗୁଣ ଅମୂଲ୍ୟ ।।
ଉପରେ କପିକେତନ ବାନା ଯେ ଉଡ଼ିବ ।
ପଦ୍ମବୀଜ ରମାବୀଜ କାମ ଯେ ବସିବ ।।

ଗୋପୀଜନ ବଲ୍ଲଭାୟ ମନ୍ତ୍ର ମୂଳ ନାମ ।
ଏହୁ ଷର ବସିଲେ ଯେ ମନ୍ତ୍ରଙ୍କ ଉତ୍ତମ ॥
ଏହୁ ମନ୍ତ୍ର ଜପ କରି ଆନ ଦୋଷ ହର ।
ଗୋପାଳ କୁଳରେ ତୁମ୍ଭେ ସୁଖରେ ବିହର ॥
ଗୋପାଳଙ୍କ ଘରେ ଯେତେ କାଳମାନ ଥିବ ।
ଏ ମନ୍ତ୍ର ଜପିଲେ ସେହୁ ଛାଡ଼ି ପଳାଇବ ।୫୦।
ବାରହିଆ ଦାସମାନେ ସଂସାର ଗୃହରେ ।
ଏହୁ ମନ୍ତ୍ର ଜପିବ ଯେ ଦେଶ ଗ୍ରାମ ପୁରେ ॥
ଗୋପାଳ ପାଟଣା ପୁରେ ଏହୁ ଜପ କରି ।
ଆବର ତ ଖୋଳ କରତାଳ ଅଛ ଧରି ॥
ଭୁବନ ମଙ୍ଗଳ ଧୂନ ଅଛ ତୁମ୍ଭେ କର ।
ଯମ ଯେଉଁ ଧୂନ ଡରେ ଆଉ କାହା ଛାର ॥
କାଳମାନେ ଯମର ଯେ ଅଟନ୍ତି ଡଗର ।
ଅକାଳମାନେ ଅଟନ୍ତି ତାଙ୍କ ପରସ୍ପର ॥
ଭୂତ ପ୍ରେତ ଡାଏଣୀ ଯେ ବ୍ୟାଧି ପୁଣ ବାଦୀ ।
ଯମରଗଣ ହୋଇଣ ସଂସାରରେ ଖେଦି ।୫୫।
ରଜା ଯାକୁ ଡରଇ ପରଜା କେଉଁ ଛାର ।
ସୁଦର୍ଶନ ଚକ୍ରକୁ ଯେ ଡରନ୍ତି ଅସୁର ॥
ମହା ବଳବନ୍ତ ଅଟେ ସୁଦର୍ଶନ ରୂପ ।
ସୁଦର୍ଶନ ଧରିଛନ୍ତି ସଂସାରଏ କୃପ ॥
ବଳଭଦ୍ର ଅନନ୍ତ ବିରାଟ ସୁଦର୍ଶନ ।
ସିଦ୍ଧାଶ୍ରି ସ୍ଥା ଶ୍ରୀନା ଶେଷଦେବ ଆଠ ସ୍ଥାନ ॥
ଅଠ ବଳେ ବଳବନ୍ତ ସେହି ରାମ ନାମ ।
ସୁଦର୍ଶନ ନାମ ଧରି ଉଦ୍ଧାର ଅଧମ ॥
ମୁକୁନ୍ଦ ଅନନ୍ତ ରାମ ଭ୍ରୁଥ ନିରଞ୍ଜନ ।
ଦକ୍ଷିଣ ଚନ୍ଦ୍ର ଯେ ଛଡ଼ଜଣ ମନେ ଘେନ ।୬୦।

ବିପ୍ର ଶୁଦ୍ଧ ଶ୍ରାଦ୍ଧ ଯେ ବିଟାଳ ସ୍ଥାନମାନ ।
ଗୃହ ପରବେଶ ମନ କଳପନା ସ୍ଥାନ ॥
ଏ କାର୍ଯ୍ୟରେ ସ୍ଥାନମାନ ଦେବେ ଯେଉଁ ପ୍ରାଣୀ ।
ଚଳ ମନ୍ତ୍ର ଜପିବ ଯେ ଲକ୍ଷେକ ସେ ଚଣି ॥
ଚଳ ମନ୍ତ୍ର ନ ଜପିଲେ ପାପ ନ ଛେଦିବ ।
ଗୃହସ୍ଥକ ନ ତାରଣ ଯେ ଆପଣେ ନାଶିବ ॥
ଅଚ୍ୟୁତର ବଚନ ଯେ ଧର ଗୋପସୁତ ।
ଗୁରୁଭକ୍ତ ଗୀତା ଯେ ତୁମ୍ଭଙ୍କୁ ହେବ ହିତ ॥
ତୁମ୍ଭ ଅଂଶମାନ ଏହି ଗ୍ରନ୍ଥ ଯେ ପଢ଼ିବ ।
ଆଲୁଅ ହୋଇବ ତାଙ୍କୁ ସମସ୍ତ ଦିଶିବ । ୬୫ ।
ହରେକୃଷ୍ଣ ବୋଲଣ ଯେ ଗ୍ରଜନ ହୋଇବ ।
ସେ ଗ୍ରଜନ କାଲେ ଏହି ଗ୍ରନ୍ଥ ପ୍ରକାଶିବ ॥
ନଅକ୍ଷରେ ନାମ ଥିବ ଗୋପସୁତ ହୋଇ ।
କଛୁଦିନ ଗୁପତେଣ ପଢ଼ିବ ଯେ ସେହି ॥
ତାହାଙ୍କ ଠାବରୁ କଛୁ ପାଇବେ ଗୋପାଳ ।
ଗୁପତେଣ ଥିବ ଗ୍ରନ୍ଥ ଚନ୍ଦ୍ରାଙ୍ଗୀର କୂଳ ॥
ଆପଣେଣ ଅବଧୂତ ରୂପରେ ପ୍ରବେଶ ।
ପ୍ରବେଶ କରିବେ ପୁଣ କାଠୁଆର ଦେଶ ॥
ବ ଅକ୍ଷରେ ନାମ ହେବ ତାର ଅଂଶେ ରହି ।
ତହିଁ ପୁଣ ହୋଇବ ଯେ କଛୁ ଗୋପ୍ୟ ହୋଇ ।୭୦।
ତହୁଁ ଚଳିଯାଇ ଯେ ଗର୍ଗବୀ ଚନ୍ଦ୍ର ଦେଶେ ।
ଗୁପତ ରହିବ ଗ୍ରନ୍ଥ ସେ ଭୂମିର ପାଶେ ॥
ଗୋପ୍ୟ ଗ୍ରନ୍ଥ ଭକତ ଯେ ନ କରିବ ପୁଣ ।
ଏହା ଯେ କରିବ ଦୁଃଖ ପାଇବ ଆପଣ ॥
ପ୍ରାଣୀମାନେ ମନ୍ତ୍ରଶୂନ୍ୟ ତନ୍ତ୍ରଶୂନ୍ୟ ଥିବେ ।
ଯନ୍ତ୍ରଶୂନ୍ୟ ଜ୍ୟୋତିଶୂନ୍ୟ ଅବାଟେ ନଥିବେ ॥

ଛ୍ୱାଶୂନ୍ୟ ଧ୍ୟାନଶୂନ୍ୟ ହୋଇଥିବ ଘଟ ।
ରସ ଗୁଣ କଛୁ ସାଧି ହୋଇବେ ମୁରଟ ॥
ଏ ଗୁଣମାନ ନ ଧର ଶାସ୍ତ୍ରକୁ ନଢବେ ।
କାହିଁ ଏହା ପାଇବେ ସେ ଗୁରୁ କେବା ଦେବେ ॥
ସେହି ଗୁରୁ କୋଟିକେ ଗୋଟିଏ ଅବା ପାଇ ।
ମନ୍ତ୍ରଶିକ୍ଷା ଗୁରୁ ପୁଣ ବହୁତ ମିଳଇ ॥
ଅଷ୍ଟଗୁଣ ଜାଣି କର ଯେହୁ ଗୁରୁ ହେବ ।
ସେହି ଜନମାନଙ୍କ ତ ଗୁରୁ ସେ ବୋଲିବ ॥
ଅଷ୍ଟଗୁଣ ନ ଜାଣିଣ ଯେ କରନ୍ତି ଶିଷ୍ୟ ।
ସେହି ଶିଷ୍ୟମାନେଟି ଅଭାପନ୍ତମ୍ବ ଦୃଶ୍ୟ ॥
ଗୁରୁଶିଷ୍ୟ ପଥର ଯେ ନାବରେ ବସନ୍ତି ।
ଅନ୍ଧକୁ ଅନ୍ଧ ଯେସନେ ପଥ ବଢ଼ାବନ୍ତି ॥
ଏଣୁକର ଅଷ୍ଟଗୁଣ କରିବ ସାଧନ ।
ଉତ୍ତମ ଗୁରୁ ପୁଛିଣ ଦେବ ତାକୁ କର୍ଣ୍ଣ ॥
ଦଦରା ନାବେ ବସିଲେ ବୁଡ଼ି ମରେ ନର ।
ବଢ଼ ନାବେ ବସିଲେ ଜଳରୁ ହୋଏ ପାର ॥
ପାନ ଅଚ୍ୟୁତର କଥା ଅଟଇ ଏ ସାର ।
ଗୀତା ଭଗବତେ ବେଦ ଗ୍ରବାଣେ ପସ୍ବର । ୮୨ ।
ଇତି ଶ୍ରୀ ଗୁରୁଭକ୍ତି ଗୀତା କୃଷାସ୍ତ ଖଣ୍ଡେ ଗାନ ପୂର୍ଣ୍ଣ
କଥନେ ମନ୍ତ୍ରପ୍ରଚ୍ଛିଲ ନାମ ଅଷ୍ଟମ ପଟଳ ।

ନବମ ପଟଳ

ଶ୍ରୀଗୁରୁ ଗୋସାଇଁ କହି କଥାଏ ପରୁଶ ।
ପ୍ରାଣୀମାନେ ଧନ ପୁତ୍ର ଥାନ୍ତି ଯେ ଅବୋଗ ॥
ମନରେ କଳପୁଥାନ୍ତି ଥିବ ମୋର ଅଂଶ ।
ସର୍ବଦା କ ରହିଥାନ୍ତି ତାହାଙ୍କର ବଂଶ ॥

ଏଥିରୁ ଯୋକାଏ ସନ୍ଧ ବସନ୍ଧ ପଶୁର ।
ପ୍ରାଣୀମାନେ ଯୋକାପ୍ସେ ତ ଆଆନ୍ତି ଅବୋର ॥
ମୋହର ବୋଲଣ ଧନ ନ ବଅନ୍ତ ପୁଣ ।
ନ ଦଅନ୍ତ ଗୁରୁ ଯେ ବୈଷ୍ଣବ ମୁଖରେଣ ॥
ଆପଣେ ନ ଭକ୍ଷି ସୁଖେ ଦୁଃଖେ ରୁଖା ଖାଇ ।
ପ୍ରାଣୀଙ୍କ ଦରଶ କର ନ ଦେଇ ନ ଖାଇ ॥
ସଙ୍ଗଧାକ ରହିଥାଇ ଧନ ପୁଣ କୁଳ ।
ଏଥକୁ କରୁଣା କର ଗୁରୁ ମନମଳ ॥
ଶୁଣ ହେ ଅନନ୍ତ ବସ୍ତ୍ର ମୁକୁନ୍ଦ ଆନନ୍ଦ ।
ପ୍ରାଣୀମାନେ ମିଛରେ ପଡ଼ନ୍ତି ହୋନ୍ତି ଅନ୍ଧ ॥
କ୍ଷୁଧା ନ ସହଣ ଯେବେ ପେଟର କାରଣେ ।
ଅନୁକ୍ଷଣେ ଧାଇଁ ଥାଇ ପେଟର ପୋଷଣେ ॥
ପେଟର ପୋଷଣେ ପୁଣ କାମର ପ୍ରବଳ ।
ସ୍ତ୍ରୀ ଆବୋରଣ ତ କରଇ ଗୃହ ସ୍ଥଳ ॥
ପୁତ୍ର ଜାତ ହୋଇଲେ ତ ମୋହ ମଦେ ମାତ ।
ପୁତ୍ରର ଜନ୍ମରେ ମୁହିଁ ସହିବ ସମ୍ପତ୍ତି । ୧୦ ।
ଏମନ୍ତେ ଝସର ଯୋକ ପରାଏ ମରଇ ।
ଗୁରୁପାଶେ ପଶିଣ ଯେ ପଥ ନ ଶିଖଇ ॥
ଅମଡ଼ା ପଥରେ ଗମି ପାଏ ବଡ଼ ଦୁଃଖ ।
ବୃଦ୍ଧକାଳେ ଧନ ପୁତ୍ର ନ ଦଅନ୍ତ ସୁଖ ॥
ସ୍ଥେରର ପରାଏ କର ଛଡ଼ାଇ ନଅନ୍ତି ।
ତରୁଣ କାଳେ ତ ପଥ ରଖିଣ ନ ଥାନ୍ତି ॥
ବୃଦ୍ଧକାଳେ ବଳ ବୁଦ୍ଧି ନାଶଯାଇ ତାର ।
କି ସେବା କରି ପାରବେ ଶ୍ରୀଗୁରୁ ପଦର ॥
ତରୁଣ କାଳରେ ଧନ ଅରଜୁଣ ଥିବ ।
ଏହି କାଳେ ଗୁରୁ ସେବ ପଥ ପଶୁରବ ॥

କୁଟୁମ୍ବ ନ ଥିବା କାଳେ ଅନ୍ନ ବସ୍ତ୍ରମାନ ।
ଶ୍ରୀ ଗୁରୁ ବୈଷ୍ଣବ ମୁଖେ ଦେବ ସେ ଭୋଜନ ॥
ଏହାଙ୍କୁ ନ ସେବ ଯେବେ ମୂଢ଼ ପଣେ ଥାଇ ।
ଧନ ପଣ ନାଶ କରି ନରକେ ଗମଇ ॥
ଅକାଳେ ଅକାଳ ପଡ଼ି ବଂଶ ଯାଏ ନାଶ ।
ମିଛକୁ ଚିର କରଣ ପ୍ରାଣୀ ଯାନ୍ତି ନାଶ ॥
କାହାର ନ ଥାଇ ଅଂଶ ଆପଣେ ମରଇ ।
ଯାହାର ଯେ ଏକଅଂଶ ବଢ଼ି କରି ଥାଇ ॥
କାହାର ତିନ ପୀଢ଼ିରେ କ୍ଷୟ ଯାଇ କୁଳ ।
ପାଞ୍ଚ ସାତ ପୀଢ଼ିରେ ଯେ ନାଶଯାଏ ମୂଳ । ୨୦ ।

ଧନ କୁଳ କଷ୍ଟଳ ଯେ ନୁହଇଟି ସତ ।
ମିଛରେ ଯେ ମରୁଥାନ୍ତି ମୂଢ଼ ଅପଣ୍ଡିତ ॥
ଯୁଗମାନଙ୍କରେ ଯେ ଦୁର୍ଭିକ୍ଷମାନ ପଡ଼ି ।
କେତେ କେତେ ବଂଶମାନ ତହିଁ ଯାନ୍ତି ମରି ॥
ଯୁଗମାନଙ୍କରେ ଯୁଦ୍ଧ ହାଣ ଗୋଳେ ମରେ ।
ଏହା ନ ଜାଣିଣ ପ୍ରାଣୀ ସେ ଧନ ଜନରେ ॥
ଚିର ଯେ ନୁହଇ ଧନ ଆବର ଜୀବନ ।
ଚିର ଯେ ନୁହଇ ପୁଣ ପୁତ୍ର ବନ୍ଧୁ ଜନ ॥
ଚିର ଏକା ଅଟଇ ଯେ ଗୁରୁ ସେବାମାନ ।
ଚିର ଏକା ଅଟଇ ଯେ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ଭଜନ । ୨୫ ।

ଚିର ଏକା ଅଟଇ ବୈଷ୍ଣବ ସେବାଜାତ ।
ଚିର ଏକା ଅଟଇ ହସ୍ତରେ ଯା ଦଅନ୍ତ ॥
ଜପାସୁର ହିରଣ୍ୟ ରାବଣ କଂସବୀର ।
ଏମାନଙ୍କ ଧନ ଅଂଶ କାହିଁଛି ସଂସାର ॥
ବଳି ବେଣୁ ମାନଧାତା ଏମାନଙ୍କ ପଣ ।
ସଂସାରେ କି ରହିଛନ୍ତି ଯୁଗର ଶେଷେଣ ॥

ଶୁଣ ହେ ଅନନ୍ତ ଦାସ ମନେ ହେତୁକର ।
ବାଳକଙ୍କ ଖେଳଘର ପ୍ରାୟ ମନେଧର ॥
ଦେହ ବନ୍ଧଥିଲେ ବାଳ ଖେଳ କରୁଥିବ ।
ଚର ବୋଲି ଏହା ମନେ କେବେଁ ନ ଧଣିବ ॥
ଗୁରୁ ବୈଷ୍ଣବ ଯେ ସେବ ଗୃହ କରୁଥିବ ।
ଚର ବୋଲି ଧନ ଜନ ମନେ ନ ଘେନିବ ॥
ଥିଲେ ଭଲ ଗଲେ ଭଲ ଦେହ ସମର୍ପିବ ।
ହର ଯାହା ବନ୍ଧଥିବେ ଅବଶ୍ୟ ହୋଇବ ॥
ଧନ ଥିଲେ ପଣ ଥିଲେ ଗୁରୁଙ୍କୁ ପୂଜିବ ।
ପୁତ୍ର ବନ୍ଧୁ ପତ୍ନୀ ଆଦି ଦୋହିତା ଯେ ଥିବ ॥
ସମର୍ପିବ ଗୁରୁ ପାଦେ ମନର ହରଷେ ।
ତାଙ୍କ କଲ୍ୟାଣରୁ ଥିବ ଯେତେ କାଳ ଅଂଶେ ॥
ଗୁରୁ ବଇଷ୍ଣବ ଯେଉଁ ବର ଦେଇ ଯାଏ ।
ସେ ବର ପାଷାଣ ଗାର ପତ୍ରଏ ଅକ୍ଷୟେ ।୩୫।
ତୁମ୍ଭେ ବର ପାଇଲ ଯେ ଶ୍ରୀ ଗୁରୁ ମୁଖରେ ।
କଳ୍ପ ଦିନ ତୁମ୍ଭ ଅଂଶ ଥିବ ଏ ସଂସାରେ ॥
ସତ୍ୟ ଯୁଗେ ଯୁଗ୍ମ ମଧୁ ପଡ଼ି ନାଶ ଗଲେ ।
ଜପାସୁର ଆଦି କରି କେତେ ପ୍ରାଣୀ ମଲେ ॥
ତେଣସ୍ଥା ଯୁଗରେ ଯୁଗ୍ମ ମଧୁ ଯେ ପଡ଼ିଲ ।
ଚଉଦ ଦିନ ଚଉଦ ବରଷ ହୋଇଲ ॥
ରଘୁନାଥ ବନବାସ କଲେ ସେ ଦିନରେ ।
ବାଲୀ ଆଦି ରାବଣ ଯେ ମଲେଟି ଅସୁରେ ॥
ଦୁର୍ଭିକ୍ଷରେ କେତେ କେତେ ଅଂଶ ଗଲେ ନାଶ ।
ପ୍ରାଣୀମାନଙ୍କର କେତେ ନାଶ ଗଲେ ବଂଶ ।୪୦।
ଦ୍ୱାପର ଯୁଗରେ ଯୁଗ୍ମ ମଧୁ ଯେ ପଡ଼ିଲ ।
ଗୋପରେ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ଆଠ ବରଷ କଟିଲ ॥

ଆଠ ବରଷରେ ପ୍ରାଣୀ କେତେକ ଯେ ମଲେ ।
କଂସ ଆଦି କରି ଅଷ୍ଟ ମଲ୍ଲ ନାଶ ଗଲେ ॥
ଯଦୁବଂଶ ନାଶ ଗଲେ ସେ ଯୁଗରେ ପୁଣ ।
କାହିଁ ତାଙ୍କ ଦେଖୁଅଛ ଧନ ଜନ ପଣ ॥
ଏହି ରୂପେ ଧନ ଜନ ଚିର ଯେ ନୁହଇ ।
କାହୁ ଧନ ବଢ଼ିକରି ପୁଣି ନାଶ ଯାଇ ॥
ବାର ଯେ ବରଷ ତେର ଦିନ ଯେ ଓଳିଏ ।
ଯୁଦ୍ଧମଧ୍ୟ ପଡ଼ିଲ ଯେ ସେ କାଳ ସମୟେ । ୪୫ ।
ଗ୍ରସ୍ୟା ଜୋଇ ସହସ ରଜା ଲଭିଲେ ମରଣ ।
ଦୁର୍ଭିକ୍ଷ ବାର ବରଷ ହେଲେ ରଣଭଣ ॥
ଦୁର୍ଭିକ୍ଷ କାଳରେ ପ୍ରାଣୀ ଯେତେ ଗଲେ ମରି ।
କାହିଁ ତାଙ୍କ ରହିଅଛି ଧନଜନ ଶ୍ରିଶ୍ରୀ ॥
ଏହା ନ ଜାଣିଣ ପ୍ରାଣୀ ସତ ମଣି ଥାଇ ।
ଦଇବ ସଂଯୋଗେ ପୁଣ ସର୍ବ ନାଶ ଯାଇ ॥
ମାୟା ଅନ୍ଧ ଜଡ଼େ ପଡ଼ି ପ୍ରାଣୀ ମଣେ ସତ ।
ନିରନ୍ତରେ ବୋଲୁଥାଇ ମୋର ଧନ ସୁତ ॥
ଧନ ମଦ ଜନ ମଦ ପଣ ମଦ ପାଇ ।
ବିଦ୍ୟା ମଦ କୁଳ ମଦ କାମ ମଦେ ଭାଇ । ୫୦ ।
ଏହି ମଦେ ମାତିକରି ଗୁରୁଙ୍କୁ ନ ସେବେ ।
ଗୁରୁ ପାଶେ ନ ବସଇ ବୈଷ୍ଣବ ନ ସେବେ ॥
ଏ ମଦ ଏଡ଼ିଣ ତୁମ୍ଭେ ଚରଣ ମହନ୍ତ ।
ଗୁରୁପାଦେ ସେବ ହେଲ ବୈଷ୍ଣବଙ୍କ ମତ ॥
ଗୁରୁ ସେବା କରିବାରୁ ମନ ନିରମଳ ।
ଗୋଲୋକ ଆୟୁଧ ହେଲ ତୁମ୍ଭ କରସ୍ଥଳ ॥
ଓଡ଼ରାଷ୍ଟ୍ରେ ତୁମ୍ଭର ଯେ କଥା ରହିଥିବ ।
ତୁମ୍ଭର ସକାଶୁ ଗୋପକୁଳ ଉଦ୍ଧରିବ ॥

କଳି ମଧ୍ୟେ ଯୁଗ୍ମମଧ୍ୟ ପଡ଼ିବ ଯେ ପୁଣ ।
କୀରକିଶୋର ରାଜା ଯେ ହୋଇଥିବ ଜାଣ ॥
କଲଙ୍କି ଜନମ ହେବେ ସେ କାଳେ ଗୋସାଇଁ ।
ମକୁନ୍ଦ ରାଜନ ଦେବ ଏକ ସ୍ଥଳଶନ୍ଧି ॥
ବ୍ରାହ୍ମଣ ଯେ ବିଷ୍ଣୁ ମିଶ୍ର ଅପୁତ୍ରିକ ଥିବ ।
ଆପଣେ ଜନମ ସେହ୍ନୁ ଅଟେ ବସୁଦେବ ॥
ବାସୁ ଯେ ପଳେଇ ବୋଲି ଗୋପାଳ ତା ସଙ୍ଗ ।
ବିଷ୍ଣୁ ମିଶ୍ର ସଙ୍ଗେ ହୋଇଥିବ ଅଙ୍ଗସଙ୍ଗ ॥
ଦେଇ ଯେ ବ୍ରାହ୍ମଣୀ ବୋଲି ବିଷ୍ଣୁ ମିଶ୍ର ନାରୀ ।
ଯଶୋଦା ବୋଲିଣ ବାସୁ ପଳେଇ କୁମାରୀ ॥
ଦୁଇ ସ୍ତ୍ରୀ ଅଟନ୍ତି ଯେ ସଙ୍ଗାତ ସେ ଜାଣ ।
ବିପ୍ର ଘର ଗୋପ ଘର ନାହିଁ ଭିନ୍ନାଭିନ୍ନ ॥
ଦେଇର ଗର୍ଭରେ ପ୍ରଭୁ ଜନମ ହୋଇବେ ।
ବରଷ ଦିନରେ ମାତା ପରାଣ ଛାଡ଼ିବେ ॥
ଦୁଇ ଯେ ବରଷ ଗୋପାଳୁଣୀ ଯେ ପାଳିବ ।
ବିଷ୍ଣୁ ମିଶ୍ର ପୁଣ ଯେ ପରାଣ ଛାଡ଼ିଯିବ ॥
ଛଡ଼ ବରଷକଠାରେ ଗୋପାଳୁଣୀ ହତ ।
ସପତ ବରଷଠାରେ ପଲଲ୍ ପଞ୍ଚତ୍ୱ ॥
ସପତ ବରଷେ ନଇରୃତକୁ ଗମନ ।
ତହିଁ ନଦୀକୂଳରୁ ବିଜୟେ ଭଗବାନ ॥
ସମଲ ଗ୍ରାମ ଯେ ପୁଣ ତେଜି କରି ହରି ।
ଆତ୍ମା ତପ କରିବେ ସୁବର୍ଣ୍ଣ କୂଟ ଗିରି ॥
ଶ୍ରୀ ନୀଳ କନ୍ଦରେ ଖେଚର ଭୂର୍ତ୍ତିଣ ଗୋସାଇଁ ।
ତପସ୍ୟା କରୁଣ ଥିବେ ଅନନ୍ତ ଯେ ଭୁଇଁ ॥
ଚିରକାଳ ତହିଁରେ ହେ କରି ଆତ୍ମା ଧ୍ୟାନ ।
କଲଙ୍କି ରୂପକୁ ସୁଖ ଲାଗିବ ଯତନ ॥

ଏମନ୍ତ ହୋଇଣ କୃଷ୍ଣ ଲୁଚିକରି ଥିବେ ।
ପ୍ରାଣୀମାନେ ଅତି କଷ୍ଟେ ଦିନ ଯେ ବଞ୍ଚିବେ ॥
ରଘୁନାଥ ବନେବାସ କୃଷ୍ଣ ଗୋପେ ଜାତ ।
କଳଙ୍କି ରୂପ କଳିରେ ହୋଇବ ଗୁପତ ॥
ଯୁଗକୁ ଯୁଗ ଏ ଲୀଳା କରନ୍ତି ଗୋସାଇଁ ।
ନଷ୍ଟ ପ୍ରାୟେ ଲୀଳା କରି ଭାଙ୍ଗି ଗଢ଼ୁଥାଇ ॥
ହଟିଆ ନାଗର ହସ୍ତୀ ଜାଣଇ ଅପାର ।
ଗଢ଼ି ନ ଭାଙ୍ଗିଲେ ସମ୍ଭାଳନ୍ତା କେ ସସାର ॥
କଳି ଶହେ ବରଷ ଯେ ପ୍ରାଣୀମାନେ ରହୁ ।
ମୁଁ କାର ଗରବେ ପ୍ରାଣୀ କହୁ ନ ଚହୁଇ ॥
ଗଢ଼ି ନ ଭାଙ୍ଗିଲେ ପୃଥ୍ୱୀ କାହିଁ ଠାବ ହୋନ୍ତା ।
ଏଣୁକରି ନାଶ କଲେ କରମ କରତା ॥
ବୀର କିଶୋରର କାଳେ ଉତ୍କଳ ଯେ ଦେଶ ।
ପଶ୍ଚିମ ଦିଗରେ ଘୋଡ଼ା ହୋଇବ ପ୍ରବେଶ ॥
ଦକ୍ଷିଣ ଦିଗୁଁ ଆସିବେ ତେଲଙ୍ଗା ଯେ ଜାଣ ।
ଉତ୍ତର ଦିଗରେ ଜଗି ଥିବେ ଯେ ପଠାଣ । ୭୫ ।
ସେ କାଳେ ଦଶ ବରଷ ଦେଢ଼ମାସ ଲେଖି ।
ପ୍ରାଣୀମାନେ ହୋଇବେ ଅନେକ ଯହିଁ ଦୁଃଖୀ ॥
ଦୁର୍ଭିକ୍ଷରେ ଥୋକେ ଜନ ହୋଇବେ ଯେ ନାଶ ।
ହାଣ କାଟରେ ମରିବେ ଅନେକ ମନୁଷ୍ୟ ॥
ଜାଙ୍ଗୁ ଯେ ମାଣ୍ଡିଆ ସୁଆଁ କୋଦୁଅ ବାଜ୍ରଙ୍ଗା ।
ଗଢ଼ଆ ପଥୁରି କରିଥିବେ ଘର ଭଙ୍ଗା ॥
ଶୁଦ୍ଧ ଶ୍ରାଦ୍ଧ ମାନ କେହୁ ନ କରି ପାରିବେ ।
ଥିଲା ପ୍ରଜାଧନ ରାଜା ବନ୍ଧକରି ନେବେ ॥
ଦେଢ଼ କାହାଣ ହୋଇବ ଧାନ ଯେ ଗଉଣୀ ।
ବନ୍ଧଣ ରଖିଣ ଥିବେ କୃପଣ ଯେ ପ୍ରାଣୀ ॥ ୦ ।

ତାହାଙ୍କର ଧନ ପୁଣି ଟସକର ନେବ ।
ଦୁଃଖୀ ସୁଖୀ ଦରିଦ୍ର ଯେ ହୋଇବେଟି ସଙ୍ଗ ॥
ଏକା ବସ୍ତ୍ର ପିନ୍ଧିଥିବେ ଦୋସରି ଆଉ ନାହିଁ ।
ମଲଣି ପିନ୍ଧଣିଥିବେ କ୍ଷୀଣ ତନୁ ବନ୍ଧ ॥
କୋଡ଼ିଏ କାହାଣ ହେବ ଭୂମି ମାଣ କର ।
ତରେ ଗ୍ରାମ ଛାଡ଼ି ଯିବେ ଶୂଦ୍ର ଯେତେ ନର ॥
ସେହି ଦିନଠାରୁ ଜାଣ ଭୃଟିବ ସଂସାର ।
ଗ୍ରାମକେ ଗ୍ରାମକେ ଥିବ ଏକ ଏକ ନର ॥
କୃପଣ ଲୋକ ସେ କାଳେ ମରିବେ ଅପାର ।
ମିଛୁଆ ଜନମାନେ ଯେ ହେବେ ନାରଖାର । ୮୫ ।
ଅତିଥି ନିରଣ ଗୁରୁ ଦକ୍ଷିଣା ବୁଡ଼ିବ ।
ଏହି ପ୍ରାଣୀମାନେ ଯେ ସେ କାଳେ ନାଶଯିବ ॥
ମାତା ପିତା ଛାଡ଼ି କରି ଗୃହ କରୁଥିବେ ।
ସେହି ଜନ ଅକାଳରେ ନିଶ୍ଚୟ ମରିବେ ॥
ପରେ କଳତ୍ରର କରି ଗୃହ କରୁଥିବ ।
ସ୍ନେହ ମାଣେ ଏକା ନର ଅଂଶ ନ ରହିବ ॥
ଗୋଦଣ୍ଡା ହରଣ ବଣା କୃଷିରେ ନିରଣ ।
ସେହି ଜନମାନଙ୍କର କୃଷି ଯିବ ନାଶ ॥
ପରସ୍ତ୍ରୀ ଶ୍ରୀ ହରୁଥିବେ ଯେତେକ ଯେ ପ୍ରାଣୀ ।
ଅଂଶମାନ ତାହାଙ୍କର ନ ରହିବ ପୁଣି । ୯୦ ।
ବହୁତ ଆହାରୀମାନେ ମରିବେ ସେ କାଳେ ॥
ଚଉ ଦୃଢ଼କଲା ଜନ ତରିବେ ସେ କାଳେ ॥
କଳେ ଚଳେ ଫଳେ ଜଳେ କରିବେ ଆହାର ।
କଳିଯୁଗେ ଦୁଃଖେ ସୁଖେ ପୋଷିବେ ଉଦର ॥
ଅକ୍ଷର ଉକ୍ଷର ଯେ ରକ୍ଷର ନକ୍ଷରେ ।
ଏତେ ଅଂଶ ରହିବେ ତ ସେ କଳିଯୁଗରେ ॥

ମ ଅକ୍ଷର ଉ ଅକ୍ଷର ନକ୍ଷର ପଥରେ ।
ଏତେ ପୀଡ଼ା ରହିବ ତ ଏ କଳିଯୁଗରେ ॥

ମୁକୁନ୍ଦ ଅନନ୍ତ ଦୁହେଁ ସଯୋଗ ଧାରଣ ।
ଯାହା ପଶୁଚଲେ ତାହା ହେତୁ ମନେ ଶୁଣ ॥

ବଇରାଗୀ ଜନ ଯଦ ଯତ ସତ ଧରେ ।
ସେହି ଜନ ସୁଖ ପାନ୍ତି ଏ କଳିଯୁଗରେ ॥

ଗୃହସ୍ଥା କଟେଣ ଯଦ ବିଷୟ ଅବର ।
ବିଷୟା ଧନରୁ କିଛି ପରମାର୍ଥ ଜର ॥

ସେହି ଜନମାନେ ଯେ କଳିରେ ପାନ୍ତି ସୁଖ ।
ଏ ହେତୁ ନ କଲେ ପ୍ରାଣୀ ପଛେ ପାନ୍ତି ଦୁଃଖ ॥

ମୁକୁନ୍ଦ ଅନନ୍ତ ବସ୍ତ୍ର ଗୋବନ୍ଦ ଆନନ୍ଦ ।
ସୁଦାମ ବାଳକ ଛଡ଼ ଗୁରୁ ପଦେ ବନ୍ଦ ॥

କିଛିଦନ ତୁମ୍ଭ ଛଡ଼ ଅଂଶ ରହିଥିବ ।
ଖୋଲ କରତାଳ ଜଣ ମଗେଣ ଖାଇବ । ୧୦୦ ।

ଯେତେଦୂର ଗମିବ ତୁମ୍ଭର ତେତେ ଘର ।
ସସାରଜନ ତୁମ୍ଭଙ୍କୁ କରିବେ ଆଦର ॥

ଗୋପାଳ ପୁଅ ଯେ ତୁମ୍ଭ ନାମ ସେ ଅଟଇ ।
ପୁଅଠାରେ ପିତା ମାତା ଆନ କି କରଇ ॥

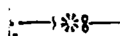
ସସାରେ ଯେତେକ ସ୍ତ୍ରୀ ସବେ ତୁମ୍ଭ ମାତା ।
ସସାରେ ଯେତେ ପୁରୁଷ ଜ୍ଞାନ କର ପିତା ॥

ମାତା ପିତା ପ୍ରାପ୍ତେ ଅନ୍ନ କରିଣ ଖାଇବ ।
ଅକାଳ ଦୁର୍ଭିକ୍ଷ ତୁମ୍ଭଠାବକୁ ନ ଯିବ ॥

ବଣିଜକୁ ଚୁମ୍ବି ତୁମ୍ଭ ଖୋଲ କରତାଳ ।
ହେତୁ ମନେ ଧର ତୁମ୍ଭେ ବାରଟି ଗୋପାଳ ॥

ହନୁଥାନ ପବନ ବୃନ୍ଦାବନ ଯେ ମାଥିୟା ।
ଯାଦବ ମଧୁ ଯେ ଥିବ ମନେ ହେତୁ କର ॥
ଅଚ୍ୟୁତ ବଚନ ପାଳି ସଂସାରେ ବହୁର ।
ଗୁରୁଭକ୍ତ ଗୀତା ଗ୍ରନ୍ଥ ଜଗତ ବଚ୍ଚର ॥

ଇତି ଶ୍ରୀ ଗୁରୁଭକ୍ତ ଗୀତା ଶୂନ୍ୟଖଣ୍ଡେ ଯୁକ୍ତ ମଧ୍
ଜଳ ଅଗମ ନାମ ନବମ ପଟଳ ।

ଦଶମ ପଟଳ

ମୁକୁନ୍ଦ ଅନନ୍ତ ବେନ ପଚ୍ଚୁରୁଛୁ ସନ୍ଧି ।
ତତ୍ତ୍ୱ ଗୁରୁ କହିଲ ଯେ ତନ୍ତ୍ର ମନ୍ତ୍ର ଭେଦ ॥
ଦେହାଦର ଗୁରୁ କହ ସଂସାରେ ବଖାଣ ।
ସଂସାରଜନ ଜାଣିବେ ଯେଉଁ ପରମାଣ ॥
ତୁମ୍ଭର କେ ଦେହ ଗୁରୁ କେଉଁ ମନ୍ତ୍ର ଦେଲେ ॥
ଏ କଥା ଜାଣିଣ ଥିବୁ ତୁମ୍ଭ ମୁଖୁଁ ଭଲେ ॥
ଧରମୁ ଭରଥ ତୁମ୍ଭେ ବିଷ୍ଣୁ ଦେବ ଶୁଣ ।
ବନ୍ଧ ନିରଞ୍ଜନ ଯେ ଦକ୍ଷିଣ ଚନ୍ଦ୍ର ପୁଣ ॥
କମାର କୁମ୍ଭାର ଯେ ବଣିକ ହେତୁ କର ।
ବିପ୍ର ଆଦି କରି ଆମ୍ଭ ସୁତ ଦ୍ୱାର ସାର ॥
ମୁକୁନ୍ଦ ଅନନ୍ତ ଯେନ୍ତୁ ପବନ ହନୁଥାନ ।
ଗୋବିନ୍ଦ ଆନନ୍ଦ ବସ୍ତ୍ର ଶୁଣ ବୃନ୍ଦାବନ ॥
ଯାଦବ ସୁଦାମ ମଧୁ ମଥୁରେ ଯେ ବାର ।
ଭୃଥ ରାମ ବେନର ଯେ ଅଟେ ତୁମ୍ଭେ ସାର ॥
ଶୁଣ ଯାହା ପଚ୍ଚରିଲ ହେତୁ କର ମନ ।
ଆମ୍ଭର ବିହାର ଠଳନ୍ଧଣା ନଗ୍ର ସ୍ଥାନ ॥

ଚଣ୍ଡଚୋଲା ନଦୀରୁ ଲବଣ ଧାର କୂଳ ।
ଦୀନବନ୍ଧୁ ପିତାଙ୍କର ଚନ୍ଦ୍ରରେ ଯେ ଆଲ ॥
ପଦ୍ମା ନାମେ ମାତା ମୋର ସେ ସ୍ଥାନରେ ଘର ।
ବଢ଼ୀ ପଢ଼ାଇଣ ଥିଲେ ବିପ୍ର ସୁଜ୍ଞବର ॥
ଗ୍ରାମର ପଶ୍ଚିମ ଭାଗ ଅଶ୍ୱତ୍ଥ ମୂଳରେ ।
ପାଞ୍ଚଗୋଟି ବୃକ୍ଷ ବସିଥିଲୁ ସେହିଠାରେ ॥
ଅପୂର୍ବ ମୂରତ ଶୋଭା ଗଉର ସୁନ୍ଦର ।
ବିଶ୍ରାମ କଲେକ ଆସି ସେହି ଯେ ସ୍ଥାନର ॥
ପଚ୍ଛରିଲେ ତୁମ୍ଭର ଯେ ମାତା ପିତା କେହୁ ।
ଡାକିଆଣ ଆମ୍ଭର ଯେ କଥା ରହିଥାଉ ॥
ଆଜ୍ଞା ପାଇ ଗଲି ମୁହିଁ ପିତାଙ୍କର ପାଶ ।
ଦୀନବନ୍ଧୁ ପିତା ମୋର ହୋଇଲେ ପ୍ରବେଶ ॥
ପିତାକୁ ବୋଇଲେ ଏହୁ ବାଳକ ଆମ୍ଭର ।
ହରି ନାମ ଦେବୁ ଆମ୍ଭେ ଶରଧା ମନର ॥
ସନମତ କରି ପିତା ଗୃହକୁ ଚଳିଲେ ।
ହରି ଦୀକ୍ଷା ପୂଜା ବିଧିମାନ ସଜାଡ଼ିଲେ ॥
ବୈଶାଖ ଶୁକଳପକ୍ଷ ଏକାଦଶୀ ତିଥି ।
ସୋମବାର ମାହେନ୍ଦ୍ର ଯେ ଯୋଗ ବାର ସ୍ଥିତ ॥
ହରିନାମ ଦେଲେ ମୋତେ ସେ ଦିନରେ ପୁଣ ।
ପିତା ପଚ୍ଛରିଲେ ପ୍ରଭୁ କିସ ତୁମ୍ଭ ନାମ ॥
କାହିଁ ତୁମ୍ଭ ଘର ବୃତ୍ତି କାହିଁ ତୁମ୍ଭ ସ୍ଥାନ ।
କେଉଁଠାରେ ଏ ବାଳକ କରିବେ ଦର୍ଶନ ॥
ନୀଳଗିରି ଦକ୍ଷିଣ ଯେ ସମୁଦ୍ର ତଟରେ ।
ଚୈତନ୍ୟ ମଣ୍ଡଳ ବୋଲି ପଚ୍ଛରି ସେଠାରେ ॥
ଆମ୍ଭ ଦରଶନ ହେବ ସେହିଠାରେ ପୂର୍ବ ।
ଆମ୍ଭ ଜନ ବୋଲି ଆମ୍ଭେ ଆଦରିବୁ ଜାଣ ॥

ଆମ୍ଭେ ଅଟୁ ଶଚୀ ପୁତ୍ର ଚୈତନ୍ୟ ଠାକୁର
ଶରଧା ବଳାଇ ଆମ୍ଭ ପୁତ୍ରଠାରେ ଭୋର ॥
ଅନନ୍ତକ୍ଷେ ନୀଳଗିରି ଠାବରୁ ଅଇଲୁ ।
ଓଡ଼ରାଷ୍ଟ୍ର ଉଦ୍ଧାରଣେ ଏ ପୁତ୍ରକୁ କଲୁ ॥
ଗଉର ବର୍ଣ୍ଣ ଘୁଞ୍ଚାଇଣ କୃଷ୍ଣବର୍ଣ୍ଣ ହେଲେ ।
ତ୍ରିଭଙ୍ଗି ହୋଇଣ ବଂଶୀ ହସ୍ତରେ ଧଇଲେ ॥
ବେନି ଭୁଜେ ଧଇଲେ ସେ ଦଣ୍ଡକମଣ୍ଡଳ ।
ଆର ବେନି ଭୁଜେ ଅଛୁ ବାଦ୍ୟେଁଶର ହୁଳ । ୨୫ ।
ଅପୂର୍ବ ରୂପ ଦେଖିଣ ପଡ଼ି ପାଦତଳ ।
ସ୍ୱୟଂ କୃଷ୍ଣ ବଜେ କଲ ସୁଭାଗ୍ୟ କର୍ମର ।
ଅପୂର୍ବ ମଣୋହି ପଞ୍ଚା କଲେକ ଭୋଜନ ।
ଏମନ୍ତ ହୋଇଣ ଆମ୍ଭ ଗୁରୁଙ୍କ ଦର୍ଶନ ॥
ହରେକୃଷ୍ଣ ମନ୍ତ୍ର କହି କାମବୀଜ ଦେଲେ ।
କ୍ଲିଂ ବୀଜରେ ରାଧା ମନ ବୁଝାଇଲେ ॥
ଆଦ୍ୟ ନାମ ତୁମ୍ଭର ଅଟଇ ପୁଣ କପ ।
ଏ କଥା କହିବା ହେତୁ ଶୁଣିଥାଅ କ୍ଷିପ ॥
ଆମ୍ଭନାମ ଗୌରହରି ସଂସାରେ ବିହରି ।
କଳିକାଳ ଦେଖିଣ ଯେ ଧଇଲୁ ଏ ଶରୀ । ୩୦ ।
ବଇରାଗ ବେଶ ଧରି ଡୋର କଉପୁନି ।
ଆମ୍ଭ ଭେକ ଧରି ସର୍ବେ ବିହରି ମେଦିନୀ ॥
ଆବର ଅଚ୍ୟୁତ ତୁମ୍ଭେ ରାହାସ ରହିବ ।
ଓଡ଼ରାଷ୍ଟ୍ରେ ତୁମ୍ଭର ଯେ କଥା ରହିଥିବ ॥
ଆଜ୍ଞା ଦେଇ ବିଜେକଲେ ଶ୍ରୀ ନୀଳକନ୍ଦର ।
ତାଙ୍କ କରୁଣାରେ ପଦ ସ୍ଫୁରିଲା ଅପାର ॥
ଶ୍ରୀଗୁରୁ ମୋ ଚଇତନ୍ୟ କରୁଣା ଅମୃତ ।
ହେତୁ ମନେ ଧର ତୁମ୍ଭେ ବାର ଗୋପସୁତ ॥

ଆମ୍ଭ ଗୁରୁ ଗୋର ଚନ୍ଦ୍ର ରାମ ଆମ୍ଭ ଶିଷ୍ୟ ।
ରାମ ଶିଷ୍ୟ ଅନନ୍ତ ମୁକୁନ୍ଦ ଦୁଇ ଦାସ । ୩୫ ।

ଦୋହାଦ ଗୁରୁ ଈଶ୍ୱର ମନେ ଧରିଥିବ ।
ଉତ୍ତମ ଜନ ଦେଖିଲେ ଏହା ବଖାଣିବ ॥
ଥୋକେ ଲୋକ ଶୁଣିଲେ କରିବେ ଉପହାସ ।
ଏଣୁକରି ମୂଢ଼ ଜନେ ନକରି ପ୍ରକାଶ ।
ଚଇତନ ଆଜ୍ଞା ଧର ଆମ୍ଭ ଆଜ୍ଞା ସାର ।
ରାମ ଆଜ୍ଞା ଶିରେ ଧରି ସସାରେ ବିହର ॥
ଖୋଲ କରତାଳ ଧରି ରହାସ ସୁମରି ।
ରହାସେ ପଢ଼ିବ ରାଧା କୃଷ୍ଣ ନାମ ସ୍ମରି ॥
ଗୋପାଳ ମନ୍ତ୍ର ଧରିଣ ଗୋରା ରୂପ ଧ୍ୟାନ ।
ରହାସ ରହିବ ଲକ୍ଷ୍ୟେ କରି ବୃନ୍ଦାବନ । ୪୦ ।

ତାଳ ଯେ କୁମୁଦ ବେଲ ଖଦିର କାମୋଦ ।
ଭଦ୍ରବ ଭାଣ୍ଡିର ଲୋହ୍ୱ ଫଣୀ ମଧୁ ଭେଦ ॥
ଶ୍ରୀ ଗୋପାଳ ଲୀଳାକୁ ତୁମ୍ଭେ ଧ୍ୟାନ ପଥେ ଧର ।
ଉତ୍ତର ଦକ୍ଷିଣ ପୂର୍ବ ପଶ୍ଚିମ ବିହର ॥
ଗୁରୁ ଆଜ୍ଞା ଶିରେ ଧରି ମୁକୁନ୍ଦ ସନ୍ତୋଷ ।
ଆଜ୍ଞା ଶିରେ ଧରି ତୋଷ ହେଲେ ସର୍ବ ଶିଷ୍ୟ ॥
ଅଚ୍ୟୁତ ବଚନ ହେତୁ ଧର ଗୋପ ପୋଷ୍ୟେ ।
ସଂସାରରେ ଯଶ ରହିଥିବ ହେ ଥୋକାସ୍ୟେ ॥

ଇତି ଶ୍ରୀ ଗୁରୁଭକ୍ତି ଗୀତା ତୃତୀୟଖଣ୍ଡେ ଶ୍ରୀ ଗୁରୁ
ପ୍ରଣାଳୀ କଥନେ ନାମ ଦଶମ ପଟଳ ।

ଏକାଦଶ ପଟଳ

ନମସ୍ତେ ଗୁରୁଦେବ ନନ୍ଦ । ସନ୍ଥ ସାଧୁ ଯେ ଧରେ ବେଦ ॥
ସୁଜନ ସାଧୁ ବୈଷ୍ଣବନ୍ତ । ବୈରାଗ୍ୟ ମହନ୍ତ ମହନ୍ତ ॥
ଏ ଆଦ୍ୟ ଲକ୍ଷଣ କହ । ଫିଟିବ ମନ ମାୟା ମୋହ ॥
ସତ୍ୟ କହିବ ନିତ୍ୟ ରୁଣ୍ଡେ । ଶାନ୍ତରେ ଥିବ ହୃଦପିଣ୍ଡେ ।
ଦୟା ଯେ କରିବ ହସ୍ତରେ । କ୍ଷମା କରିବ ଦୋଷୀଠାରେ ॥
ଧର୍ମ କରିବ ଅନ୍ନ ଦେଇ । ଦୁଃଖୀ ଦରିଦ୍ରଙ୍କୁ ଭୁଞ୍ଜାଇ ॥
ଏ ପାଞ୍ଚ ଲକ୍ଷଣ ଯାହାର । ସନ୍ଥ ବୋଲିବା ସେହୁ ନର ॥
ଏ ପାଞ୍ଚ ଗୁଣ ହୃଦେ ଧରି । ସଂସାରେ ସୁଖେଣ ବିହରି ॥
ସନ୍ଥ ଲକ୍ଷଣ ତୁମ୍ଭଠାରେ । ଅନନ୍ତ ଧର ହେ ହୃଦରେ ॥
ଯାନ ଅଚ୍ୟୁତ କହେ ସାର । ମାୟା ମୋହରୁ ହୁଅ ପାର ॥
ଏ ଖୋଳ କରତାଳ ଧରି । ଆନନ୍ଦେ କୃଷ୍ଣ ନାମ ସ୍ମରି ॥
କୃଷ୍ଣ ମନ୍ତ୍ରକୁ ଜପକରି । ଶାନ୍ତ କରିବ ଚିତ୍ତେ ସ୍ମରି ॥
ହରେକୃଷ୍ଣ ଯେ ମନ୍ତ୍ର ଜପି । ସତ୍ୟ କହିବ ମୁଖେ ଥାପି ॥
ଠାକୁରାଣୀ ଯେ ମନ୍ତ୍ର ଧରି । କ୍ଷାନ୍ତି ରଖିବ ଧର୍ମ କରି ॥
ଗୋପାଳ ରାହାସେ ମିଳିବ । ଏ ଧର୍ମ କଷ୍ଟ ଦନ ଥିବ ॥
ତାରକ ମନ୍ତ୍ର ସୁମରଣ । ଅନ୍ନ ଭୋଜନ ଦେଇ ପୁଣ ॥
ଦୟାରେ ଅଟଇ ଏ ସାର । ଏ ଗୁଣ ବହୁ ଗୃହ୍ୟ କର ॥
ଯୁଗଳ ମନ୍ତ୍ରକୁ ଗୁଣିମ । ଦୋଷୀର ଦୋଷ କର କ୍ଷମ ॥
ଅନନ୍ତ କହିଲୁ ହେ ତୋରେ । ଏ ବର ଦେଲୁ ହରଷରେ ॥
ବୃଦ୍ଧ ଗଙ୍ଗାର ତଟେ ଘର । ବାଲିଗ୍ଣ ନଗରରେ ବିହର । ୧୦ ।
ଚାରି ପିଢ଼ି ତ ସୁଖେ ଯିବ । ପାଞ୍ଚ ପିଢ଼ିରେ ଦୁଃଖ ହେବ ॥
ସଂସାରେ ସର୍ବ ଜନ ଦୁଃଖ । ସେଠାରୁ ଆଉ ନାହିଁ ସୁଖ ॥
ସାଇରେ କେହି ନ ରହିବେ । ପିତାକୁ ପୁତ୍ର ଯେ ତେଜିବେ ॥

ଗୁରୁଷ୍ଠ ଖରିସା ସ୍ତ୍ରୀଡ଼ିବେ । ପେଟ ନ ପୂରେ ବୁଲୁଥିବେ ।
ପୁତ୍ରକୁ ବିକିବ ଯେ ବାପ । କଳି କାଳରେ ବଡ଼ ତାପ । ୨୫ ।
ପରଜା ଧନ ରାଜା ନେବ । ନିର୍ଦ୍ଧସ୍ୱା ହୁଟଦେଣ ମାରିବ ॥
ଗୁରୁଙ୍କ ଶିଷ୍ୟ ଅବିଶ୍ୱାସ । ପିତା ପୁତ୍ରକୁ ଦେବ ବିଷ ॥
ଭାଇ ଭଉଣୀ ରତିରଙ୍ଗ । ମଦିରା ପାନରେ ତରଙ୍ଗ ॥
କେତେ କହିବା କଳି କଥା । ଶୁଣି ଶୁଣିଲେ ବଡ଼ ବ୍ୟଥା ॥
ରାମଚନ୍ଦ୍ରର ଅଂଶ ଯିବ । ମରହଟ୍ଟାର ରାଜ୍ୟ ହେବ । ୩୦ ।
ମଲ୍ଲିକା ହେବ କିଛି ଦିନ । ବ୍ରାହ୍ମଣ ନେବ ମ୍ଲେଚ୍ଛ ସ୍ଥାନ ॥
ଏ ଅନ୍ତେ ଦ୍ୱିଜ ରାଜା ହେବ । କଳଙ୍କି ତେବେ ପ୍ରକାଶିବ ॥
ବୀରକେଶରୀ ରାଜା ଠାରୁ । କଳଙ୍କି ସଂସାର ବିହରୁ ॥
ଏତେ ଦିନରେ ନାହିଁ ସୁଖ । ଅନ୍ନ ବସ୍ତ୍ରରେ ପ୍ରାଣୀ ଦୁଃଖ ॥
ଅନନ୍ତ ଦାସ ଗୋପ୍ୟ କର । ଏ ଗ୍ରନ୍ଥ ଗୁପତେ ସୁମର । ୩୫ ।
ପ୍ରକାଶେ ପୁତ୍ର ନାଶ ଯିବ । ଦରିଦ୍ର କଷ୍ଟ ବ୍ୟାଧି ହେବ ॥
ଥାନ ଭ୍ରଷ୍ଟ ଯେ ଘର ପୋଡ଼ା । ଗୁପତେ ପଢ଼ି ବଂଶ ବଢ଼ା ॥
ଗୁପତେ ନିତି ପଢ଼ୁଥିବ । ସ୍ୱେଗ ମଣୋଦ୍ଧ କିଛି ଦେବ ॥
ଅଚ୍ୟୁତ ବଚନ ଏ ସାର । ଗୁରୁ ଭଗତି ଗୀତା ଧର ॥

ଇତି ଶ୍ରୀ ଗୁରୁଭକ୍ତି ଗୀତା ତୃତୀୟଖଣ୍ଡେ ସନ୍ଥ ଲକ୍ଷଣ
ନାମ କଥନେ ଏକାଦଶ ପଟଳ ॥

ଦ୍ୱାଦଶ ପଟଳ

ଏ ଭବ ସମୁଦ୍ର ଅଟଇ । ଗୁରୁ ତହିଁକ ନାବ ହୋଇ ॥
ଉତ୍ତମ ଧର୍ମ ନାମ କହି । ଉତ୍ତମ ଜନ୍ମ ଦ୍ୟନ୍ତ ନେଇ ॥
ଏଣୁ ସେ ପ୍ରାଣୀ କୂଳେ ଲଗେ । ନ ପଡ଼େ ଏ ଭବ ତରଙ୍ଗେ ॥
କହ ଶ୍ରୀଗୁରୁ ନସ୍ତାରଣ । ସାଧୁଙ୍କ କେମନ୍ତ ଲକ୍ଷଣ ॥
ଶୁଣ ପବନ ହେତୁକଣ । ସାଧୁ ଲକ୍ଷଣ ତୁମ୍ଭେ ଧର ॥

ସୁମନ ସଙ୍ଗେ ଖେଳାକରେ । ବିଷମ ମନରେ ନ ଧରେ ॥
ସୁଜ୍ଞାନେ ସଦା ହେତୁ ଥାଇ । କୁଜ୍ଞାନେ କେଭେ ନ ଗମଇ ॥
ସର୍ବଦା ସୂକ୍ଷ୍ମ ଅଙ୍ଗିକାରେ । ମଳିନ ଅଙ୍ଗ ସେ ନ ଧରେ ॥
ସୁବୁଦ୍ଧି ଭାବେ ସଦା ଥାଇ । କୁବୁଦ୍ଧି କେଭେ ନ କରଇ ॥
ସତ୍ୟ ବଚନ ପ୍ରତିପାଳେ । ମିଛ ସେ ନ କହଇ ଛାଳେ । ୧୦ ।

ସବୁ କଥାକୁ ସନମତ । ଶମ ଶାନ୍ତିରେ ଧରେ ଚିତ୍ତ ॥
ଭଗବତ ଜ୍ଞାନେ ଧ୍ୟାନ କରେ । ସମାଧି ବସି କୋଧ ଧରେ ॥
ଅଣଅକ୍ଷର ମନ୍ତ୍ର ଧର । ସୂକ୍ଷ୍ମ ରୂପ ଧ୍ୟାନ କର ॥
ସୂକ୍ଷ୍ମ ରୂପ ଯେ ଧରଇ । ସାଧୁ ବୋଲିଣ ତାକୁ କହି ।
ପବନ ସାଧୁ ହେତୁ କର । ପବନ ସଙ୍ଗରେ ବିହର ॥
ସୁମନ ସଙ୍ଗେ ବିହରିବ । ଶ୍ୟାମ ପଞ୍ଚାକ୍ଷର ଜପିବ ।
ସୂକ୍ଷ୍ମ ଅଙ୍ଗ କରିଥିବ । ହରେରାମ ମନ୍ତ୍ର ଜପିବ ॥
ସୁବୁଦ୍ଧି ଚିତ୍ତ କରିଥିବ । ଶୂନ୍ୟ ଭଜନ ମନ୍ତ୍ର ଭାବ ॥
ସତ୍ୟ ବଚନ କହୁଥିବ । ହରେକୃଷ୍ଣ ମନ୍ତ୍ର ଜପିବ ॥
ଶାନ୍ତି ସର୍ବଦା ମନେ ଥିବ । ଯେବା ମିଳିବ ତା ଖାଇବ ।

ସାଧୁ ଲକ୍ଷଣ ତୁମ୍ଭ ତହିଁ । ପୂର୍ବ କଳନେ ଆଶା ନାହିଁ ॥
ଷଡ଼ ଲକ୍ଷଣ ସାଧୁଙ୍କର । ଆତ୍ମା ସାଧନେ ତତପର ॥

କାଷ୍ଟୀଶୁ ନଦୀକୂଳେ ରହ । କଟକ କୂଳେ ରଖ ଦେହ ॥
ତୁମ୍ଭର ବଂଶ ନାହିଁ ଅଂଶ । ତୁମ୍ଭେ ତ ନପୁଂସକ ବଂଶ ॥
ମୃଦଙ୍ଗ କରତାଳ ବହ । ହରିନାମ ଗାଇବ ତହିଁ । ୨୫ ।
ଦୀନ ଅଚ୍ୟୁତ ଗୁରୁ ଗୀତା । ଗୋପାଳେ ପଢ଼ ହେବ ହିତା ॥

ଇତି ଶ୍ରୀ ଗୁରୁଭକ୍ତ ଗୀତା ତୃତୀୟଖଣ୍ଡେ ସାଧୁ ଲକ୍ଷଣ
କଥନେ ନାମ ଦ୍ୱାଦଶ ପଟଳ ॥

ତ୍ରୟୋଦଶ ପଟଳ

କହ ପରମ ଗୁରୁଦେବ । ଶିଷ୍ୟ କେମନ୍ତେ ଉଦ୍ଧରିବ ॥
ନୋହନ୍ତେ ଗୁରୁ ସଂସାରେଣ । ଏ ଜୀବ ଦୋନା ଅକାରଣ ॥
ଅନ୍ଧାର ଘରେ ଯେସନ୍ତ ପ୍ରାଣୀ । ନ ପାରେ ଧନ ମାନ ଅଣି ॥
ଦୀପ ଲଗିଲେ ସବ ପାଇ । ସଂସାରେ ଗୁରୁ ଦୀପ ହୋଇ ॥
ଅନ୍ଧାର ଘରେ ଦୀପ ହୁଅ । ହେତୁ ଦେଇଣ କଲେ ଥୁଅ ॥
ଶୁଣ ହେ ମକୁନ୍ଦ ସୁଜନ । ତୁମ୍ଭେ ତ ଜାତୀଶ୍ୱରେ ଜନ୍ମ ॥
ଜୀବ ନସ୍ତାରେ ଜାତ ହୋଇ । ଗୋପାଳ ଉଦ୍ଧରିବା ପାଇଁ ॥
ଜନମ ହେଲେ ଉତକଳେ । ତାରିବେ ଅମୋକ୍ଷ ଗୋପାଳେ ॥
ତୁମ୍ଭଙ୍କ ଗୃହିଁ ହେବେ ଦାସ । ତୁମ୍ଭର ଯେତେ ଥିବ ଅଂଶ ॥
ସୁଚିତ୍ତେ ସଦା ରହିଥାଇ । କୁତ୍ସିତ କେବେଁ ନ ଧରଇ ॥
ସନ୍ଥତ ସବୁଠାରୁ ହୋଇ । କାହାକୁ ଅସମ୍ମାନ ନୋହେ ॥
ସବଙ୍କ ପ୍ରାୟେ ସବ ଜାଣି । ଦାଅନ୍ତି ଆନ୍ନ ଜଳ ପାଣି ॥
ଉତ୍ତମ ସୁଜ୍ଜନ ଭାଷା । ପ୍ରାଣୀରେ ନ ଧରନ୍ତି ହିଂସା ॥
ବିବେକ ଅଟନ୍ତି ସେ ପୁଣି । ଅବିବେକ ଭାଷା ନ ଭଣି ॥
ଶତ୍ରୁକୁ ମିତ୍ର ପ୍ରାୟେ କରେ । ଦୋଷ ନ ଧରନ୍ତି ମନରେ ॥
ମିତ୍ରଠାବରେ ଅବିଶ୍ୱାସ । କେବେହେଁ ନ ଧରନ୍ତି ଦୋଷ ॥
ଏ ସାତ ଲକ୍ଷଣ ଧର । ମକୁନ୍ଦ ମନେ ହେତୁ କର ॥

ମହାନଦୀର କୂଳେ ଘର । ଢିଗିଲେ ଗ୍ରାମରେ ବହର ॥
ସୁଚତ୍ରେ ସଦା ରହୁଥିବ । ଏକା ଅକ୍ଷରକୁ ଜପିବ ॥
ସନ୍ମତ ସବୁଠାକୁ କରି । ପଞ୍ଚ ଅକ୍ଷର ଜପ କରି । ୨୧ ।

ସବଙ୍କ ଗୁଣ ଧରିଥିବ । ଅଣ ଅକ୍ଷରକୁ ଜପିବ ॥
ତାରକ ମନ୍ତ୍ର ଯେ ଜପିବ । ଉତ୍ତମ ସ୍ଥପା ଯେ ନହିବ ॥
ଗୋପାଲ ମନ୍ତ୍ରକୁ ଭଜିବ । ଶବ୍ଦକୁ ସିଦ୍ଧ କରିଥିବ ॥
ଶବ୍ଦକୁ ସିଦ୍ଧ ପ୍ରାୟେ ମଣି । କାମ ଗାୟତ୍ରୀ ଥିବ ଗୁଣି ॥
ଶୁଣ ହେ ସୁଜନ ମୁକୁନ୍ଦ । ଉଦ୍ଧାର କର ଗୋପବୃନ୍ଦ ॥
ଏ କଳିଯୁଗ ବଡ଼ ମନ୍ଦ । ପ୍ରାଣୀ ମାୟାରେ ପଡ଼ି ଧନ୍ଦ ॥
ମନ୍ତ୍ର ଜପ କରି ନ ପାରି । ନ ପାରେ ଧ୍ୟାନ ଲୟ କରି ॥
ଶ୍ରୀ ଗୁରୁ ସେବ ନ ପାରଇ । ବୈଷ୍ଣବ ସେବ ନ ପୁଛଇ ॥
ଧରି ନ ପାରଇ ଲକ୍ଷଣ । ନ ଦିଏ ଅନ୍ନ ବସ୍ତ୍ର ମାନ ॥
ନପଢ଼େ ବିଦ୍ୟା ଶାସ୍ତ୍ର ପୁଣ । ମାୟାରେ ହୋୟେ ରଣଭଣ ॥

ଦାରା ଆବରି କାମେ ମତ୍ତ । ପୁତ୍ର ଦେଖିଣ ମୋହ ଚିତ୍ତ ॥
ଗରବ ଧନ ପଣ ଦେଖି । ବୃଦ୍ଧ କାଳରେ ନିରମାଖୀ ॥
ସ୍ତିରୀ ବନ୍ଧୁ ପୁତ୍ର ନାତି । ବୃଦ୍ଧ କାଳରେ ନ ସେବନ୍ତି ॥
ତରୁଣେ ଚିର ମଣିଥାଇ । ବୃଦ୍ଧେ ଲୋଡ଼ିଲେ କି ତା ପାଇ ॥
ନିଶିରେ ସୂର୍ଯ୍ୟ କାହିଁ ଦେଖା । ମରଣେ କେ କାହାର ସଖା ॥
ଜନ୍ମ ବେଳରେ ଏକା ଜାଣ । ମରଣ କାଳେ ଏକା ଜାଣ ॥
ଏ ହେତୁ ସୁଜ୍ଞ ଜନ ଜାଣି । ବେଳହୁଁ ଛାଡ଼େ ମୋହ ପୁଣି ॥
ବେଳହୁଁ ହେତୁ ତୁମ୍ଭେ କଲ । ଗୁରୁଙ୍କ ମୁଖେ ପଶୁରିଲ ॥
ଦାରା ଆବୋରି ଥିବ ପୁଣି । ବାଳକ ଖେଳଘର ଜାଣି ॥
ଯେ ଧନ ଗୃହେ ଅରଜିବ । ଗୁରୁ ବୈଷ୍ଣବେ କିଛୁ ଦେବ ॥
ତେବେ ପାଇବ ପଥ ବାଟ । ନିଷ୍ଫଳ ନୋହିବ ଏ ଘଟ ॥
ଖୋଳ କରତାଳ ଚୁଳା ବେଶ । ଭେଖ ବହୁଣ ହୁଅ ଦାସ ॥
ତରାସ ପଙ୍ଖା ବେତ ଶଙ୍ଖ । ସିଙ୍ଗା ବଇଁଶୀ ଯେନ କାଖ ॥

ପଇତା ବ ଘ ନଖ ଗ୍ରନ୍ଥି । ଭେଖ ବନ୍ଧୁଣ ଭିକ୍ଷା ଲୋଡ଼ି ॥
ଉଦର ପୋଷି ଦିନ ନିଅ । ଦୀନ ଅଚ୍ୟୁତ ଗୁଣ ଗାଅ ॥

ଇତି ଶ୍ରୀ ଗୁରୁଭକ୍ତ ଗୀତା ତୃତୀୟଖଣ୍ଡେ ସୁଜନ
ଲକ୍ଷଣକଥନେ ନାମ ତ୍ରୟୋଦଶ ପଟଳ ॥

ଚତୁର୍ଦ୍ଦଶ ପଟଳ

ଶ୍ରୀଗୁରୁ ପରମ ହେ ଗୁରୁ । ହେତୁ କହିଲେ ଶିଷ୍ୟ ତରୁ ॥
ଶୁଣ ହେ ରାହାସର ଦାସ । ପଗୃଶ ପାର ବଡ଼ ରସ ॥
ଶୋରତା ବକତା ପଗୃରେ । ଉନ୍ନ ମିଳିଲେ ରସ ପୂରେ ॥
ରାହାସ ଦାସ ପଗୃଣିଲେ । କର୍ଣ୍ଣ ଦାସ ଯେ ସାତ ହେଲେ ।
ବକତା ଅଚ୍ୟୁତ ମୁଁ କହି । ଚବଣ ଶୁଣ ଗୋପ ଭାଇ । ୫ ।
ଆବର ଷୋଳସହ ଅଂଶ । ତୁମ୍ଭେ ତ ବଶେ ଶିଷ୍ୟ ଦାସ ॥
କେତେକ କହିବା ବିସ୍ତାର । ଲେଖି କେ ପାରେ ସଂଖ୍ୟା କର ॥
ରାହାସ ଦାସ ଷଡ଼ସହ । କର୍ଣ୍ଣ ଦାସରେ ଛଡ଼ ଶସ ॥
ସହସ୍ର ବ୍ରତ ଅଚ୍ୟୁତର । ଷୋଳ ସହସ ଏ କୁମର ॥
ଅମ୍ଭର ଗଣ ଏ ଅଟନ୍ତି । ଯୁଗକୁ ଯୁଗ ସଙ୍ଗେ ଥାନ୍ତି । ୧୦ ।
ଅନନ୍ତ ସତ୍ୟ ତ୍ରେତୟାରେ । ଦ୍ୱାପର କଳି ଏ ଯୁଗରେ ॥
କଳିରେ ନନ୍ଦଆରେ ଜାତ । ଉତ୍କଳେ ଲେମ୍ବାଳ ଥଲେ ତ ॥
ପୁଣ କଲଙ୍କିରେ ବେହାର । ଅର୍ଦ୍ଧ ଛଳା ଯେ କଟକର ॥
ଲୀଳା ବଡ଼ୋ ରାଜପଣେ । କଲଙ୍କି ଅଭୟ ଚରଣେ ॥
ଷୋଳସହସ ପାପେ ଯିବ । ଛଡ଼ ଅବଶ୍ୟେ ଭୁଟିବ । ୧୫ ।
ଅକର୍ମେ ଉନ୍ନ ସସ ଯିବ । ସାତରୁ ବେନ ଯେ ଦୁଷିବ ॥
ଆବର ଗୁପତେ ଭୁଟିବ । କଲଙ୍କି ବେହାର ହୋଇବ ॥
ସ୍ତ୍ରୀଲକ୍ଷ ଷେଗ ହୋଇବ । ଗ୍ରୁଣ ଯେ ଲକ୍ଷ ଅଶ୍ୱ ହେବ ।

ସତ୍ୟ କଳ ବୋଲଣ ନାମ । ମିଛ କଳର ନାହିଁ ନାମ ॥
ଶୁଣ ହେ ହନୁଥାନ ମଥୁରା । ହେତୁ କଣଣ ଥିବ ଧରା । ୨୦ ।

ଶୁଣ ହେ ଆନନ୍ଦ ଗୋବନ୍ଦ । ଦାସ ଲକ୍ଷଣ ହୃଦେ ବନ୍ଦ ॥
ଦୁଃଖକୁ ଶୋଚନା ନ ଥାଇ । କର୍ମ ଆଦରି ଦୁଃଖ ସହ ॥
ସୁଖ ପାଇଲେ ଭୋଳ ନୋହେ । ହେତୁ କଣଣ ଦନ ନଏ ॥
ମନରେ ଭେଦ ନ ପଶଇ । ମନ୍ଦ ଠାବରେ ନ ବସଇ ॥
ବାଦ ନ ଧରଇ ପ୍ରାଣୀରେ । ସୁଚଭେ କହଇ ମଧୁରେ । ୨୫ ।

ଦେହକୁ କେଲଶ ହୋଇଲେ । କଷଣ ମାନ ଯଦ ପଡ଼େ ॥
ଦୁର୍ଲ୍ଲଭ ସୁଲଭ ଯେ ସମ । ଆନନ୍ଦେ ବହରେ ଉତ୍ତମ ॥
ଦୁଃଖ ସୁଖ ଦ୍ୱନ୍ଦ୍ୱବାଦରେ । ଦୁଲଭ ସୁଲଭ ଶୁଚରେ ॥
ବାହ୍ୟ କଷଣ ଶରୀର । ଆଠ ଲକ୍ଷଣ ଦାସଙ୍କର ॥
ଦାସ ଲକ୍ଷଣ ହେ ଆନନ୍ଦ । ଗୋବନ୍ଦ ହୃଦମଧ୍ୟେ ବନ୍ଦ ॥ ୩୦ ।

ପୀତାମ୍ବର ପୁରରେ ବାସ । ଆନନ୍ଦ ହୋଇବ ହରଷ ॥
ବୃଦ୍ଧ ଗଙ୍ଗା ନଦୀର ତଳ । ଖଦର ଗୁପତ ସେ ସ୍ଥଳ ॥
ଗୋବନ୍ଦ ସମ୍ଭୁଗ୍ରାମେ ରହ । ଧାନୁଆ ନଦୀ ନୀର ବହ ॥
ଶ୍ରୀ ନୀଳକନ୍ଦରଙ୍କ ଆଠ । ନାମ ଅଟଇ ଦେଶ କୋଠ ॥
ସେ ଦେଶେ ତୁମ୍ଭର ବହାର । ହେ ଗୋପ କୁଳକୁ ଉଦ୍ଧାର ॥
ତୁମ୍ଭଙ୍କୁ ଗ୍ଭହିଁ ସେ ଗୋପାଳ । ଶିଖିବେ ଖୋଲ କରତାଳ ॥
ଆନନ୍ଦ ଗୋବନ୍ଦ ହେ ଦାସ । ଅଚ୍ୟୁତ କଥା ମନେ ଘୋଷ ॥

ଇତି ଶ୍ରୀଗୁରୁଭକ୍ତ ଗୀତା ତୃତୀୟଖଣ୍ଡେ ଦାସ ଲକ୍ଷଣ
ବର୍ଣ୍ଣନେ ଯୁଗକ୍ଷସ୍ତ ବଚ୍ଚିରଣେ ନାମ
ଚତୁର୍ଦ୍ଦଶ ପଟଳ ॥

—※—

ପଞ୍ଚଦଶ ପଟଳ

ଶ୍ରୀଗୁରୁ ଅଜ୍ଞା ହେଉ ଅମ୍ଭ । ଗୁଚିଲେ ହେବ ମନ ଦମ୍ଭ ॥
ବୈଷ୍ଣବ ଲକ୍ଷଣ କହ । ଶୁଣି ଗୁଚିବ ମନ ମୋହ ॥
ବସ୍ତ୍ର ସୁଦାମ ବେନି ଶୁଣ । ବୈଷ୍ଣବ ନବ ଯେ ଲକ୍ଷଣ ॥
ବଇର ଭାବ ଜନେ ନୋହେ । ମିତ୍ର ପରାୟେ ଭାଷା କହେ ॥
ବିତର୍କ ଭାବରେ ଖେଳଇ । ତର୍କ କାହାକୁ ନ କହଇ ॥ ୫ ॥
ବିଦ୍ୟା ଗୁଣରେ ସୁପଣ୍ଡିତ । ମୂର୍ଖଙ୍କ ପ୍ରାୟେ ମଉନ ତ ॥
ମନ୍ତ୍ର ଭଜନ ନିରନ୍ତର । ହରିନାମକୁ କରେ ସାର ॥
ଚୌରାଶି ମନ୍ତ୍ର ଯୋଗେ ମନେ । ଜାଳନ୍ଧ୍ର ଯନ୍ତ୍ରର ସାଧନେ ॥
ପ୍ରଣବ ବିଧି ସେ ଜାଣନ୍ତି । ଓଁକାରେ ସର୍ବ ମନ୍ତ୍ର ପାନ୍ତି ॥
ପ୍ରାଣୀରେ ପୀରତି କରନ୍ତି । ଅପ୍ରୀତି ଜନରେ ନୋହନ୍ତି ॥
ପ୍ରକୃତି ବସ ସେ ନ ଜାଣେ । ପ୍ରସିଦ୍ଧ କଥାମାନ ଶୁଣେ ॥
ପ୍ରାଣ ପୁରୁଷକୁ ଧ୍ୟାନରେ । ବିହରେ ପରମ ସଙ୍ଗରେ ॥
ଏ ନବ ଲକ୍ଷଣ ଧରେ । ବୈଷ୍ଣବ ସଂସାରେ ବିହରେ ॥
ବସ୍ତ୍ର ସୁଦାମ ତୁମ୍ଭେ ଦୁଇ । ବୈଷ୍ଣବ ଭାବ ତୁମ୍ଭେ ବନ୍ଧୁ ॥
ବତିଶକ୍ଷର ଷୋଳ ନାମ । ହରେ ରାମ ଯେ କୃଷ୍ଣ ଶ୍ୟାମ । ୧୫ ।
ହ୍ରୀରଉଁ ଶୀରଉଁ କ୍ଲୀଲଉଁ । ଦାମ ସୁମର ମନେ ରଖୁ ॥
ଓଁକାର ଆଦି ନବ ବୀଜ । ଏ ନବ ବୀଜ ତୁମ୍ଭେ ଭୁଞ୍ଜ ॥
ପୀତାମ୍ବର ପୁରରେ ଦେହ । ସେଠାରେ ରହି ଦିନ ନିଅ ॥
ନୀଳଗିରି ଶଙ୍ଖ ଗ୍ରାହାଙ୍କେ । ସେ ସ୍ଥାନେ ବସ୍ତ୍ର ଖେଳରଙ୍ଗେ ॥
ଭାର୍ଗବୀ ନଦୀକୂଳେ ବାସ । ଦୀନ ଅଚ୍ୟୁତ କଥା ଘୋଷ ॥

ଇତି ଶ୍ରୀଗୁରୁଭକ୍ତି ଗୀତା ଚୂଡ଼ାମଣି ଗ୍ରନ୍ଥେ ବୈଷ୍ଣବ
ଲକ୍ଷଣ କଥନେ ନାମ ପଞ୍ଚଦଶ ପଟଳ ॥

—:୦:—

° ୧—ହ୍ରୀଁ ଶ୍ରୀଁ କ୍ଲୀଁ ॥ (ଖ, ଗ)

ଷୋଡ଼ଶ ପଟଳ

ଆଜ୍ଞା ପରମ ଗୁରୁ ହେବ । ଏ ଜୀବ ତେବେ ନିସ୍ତରିବ ॥
ବୈରାଗ୍ୟ ଲକ୍ଷଣ ବହୁଣ । ପ୍ରାଣୀ ସଂସାରେ ଖେଳେ ପୁଣ ॥
ଶୁଣ ହେ ଉକ୍ତଆନ ମଥୁରି । ବୈରାଗ୍ୟ ହେତୁ ତୁମ୍ଭେ ଧରି ॥
ଶୁଣ କହିବା ଲଇକ୍ଷଣ । ଶରଧା ଚିତ୍ତେ ମନେ ଘେନ ॥
ମଙ୍ଗଳ ଭୁବନ କରନ୍ତି । ନିର୍ଦ୍ଵନ୍ଦୀ ହୋଇ ବସିଥାନ୍ତି ॥
ପରହୁତରେ ଗ୍ରାମ ବାସ । ଦିଅନ୍ତି ଅନ୍ନଜଳ ଗ୍ରାସ ॥
ପରଦାରାକୁ ଚହି ନାହିଁ । ଡୋର କୌପୁନୀ ମାତ୍ର ରହି ॥
ପର ଧନରେ ନାହିଁ ଚିତ୍ତ । ଯେ ମିଳେ ଭୁଞ୍ଜଇ ତୁରିତ ॥
ପରମେଶ୍ଵର ଚିନ୍ତା କରି । ରହନ୍ତି ପୁଣ୍ୟ ଥାନ ଧରି ॥
ମନ୍ତ୍ରକୁ ଭଜନ କରନ୍ତି । ନିଶ୍ଚିନ୍ତ ସ୍ଥାନେ ବସିଥାନ୍ତି । ୧୦ ।
ଯନ୍ତ୍ରକୁ ତନ୍ତ୍ରରେ ଭେଦଣ । ସାଧନା କରୁଥାନ୍ତି ପୁଣ ॥
ପ୍ରଣବ ଗୁରୁ ଦଣ୍ଡବତ । ତ୍ରିସନ୍ଧ୍ୟା କରୁଥାନ୍ତି ସେ ତ ॥
ନିର୍ବେଦ ଚିତ୍ତେ ବନ୍ଧୁ ତୋଷ । ମୋହକୁ ନ କରେ ମୁହାସ ॥
ମୋହନୀ ମାୟାରେ ନ ପଡ଼ି । କୌପୁନ କଟି ଥାନ୍ତି ଭିଡ଼ି ॥
ବୈରାଗ୍ୟ ଏ ଦଶ ଲକ୍ଷଣ । ଆନନ୍ଦ ମଥୁରି ହେ ଶୁଣ ॥
ଶ୍ରୀନୀଳକନ୍ଦର ପୂର୍ବରେ । ବାଙ୍କି ଯେ ମୁହାଣ ସେଠାରେ ॥
ସେଠାରେ ମଠ କରି ରହ । ତୁମ୍ଭର ଗ୍ରୁଢ଼ିବ ଯେ ଦେହ ॥
ଅବଶ୍ୟ ବେନ ଗୋଟିକର । ଭୁଞ୍ଜି ନିର୍ମାଲ୍ୟ ଦିନ ହର ॥
ତୁଳସୀ ଧଣ୍ଡା ଜଗନ୍ନାଥ । ଗୁହ୍ଣିଣ ଥିବ ତୁମ୍ଭ ହସ୍ତ ॥
ଖୋଳ ହତ୍ତାନ ବଜାଇବ । ମଥୁରି କର୍ତ୍ତାଳ ଧରିବ । ୨୦ ।
ଶ୍ରୀଜଗନ୍ନାଥ ଗୁଣମାନ । କରିବ ନାମ କୀରତନ ॥
ଅଚ୍ୟୁତ ମଠ ଭଣାଇବ । ତୁମ୍ଭର କଥା ରହିଥିବ ॥
ଗୋପାଳ କୁଳ ବାଧଗାଈ । ସୁନ୍ଦର ପଳ ତହିଁ ବନ୍ଧି ॥

ବାଧ କଉଡ଼ି ଯେତେ ହେବ । ସେ ମଠେ ନେଇ ବନୋଇବ ॥
ଶରଧା ଶବେ ଯେବା ଦେବ । ଅବଢ଼ା ମାନ ଖଞ୍ଜୁଥିବ ॥
ଗୋପାଲ ପୋସ୍ୟେ ଯେତେ ଥିବେ । ସେଠାରେ ତୁମ୍ଭଙ୍କୁ ସେବିବେ ॥
ଗୋପାଲ କୁଳେ ଜନ୍ମେ ବୀଜ । ତୁମ୍ଭଙ୍କୁ ସେ କରିବ ପୂଜ୍ୟ ॥
ତୁମ୍ଭ ସମାଧି ଦରଶନ । ଦର୍ଶନେ ଲଭି ତୀର୍ଥ ପୁଣ୍ୟ ॥
ତୁମ୍ଭ ସମାଧି ନ ପୂଜିବ । କ୍ଷେତ୍ରରେ ଫଳ କି ପାଇବ ॥
ଜ୍ୟୋତିବ୍ରନନ୍ଦ ଲୟେ କରି । ଶ୍ରୀ ଜଗନ୍ନାଙ୍କୁ ସୁମରି ॥
ଅଣଅକ୍ଷର ଏକାକ୍ଷର । ତାରକ ଲୟ ଠାବକର ॥
ସାମ ପଞ୍ଚାକ୍ଷର ଯେ ପୁଣ । ହରେ ରାମ ଯେ ବତିଶେଣ ॥
ହରିଦି ରାମାଦି କୃଷ୍ଣାଦି । ଓଁକାର ରାମ ଗୃଶ ଭେଦି ॥
ଶୂନ୍ୟ ଭଜନ ମନ୍ତ୍ର ଧର । ଏ ଦଶ ମନ୍ତ୍ରକୁ ସୁମର ॥
ଦଶ ଲକ୍ଷଣ ଦେହେ ବନ୍ଧୁ । ନୀଳ ଗିରିରେ ରହି ଯାଇଁ ॥
ଯେତେ ଦିନରେ ଜଗନ୍ନାଥ । ନୀଳାଚଳରେ ଥିବେ ସେତ ॥
ତୁମ୍ଭର ଥାନ ଥିବ ରହି । କୀର୍ତ୍ତି ରହିଣ ଥିବ ମହୀ ॥
ତୁମ୍ଭ ବାଜେଣା ଯେ ଗାୟନ । ଶୁଣି ସନ୍ତୋଷ ନୃପ ଜାଣ ॥
ପଟମୀ କୃଷ୍ଣାଞ୍ଚଲ ଶାଢ଼ୀ । ଅବଶ୍ୟ ରାଜା ଦେବ ଲୋଡ଼ି ॥
ପ୍ରସିଦ୍ଧ ପଣେ ବସିଥିବ । ଦେଉଳ ଦୁଆରେ ଗାଇବ । ୪୨ ।
ପ୍ରତାପ ରାଜ ବଇଷ୍ଣବ । ପ୍ରଚ୍ଛନ୍ନ କରି ଠାବ ଦେବ ॥
ଶ୍ରୀ ଜଗନ୍ନାଥ କିଛୁଦିନ । ଲୀଳା କରିବେ ସେହି ସ୍ଥାନ ॥
ଦେଉଳକୁ ଉଭେଇଣ ଯିବେ । ପୁଣ କଳକି ରୂପ ହେବେ ॥
ଦାରୁ ପାଷାଣ ରୂପମାନ । ସମସ୍ତେ ହୋଇବେ ଗୋପନ ।
କଳଙ୍କି ରୂପ ଦରଶନ । କରିବେ ଆତ୍ମା ଜ୍ୟୋତି ଧ୍ୟାନ ॥
ତୁମ୍ଭେ ସେ ସଙ୍ଗେ ବିହରିବ । ନବୀନ ଜନମ ପାଇବ ॥
ସେକାଳେ ହେବ ବଡ଼ ଦୁଃଖ । ପ୍ରାଣୀଙ୍କ ନାହିଁ କିଛି ସୁଖ ॥
ସତ୍ୟଯୁଗରେ ପରଜାଏ । କଳଙ୍କି କରେ ପ୍ରଶଂସାଏ ॥
କଳିରେ ମ୍ଳେଚ୍ଛ ଯାର । ବତିଶ ସପ କ୍ଷୟକର ॥
ଏହି ଯେ ବତିଶ ସପେଣ । ଏ ଜନ୍ମେ ସୁଖ ନାହିଁ ପୁଣ ॥

ଅନ୍ନ କଷ୍ଟ ଯେ ବସ୍ତ୍ର କଷ୍ଟ । ରାଜ୍ୟ କଷ୍ଟହିଁ ପୁତ୍ର କଷ୍ଟ ॥
ଚଳନ୍ତା କଷ୍ଟ ଯେ କଥା କଷ୍ଟ । ଏ କଷ୍ଟେ ପ୍ରାଣୀ ନଷ୍ଟ ଭ୍ରଷ୍ଟ ॥
ପିତା ତେଜିଲ ପୁତ୍ର କଷ୍ଟେ । ପିତା ବିମୁଖ ଗୃହ ଭ୍ରଷ୍ଟେ ॥
ଏ କଷ୍ଟେ ପ୍ରାଣୀଙ୍କ ଆରତ । ଅଚ୍ୟୁତ ନହଇ ଆଗତ ॥

ଇତି ଶ୍ରୀ ଗୁରୁଭକ୍ତିଗୀତା ତୃତୀୟଖଣ୍ଡେ ବୈଷ୍ଣବ ଲକ୍ଷଣ
କଥନେ ନାମ ଷୋଡ଼ଶ ପଟଳ ॥

———

ସପ୍ତଦଶ ପଟଳ

ସୁମତି ତୁମ୍ଭ ଗୁଣମାନ । ଅମ୍ଭେ ହରୁଣଅଛୁ ଦନ ॥
ମହନ୍ତ ଲଇକ୍ଷଣ ଯେତେ । ଅଜ୍ଞା ଯେ ହୋଇବ ସୁଚତେ ॥
ଶୁଣ ରହିଦାସ ଦାସମାନେ । ହେତୁ କରିଣ ରଖ ମନେ ॥
ଆତ୍ମାର ସଙ୍ଗେ ଖେଳୁଥାନ୍ତି । ମନକୁ ନିଷ୍ଠଲେ ରଖନ୍ତି ।
ପର ଅପର ତାଙ୍କ ନାହିଁ । ସଙ୍ଗତେ ସର୍ବ ଲୋକ ରହି ॥
ପଦ୍ମପତର ପାଣି ମତ । ମିଶି ନ ମିଶି ରହେ ଚିତ୍ତ ॥
ସ୍ୱଧର୍ମ ସ୍ୱକର୍ମ କରନ୍ତି । ସୁଶୀଳ ଶୁଦ୍ଧ ତାଙ୍କ ମତି ॥
ଆନନ୍ଦ ସର୍ବଦା ଚିତ୍ତରେ । ଅନ୍ନ ବସନ ଦାନ କରେ ॥
ଜୀବରେ ଦୁଃଖ ନ ଦିଅନ୍ତି । ଦୁଃଖୀ ଦରିଦ୍ରଙ୍କୁ ପୋଷନ୍ତି ॥
ମରନ୍ତି ଏହି ପାଞ୍ଚଜଣ । ରାମ ଭରଥ ଧର୍ମ ପୁଣ । ୧୦ ।
ବିଷ୍ଣୁ ଭକ୍ତ ଯେ ପାଞ୍ଚ କହି । ଦକ୍ଷିଣ ଚନ୍ଦ୍ର ନନ୍ଦ ଦୁଇ ॥
କମାର ରାମ ନିରଞ୍ଜନ । କୁମ୍ଭାର ରାମ ମନେ ଘେନ ॥
ଦ୍ୱିଜ ଶାମ ବଣିକ ହରି । ଏମନ୍ତେ ବାର ନାମ ଧରି ॥
ଏ ବାର ମହନ୍ତ ଲକ୍ଷଣ । ମୁକୁନ୍ଦ ଅନନ୍ତ ଭଜଣ ॥
ଚଉଦ ମହନ୍ତ ହେ ଶୁଣ । ଶିରେ ରଖିବ ସନ୍ଥିଁ ପୁଣ ।
ରାମ ଲେମ୍ବାଳେ ଅଙ୍ଗ ଥୋଇ । ପିତାର ପୁରେ ଭ୍ରୁଥ ରହି ॥

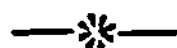
ଧରମୁ ଯାଇଲେ ବାହାର । ସୁନୁପୁରକୁ ବସ୍ତୁ ଧର ॥
ଶରପା ଗ୍ରାମେ ବନ୍ଧ ରହି । ସମାଧି ପଞ୍ଚଜଣ ଦେଇ ॥
ନନ୍ଦ ରହିବ ଯାଇବାର । ଦକ୍ଷିଣ ଷୋଳ କରଣାର ॥
ରାମ ରାମ କୁମାର ଲେହ । ଦାମୋଦର ପଟଣେ ରହ ॥
ଦ୍ୱିଜ ଶ୍ୟାମ ଇଟୁଆ ଗ୍ରାମ । କୁଶମଣ୍ଡଳେ ଗୋପୀ ରାମ ॥
ପଣସ ପୁରେ ନିରଞ୍ଜନ । ରହିବ ଏଥୁ ଯେ ସୁସ୍ଥାନ ॥
ମୁକୁନ୍ଦ ବାଇଖୋଲେ ରହ । ଅନନ୍ତ ବାଲିଷଣ୍ଡ ଥାଅ ॥
ଚୌଦ ମହାନ୍ତ ରହି ପୁଣ । ଉଦ୍ଧାର ଗୋପକୁଳ ଜନ ॥

ରାମଦାସ ମହାନ୍ତ ହେ ଦୁଇ । ମୁକୁନ୍ଦ ଅନନ୍ତ ଦୁଷାଇ ॥
କର୍ଣ୍ଣଦାସ ଯେ ସାତଜଣ । ରାମ ଭରଥ ଦୁଇଜଣ ॥
ଚୌରାଶି ମନ୍ତ୍ର ଘୋଷୁଥିବ । ଚୌରାଶି ଯନ୍ତ୍ରକୁ ପୂଜିବ ॥
ନୀର କ୍ଷୀର ମଧୁର ମତ । ମିଶିଲେ ହୁଅଇ ଯେମନ୍ତ ॥
ମଧୁର ଅମୃତ ଯେ ପୁଣ । ରାମଦାସ କର୍ଣ୍ଣ କ୍ଷୀର ଜାଣ ॥
ଗୋପାଳଗଣ ଯେତେ ଛନ୍ତି । ନୀରର ପ୍ରାପ୍ତେ ସେ ଅଛନ୍ତି ॥
ନୀର ବା ମଧୁରେ ମିଳିବ । ମଧୁରେ ନୀର ଲୁଚିଯିବ ॥
କ୍ଷୀର ଦଧିରେ ନୀର ଦେବା । ନୀରକୁ ବାରି ନ ପାରିବା ॥
କେ ଅବା ରାମଦାସ ଶିଖିବ । କେ ଅବା ବୈରାଗେ ଭ୍ରମିବ ॥
କେ ଅବା ସେବାରେ ଖଟିଣ । ଏମନ୍ତେ ଉଦର ପୋଷଣ ।
ଏଥିକି ଅଂଶରେ ମିଳିବେ । ଅଚ୍ୟୁତଗଣ ବୋଲାଇବେ ॥
ତବଣ ଗୋପାଳ ଯେ ସାର । ମୂଢ଼ ଗୋପାଳ କୁଳ ତାର ॥

ଆପୁ ଗଞ୍ଜା ଯେ ଧୂମମାନ । ବଯର ନ କରି ଆପ୍ୟାନ ॥
ମାଛ ମାଉଁସ ଛଡ଼ାଇବ । ଅଶୁଦ୍ଧ ଦ୍ରବ୍ୟ ନ ଛୁଇଁବ ॥
ଏତେକ ଦ୍ରବ୍ୟ ଯେବେ ଖାଇ । ମଣୋହି ସିଦ୍ଧ ପୂର୍ଣ୍ଣ ନୋହି ॥
ଧୂମରେ ହସ୍ତ ଯେ ଉଚ୍ଛିଷ୍ଟ । ଗଞ୍ଜାରେ ପଦ ହୁଏ ଭ୍ରଷ୍ଟ ॥
ନିଷେଧ ମଦ୍ୟ ଯେ ମାଉଁସ । ମଣୋହିଠାରେ ନାହିଁ ଲେଶ ॥
ମହାପ୍ରସାଦ ମନେ କରି । ଅନ୍ନ ଭୁଞ୍ଜନ୍ତି ସାଧୁ ଧରି ॥

ମହାପ୍ରସାଦ ମଦ୍ୟ ଖାଇ । ଏ କଥା ଉଚିତ ନୁହଇ ॥
କଳି ଭ୍ରଷ୍ଟଙ୍କୁ ନିତ୍ୟାନନ୍ଦ । ସଂସାରେ ରଚିଲେ ସୁସ୍ୱାଦ ॥
ନିର୍ମିଶ ପଥରେ ଯାନ୍ତେ । ସଂସାର ପୋଡ଼ି ସେ ଦଅନ୍ତେ ॥
ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ମନ୍ତ୍ରକୁ ଭଜନ୍ତେ । ଭୂଆ ଗୃହଲ ନୂଆ ଖାନ୍ତେ ॥
କଳିର କାଳ କ ହୁଅନ୍ତା । ସେବାରେ ପ୍ରାଣୀ ନାଶ ଯାନ୍ତା ॥
ଷୋଳକୁ ତିନ ନାମ କଲେ । ହରେ ରାମକୃଷ୍ଣ ବନ୍ଧିଲେ ॥
ମାଛ ମାଉଁସ ଭିଆଇଲେ । ପ୍ରାଣୀଙ୍କ କପଟ ସେ କଲେ ॥
ଏ ଛନ୍ଦେ ତୃଷ୍ଣେ ନ ପଶିବ । ମୁଖେ ଗ୍ରହାସ ଗାଉଥିବ ॥
ନବୀନ ହାଣ୍ଡି ଭିଆଇବ । ନବୀନ ଭୂଆ ଖୁଆଇବ ॥
ସୁଖେ ସଂସାରେ ବିହରିବେ । ମଦ୍ୟ ମାଂଏସକୁ ତେଜିବ ॥
ଅଚ୍ୟୁତ ବଚନକୁ ପାଳି । ବଳେ ଖାଇବେ ଯେବେ ମିଳି ॥
ଗୁଳ୍ମ ବ୍ୟାଧିରେ ମରିବ । ଅଳପ ଦିନେ ନାଶ ଯିବ ॥
ଅଳପ ଆୟୁଷ ତାହାର । ପୁନ୍ଦ୍ର ଜନମ ନାହିଁ ତାର ॥
ବ୍ରଜବାସୀଙ୍କ ଏ ନିଷେଧ । ସଂସାର ଜନେ ନାହିଁ ବାଧ ॥
ବ୍ରଜ ଗୋପାଳ ଏହା ଧର । ଅଚ୍ୟୁତ ଆଜ୍ଞା କର ସାର ॥

ଇତି ଶ୍ରୀ ଗୁରୁଭକ୍ତ ଗୀତା କୃତୀୟ ଖଣ୍ଡେ ମହନ୍ତ
ଲକ୍ଷଣ କଥନେ ନାମ ସପ୍ତଦଶ ପଟଳ ॥

ଅଷ୍ଟାଦଶ ପଟଳ

ଶୁଣ ଶ୍ରୀଗୁରୁ ହେ ପରମ । ଛାଡ଼ ଅନ୍ତର ମନ ଭ୍ରମ ॥
ମହନ୍ତ ଲକ୍ଷଣ କେମନ୍ତ । ତୁମ୍ଭେ କହ ଅହେ ନାଥ ॥
ଦାରୁ ପାଷାଣ ପ୍ରାୟେ ହୋଇ । ସ୍ୱଭାବ ତାଙ୍କର ଅଟଇ ॥
ପ୍ରେମ ଭକତ ଗଦ ଗଦ । ଶୁଣିଲ୍ ସୁଧର୍ମ୍ମ ସୁପ୍ରଦ ॥
ବିବେକ ବିଦ୍ୟା ବୃଦ୍ଧି ମତ । ବସ୍ତୁ ଜନଙ୍କୁ ସେ ରଖନ୍ତି ॥
ସକଳ ଜନେ ଦାନ ଦିଏ । ଉତ୍ତମ ଭୋଜନ ଭୁଞ୍ଜାଏ ॥
ପର ଅପର ଗୃହେ ମାନ୍ୟ । ବ୍ରାହ୍ମଣ ଚଣ୍ଡାଲ ଶୂଦ୍ର ଜନ ॥
କ୍ଷେତ୍ରୀ ବୈଶ୍ୟ ଅଠର ପାଟ । ଛତିଶ କୁଳୀ ଯେତେ ଘଟ ॥
ସମସ୍ତ ଏକ କରି ଥାଇ । ଅଭିନ୍ନ ତାର କାହିଁ ନାହିଁ ॥
କୋଟିଏ ମନୁଷ ବାଛୁଣ । ଉତ୍ତମ ଜନେ ମିଳେ ପୁଣ ॥
ଉତ୍ତମ କୋଟିଏ ବାଛିବା । ଏକଇ ସାଧୁ ଯେ ପାଇବା ॥
ସାଧୁଙ୍କୁ କୋଟିଏ ବାଛୁଣ । ବୈଷ୍ଣବ ମିଳେ ଏକ ଜଣ ॥
ବୈଷ୍ଣବ କୋଟିଏ ବାଛୁଣ । ସନ୍ଥ ମିଳଇ ଏକ ଜଣ ॥
ସନ୍ଥରୁ କୋଟିଏ ବାଛିଲେ । ମହନ୍ତ ମିଳେ ଏକ ଭଲେ ॥
ମହନ୍ତ କୋଟିଏ ବାଛିଲେ । ମହାତ୍ମା ଦରଶନ ଭଲେ ॥
ମହାତ୍ମା ପୁରୁଷ ଯେ ଜନ । ତାଙ୍କର ତ୍ରିଭୁବନେ ଥାନ ॥
ଏକ ଲକ୍ଷଣ କେବା ଧରି । ସେ ସ୍ଥିର ଧାମକୁ ଆବରି ॥
ଜଗନ୍ନାଥ ଯେ କୃଷ୍ଣରାମ । ଭଗବାନ ଯେ ସ୍ଥିର ଧାମ ॥
ଏ ଧାମ ତାଙ୍କର ନିତ୍ୟରେ । ସେବନ୍ତି ରାତ୍ରି ଦିବସରେ ॥
ମହାତ୍ମା ପୁରୁଷ ବୋଲନ୍ତି । କୃଷ୍ଣ ମହାତ୍ମ୍ୟ ଏକ ଚିନ୍ତି ॥
ଦାରୁ ପାଷାଣ ମତ ହୋଇ । ବସିଲ ଠାରୁ ନ ଉଠଇ ॥
ବସିଣ ଦିଏ ଅନ୍ନ ଦାନ । ବସି କରଇ କୃଷ୍ଣ ଧ୍ୟାନ ॥
ମହାତ୍ମା ଲକ୍ଷଣ ଥାଇ । ଗୁରୁ ସେବାରେ ମନ ଦେଇ ॥
ଗୁରୁଙ୍କୁ ନ ଛାଡ଼ଇ କ୍ଷଣେ । ସେବଇ ଗୁରୁଙ୍କ ଚରଣେ ॥
ମହାତ୍ମା ଲକ୍ଷଣ ସାମର । ଶିଖିଲ ଗୁରୁ ଶ୍ରୀପଦ୍ମର ॥

ଉତ୍ଥାନ ଅନନ୍ତ ମୁକୁନ୍ଦ । ସେବିଲ ଗୁରୁ ପାଦ ବନ୍ଦ ॥
ଆବର ନୀଳଗିରି ସେବା । ମହାତ୍ମା ଯେଣେ ତୁମ୍ଭ ସେବା ॥
ଯେ ଜନ ଅନ୍ନ ବସ୍ତ୍ର ଦେଇ । ମହାତ୍ମା ପୁରୁଷଟି ସେହି ॥
ବୃକ୍ଷ ଲଗାଇ ଛାଇ ଦେଇ । ମହାତ୍ମା ପୁରୁଷଟି ସେହି ॥
ମୌଚ୍ଛବ କରି ଅନ୍ନ ଦିଏ । ମହାତ୍ମା ଲକ୍ଷଣ ସେ ହୁଏ ॥
ଜୀବରେ ହିଂସା ଯାର ନାହିଁ । ମହାତ୍ମା ଲକ୍ଷଣ ଅଛଇ ॥
ମିଥ୍ୟା ବଚନ ଯେ ନ କହେ । ମହାତ୍ମା ଲକ୍ଷଣ ତା ଦେହେ ॥
ମୁକୁନ୍ଦ ଅନନ୍ତ ଗୋବିନ୍ଦ । ଉତ୍‌ଥାନ ପବନ ହେ ବନ୍ଦ ॥
ଶୁଣ୍ ହେ ରହ ଯେଣେ ଦେଶେ । ଉତ୍‌ଥାନ ନୀଳଗିରି ବାସେ ॥
ଅନନ୍ତ ମଥୁରା ଦେଶରେ । ସେବା କଲେ ହରଷରେ ॥
ଏଣୁ ମହାତ୍ମା ତୁମ୍ଭେ ଶୋଭ । ଏ ସପ୍ତ ଗୋପର ଦୁର୍ଲ୍ଲଭ ॥
ଦୀନ ଅଚ୍ୟୁତ କହେ ସାର । ତୃତୀୟ ଖଣ୍ଡର ବିସ୍ତର ॥

ଇତି ଶ୍ରୀ ଗୁରୁଭକ୍ତି ଗୀତା ତୃତୀୟ ଖଣ୍ଡେ ମହାତ୍ମା
ଲକ୍ଷଣ କଥନେ ନାମ ଅଷ୍ଟାଦଶ ପଟଳ ।

ଊନବିଂଶ ପଟଳ

ଶ୍ରୀଗୁରୁ ଦେବ ଉଦ୍ଧାରଣ । ଭବରୁ କର ପରିତ୍ରାଣ ॥
ଭକତି କଲେ ଗତି ହୋଇ । ଭକତି କେତେ ବିଧି ବହି ॥
ଶୁଣ ହେ ଚବିଶ ଗୋପାଳ । କହିବା ବେଗଳ ବେଗଳ ॥
ଭକତି ନବ ପରକାର । ସାଧନ୍ତି ଥୋକେ ଥୋକେ ନର ॥
ଦଉ ଭକତି ବଡ଼ ଗାଢ଼ । ଏକ ଏକ ବା କଲେ ଦୃଢ଼ ॥
ନବଧା ଭକତି ଲକ୍ଷଣ । ଅନନ୍ତ ମୁକୁନ୍ଦ ହେ ଶୁଣ ॥
ରାମ ଭରଥ ବିଷ୍ଣୁ ଦାସ । ଧରମୁ ବନ୍ଧୁ ଶୁଣ ରସ ॥

ଶ୍ରବଣେ ହରି କଥାଶୁଣ । କୀର୍ତ୍ତନ କରନ୍ତୁ ହର୍ଷେଣ ॥
ଏବା ନଶାଏ କୃଷ୍ଣ ଲକ୍ଷ୍ୟେ । ହରି ଗୁଣ ସ୍ମରଣ ଦେହେ ॥
ପାଦ ପଦ୍ମରେ ସେବା କରି । ଅର୍ଚ୍ଚନ ପୁଷ୍ପ ଗନ୍ଧ ଧରି ॥
ସ୍ତୁତି ବନ୍ଦନ ମୁଖେ ନିତି । ଦାସର ପ୍ରାୟେ ହେବ ମତି ॥
ମନରେ ସ୍ମୃଷ୍ଟି ନିରମଳ । ହେତୁ ଧରିବେ ହୃଦସ୍ଥଳ ॥
ସେବା କରିବ ନିତି ଦିନ । ଶ୍ରୀରାଧା କୃଷ୍ଣ ହେବ ମାନ୍ୟ ॥
ଏ ନବ ଭକତି ଲକ୍ଷଣ । ଧରିଲେ ଯେଉଁମାନେ ଶୁଣ ॥
ଶ୍ରବଣ ଭକ୍ତି ପରୀକ୍ଷିତ । ଶ୍ରୀ ଭାଗବତେ ଦେଲେ ଚିତ୍ତ ॥
ଶ୍ରୀ ଭାଗବତ ସାର ପାଇ । କୃଷ୍ଣ ରୂପକୁ ହୃଦେ ଧ୍ୟାଇ ॥
ମରଣ ସଙ୍କଟୁ ତରିଲେ । କୈବଲ୍ୟ ସମାଧି ଲକ୍ଷ୍ୟେ କଲେ ॥
ନାରଦ ବୀଣା ବଜାଇଣ । କୀର୍ତ୍ତନ କଲେ ସେ ହର୍ଷେଣ ॥
କୃଷ୍ଣର ପାଦପଦ୍ମ ସଙ୍ଗ । ନିମନ୍ତି ରହିଲେ ସେ ଅଙ୍ଗ ॥
ଦର୍ଶନ କରି କଂସ ମରେ । କୃଷ୍ଣ ହସ୍ତ ଲାଗିଲା ଶିରେ ।
ଧ୍ରୁବ ସ୍ମରି ଜପ କରି । ଦଶ ଅକ୍ଷର ମନ୍ତ୍ର ଧରି ॥
ସପତ ଋଷି ହେତୁ ଦେଲେ । ସ୍ମରି କୃଷ୍ଣଙ୍କୁ ପାଇଲେ ॥
ଉଦ୍ଧବ ସେବା ବିଧି କରି । ପାଦପଦ୍ମକୁ ଶିରେ ଧରି ।
ତ୍ରିକୂଟେ ପାଦ ଚାହାଁଇଲେ । ସେ ପାଦପଦ୍ମ ଧ୍ୟାନ କଲେ ॥
ରତ୍ନ ପାଦୁକା ଚାହାଁଇଣ । ହୃଦରେ ଦେଖାଇଲେ ପୁଣ ॥
ତ୍ରିଭଙ୍ଗୀ ରୂପକୁ ଦେଖିଣ । ବଦରି-ନାଥକୁ ଗମିଣ ॥
ଅଗ୍ନିର ପ୍ରାୟେ ଯେଉଁ ଜ୍ୟୋତି । ସୂର୍ଯ୍ୟର ପ୍ରାୟେ ଯାର କାନ୍ତି ॥
ସୂର୍ଯ୍ୟରୁ ଜାଣି ଯା କାରଣ । ଏ ରୂପ ପାଇ ତପ ପୁଣ ॥
ଏଣୁ ସେ ପାଦ ସେବା କଲେ । ସେ ପାଦେ ଶରଣ ପଶିଲେ ॥
ଅର୍ଚ୍ଚନ ଭକତି ପୃଥିବୀ । ଏ ପୁଣ ପାଇଲେ ଯେ ସେବି ॥
ଆରାଧି କୃଷ୍ଣକୁ ବନ୍ଦିଲେ । ପାଦପଦ୍ମକୁ ସନ୍ଦରିଲେ ॥
ଶୁକ ଯେ କୃଷ୍ଣ ଗୁଣମାନ । ବନ୍ଦନା କଲେ ସେ ମୁଖେଣ ।
ବନ୍ଦନା କରି ନିରନ୍ତର । ମିଶିଲେ ନିର୍ଗୁଣ ରୂପର ॥

ବ୍ୟାସ ତାହାଙ୍କୁ ଗୋଡ଼ାଇଲେ । ସେ ଅଙ୍ଗେ ପଶି ନ ପାରଲେ ॥
ସେ ଅବ୍ୟକ୍ତରେ ମିଶିଲେ । ପ୍ରାଣୀଙ୍କ ଗୁଣ କହୁଗଲେ ॥
ଅକ୍ରୂର ପାଦେ ସେବା କର । ଗ୍ରୁଡ଼ିଲେ ଧନ ପଣ ଶିଘ୍ର ॥
ଦୁର୍ଯ୍ୟୋଧନର ଅଭିମାନେ । ରହିଲେ ନିଗମ ଯେ ସ୍ଥାନେ ॥
ଧ୍ୟାନେ ରୂପକୁ ଦରଶନ । କୃଷ୍ଣ ଲଭିଲେ ହେତୁ ମନ ॥
ନିର୍ମଳ ମନ ବୁଦ୍ଧି କର । କୃଷ୍ଣର ଅଙ୍ଗ ସଙ୍ଗ କର ॥
ରାତ୍ର ଦିବସ ନ ଜାଣିଲେ । ସଂସାର ଚେଷ୍ଟା ଗ୍ରୁଡ଼ିଲେ ॥
ପୁତ୍ରହିଁ କୃଷ୍ଣକୁ ସେ କଲେ । ଧନହିଁ କୃଷ୍ଣଙ୍କୁ ବୋଇଲେ ॥
ପଣହିଁ କଲେ କୃଷ୍ଣ କଥା । କୁଳ କୁଟୁମ୍ବେ ନାହିଁ ବ୍ୟଥା ॥
ଏମନ୍ତେ ଅଙ୍ଗ ସଙ୍ଗେ ଥିଲେ । ମଥୁରା ଗ୍ରୁଡ଼ି କୃଷ୍ଣ ଗଲେ ॥
ଦ୍ୱାରକାପୁରେ କର ବାସ । ବଢ଼ିଲେ ବହୁତ ଯେ ଅଂଶ ॥
ଏକ ସମୟେ କୁରୁକ୍ଷେତ୍ରେ । ଗୋପ ଦ୍ୱାରକା ମିଳି ପୁତ୍ରେ ॥
ସେଠାରେ ହେତୁ ତାଙ୍କୁ ଦେଲେ । ସୂକ୍ଷ୍ମ ରୂପ ଦେଖାଇଲେ ॥
ସେ ରୂପ ପାଇ ଗୋପୀ ତୋଷ । ଛେଦିଲେ ଭବବନ୍ଧ ପାଶ ॥
ନିର୍ଗୁଣ ରୂପକୁ ଗ୍ରହିଲେ । ସଗୁଣ ରୂପ ପାସୋରିଲେ ॥
ବ୍ରାହ୍ମଣ ସ୍ତ୍ରୀମାନେ ପୁଣ । ଗୋପୀଙ୍କ ସଙ୍ଗେ ସେ ମିଶିଣ ॥
କୃଷ୍ଣର କଥା ଶୁଣି ତୋଷ । ଘୋଷିଲେ ବରଷେ ଯେ ମାସ ॥
ଅନ୍ନ ତାହାଙ୍କୁ ମଗାଇଲେ । ବ୍ରାହ୍ମଣୀମାନେ ଅନ୍ନ ଦେଲେ ॥
ଏକ ବ୍ରାହ୍ମଣୀ ସେ ନଗଲା । ଧ୍ୟାନରେ କୃଷ୍ଣଙ୍କୁ ଦେଖିଲା ॥
ଧ୍ୟାନ ମୂରତି ସେ ଦେଖିଣ । ପଶିଲା ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ଅଙ୍ଗେଣ ॥
ଶ୍ୱେତ ରଙ୍ଗ କଳା ଶ୍ୟାମଳ । ନୟନେ ଦେଖି କଲା ଠୂଳ ॥
ଏରୂପ ଦେଖି ପ୍ରାଣ ଦତ୍ତ । ପଶିଲା ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ଅଙ୍ଗେ ତ ॥
ମନେ ଶ୍ରବଣ ଗତି ପାଇ । ମନ ଭକତି ଏଣୁ ହୋଇ ॥
ନବ ଭକତି କର୍ମ କର । ଦଶ ଭକ୍ତିରେ ସେ ନିସ୍ତର ॥
ମାତା ଉଦରେ ଯେବେ ଥାଇ । ଶ୍ରବଣେ କି ଶୁଣୁଅଛଇ ॥
ଜଠରେ ଯେବେ ରହିଥିଲା । କୀର୍ତ୍ତନ କାହୁଁ ବା ପାଇଲା ॥

ନୟନ ବୁଜିଥିଲ୍ ପେଟ । ରୂପ ଦେଖିଲ୍ କାହିଁ ସେ ତ ॥
ଗର୍ଭରେ କାହିଁ ସୁମରଣ । ହେରୁ ଯେ ଥିଲୁ କାହିଁ ପୁଣ ॥
ବନ୍ଧନ ନାଡ଼େ ସେହୁ ଥିଲ୍ । ସୁମର କାହୁଁ ତ ଅଇଲ୍ ॥
ପାଦ ସେବାରେ ନାହିଁ ଚିତ୍ତ । ଅମନେ ରହିଥିଲ୍ ସେ ତ ॥
ହସ୍ତେ କି ଅଛ ନା କରିବ । କଷ୍ଟଲେ ବନ୍ଧନେ ସେ ଥିବ ॥
ଗୁଣ ବନ୍ଧନ ଯେଉଁଠାର । ବନ୍ଧନ ସ୍ତୁତ କାହୁଁ ଆର ॥
ଦାସଗଣରେ ପାଦ ଘୋଷି । ସେଠାରେ ହସ୍ତେ ରହେ ଫାଶି ॥
ଅଙ୍ଗ ସୁଷମ ଆର କାହିଁ । ରୁଧିରେ ଜରଜର ଦେହି ॥
ଅମନେ ରହିଥିଲ୍ ଚିତ୍ତ । ମନରେ ନାହିଁ ତାର ଥିତ ॥
ନବ ଭକତ ତାହାଙ୍କର । ମରଣେ ଦଶ ଭକ୍ତି ସାର ॥
ଆଦ୍ୟରେ ଦଶ ଭକ୍ତି ସାର । ପ୍ରାନ୍ତରେ ଦଶ ଭକ୍ତି ଧର ॥
ଷଡ଼ରଙ୍ଗର ପରେ ବାସ । ରହିଛନ୍ତି ପରମ ପୁରୁଷ ॥
ସେ ପୁଣି ସର୍ବଘଟେ ଥାଇ । ତାହାଙ୍କୁ କେହି ନ ଚିହ୍ନଇ ॥
ତାହାଙ୍କୁ ଯେ ଜନ ଚିହ୍ନଇ । ଦଶ ଭକତ ସେହୁ ପାଇ ॥
ସେ ରୂପ ଯେହୁ ଚିହ୍ନେ ନାହିଁ । ଚଉରାଶୀ କାଠିକି କହୁ ॥
ସେ ପଥେ ଯେହୁ ନାହିଁ ପଶ୍ୟ । କି ପ୍ରୟୋଜନ ହୋଇ ଦାସ ॥
କନାଶିଖା ପରିସ୍ତେ ଫୁଲ । ମଣ୍ଡଲ ଅଟଇ ଅମୂଲ୍ୟ ॥
ସେ ମଧ୍ୟେ କ୍ଷୁଦ୍ର ରୂପ ଧରି । ବରଜ ଅଛୁ ସର୍ବ ଶିଖି ॥
ବ୍ରହ୍ମାଣ୍ଡ କୋଟି କୋଟି ସୃଜି । ଯୁଗକୁ ଯୁଗ କେତେ ଭଜି ॥
ଗଗନ ପବନ ଯେ ଜଲ । ପୃଥିବୀ ଅଟେ ପଞ୍ଚ ଠୁଲ ॥
ଏ ପଞ୍ଚ ରୂପ ଭିଆଇଣ । ଜ୍ୟୋତ ରୂପ ଧରି ଆପଣ ॥
ଗଢ଼ି ନ ଭାଙ୍ଗଇଟି ସେହି । ତାହାକୁ କେହି ନ ଚିହ୍ନଇ ॥
ତାହାଙ୍କୁ ଚିହ୍ନେ ଯେଉଁ ଜନ । ଜାଣିବ ସେ ଜନ ସୁପୂର୍ଣ୍ଣ ॥
ତାହାଙ୍କି ଗୁରୁ ଅଙ୍ଗ କହି । ଶିଷ୍ୟ ହୋଇବ ଖୋଜି ତହିଁ ॥
ଏହା ନ ଚିହ୍ନି ଗୁରୁ ହୁଏ । ସେ ଅଙ୍ଗ ମାଟି-ଘଟ ପ୍ରାୟେ ॥
ଅପୋଡ଼ା ମାଟି-ଘଟ ମତ । ନିସ୍ତର ନ ପାରେ ଶିଷ୍ୟ ତ ॥

ତୁମ୍ଭର ପୂର୍ବ ଜନ୍ମ ଫଳ । ସେବିଲ ରାମ ପାଦତଳ ॥
ରାମ ସେବିଲ ମୋ ଚରଣେ । ତୁମ୍ଭେ ଯେ ଲଭିଲ କାରଣେ ॥
ଏ ପଥେ ଦଣ୍ଡେ କ୍ଷଣେ ପୁଣ । ସାଧନ କର ବାଉଜଣ ॥
ଆଉର ବାର ଦାସ ଘୋଷ । ରାଜ ଦିବସ ତହିଁ ରସ ॥
ବେଦର ବାକ୍ୟ ଯେ ପୁରାଣ । ଶ୍ରୀ ଭାଗବତ ଗୀତାରେଣ ॥
ପଢ଼ି ବୁଝିଣ ଯେ ଜାଣିବ ।   ଏ ରୂପ ବିନୁ ନାହିଁ ଠାବ ॥
ମୁକୁନ୍ଦ ଆନନ୍ଦ ଉତ୍‌ଥାନ । ଗୋବିନ୍ଦ ବଜ ହେ ପବନ ॥
ଏହୁ ଜ୍ୟୋତିବ୍ରନନ୍ଦ ମୂଳ । ଅବତାର ରୂପ ଯେ ତାଳ ॥
ଅବତାର ଅଂଶରେ ସେହୁ । ସେ ରୂପ ହୃଦେ ଚିନ୍ତୁଥାଉ ॥
ଖେଳୁଥିବ ଅବତାରେ । ମିଶିବ ନିର୍ଗୁଣ ରୂପରେ ॥
ତେବେ ମରଣୁ ନିସ୍ତରିବେ । ଜନମ ହେତୁ ଯେ ପାଇବ ॥
ଜ୍ୟୋତିକି ଚିହ୍ନି ଯେ ମରଇ । ଜନ୍ମ ମରଣୁଁ ନିସ୍ତରଇ ॥
ପାଣିଲେ ଜ୍ୟୋତି ସୂକ୍ଷ୍ମେ ଧର । ଦୀନ ଅଚ୍ୟୁତ କହେ ସାର ॥

ଇତି ଶ୍ରୀ ଗୁରୁଭକ୍ତ ଗୀତା ତୃତୀୟଖଣ୍ଡେ ନବଧା ଭକ୍ତି
କଥନେ ନାମ ଊନବିଂଶ ପଟଳ ।

—:o:—

ବିଂଶ ପଟଳ

ମୁକୁନ୍ଦ ଅନନ୍ତ ଯେ ଦୁଇ । ମନ ସଂଶୟ ଗଲା ନାହିଁ ॥
ରସ ଗୁଣର ରସ କହ । ପରମ ଗୁରୁ ଆଜ୍ଞା ଦିଅ ॥
ଅନନ୍ତ ମୁକୁନ୍ଦ ହେ ଶୁଣ । ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ଲୀଳାରସ ଗୁଣ ॥
ଦୁଇ ଯେ ଦଣ୍ଡ ରାଜ ଥାଇ । କୁଞ୍ଜରୁ ବିଜେ ଭାବଗ୍ରାହୀ ॥
ଶୟନ ଦୁଇଦଣ୍ଡ କରେ । ଯଶୋଦା ଉଠାଏ କୃଷ୍ଣରେ ॥
ଗୋଧନ ଦୋହନ ଯେ କର । ବେଳ ଯେ ହେଉଛି ଉଛୁର ॥
ମାତା ବଚନେ କୃଷ୍ଣ ଚଳି । ଗାଈ ଦୁହନ୍ତି ବନମାଳି ॥
ଗାଈ ଦୁହିଁଣ କୃଷ୍ଣ ପୁଣ । କରନ୍ତି ସେ ଦନ୍ତଧାବନ ॥

ସ୍ନାହାନ ସାରି ବେଶ ହୋଇ । ଏମନ୍ତେ ଆଠଦଣ୍ଡ ଯାଇ ॥
ଭୋଜନ ଦୁଇଦଣ୍ଡ କରେ । ଦୁଇଦଣ୍ଡ ସେ ଶୟନରେ ॥
ଦଣ୍ଡ ଚାରି ଯେ ଗୋଷ୍ଠେ ସଜ । ସିକା ବାନ୍ଧୁଙ୍ଗ ଅନ୍ନ ଭୋଗ ॥
ଗାଈ ଚଳନ୍ତି ଚାରି ଦଣ୍ଡେ । ଶିଙ୍ଗା ମୁରଲୀ ବାଇ ତୁଣ୍ଡେ ॥
ଖେଳନ୍ତି ଏକଦଣ୍ଡ ଯାଇ । ଏକଦଣ୍ଡ ସେ ଭାର ଥୋଇ ॥
ବିହାର ଏକଦଣ୍ଡ ବନେ । ଦଣ୍ଡେ ଯେ ଜଳକ୍ରୀଡ଼ା ସ୍ଥାନେ ॥
ଏକଦଣ୍ଡ ଯେ ବସି ହରି । ମଧ୍ୟ ଭୋଜନ ଦଣ୍ଡେ କରି ।
ସୂର୍ଯ୍ୟ ପୂଜାରେ ଦଣ୍ଡେ ଯାଏ । ଏମନ୍ତେ ରାଜନୀତି ହୁଏ ॥
ଗୋଧନ ଘେନି ଆସିବାରେ । ଚାରି ଦଣ୍ଡ ଯାଇ ପଥରେ ॥
ଏମନ୍ତେ ସନ୍ଧ୍ୟା ପରବେଶ । ମିଳନ୍ତି ମାତା ପିତା ପାଶ ॥
ସ୍ନାନ ଭୋଜନ କରି ସାରି । ଗାଈମାନ ଦୋହନ କରି ॥
ଛ ଦଣ୍ଡ ରାତ୍ର ଭୋଗ ହୋଇ । ସଭା କରନ୍ତି ଗୋପଗୋଈ ॥
କପଟ ନିଦ୍ରା ଦଣ୍ଡ ଚାରି । କୁଞ୍ଜ-କୁଟୀକୁ ବିଜେ କରି ॥
ଶୟନ ଦୁଇଦଣ୍ଡ ତହିଁ । ବେଶରେ ଚାରିଦଣ୍ଡ ଯାଇ ॥
ଏମନ୍ତେ ଗୃହେ ପରବେଶ । ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଲୀଳା ଗୁଣ ରସ ॥
ମାନସେ ଏ ରସ ଘୋଷିବ । ଏ ରସମାନ ଘୋଷୁଥିବ ॥
ଗୋପାଳ ମନ୍ତ୍ରକୁ ପଢ଼ିବ । ସମୟ ଜାଣି ଭୋଗ ଦେବ ॥
କୃଷ୍ଣମନ୍ତ୍ରକୁ ଜପ କର । ଏ ରସେ କଳି ପାପ ହର ॥
ରାହାସଲୀଳା ସୁମରଣ । ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ମନ୍ତ୍ରକୁ ଜପିଣ ॥
ଗୋଲୋକ ପାଇବ ମରଣେ । ଶୁଣ ଯେ ଥିବ ରାଜ ଦନେ ॥
ଏ କଳିକାଳ ବଡ଼ ମନ୍ଦ । କୁଟୁମ୍ବ ପୋଷିବାର ଧନ୍ଦ ॥
ଗୁରୁଙ୍କ ପଚାରି ଯେ ବୁଝେ । କୁଟୁମ୍ବ ପାଇଁ ଦୁଃଖେ ଯୁଝେ ।
ତୁମ୍ଭେ ଗୁରୁଙ୍କୁ ପଚାରିଲ । ଏଣୁ ଯେ ସୁପଥ ପାଇଲ ॥
କୁପଥ କୁଟୁମ୍ବେ ମୁହାଁସ । ଦୀନ ଅଚ୍ୟୁତ କହେ ରସ ।

ଇତି ଶ୍ରୀ ଗୁରୁଭକ୍ତ ଗୀତା ତୃତୀୟଖଣ୍ଡେ ରସଗୁଣକଥନେ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ
ଗୋପଲୀଳା ବିହାରଚରିତେ ନାମ ବିଂଶ ପଟଳ ।

ଏକବିଂଶ ପଟଳ

ଅନନ୍ତ ମୁକୁନ୍ଦ ଗୋବିନ୍ଦ । ଉତ୍ଥାନ ପବନ ଆନନ୍ଦ ॥
ସ୍ତୁତି ଆମ୍ଭର ଘେନ ମନେ । କରୁଣା କର ଅବଧାନେ ॥
ଠାକୁରାଣୀର ନିତ୍ୟ ରସ । ଗୁଣିବ ତାଙ୍କ ଗୁଣଯଶ ॥
ଠାକୁରାଣୀ ଉଠି ପ୍ରାତଃରେ । ଦନ୍ତଧାବନ ବିଧି ସରେ ॥
ଏମନ୍ତେ ଏକ ଦଣ୍ଡ ଯାଏ । ବେଶଭୂଷଣ ରାଧା ହୁଏ ॥
ବେଶରେ ଏକ ଦଣ୍ଡ ଯାଏ । ନନ୍ଦ ମନ୍ଦରେ ରାଧା ଥାଏ ॥
ନନ୍ଦର ଘରେ ରନ୍ଧନରେ । ପାଞ୍ଚ ଯେ ଦଣ୍ଡ ତହିଁ ପୂରେ ॥
କୃଷ୍ଣ ଭୋଜନ ଏକ ଦଣ୍ଡ । ଆଠ ଦଣ୍ଡ ଯେ ଲୀଳାଖଣ୍ଡ ॥
ରାଧା ଭୋଜନ ଦଣ୍ଡେ କରେ । ଗୋଷ୍ଠ ବିହାର କୃଷ୍ଣ ଧୀରେ ॥
ରାଧିକା ଦଣ୍ଡେ ଦେଖେ ରହି । ଦଶ ଦଣ୍ଡରେ ଗୃହେ ଯାଇ ॥
ଏଗାର ଦଣ୍ଡେ ସୂର୍ଯ୍ୟ ପୂଜା । ତିନିଦଣ୍ଡ ଯେ ପଥ ଶଯ୍ୟା ॥
ଦୁଇଦଣ୍ଡ ଯେ ଫୁଲ ତୋଳି । ସୂର୍ଯ୍ୟ ପୂଜନ୍ତି ଗୋପୀ ମିଳି ॥
ଜଳକ୍ରୀଡ଼ା ପଶା ଖେଳରେ । ଛ ଦଣ୍ଡ ଗଲା ଏ ଲୀଳାରେ ॥
ସୂର୍ଯ୍ୟକୁଣ୍ଡେ ଗମନ କରି । ଦି'ଦଣ୍ଡ ପଥରେ ବିହରି ॥
ଦଣ୍ଡେକ ସୂର୍ଯ୍ୟ ପୂଜା କରେ । ସୂର୍ଯ୍ୟ ପ୍ରସାଦ ଦଣ୍ଡେ ହରେ ॥
ଦି'ଦଣ୍ଡେ ଗୃହେ ପରବେଶ । ରାଧା ଠାକୁରାଣୀଙ୍କ ରସ ॥
ଦିବସେ ଏହିମତ ରସ । ଜଗତଜନ ମନେ ତୋଷ ॥
ସନ୍ଧ୍ୟା ଉପରୁ ଦଣ୍ଡକରେ । ଶୟନ ରାଧାର ମନ୍ଦରେ ॥
ନିଶି ରନ୍ଧନ ଦଣ୍ଡ ଚାରି । ଭୋଜନ ଏକଦଣ୍ଡ କରି ॥
ତିନିଦଣ୍ଡ ଶୟନ ପୁଣ । ଦି'ଦଣ୍ଡ ଅଭିସାର ଜାଣ । ୨୦ ।
ଦଣ୍ଡେକ ପୁଷ୍ପ ଗୁଚ୍ଛ କରି । କୃଷ୍ଣ ପୂଜାର ବିଧି ସାରି ॥
ଚାରିଦଣ୍ଡ ଯେ ନୃତ୍ୟ ଗୀତ । କୁଞ୍ଜରେ ଖେଳି ଦଣ୍ଡ ସାତ ॥
ଭୋଜନ ଦଣ୍ଡେ କୃଷ୍ଣ କରେ । ତାମ୍ବୁଲ ଭୁଞ୍ଜନ୍ତି ମୁଖରେ ॥
ଚାରିଦଣ୍ଡ ଯେ ରତି-ପ୍ରୀତି । ଦି'ଦଣ୍ଡେ ଶୟନ ଶ୍ରୀପତି ॥

କୁଞ୍ଜୁ ଆସନ୍ତେ ଦଣ୍ଡ ଦୁଇ । ଦୁ'ଦଣ୍ଡ ଘୋର ନିଦ୍ରା ହୋଇ ॥
ଏମନ୍ତେ ନିଶି ଲୀଳା ରସ । ରସିକ ରାଧା ଗୁଣ ଘୋଷ ॥
ରସଗୁଣର ରସ ଏହୁ । ଠିକେ କହିଲ ରସ ଦୁଇ ॥
ଏଥି ବଦ୍ଧୁତ ରସ ଅଛୁ । ଯେ ଅବା ପାରେ ରସ ପୁଛି ॥
ଏ ତ ସଗୁଣ ଭକ୍ତ ରସ । ସଗୁଣ ନିର୍ଗୁଣ ଦୁ'ରସ ॥
କୃଷ୍ଣ ଭଣ୍ଡାରେ ଦୁଇ ରସ । ଘୋଷନ୍ତି ସାଧୁ ସନ୍ଥ ଦାସ । ୩୦ ।
ନିର୍ଗୁଣ ଏକ ଏକ ଘୋଷେ । ସଗୁଣେ ସର୍ବଜନ ପଶେ ॥
ସଗୁଣ ନିର୍ଗୁଣ ସାଧିବ । ତେବେ ମନୁ ସଂଶୟ ଯିବ ॥
ବେନି ଚକ୍ଷୁ ଥିଲେ ଯେମନ୍ତ । ନିର୍ଗୁଣ ସଗୁଣ ଦୁ'ମତ ॥
ଗୁଣ ଗୋଟିଏ ଶିଖିଥାଇ । ଏକା ଆଖି ଯେ ତାକୁ କହି ॥
ରାଧା ଭଜନ୍ତ ହେ ମୁକୁନ୍ଦ । ଅନନ୍ତ ଦୁଇ ଭକ୍ତ ବନ୍ଦ ॥
ରାଧା ମନ୍ତ୍ରକୁ ସୁମରିବ । ଦୂତୀ ମନ୍ତ୍ରକୁ ଭଜୁଥିବ ॥
ଶ୍ରୀରଙ୍ଗ ବୀଜେ ଅଟେ ରାଧା ମନ୍ତ୍ର । ମାନସ ସେବା କର ତନ୍ତ୍ର ॥
ଶ୍ରୀରଂ ବୀଜକୁ ମନେ ଧରି । ଗୋପାଳ ମନ୍ତ୍ର ଷଡ଼ କରି ॥
ଅନନ୍ତ ଦୂତୀ ମନ୍ତ୍ର ଧର । ମାନସ ସେବା ହୃଦେ କର ॥
ରାଧା ଦୂତିକା ଗୁଣମାନ । ତୁମ୍ଭ ଅଂଶରେ ଜନ୍ମ ଘେନ ।
କହୁ ଯେ ହନ କଳି ମଧ୍ୟ । ଲୀଳା କରିବ ତୁମ୍ଭେ ଦୁଇ ॥
ଏମନ୍ତ ଭଜନ ବୃତ୍ତାନ୍ତ । ତୁମ୍ଭ ଅଙ୍ଗୁ ପାପ ମୁକ୍ତ ॥
ଏ ପୁଣ୍ୟେ ପାଞ୍ଚ ପୀଢ଼ି ଅଂଶ । ତୁମ୍ଭର କରିବେ ବିହାସ ॥
ସେଠାରୁ ଅଂଶ ଯେ ମିଳନ । ହୀନ ଜାତରେ ଥିବେ ପୁଣ ॥
ଅକୁଳ କୁଳୀନ ହୋଇବେ । ଧୂମ ମଦରାରେ ମାତିବେ ॥
ଗଞ୍ଜା ବଜରା ଭାଙ୍ଗ ଖାଇ । ଅପୁ ଉତ୍ତାରେ ଯେ ବାଇ ॥
ସ୍ନେଚ୍ଛକାର ବେଶ ଯେ ଧରିବେ । ବୈଷ୍ଣବ ଭେକ ଛାଡ଼ିଦେବେ ॥
ଅମେଧ ଅନ୍ନ ଯେ ଭକ୍ଷିବେ । ପୁଷ୍ଟାନେ ରନ୍ଧ ନ ଖାଇବେ ॥
ସୁକର୍ମ ପଥକୁ ଏଡ଼ିଣ । ପାଣ ପଠାଣ ମିଳି ପୁଣ ॥
ଅମେଧ ଆଚାର କରିବେ । ଅବାଜେ ବାଜ ଭଣାଇବେ । ୫୦ ।

ଚବିଶ ଗୋପାଳ ହେ ଶୁଣ । ରାମ ଭରଥ ଯେତେ ଗଣ ॥
ବକ ଯାଦବ ଧର୍ମ ଦାସ । ବିଷ୍ଣୁ ନନ୍ଦ ଯେ ଶୁଣ ରସ ॥
ଯନ୍ତ୍ର ମନ୍ତ୍ର ଯେ ତନ୍ତ୍ର ବିଧି । ରସ ପୁଞ୍ଜେ ଥିବ ଶୋଧି ॥
ଅବାଡ଼ ସ୍ଥ୍ୟା ଜୈଷାଠ ଲୟେ । ସମାଧି ଭକ୍ତି ଧ୍ୟାନ ଧ୍ୟାୟେ ॥
ଏ ଅଷ୍ଟଗୁଣ ସାଧୁଥିବ । ନିଷ୍ଟିନ୍ତ ସ୍ଥାନେ ବସିଥିବ ॥
ଅଷ୍ଟାଙ୍ଗ କହିଲୁ ନିସ୍ତାର । ପାରିଲେ ଏହି ପଥ ଧର ॥
ସକଳ ଶାସ୍ତ୍ର ବୃଟି ଭେଦ । ଏ ଅଷ୍ଟରସ ସାଧୁ ପଦ ॥
ଅଚ୍ୟୁତ ବଚନ ପ୍ରମାଣ । ଗୋପାଳେ ଦ୍ୱେଭୁଜର ଯେନ ॥

ଇତି ଶ୍ରୀ ଗୁରୁଭକ୍ତ ଗୀତା ତୃତୀୟଖଣ୍ଡେ ରାଧାକୃଷ୍ଣ ମାଠ ଚରିତ
ବର୍ଣ୍ଣନେ ନାମ ଏକବିଂଶ ପଟଳ ।

ଦ୍ୱାବିଂଶ ପଟଳ

ମୁକୁନ୍ଦ ଅନନ୍ତ ଗୋବିନ୍ଦ । ସୁଦାମ ବାଳକ ଆନନ୍ଦ ॥
ପବନ ଉତ୍ଥାନ ମଥୁରି । କିରୂପେ ସେବା ମନେ ଧରି ॥
ମାନସ ସେବା ଭକ୍ତମାନ । କି ରୂପେ ଧରିବ ଏ ମନ ॥
ଶୁଣ ହେ ରୂପ ବେଶ ଗୁଣ । ସେବା କରନ୍ତି ସଖୀଗଣ ॥
ପ୍ରଥମେ ଆଦ୍ୟ ପ୍ରହରରେ । ଚମ୍ପା ପୁଷ୍ପ ଗୁଞ୍ଜି ହାରରେ ॥
ରାଧା ସଙ୍ଗତେ ସିଧା ଯେନ । କୃଷ୍ଣ ବେଶକୁ ଦିଅନ୍ତି ବେନ ॥
ଦ୍ୱିତୀୟ ପ୍ରହର ଯେ ଶୁଣ । ନାଗେଶ୍ୱର ପୁଷ୍ପ ଗୁଞ୍ଜିଣ ॥
ରାଧାସଙ୍ଗତେ ଚନ୍ଦ୍ରା ସଖୀ । କୃଷ୍ଣର ବେଶ ଦେଖି ସୁଖୀ ॥
ତୃତୀୟ ପ୍ରହର ହରଷେ । ମାଧବୀ ପୁଷ୍ପ ଗୁଞ୍ଜି ରସେ ॥
ରାଧା ଚନ୍ଦ୍ରାବଳୀ ମିଶିଣ । କୃଷ୍ଣର ସେବା ହରଷେଣ ॥
ଚତୁର୍ଥ ପ୍ରହରେ ହରଷ । ଗୁଞ୍ଜନ୍ତି କଦମ୍ବ ଯେ ପୁଷ୍ପ ॥
ମଦନା ସୁନ୍ଦରୀ ଯେ ସଖୀ । ବେଶ କରିବା ରାଧା ସୁଖୀ ॥

ପଞ୍ଚମ ପ୍ରହର ହରଷେ । ଗୁନ୍ଥନ୍ତି ବଉଳମାଳୀ ପୁଷ୍ପେ ॥
ରାଧା ସଙ୍ଗତେ ମଧୁବନ୍ତୀ । କୃଷ୍ଣଙ୍କୁ ବେଶ ସେ କରନ୍ତି ॥
ଷଷ୍ଠମ ପ୍ରହର ହେ ପୁଣ । ଶ୍ରୀମତୀ ସଖୀ ରାଧା ପୁଣ ॥
ଲବଙ୍ଗ ପୁଷ୍ପ ଗୁନ୍ଥି ହାର । କୃଷ୍ଣ ବେଶ ଯେ ମନୋହର ॥
ସପତ ପ୍ରହର ହୁଅନ୍ତେ । କୁନ୍ଦ ପୁଷ୍ପ ଯେ ମାଳ ଗୁନ୍ଥେ ॥
ଶଶୀରେଖା ଯେ ଗୋପୀ ତହିଁ । କୃଷ୍ଣଙ୍କୁ ବେଶ ସେ କରଇ ॥
ଅଷ୍ଟମ ପ୍ରହର ହୁଅନ୍ତେ । ବନମାଳୀ ଗୁନ୍ଥନ୍ତି ହସ୍ତେ ॥
ହରିପ୍ରିୟା ଯେ ଗୋପୀ ରାଧା । ବେଶ ସେ କରନ୍ତି ସର୍ବଦା ॥
ରାଧା ପ୍ରଥମ ପ୍ରହରେଣ । ସେବା କରନ୍ତି ସଖୀଗଣ ॥
ଦ୍ୱିତୀୟ ପ୍ରହର ହୁଅନ୍ତେ । ଚନ୍ଦ୍ରାବଳୀର ସଖୀ ଯେତେ ॥
ତୃତୀୟ ପ୍ରହର ହୁଅନ୍ତେ । ଚନ୍ଦ୍ରାବଳୀର ସଖୀ ଯେତେ ॥
ଚତୁର୍ଥ ପ୍ରହରେ ଯେ ପୁଣ । ମଦନ ସଖୀ ଯେତେ ଗଣ ॥
ପଞ୍ଚମ ପ୍ରହର ପଶନ୍ତେ । ମଧୁବନ୍ତୀର ସଖୀ ଯେତେ ॥
ଷଷ୍ଠମ ପ୍ରହରେ ଯେ ପୁଣ । ଶ୍ରୀମତୀ ସଖୀ ଯେତେ ଗଣ ॥
ସପତ ପ୍ରହର ହୁଅନ୍ତେ । ଶଶୀରେଖାଙ୍କ ସଖୀ ଯେତେ ॥
ଅଷ୍ଟମ ପ୍ରହର ହୋଇଲେ । ହରିପ୍ରିୟା ଗଣ ମିଳିଲେ ॥
କୃଷ୍ଣଙ୍କୁ ରାଧା ବେଶ କରି । ଶାୟନ କରି ମନହରି ॥
ନିତି ଦିବସ ସେବା ରସ । ଖଣ୍ଡେ ନ ଛାଡ଼େ କୃଷ୍ଣ ପାଶ ॥
ଖୋଳ କର୍ତ୍ତାଳ ବୀଣା ଆର । ଗାଆନ୍ତି ଗୁଣରେ ମଙ୍ଗଳ ॥
ଡମ୍ଫ ଝାଞ୍ଜ ଯେ ତମ୍ବୁର । ବିବିଧ ବାଦ୍ୟ ନାଦ ସ୍ୱର ॥
ମିଳି ଗାଆନ୍ତି ମନୋହର । ଷୋଳ ସହସ୍ର ସଙ୍ଗତର ॥
ଏ ଅପସରଙ୍କୁ ଧ୍ୟାଇବ । ପଦ ଆଳାପ ମିଶାଇବ ॥
ଉତ୍‌ଥାନ ସେବା ପ୍ରଥମରେ । ପବନ ଥିବ ସଙ୍ଗତରେ ॥
ଭରଥ ଦାସ ସଙ୍ଗେ ଘେନ । ଗାୟନ ସେବା କର ତିନ ॥
ବାଳକ ବୃନ୍ଦାବନ ଦୁଇ । ଧରମୁ ଦାସ ସଙ୍ଗେ ନେଇ ॥
ସେବା କରିବ ତିନ ଜଣ । ଦ୍ୱିତୀୟ ପ୍ରହର ଯେ ପୁଣ ॥

ତୃତୀୟ ପ୍ରହର ଯେ ସେବା । ମଧୁ ମଥୁର ଧାଆଇବା ॥
ବିଷ୍ଣୁ ଦାସଙ୍କୁ ସଙ୍ଗତର । ଗାପ୍ସନ ବିଧି ସେବା କର ॥
ଚତୁର୍ଥ ପ୍ରହର ମିଳନ । ସୁଦାମ ବସ୍ତ୍ର ତନ୍ନଜଣ ॥
ବଙ୍କ ଯାଦବ ଦାସ ଥିବ । ଗାପ୍ସନ ସେବାରେ ମିଳିବ ॥
ପଞ୍ଚମ ପ୍ରହର ଯେ ଦୋଷ । ସୁଦାମ ଆନନ୍ଦ ହରଷ ॥
ଦକ୍ଷିଣ ଚନ୍ଦ୍ର ଦାସ ସଙ୍ଗ । ଗାପ୍ସନ ସେବା କର ରଙ୍ଗ ॥

ଯାଦବ ବୃନ୍ଦାବନ ଦୁଇ । ଷଷ୍ଠମ ପ୍ରହର ଯେ ଦ୍ରୋଇ ॥
ନିରଞ୍ଜନ ଯେ ଥିବ ସଙ୍ଗେ । ଗାପ୍ସନ ସେବା କର ରଙ୍ଗେ ॥
ସପତ ପ୍ରହର ହୁଅନ୍ତେ । ନନ୍ଦ କନ୍ଦ ବେନି ମିଶନ୍ତେ ॥
କମାର ରାମ ସଙ୍ଗତରେ । ଗାପ୍ସନ ସେବା କର ଧୀରେ ॥
ଅଷ୍ଟମ ପ୍ରହର ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ । ମୁକୁନ୍ଦ ଅନନ୍ତ ଢ'ଜଣ ॥
ରାମ ଦାସ ଯେ ସେବା ଧୀରେ । ମିଳନ ଅଚ୍ୟୁତ ସଙ୍ଗରେ ॥
ବନ୍ଶୀ ରାମ ଯେ ଥିବ ମିଳି । ଗାପ୍ସନ କର ରସକେଳି ॥
ସମସ୍ତ ରସ ଯେ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ । ଅଚ୍ୟୁତ ପଚଶ ଯେ ଜାଣ ॥
ଏ ତନ୍ନ ସେବା ମନେ ଧର । ବ୍ରଜଭୁବନ ମଧ୍ୟେ କର ॥
ଷୋଳ ସହସ୍ର ଅଚ୍ୟୁତର । ରସିକ ବାର ସସ୍ର ସାର ॥

ଯୋଗାରୂଢ଼ ସ୍ୱର ସହସ୍ର । ଷୋଳ ସହସ୍ର ସଙ୍ଗେ ମିଶ ॥
ଅଷ୍ଟମ ପ୍ରହରର ରସ । ଚବ୍ଶ ଗୋପାଳ ଦ୍ୱେ ଘୋଷ ॥
ଚବ୍ଶ ମୂଳେ ଷୋଳ ସସ୍ରେ । ମିଳି କଶବ ରସ ଅଗ୍ରେ ॥
ଏମନ୍ତ ସଖୀ ସେବା ରସ । ରାଧା କୃଷ୍ଣର ଗୁଣ ଘୋଷ ॥
ବାର ଗୋପାଳ ରାହାସର । ଯୋଗାରୂଢ଼ ଯେ ବାର ସାର ॥
କର୍ଣ୍ଣଦାସ ଯେ ଯୋଗାରୂଢ଼ । ତାରବ ଗୋପକୁଳ ମୂଢ଼ ॥
ରାହାସ ଦାସ ବାର ତୁମ୍ଭେ । ତାରବ ସସାର ଆରମ୍ଭେ ॥
ଗୋପାଳ କୁଳକୁ ତାରବ । ରାହାସ ସଙ୍ଗେ ମିଶାଇବ ॥
ସୃଷ୍ଟିକାଳ ଅଠର ପାଟ । ଛତିଶ କୁଳୀ ବର୍ଣ୍ଣ ଘାଟ ॥
ତୁମ୍ଭଙ୍କୁ ଦେଖି ତୋଷ ହେବେ । ଅଷ୍ଟ ରତନ ଯାଚ ଦେବେ ॥

ହରି ବର୍ଣିକ କର ସାର । ରାଧା କୃଷ୍ଣ ଗୁଣ ସୁମର ॥
ଏ ଅଷ୍ଟ ପ୍ରହର ଗୁଣିମ । ଗାୟନ କର ମନୋରମ ॥
ସଂସାର ସାର ହରି କଥା । ଆଉ ଯେତେକ କଥା ମିଥ୍ୟା ॥
ଅଚ୍ୟୁତ କଥା ମନେ ଧର । ଦ୍ୱାଦଶ ଗୋପାଳେ ସୁମର ॥

ଇତି ଶ୍ରୀ ଗୁରୁଭକ୍ତି ଗୀତା ବୃନ୍ଦାବନ ଖଣ୍ଡେ
ଅଷ୍ଟ ପ୍ରହର ସଖୀ ସେବା କଥନେ
ନାମ ଦ୍ୱାବିଂଶ ପଟଳ ।

ତ୍ରୟୋବିଂଶ ପଟଳ

ମୁକୁନ୍ଦ ଅନନ୍ତ ଧରମ । ଆଜ୍ଞା ଯେ କଲେ ଗୁରୁବ୍ରହ୍ମ ॥
କେବଣ ଦଗେ ଗୋପୀ କେତେ । କହିବା ଆମ୍ଭଙ୍କୁ ଯୁଗତେ ॥
ପୂର୍ବ ଦଗର ଗୋପୀମାନ । ଶୁଣ ହେ ମଥୁରା ପବନ ॥
ଲଳିତା ବୃନ୍ଦା ମଧୁବନ୍ତୀ । ଚମ୍ପା ଦମୁଣା ମଦନାବତୀ ॥
ସୁରେଖା ତ୍ରିପୁରା ଯେ ପୁଣ । ଅଛନ୍ତି ଏ ଅଷ୍ଟ ଦଳେଣ ॥
ଷୋଳ ଯେ ଲକ୍ଷ ଗୋପୀ ତହିଁ । ଅଷ୍ଟ ନାୟିକା ସଙ୍ଗେ ରହି ॥
ସୁମର ଗୋବିନ୍ଦ ହେ ବନ୍ଧୁ । ଐଶାନ୍ୟ କୋଣର ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷ ॥
ସୁଭଦ୍ରା ରଙ୍ଗଦେବୀ ଦୁଇ । ଅହଲ୍ୟା ତାରା ଗୋପୀ ତହିଁ ॥
ତିଲୋତ୍ତମା ମାଳତୀ ବେନି । ଯୁଆଡ଼ ଜଣେ ସଖୀ ଘେନି ॥
ବୃତ ଯେ ଲକ୍ଷ ସଙ୍ଗେ ତହିଁ । ଈଶାଣ କୋଣେ ସେବା ରହି ॥
ଗୋବିନ୍ଦ ବାଳକ ହେ ଶୁଣ । ଉତ୍ତରେ ଯେତେ ଗୋପୀଗଣ ॥
ଧନ୍ୟା ଶ୍ରୀମତୀ ଶଶୀରେଖା । ଦୂତିକା ସଙ୍ଗେ ଯେତ୍ତୁ ସଖା ॥
ସୁଶୀଳା ଗୋପୀଛନ୍ତି ତହିଁ । ଷଡ଼ ଯେ ଲକ୍ଷ ସଙ୍ଗ ହୋଇ ॥
ଶୁଣ ହେ ଯାଦବ ଗୋବିନ୍ଦ । ବାୟବ୍ୟ କୋଣ ଗୋପୀବୃନ୍ଦ ॥

ସର୍ବ ସୁନ୍ଦରୀ ଛନ୍ତି ତହିଁ । କୁମାରୀ କାମ ସଖୀ ତହିଁ ॥
ମେନକା ବିଦ୍ୟାଧରୀ ଛନ୍ତି । ରମା ସୁଷମା ଆଦି ଛନ୍ତି ॥
ଶାକାମ୍ବରୀ ଯେ ଛନ୍ତି ତହିଁ । ଚୁରି ଲକ୍ଷ ଯେ ଗୋପ ଗୋଇ ॥
ଶୁଣ ବାଳକ ବୃନ୍ଦାବନ । ପଶ୍ଚିମ ଦିଗ ଗୋପୀଜନ ॥
ବିଶାଖା ଗୋପୀ ଛନ୍ତି ତହିଁ । କମଳା ଭୂଜୁସା ଯେ ଦୁଇ ॥
ଜାମ୍ବବତୀ ଯେ ସତ୍ୟଭାମା । ରୁକ୍ମିଣୀ ଲକ୍ଷ୍ମୀ ଯେ ଉତ୍ତମା ॥
ଶତଶ୍ରିୟା ଶାରଦା ଛନ୍ତି । ବିମଳା ଗୋପୀ ବିହରନ୍ତି ॥
ପାଞ୍ଚ ଯେ ଲକ୍ଷ ସଖୀଗଣ । ଅଛନ୍ତି ପଶ୍ଚିମ ଦିଗେଣ ॥
ଶୁଣ ପବନ ମନ ଦେଇ । ନୈର୍ଋତ କୋଣ ରସ ବହି ॥
ଅହଲ୍ୟା ତାରା ମନ୍ଦୋଦରୀ । ଶଚୀଉରୀ ରେବତୀ ବିହରି ॥
ଦ୍ରୌପଦୀ କାନ୍ତିମାଳା ଛନ୍ତି । ସୁକୁମାରୀ ଯେ ବିହରନ୍ତି ॥
ଷଡ଼ ଯେ ଲକ୍ଷ ଗୋପୀଗଣ । ଅଛନ୍ତି ନୈର୍ଋତ ଦିଗେଣ ॥
ଶୁଣ ହୋ ରାମଭଦ୍ର ଦାସ । ଧରମୁ ବିଷ୍ଣୁ ବଳ ଘୋଷ ॥
ଦକ୍ଷିଣ ଦିଗେ ଯେତେ ସଖୀ । ଅଛନ୍ତି କେ ପାରିବ ଲେଖି ॥
ପଦ୍ମା ଯେ ତିଲୋତ୍ତମା ତହିଁ । ବିଦ୍ୟାଧରୀ ଅଛନ୍ତି ରହି ॥
ଅର୍ଣ୍ଣପୂର୍ଣ୍ଣା କୁଣ୍ଡଳା ବେନି । ଶାକାମ୍ବରୀ ମଦାଳସୀ ଘେନି ॥
ଦଶ ଯେ ଲକ୍ଷ ଗୋପୀଗଣ । ଅଛନ୍ତି ଦକ୍ଷିଣ ଦିଗେଣ ॥
ଦକ୍ଷିଣ ଦିଗର ରଚନା । ରାମ କୁମାର ମନେ ଘେନ ॥
ଶ୍ରୀମତୀ ମାଳତୀ ଯେ ଦୁଇ । ରତନା ମାଳ୍ପକୁ ଯେ ଦୁଇ ॥
ସୁଗନ୍ଧା ଚନ୍ଦ୍ରା ତନ ଛନ୍ତି । ଦକ୍ଷିଣା ଗୋପୀ ବାହାରନ୍ତି ॥
ପରମ ଲକ୍ଷ୍ମୀ ଛନ୍ତି ତହିଁ । ପରମାନନ୍ଦ ଯୋଗ ସେହି ॥
ଏ ଅଗ୍ନି କୋଣର ବିସ୍ତର । ଏ ଗୋପୀଗଣ ଧ୍ୟାନ କର ॥
ଷଢ଼ ଯେ ଲକ୍ଷ ପରିବାରୀ । କୃଷ୍ଣର ସେବାମାନ କରି ॥
ସତ ତିରଶ ଲକ୍ଷ ଗୋପୀ । କୃଷ୍ଣ ସେବାରେ ସେ ନିରୋପି ॥
ଚଉଷଠୀ ଯେ ଗୋପୀସାର । ଏ ଅଷ୍ଟ କୋଣରେ ବିହାର ॥
ଗୋପୀ ଭାବରେ ସେବାକରି । ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ସେବା ଯେ ବିସ୍ତରି ॥

ଟୁବୁକ ପ୍ରଥମ ଦଳେଣ । କୁଙ୍କୁମ ବର୍ଣ୍ଣ ତାଙ୍କ ବର୍ଣ୍ଣ ॥
ଗନ୍ଧ ଚନ୍ଦନ ସେବା କରି । କୃଷ୍ଣର ସେବା ମନେ ଧରି ॥
ଉତ୍ତର ଦଗେ ସଖୀ ଗଣ । ଧନ୍ୟା ନାମେ ଯେ ଗୋପୀ ପୁଣ ॥
ବୈଦୂର୍ଯ୍ୟ କାନ୍ତି ତାହାଙ୍କର । ରତନ ଝରି ଶୋଭା ସାର ॥
ସେବ୍ୟା ଯେ ବାୟୁବ୍ୟ କୋଣରେ । କର୍ପୂର ପଞ୍ଚାମୃତ କରେ ॥
ଖଣ୍ଡ କ୍ଷିର ଅମୃତ ଦେଇ । ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ସେବାରେ ସେ ରହି ॥
ବିଶାଖା ପଶ୍ଚିମ ଦଗରେ । ବୀଣା ଗାୟନ ସେବା କରେ ॥
ଅହ୍ଲା ନୈର୍ଋତ କୋଣରେ । ତାମ୍ବୂଲ ସେବା ସେହୁ କରେ ॥
ପଦ୍ମା ଯେ ଦକ୍ଷିଣ ଭାଗରେ । ଅରୁଣ ବର୍ଣ୍ଣ ଶୋଭା କରେ ॥
ଅମୃତ ଗୋଟିକା ଭୁଞ୍ଜନ୍ତି । ପକ୍ଷୀ ଭ୍ରମର ଯେ ଚାଳନ୍ତି ॥
ଶ୍ରୀମତୀ ଅଗ୍ନି ଯେ କୋଣରେ । ମୃଦଙ୍ଗ ତାଳ ଧରି କରେ ॥
ଗୁଣ୍ଠଶ୍ରୀ ସଗେ ଗୀତ ଗାଇ । ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ସେବାରେ ସେ ରହି ॥
ଗୋପୀଙ୍କ ଭାବ ମନେ ଧରି । ସେବା କରିବ ମନ୍ତ୍ର ସ୍ମରି ॥
ମୁକୁନ୍ଦ ଅନନ୍ତ ଯେ ଦୁଇ । ଗୁରୁ ବନ୍ଦନ ସେବା ଧ୍ୟାଇ ॥
ଉଦ୍ଧାନ ପବନ ଯେ ବେନି । ନୈର୍ଋତ କୋଣ ସେବା ଘେନି ॥
ଆନନ୍ଦ ଗୋବିନ୍ଦ ଯେ ଦୁଇ । ଉତ୍ତର ଦଗେ ସେବା ଧ୍ୟାଇ ॥
ବାୟୁବ୍ୟ ଦଳ ସେବା ପୁଣ । ମଥୁସ୍ତ୍ରୀ ଆଗ୍ରେ କରେ ପୁଣ ॥
ପଶ୍ଚିମ ଦଗ ସେବା କନ୍ଧ । ଆନନ୍ଦ ବାସୁଦେବ ରହି ॥
ନୈର୍ଋତ ଦଗ ସେବାମାନ । ସୁଦାମ ମନେ ତୁମ୍ଭେ ଘେନ ॥
ଯାଦବ ବୃନ୍ଦାବନ ଦୁଇ । ଦକ୍ଷିଣ ସେବା କର ଯାଇ ॥
ବାଳକ ବୃନ୍ଦାବନ ଦାସ । ଅଗ୍ନି କୋଣରେ ସେବା ଘୋଷ ।
ବସ୍ତ୍ର ଯେ ଅଗ୍ନି କୋଣ ସେବ । ଦ୍ୱାଦଶ ଗୋପାଳ ସେବିବ ।
ଖୋଳ କଂସାଳ ରାସ ଲୀଳା । ଆନନ୍ଦ ରସେ ହୋଇ ଭୋଳା ॥
ଗୋପାଳ ମନ୍ତ୍ର ସେବା କରି । ଷୋଡ଼ଶ ମନ୍ତ୍ରକୁ ସୁମରି ॥
ଆଠ ଦୁଗୁଣେ ଷୋଳ ହୋଇ । ଅଠ ଦଅଠେ ଷୋଳ କହି ॥
ହରେ ଶବ୍ଦ ପୂର୍ବେ ବସେ । ରାମ ଶବ୍ଦ ଈଶାନ୍ୟେ ସେ ॥

କୃଷ୍ଣ ଶବଦ ଉତ୍ତରେଣ । ଶ୍ୟାମ ଶବଦ ବାୟୁବ୍ୟେଣ ॥
ହ୍ରୀଁ ଯେ ପଶ୍ଚିମ ଭାଗରେ । ଶ୍ରୀଁ ଯେ ନୈର୍‌ଋତ ଦଗରେ ॥
କ୍ଲୀଁ ଯେ ଦକ୍ଷିଣରେ ବସେ । ଦାମ ଯେ ଅଗ୍ନି କୋଣରେ ସେ ॥
ନନ୍ଦ ପୂରୁବେ ପରକାଶ । କନ୍ଦ ଈଶାନ କୋଣେ ଘୋଷ ॥
ବନ ଉତ୍ତର ଦଗେ ପୁଣ । ଧର୍ମ ଯେ ବାୟୁବ୍ୟରେ ଜାଣ ॥
ସାଧୁ ପଶ୍ଚିମ ଦଗେ ରହେ । ମଧ୍ୟ ନୈର୍‌ଋତ ଦଗ କହେ ॥
କାମ ଦକ୍ଷିଣ ଦଗେ ବସେ । ବ୍ରହ୍ମ ଅଗ୍ନି କୋଣେ ପ୍ରକାଶେ ॥
ଷୋଡ଼ଶ ମନ୍ତ୍ର ଜପ କରେ । ସତ ଦୟା ଯେ କ୍ଷମା କରେ ॥
ଶାନ୍ତ ଚତ୍ତରେ ରହେ ମନ । ପର ଦାର୍ରେ ନାହିଁ ଧ୍ୟାନ ॥
ସେମାନେ ଏ ସ୍ଥଳ ଲଭନ୍ତି । ଦେହାନ୍ତେ ସେବାରେ ରହନ୍ତି ॥
କ୍ଲୀଁ ଯେ ପୂର୍ବେ ପରକାଶ । କୃଷ୍ଣାୟ ଐଶାନ୍ୟରେ ଘୋଷ ॥
ଗୋବିନ୍ଦାୟ ଯେ ଉତ୍ତରେଣ । ଗୋପୀଜନ ଯେ ବାୟୁବ୍ୟେଣ ॥
ବଲ୍ଲ ପଶ୍ଚିମ ଦଗେ ବସେ । ଭାୟ ଯେ ନୈର୍‌ଋତେ ପ୍ରକାଶେ ॥
ସ୍ୱାହା ଦକ୍ଷିଣ ଦଗେ ପୁଣ । ନମଃ ଅଗ୍ନି କୋଣେଣ ଜାଣ ॥
ନମ ବୋଲି ଯେ ଦଣ୍ଡବତ । ସ୍ୱାହାରେ ମଣୋହି ସଂଯୁତ ॥
ଆଠ ଦଗୁଣେ ଯେ ଅଠର । ଗୋପାଳ ମନ୍ତ୍ରଙ୍କର ସାର ॥
ଅନନ୍ତ ମୁକୁନ୍ଦ ବାରଟି । ଗୋପାଳ କୁଳ ଲବଣଟି ॥
ମୂଢ଼ ଅଟନ୍ତି ଗୋପକୁଳ । ଗ୍ରାମ ଭରଥ କର ଠୂଳ ॥
ଧରମୂ ବଷ୍ଟୁ ବନ୍ଧ ପଞ୍ଚ । ଗୋପାଳ କୁଳେ ତୁମ୍ଭେ ଉଚ ॥
କମାର କୁମ୍ଭାର ଯେ ଗ୍ରାମ । ଦକ୍ଷିଣ ଚନ୍ଦ୍ର ଯେ ଉତ୍ତମ ॥
ଗୋପାଳ କୁଳେ ବୁଝାଇବ । ରସ ଗୁଣକୁ ଶିଖାଇବ ॥
ଅତ ଶ୍ରଦ୍ଧାରେ ଯେଉଁ ନର । ମତ୍ସ୍ୟ ଯେ ଖାଇବ ମୁଖର ॥
ଧୂମ ଗନ୍ଧାରେ ଯାର ଚତ୍ତ । ଗ୍ରେଷ୍ଠ କରିବ ପର ବତ୍ତ ॥
ପର ରମଣୀ ଯେ ହରିବ । ମୁଖରେ ମିଛ ଯେ କହିବ ॥
ଏ ଗ୍ରନ୍ଥ କରିବ ଗୁପତ । ଫେଡ଼ିଲେ ବପତ୍ତି ପଡ଼େ ତ ॥
ମାତା ପିତାଙ୍କୁ ଯେ ସେବବ । ଗୁରୁଙ୍କ ଯେ ସେବା କରିବ ॥

ମୌସ୍ତ୍ରବ କରି ଅନ୍ନ ଦେବ । ପ୍ରଶ୍ରୁ ସ୍ନାହ୍ନନ କରିବ ॥
ଅଡଥ ପୂଜା ଯେ କରିବେ । ମୁଖରେ କୃଷ୍ଣ ମନ୍ତ୍ର ଥିବ ॥
ଦୁର୍ଭିକ୍ଷେ ଅନ୍ନ ଦାନ ଦେବ । ଏ ଗ୍ରନ୍ଥ ତାହାକୁ କହିବ ॥
ଅଚ୍ୟୁତ ବଚନ ଯେ ସାର । ଚବ୍ୱିଶ ଗୋପ ମନେଧର ॥

ଇତି ଶ୍ରୀ ଗୁରୁଭକ୍ତି ଗୀତା ତୃତୀୟଖଣ୍ଡେ ରସ ଗୁଣ
କଥନେ ନାମ ତ୍ରୟୋବିଂଶ ପଟଳ ।

ଚତୁର୍ବିଂଶ ପଟଳ

ମୁକୁନ୍ଦ ଅନନ୍ତ ପାମର । ପରମ ଗୁରୁ କୃପାକର ॥
ଗୋପୀଙ୍କ ମହିମା ଶୁଣିଲୁ । ଗୋପାଳ ନାମ ନ ଜାଣିଲୁ ॥
ଶୁଣ ହୋ ଗୋପର କୁମର । ମୁକୁନ୍ଦ ହେତୁ ମନେ ଧର ॥
ପୂରୁବ ଦିଗରେ ଗୋପାଳ । ଉଦ୍ଧବ ସଙ୍ଗେ ଯୁଥ ମେଳ ॥
ସତର ସହସ୍ର ଯେ ଯୁଥ । କୃଷ୍ଣର ଲୀଳାରେ ଉନ୍ମତ୍ତ ॥
ରୋହିଣୀ ଗାଈ ତହିଁ ସାର । ସାତଶ ପଦ୍ମ ଧେନୁ ଆର ॥
କାନନ ବନ ଯେ ଦିଗରେ । କୃଷ୍ଣ ଗୋପାଳ ଲୀଳା କରେ ॥
ଐଶାନ୍ୟ କୋଣର ଗୋପାଳ । ସାତ୍ତ୍ୱିକ ଅଟେ ମୋକ୍ଷ ମୂଳ ॥
ସୁରଭି ନାମେ ଧେନୁ ତହିଁ । ସତର ଖେଉଣୀ ଯେ ଗାଈ ॥
ଖଦିର ବନରେ ବିହରି । କୃଷ୍ଣ ଗୋପାଳ ମିଳିକରି ॥
ଶିଙ୍ଗା ଯେ ବେଣୁ ବଜାବନ୍ତି । ସହସ୍ରେ ଗୋପାଳ ଅଛନ୍ତି ॥
ଉତ୍ତର ଦିଗ ଗୋପସୁତ । ଅଛନ୍ତି ଏମନ୍ତ ଭାବେ ତ ॥
ବହୁଳା ନାମେ ଗାଈ ସାର । ତେର ଖେଉଣୀ ସଙ୍ଗେ ତାର ॥
ବଂଶ ଯେ ବନରେ ରହନ୍ତି । କୃଷ୍ଣର ନିଜ ନାମ ଚନ୍ଦ୍ର ॥
ଯାଦବ ଗୋପାଳ ଯେ ସାର । ତିନି ସହସ୍ର ତା ସଙ୍ଗର ॥
ବାୟବ୍ୟ କୋଣ କଥା ଶୁଣ । ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ତହିଁରେ ଆପଣ ॥

ଅବତାର ଯେ କୃଷ୍ଣ ତହିଁ । ଲୀଳାରଙ୍ଗ ଯେ ଲୀଳା ଭୂଇଁ ॥
ଯମୁନା କଦମ୍ବର କୂଳ । ଗୋପ ନବର ନନ୍ଦ ସ୍ଥଳ ॥
ଷୋଳ ସହସ୍ର ଗୋପ ପୋଏ । ନନ୍ଦର ସେବାରେ ସେ ଥାଏ ॥
ବଉଳା ନାମେ ଗାଈ ତହିଁ । ତେର ଖେଉଣୀ ସଙ୍ଗେ ରହି ॥
ସିଙ୍ଘ ଯେ ବନରେ ଚରନ୍ତି । ନନ୍ଦ ଗୋପାଳ ତହିଁ ସ୍ଥିତ ॥
ପଶ୍ଚିମ ଦିଗର ବିସ୍ତାର । ଗୁପତ ବହୁତ ବିସ୍ତର ॥
ରାମକୃଷ୍ଣ ଯେ ଦୁଇ ଭାଇ । ଅବତାର ସ୍ୱେ ରୂପ ହୋଇ ॥
ପୃଥୁନା ନାମେ ଗାଈ ତହିଁ । ପନ୍ଦର ଖେଉଣୀ ସଙ୍ଗହିଁ ॥
ସୁଦାମ ପୂରୁବ ଭାଗର । ଦାମ ଯେ ପଶ୍ଚିମ ଦିଗର ॥
ଦାମ ସୁବାହୁ ଉତ୍ତରେଣ । ଶ୍ରୀବତ୍ସ ଦକ୍ଷିଣ ଦିଗେଣ ॥
ପଞ୍ଚ ଶାଖା ଯେ ରାମକୃଷ୍ଣ । ପଶ୍ଚିମ ଦିଗେ ନୀଳା ଶ୍ରେଷ୍ଠ ॥
ତିନି ସହସ୍ର ଗୋପସାର । ଅଛନ୍ତି ପଶ୍ଚିମ ଭାଗର ॥
ନୈଋତ କୋଣ କଥା ଶୁଣ । ଗୋପାଳ ତହିଁରେ ଯେ ପୁଣ ॥
ପଦ୍ମା ଯେ ନାମେ ଧେନୁ ତହିଁ । ସତର ଖେଉଣୀ ସେ ଗାଈ ॥
ସାତ ସହସ୍ର ଗୋପବାଳ । ଆନନ୍ଦ ନନ୍ଦ ତହିଁ ମେଳ ॥
କେଳି-ସୁନ୍ଦର ନାମେ ବନ । କୃଷ୍ଣର ଲୀଳା ରମ୍ୟ ସ୍ଥାନ ॥
ଦକ୍ଷିଣ ଦିଗର ବିସ୍ତର । ଗୋପାଳ ଯେତେ ସଙ୍ଗେ ତାର ॥
ନୀଳା ଯେ ନାମେ ଗାଈ ତହିଁ । ସାତ ଖେଉଣୀ ତହିଁ ରହି ॥
ମଳୟ ବନରେ ଚରନ୍ତି । ସାତଶ ଗୋପାଳ ଯେ ଯେତି ॥
ସାତ୍ତ୍ୱିକ ଗୋପାଳ ଯେ ମୋକ୍ଷ । କୃଷ୍ଣର ଲୀଳାରେ ଯେ ଦକ୍ଷ ॥
ଅଗ୍ନି କୋଣର କଥା ଯେତେ । କେ ମୁଖେ କହିବ ତା କେତେ ॥
ରମ୍ଭା ନାମେଣ ଗାଈ ସାର । ସତର ଖେଉଣୀ ସଙ୍ଗର ॥
ଷୋଳ ସହସ୍ର ସେ ସଙ୍ଗର । ସଉନନ୍ଦ ବରଜ ସାର ॥
ବାଳକମାନଙ୍କ ସଙ୍ଗର । ଭାଣ୍ଡିର ବନରେ ବିହାର ॥
ଏ ଅଷ୍ଟ ଦିଗେ ହୋଇ ମେଳ । ଛୟାଶୀ ସହସ୍ର ଗୋପାଳ ॥
ଅଣସ୍ତରି ଖେଉଣୀ ଗାଈ । କୋଡ଼ିଏ ଶଙ୍ଖ ଛନ୍ତି ତହିଁ ॥
ସାତ ପଦ୍ମ ଯେ ଧେନୁ ସାର । ଅଛନ୍ତି ଏ ଅଷ୍ଟ ଦିଗର ॥

ଆ ଅଷ୍ଟରେ ଚଉଷଠୀ । ବନରେ କରନ୍ତି ଗୋଷ୍ଠି ॥
ଚୌଷଠୀ ଗୋପାଳ ଯେ ସାର । ତହିଁରୁ ବାର ମୋକ୍ଷ ଆର ॥
ବାରରୁ ପାଞ୍ଚ ସାର ହୋଇ । ପାଞ୍ଚରୁ ବେନି ସାର କହି ॥
ଦାମ ସୁଦାମ ବେନି ଶାଖା । ରାମକୃଷ୍ଣ ଯେ ବେନି ଏକା ॥
ରାମ ଦକ୍ଷିଣେ ଦାମ ରହେ । କୃଷ୍ଣ ଦକ୍ଷିଣେ ସୁଦାମ ହେ ॥
ସୁବାହୁ କୃଷ୍ଣ ବାମେ ରହେ । ସୁବଳ ରାମ ବାମେ ଥାଏ ॥
ଗୋପ ମଣ୍ଡଳ ମଧ୍ୟେ ଶୋଭା । ଶ୍ରୀବତ୍ସ କରନ୍ତି ଯେ ସଭା ॥
ରାମ କୃଷ୍ଣ ଦାମ ସୁଦାମ । ସୁବାହୁ ସୁବଳ ଉତ୍ତମ ॥
ମଧ୍ୟରେ ଷଡ଼ ଶାଖା ରହି । ସମ୍ମୁଖେ ଶ୍ରୀବତ୍ସ ଅଛଇ ॥
ତାହାକୁ ବେଢ଼ି ଗୋପଗଣ । ମଣ୍ଡଳ କରଣ ଭିଆଣ ॥
କଂସାଳ ତାଳ ବେଣୁ ଶିଙ୍ଗା । ଶଙ୍ଖ ବଇଁଶୀ ଯେ ମୃଦଙ୍ଗା ॥
ଗାଈ ଚରାଇ ଗୀତ ଗାଇ । ଗୋପାଳ ମଣ୍ଡଳୀ ଭିଆଇ ॥
ଦ୍ୱାଦଶ ବନେ ଦିନେ ଦିନେ । ଲୀଳା କରନ୍ତି ଗୋପଗଣେ ॥
କ୍ଷୀର ଲବଣୀ ଖଣ୍ଡ ଗୁଡ଼ । ନଡ଼ୁ ପୋଡ଼ ପିଠା ପାପଡ଼ ॥
ନବାତ ଛେନା ବସା ଦହି । ଆଚାର ଆମ୍ବୁଲ ମିଠାଇ ॥
ବନରେ ବନ ଭୋଜ କରେ । ନିତ୍ୟ ଗୋଲୋକରେ ବିହରେ ॥
ଗୋଲୋକ ଲୀଳା ଗୋପପୁର । ରଚିଲେ ଶ୍ରୀ ବୃନ୍ଦାବନର ॥
ଶ୍ରୀ ଗୋପ ଗୋପାଳ ସୁମର । ଏ ଭବ ଜଳୁଁ ହେବ ପାର ॥
ଖୋଳ କର୍ତ୍ତାଳ ଗୀତ ଗାଇ । ଶ୍ରୀ ଗୋପ ଗୋଲୋକକୁ ଧାଇ ॥
ଉଦ୍ଧାର ଗୋପକୁଳ କର । ଓଡ଼ରାଷ୍ଟ୍ରରେ ରଚ ଘର ॥
ମୁକୁନ୍ଦ ରାମ ଅନନ୍ତ ହେ । ଭୃଥ ପବନ ଧର୍ମୁ କହେ ॥
କୃଷ୍ଣ ଉତ୍ଥାନ ବନ ଶୁଣ । । ଯାଦବ ଦକ୍ଷିଣ ଚନ୍ଦ୍ରେଣ ॥

ନିରଞ୍ଜନ ବେଦେହେ ବସ୍ତ୍ର । ଗୁପତ କହିଲି ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷ ॥
ଅଚ୍ୟୁତଗଣେ ଯେତେ ଦାସ । ଏ ଗ୍ରନ୍ଥ ପଢ଼ି ପାପ ନାଶ ॥
ପଞ୍ଚ ଶାଖାଙ୍କୁ ସୁମରିବ । ପଞ୍ଚ ଅକ୍ଷରକୁ ଗୁଣିବ ॥
ଅକାଳମାନ କ୍ଷୟ ଯିବ । ଅଚ୍ୟୁତ ବଚନ ପାଳିବ ॥

ଇତି ଶ୍ରୀ ଗୁରୁଭକ୍ତ ଗୀତା ତୃତୀୟ ଖଣ୍ଡେ ଗୋପାଳ
ଗାବ ଅଷ୍ଟଦଶ ବର୍ଣ୍ଣନେ ନାମ ଚତୁର୍ବିଂଶ ପଟଳ ।

—:*:—

ପଞ୍ଚବିଂଶ ପଟଳ

ମୁକୁନ୍ଦ ଗୋବିନ୍ଦ ବିଗ୍ରହୁ । ଗୋପାଳ ସେବା କ ରୂପରୁ ॥
କହିବା ତହିଁର ବିଗ୍ରହ । ଅନନ୍ତ ହେତୁ ମନେ ଧର ॥
ପ୍ରଥମ ପ୍ରହରେ ଯେ ପୁଣ । ସ୍ତୋକ ଗୋପାଳ ସେବା ଜାଣ ॥
ଦ୍ୱିତୀୟ ପ୍ରହରେ ସେବା । ବୃଶାଳ ଗୋପାଳ ସେବିବା ॥
ତୃତୀୟ ପ୍ରହର ଯେ ହୋଏ । ବିଶାଳ ଗୋପାଳ ସେବାଏ ॥
ଜୟ ମାଧବ ଗୋପାଳ ସେ । ଚତୁର୍ଥ ପ୍ରହର ସେବା ସେ ॥
ପଞ୍ଚମ ପ୍ରହରେ ସେ ପୁଣ । ଅର୍ଜ୍ଜୁନ ଗୋପାଳ ସେବଣ ॥
ଅଷ୍ଟମ ପ୍ରହରର ଅନ୍ତ । ସୁବଳ ଗୋପାଳ ଉଚିତ ?
ଷଷ୍ଠମ ପ୍ରହର ହୁଅନ୍ତେ । ସୁବଳ ଗୋପାଳ ସେବନ୍ତେ ॥
ସପତ ପ୍ରହରେଣ ପୁଣ । ବିନୋଦ ଗୋପାଳ ସେବଣ ॥
ଅଷ୍ଟମ ପ୍ରହର ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ । ଶ୍ରୀବନ୍ତ ଗୋପାଳ ସେବଣ ॥
ଚମ୍ପକ ପୁଷ୍ପମାଳ ସେବା । ସ୍ତୋକ ହେ ଗୋପାଳ ସେବିବା ॥
ନାଗେଶ୍ୱର ଯେ ପୁଷ୍ପ ଦେଇ । ବୃଷଭ ଗୋପାଳ ସେବଇ ॥
ମାଧବୀ ପୁଷ୍ପ ଦେଇ ମାଳ । ସେବଇ ବିଶାଳ ଗୋପାଳ ॥
କଦମ୍ବ ପୁଷ୍ପମାଳ ଦେଇ । ଜୟମାଧବ ଯେ ସେବଇ ॥
ବଇଜୟନ୍ତ ପୁଷ୍ପ ସେବା । ଅର୍ଜ୍ଜୁନ ସାତ୍ତ୍ୱିକ ସେବିବା ॥

ଲବଙ୍ଗ ପୁଷ୍ପମାନ ଦେଇ । ସୁବଳ ଗୋପାଳ ସେବଇ ॥
କୁନ୍ଦ ପୁଷ୍ପ ଯେ ଗୁନ୍ଥି ମାଳ । ବିନୋଦ ନାମେଣ ଗୋପାଳ ॥
ବନମାଳ ଯେ ପୁଷ୍ପ ଧଣ୍ଡା । ସୁବର୍ଣ୍ଣ ଗୋପାଳ ଯେ ମଣ୍ଡା ॥
ମଣ୍ଡିଣ ପୁଷ୍ପ ସେବାକରେ । ଯୁଥ ଗୋପାଳ ଏ ସଙ୍ଗରେ ॥
ରାହାସେ ପୁଷ୍ପ ସେବା କରି । ଭ୍ରମର ପଙ୍ଖାମାନ ଧରି ॥
ଏ ଅଷ୍ଟ ପ୍ରହର ଜଗିଣ । ପୁଷ୍ପ ଯେ କରନ୍ତି ଭୂଷଣ ॥
ଏହି ଭାବରେ ମନ ଦେଇ । ସଖା ଭକତ ଭାବ ହୋଇ ॥
ରାହାସେ ପୂର୍ଣ୍ଣ ଅଣାଇବ । ସଖୀ ଭାବରେ କୃଷ୍ଣେ ଦେବ ॥
ମୌସ୍ତ୍ରବ କାର୍ତ୍ତିକ ବେଳେଣ । ପୁଷ୍ପ ସେବା ଯେ ଏ ରୂପେଣ ॥
ଏ ଭେଦ ନ ଜାଣିଲେ ପୁଣ । ପୁଷ୍ପ ଦିଅନ୍ତି ରାହାସେଣ ॥
ପୁଷ୍ପ ଭକତ ନ ଜାଣନ୍ତି । ଯେସନେ ବନ୍ଧ୍ୟା ଯେ ଯୁବତୀ ॥
ମୁକୁନ୍ଦ ଅନନ୍ତ ଯାଦବ । ଏ କଥା ଦୃଢ଼ କରି ଭାବ ॥
ରାହାସ ଦାସ ବାରହିଆ । ଗୋପାଳ କୁଳ ମୋକ୍ଷ ହୁଆ ॥
ଧନ ପଣକୁ ଏଡ଼ି ଦେଲେ । ସ୍ତ୍ରିୟ ପୁତ୍ରକୁ ମୁରୁଛିଲେ ॥
ବାର ବରଷ ଦିଗମ୍ବର । ଅଙ୍ଗର ପାପ କଲ ଦୂର ॥
ଶ୍ରୀଗୁରୁ ପରମ ଯେ ଗୁରୁ । ପଚ୍ଛାରି ଶୁଣିଲ ମୁଖରୁ ॥
ବାର ବରଷ ଘରେ ଥିଲ । ବାର ବରଷ ତୀର୍ଥ କଲ ॥
ବାର ବରଷ ଗୁରୁ ସେବା । ତୁମ୍ଭଙ୍କୁ କି ଉପମା ଦେବା ॥
ପାଇଲ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ଭଣ୍ଡାର । ନିର୍ଗୁଣ ସଗୁଣ ବିଗ୍ଭର ॥
ହରି ବଣିକେ କଲ ଆଶ । ମାୟା ବଣିଜ କଲ ନାଶ ॥
ହରେ ରାମକୃଷ୍ଣ ଯେ ଷଡ଼ । ରସ ମନ୍ତ୍ରର କଲ ଦୃଢ଼ ॥
ନିର୍ଗୁଣ ମନ୍ତ୍ର ଗୁପତେଣ । ଅଣଅକ୍ଷର ଯେ ଗୁଣିଣ ॥
ପ୍ରାଣିକି ଶୁଣାଇ ଶୁଣିଲ । ଚୌଦଶା ଚୌପଦୀ ରଚିଲ ॥
ଶାଖୀ ସୁମୂର୍ତ୍ତି ଯେ କାହାଣୀ । ଝିଗ ଝିମାଳୀ ରାଗ ପୁଣି ॥
ବଣିଆ ପଟୋଳିର ମତ । ହରି ଚରଣେ ଦେଇ ଚିତ୍ତ ॥
କଲି ଭଜନ ସନ୍ତୋଷେଣ । ହରି ପଯରି କରି ପଣ ॥

ଗୁରୁଙ୍କ ମହିମା ରଚିଲି । ମାତା ପିତାଙ୍କୁ ହସ୍ତାଇଲି ।।
ଗୁରୁଙ୍କ ଧର୍ମ ଯେ ରଖଇ । ସୁପୁତ୍ର ତାହାଙ୍କୁ ଯେ କହି ।।
ମାତା ପିତାର ଧର୍ମ ରଖି । ସୁପୁତ୍ର ବୋଲି ତାକୁ ଲେଖି ।।
ଏ ଧର୍ମ ଯେ ପୁତ୍ର ନ କରେ । ଚୌରାଶୀ ଯୋନି ଦେହି ଧରେ ।।
କଳିରେ କୁପୁତ୍ର ବହୁତ । ଗୁରୁ ନ ସେବ ଦୃଢ଼ ଚିତ୍ତ ।।
କଳିରେ ମହା ପାପୀ ପୋଏ । ମାତା ପିତାଙ୍କୁ ଏଡ଼ି ରହେ ।।
ବର୍ଣ୍ଣି ଶଙ୍କର ପୁତ୍ର ଏହି । ଏ ପୁତ୍ରେ ପ୍ରୟୋଜନ ନାହିଁ ।।
ତୁମ୍ଭେ ଚବିଶ ପୁତ୍ରେ ମୋର । ସୁପୁତ୍ର ସୁବୁଦ୍ଧି ସୁନର ।।
ଭକତ ହେଉ ତୁମ୍ଭ ଦେହି । ଅଚ୍ୟୁତ ଅଂଶେ ମିଶି ରହି ।।
ଧ୍ୟାନ ଅଚ୍ୟୁତ କଥା ସାର । ଚବିଶ ପୋଏ ମନେ ଧର ।।

ଇତି ଶ୍ରୀ ଗୁରୁଭକ୍ତ ଗୀତା ତୃତୀୟ ଖଣ୍ଡେ ଅଷ୍ଟ ପ୍ରହର
ପୁଷ୍ପସେବା କଥନେ ରାହାସ ଲୀଳା ବର୍ଣ୍ଣନ
ନାମ ପଞ୍ଚବିଂଶ ପଟଳ ।

—:o:—

ଷଡ଼୍‌ବିଂଶ ପଟଳ

ଅନନ୍ତ ମୁକୁନ୍ଦ ଗୋପାଳ । କହିବା ବନର ଯେ ସ୍ଥଳ ।।
ବନମାନଙ୍କ କଥା ରସ । ଫେଡ଼ିଲେ ଫିଟିବ ସନ୍ଦେଶ ।।
କହିବା ହେତୁ ମନେ ଧର । ଦ୍ୱାଦଶ ବନର ବିସ୍ତର ।।
ତାଳ ବନ ଯେ ଏକ ହୋଇ । କାଦମ୍ବରୀ ଯେ ବନ ଦୁଇ ।।
ବକୁଳ ବନ କୁଞ୍ଜ ବନ । କଣ୍ଠ୍ୟ ବନ ବୃନ୍ଦାବନ ।।
ରହସ୍ୟ ବନ ହେମ ବନ । ବସନ୍ତ ବନ ସଉବନ ।।
ସଦା ଆନନ୍ଦ ବନ କହି । କିଶୋର କିଶୋରୀ ବନହିଁ ।।
ଦ୍ୱାଦଶ ବନ ଏ ରୂପରେ । ବିହାର ଶ୍ରୀ ବୃନ୍ଦାବନରେ ।।

ଯାଦବ ନୀଳବନେ ରହି । ଦ୍ୱାଦଶ ସହ୍ର ଗୋପ ତହିଁ ॥
କଦମ୍ବ ବନେ ସଙ୍କର୍ଷଣ । ଦ୍ୱାଦଶ ସହ୍ର ଗୋପଗଣ ॥
ଦାମ ଯେ ବକୁଳ ବନରେ । ଦ୍ୱାଦଶ ସଖା ବୃନ୍ଦ ତାରେ ॥
ସୁଦାମ କୁଞ୍ଜବନେ ରହି । ବାର ସହ୍ର ଗୋପାଳ ତହିଁ ॥
ଷାଠିଏ ସହସ୍ର ଯୋଗାରୂଢ଼ । ଅନନ୍ତ ହରିମନ୍ତ୍ର ଦୃଢ଼ ॥
ଶ୍ରୀବତ୍ସ ବୃନ୍ଦାବନେ ରହେ । ଦ୍ୱାଦଶ ସହ୍ର ଗୋପ ପୋଏ ॥
ବସନ୍ତ ବନେ ସଉନନ୍ଦ । ଦ୍ୱାଦଶ ସହ୍ର ଗୋପ ବୃନ୍ଦ । ୧୫ ।
ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ମନ୍ତ୍ର ଜପ କରି । ସେ ବନେ ସୁଖେଣ ବିହରି ॥
ଗୋବିନ୍ଦାଖ୍ୟ ଯେ ମନ୍ତ୍ର ଗୁଣି । ବତ୍ସ ଚରାନ୍ତି ବନେ ପୁଣି ॥
ଯାଦବ ସଖା ମନ୍ତ୍ର ଏହି । ଭାଗବତ ମୁଖରେ ଗାଇ ॥
କଦମ୍ବ ବନେ ସଙ୍କର୍ଷଣ । କୃଷ୍ଣାଖ୍ୟ ମନ୍ତ୍ର ସେ ଭଜନ ॥
ବକୁଳ ବନେ ଦାମ ରହି । ହରେ ଯେ ମନ୍ତ୍ର ଜପୁ ତହିଁ । ୨୦ ।
କୁଞ୍ଜବନେ ସୁଦାମା ରହି । ଅନନ୍ତ ହରି ମନ୍ତ୍ର ଧ୍ୟାୟି ॥
ଅନନ୍ତ ଶବଦ ଯେ ରାମ । ହରି ଶବଦ କୃଷ୍ଣ ଶ୍ୟାମ ॥
ଏଣୁ ଏ ରାମ କୃଷ୍ଣ ନାମ । କ୍ଷଣେ ନ ଛାଡ଼ନ୍ତି ସୁଦାମ ॥
ଗାଈ ଚରାଉଥାନ୍ତି ବନେ । ହଂସ ଶବଦ ଧରେ ମନେ ॥
ରାଆ ଶବଦ ଏଡ଼ାଳରେ । ମଥ ରହଇ ଗୁପତରେ ॥
ରାମକୃଷ୍ଣ ଯେ ସଖାଗଣ । ଜପନ୍ତି ରାମକୃଷ୍ଣ ପୁଣ ॥
ରାଆରେ ରାମ ଯେ ଗୁପତ । ଆବରି ଡକାନ୍ତି ବସନ୍ତ ॥
ଶ୍ରୀରାମ ବୃନ୍ଦାବନ ଲୀଳା । ବାର ସହସ୍ର ଗୋପ ଖେଳା ॥
ଗୋପୀଜନ ବଲ୍ଲଭାଖ୍ୟ ଗୁଣି । ବୃନ୍ଦାବନରେ ରହେ ପୁଣି ॥
ବସନ୍ତ ବନେ ସଉନନ୍ଦ । ମନ୍ତ୍ର ସେ ଜପଇ ଗୋବିନ୍ଦ ॥

୧୫—ଖ—

ଉଦ୍ଧବ କଣ୍ଠପୁ ବନରେ । ଜପ କରନ୍ତି ନିରନ୍ତରେ ॥
ରହସ୍ୟ ବନରେ ଅକ୍ରୂର । କୃଷ୍ଣ ହରେ ଜପି ମନ୍ତ୍ରର ॥
ସାତ୍ୟକି ହେମ ବନେ ରହି । ହରେ ଯେ ନାମ ଜପେ ତହିଁ ॥

ବୃନ୍ଦାବନ ଯେ ଉପବନେ । ହରେ ଯେ ମନ୍ତ୍ର ଗୁଣି ମନେ ॥
କଣୋରା ବନେ ରାଧାକୃଷ୍ଣ । ରାଧା ମନ୍ତ୍ର ଜପି ଅଭୀଷ୍ଟ ॥
ଉଦ୍ଧବ କଣସ୍ଥ ବନରେ । ଦ୍ୱାଦଶ ସଘ ସଙ୍ଗତରେ ॥
ରହସ୍ୟ ବନରେ ଅକ୍ରୁର । ଦ୍ୱାଦଶ ସହସ୍ର ସଙ୍ଗର ॥
ସାତ୍ତ୍ୱିକ ହେମ ବନେ ରହେ । ଦ୍ୱାଦଶ ସଘ ଗୋପ ପୋଏ ॥
ରାଧିକା କୃଷ୍ଣ ନାମ ଜପେ । ଅପେ ଆପଣା ନାମ ସ୍ଥାପେ ॥
କ୍ଲୀଁ ବୀଜ ଯେ ରାଧା ଧରେ । ଶ୍ରୀଁ ବୀଜ ଯେ ରାଧା ସ୍ମରେ ।
ଗୋପୀ ଗୋବିନ୍ଦ ଯେ ଧରଇ । କେ ଜନ ବଲ୍ଲଭାସ୍ୟ କହି ॥
କ୍ଲୀଁ କୃଷ୍ଣାୟ କେବା ଧରେ । କେ ହରେକୃଷ୍ଣ ନାମ ସ୍ମରେ ॥
ରାଧା ମନ୍ତ୍ର ବା କୃଷ୍ଣ ମନ୍ତ୍ର । ଆବର ଗୋପାଳର ମନ୍ତ୍ର । ୪୦ ।
ହରେ କୃଷ୍ଣ ଯେ ମନ୍ତ୍ର ଧରି । ଗୋପାଳ ବନରେ ବିହରି ॥
ଦ୍ୱାଦଶ ବନର ବିଗ୍ରହ । ବାରଟିଆ ଯେ ମନେ ଧର ॥
ଦ୍ୱାଦଶ ବନ ଧ୍ୟାନ କରି । ଦ୍ୱାଦଶ ଗୋପାଳ ସୁମରି ॥
ରହାସ ରସରେ ମିଶିବ । ସାଖା ସଖୀ ଯେ ହୋଇବ ଭାବ ॥
ପୁରୁଷ ଅଙ୍ଗ ପାଲଟଇ । ସ୍ତ୍ରୀ ଅଙ୍ଗରେ ସେବା ଧାଇ ॥
ରାଧିକା ମନ୍ତ୍ର ଜପ କରି । ଶ୍ରୀ ବୃନ୍ଦାବନକୁ ସୁମରି ॥
ତେବେ ରହାସ ରସେ ମିଶେ । ଅଚ୍ୟୁତ କହିଲେ ହରଷେ ॥

ଇତି ଶ୍ରୀ ଗୁରୁଭକ୍ତ ଗୀତା ଚତୁର୍ଥ ଖଣ୍ଡେ ସଖୀଗଣ ବନର
ନିୟମ ଉଚ୍ଚାରଣେ ନାମ ଷଡ଼୍‌ବିଂଶ ପଟଳ ।

—:O:—

ସପ୍ତବିଂଶ ପଟଳ

ଅନନ୍ତ ମୁକୁନ୍ଦ ଗୋବିନ୍ଦ । ଗୁରୁ ଗୋବିନ୍ଦ ଫେଡ଼ ଧନ୍ଦ ॥
କଦମ୍ବ ବନ ଧ୍ୟାନ କରି । ଏମନ୍ତ ହୃଦରେ ସୁମରି ॥
କ୍ଲୀଁ କୃଷ୍ଣାୟ ଯେ ନମଃ । ଏ ମନ୍ତ୍ର ଗୁଣିବ ଉତ୍ତମ ॥
ତାଳ ବନକୁ ଧ୍ୟାନ କରି । ଏମନ୍ତ ମନ୍ତ୍ରକୁ ସୁମରି ॥

କ୍ଲୀଁ କୃଷ୍ଣାୟ ରାମ ହରେ । ସୁଦାମ ସ୍ମରେ ସେ ଅନ୍ତରେ । ୫ ।
ବକୁଳ ବନ ଲକ୍ଷ୍ୟ କଲେ । ଏ ମନ୍ତ୍ର ଜପିବ ସେ ଭଲେ ॥
ହ୍ରୀଁ କୃଷ୍ଣାୟ ଯେ ନମଃ । ଏ ମନ୍ତ୍ର ଜପିବ ଉତ୍ତମ ॥
କୁଞ୍ଜ ବନକୁ ସୁମରିଲେ । ଏ ମନ୍ତ୍ର ଜପିବ ଯେ ଭଲେ ॥
ଓଁ କୃଷ୍ଣ ପରମାନନ୍ଦ । ନମାମ୍ୟହଂ ଯେ ଆନନ୍ଦ ॥
ବୃନ୍ଦାବନକୁ ଧ୍ୟାନ କରି । ମନ୍ତ୍ର ସୁମରି ହୃଦେ ଧରି । ୧୦ ।
ଓଁ କ୍ଲୀଁ ମାଧବାୟ । ଉଦ୍ଧବ କୃଷ୍ଣ ନମାମ୍ୟହମ୍ ॥
କଣ୍ଠସ୍ଥ ବନ ସୁମରିବ । ଯତନେ ଏ ମନ୍ତ୍ର ଭଜିବ ॥
କ୍ଲୀଁ କୃଷ୍ଣ ଯେ ଗୋବିନ୍ଦ । ରାମ ହରେ ଯେ ହୃଦେ ବନ୍ଦ ॥
ରହସ୍ୟ ବନ ଧ୍ୟାନ କର । ଏ ମନ୍ତ୍ର ହୃଦରେ ସୁମର ॥
ହଉଁ ଯେ ହେଜ କଳ୍ପତରୁ । ସାଧୁଙ୍କ ନମ ଭକ୍ତେ କରୁ । ୧୫ ।
ହେମ ବନକୁ କର ଧ୍ୟାନ । ଏ ମନ୍ତ୍ର ଜପିବ ଯତନ ॥
ଓଁ ଯେ କ୍ଲୀଁ ଯେ କୃଷ୍ଣ । ମାଧବ ହରି ଏକ୍ତୁ ଶ୍ରେଷ୍ଠ ॥
ବସନ୍ତ ବନର ବିସ୍ତର । ଧ୍ୟାନ ପଥରେ ଲକ୍ଷ୍ୟ କର ॥
ଓଁ କ୍ଲୀଁ ରାମ ରାମ । ମାଧବ ତୋରେ ନମୋ ନମ ॥
ସଉ ବନକୁ ସୁମରଣ । ଜପ ଏମନ୍ତେ ହୃଦେ ଘେନ । ୨୦ ।
କ୍ଲୀଁ କୃଷ୍ଣ ହେ ଗୋବିନ୍ଦ । ଏ ମନ୍ତ୍ର ଜପିଣ ଆନନ୍ଦ ॥
ସଦା ଆନନ୍ଦ ମନେ ଧ୍ୟାନ । ଏ ମନ୍ତ୍ର ଜପିବ ଯତନ ॥
ଓଁ କ୍ଲୀଁ ହେ ଗୋବିନ୍ଦ । ହରେ ହରେ ପରମାନନ୍ଦ ॥
କିଶୋର ବନର ଭଜନ । ହୃଦରେ ଗୁଣିବ ମନେଣ ॥
ଓଁ କୃଷ୍ଣ ଯେ ରାଧେ କୃଷ୍ଣ । ରାଧା ଶ୍ୟାମ ଯେ କୃଷ୍ଣ କୃଷ୍ଣ ॥
କଦମ୍ବ ବନେ ଦାମ ରହେ । ସୁଦାମ ନୀଳବନେ ଥାଏ ॥
ଶ୍ରୀବତ୍ସ ବକୁଳ ବନରେ । ସ୍ତୋକ କୃଷ୍ଣ କୁଞ୍ଜବନରେ ॥
ଉଦ୍ଧବ ଶ୍ରୀ ବୃନ୍ଦାବନରେ । ସାତ୍ୱିକୀ ରହସ୍ୟ ବନରେ । ୩୦ ।
ବସନ୍ତ ବନେ ବୃନ୍ଦା ନନ୍ଦ । ସୌବନେ ଆନନ୍ଦ ଯେ ନନ୍ଦ ॥
ସୁବାହୁ ସଦା ଆନନ୍ଦରେ । ସଦା ଆନନ୍ଦ ସେ ବନରେ ॥

କଶୋଖ ବନେ ରାଧା କୃଷ୍ଣ । ଏମନ୍ତ ବନରେ ଯେ ଭେଟ ॥
ଶ୍ରୀ ବୃନ୍ଦାବନ ଧ୍ୟାନ କରି । ଶାଖା ଭଗତ ହୃଦେ ଧରି ॥
କଦମ୍ବ ବନେ କର ଆଶ । ନନ୍ଦ ଆନନ୍ଦ ଧ୍ୟାନେ ଘୋଷ ॥
ଅନନ୍ତ ମୁକୁନ୍ଦ ଯେ ଦୁଇ । ମାଳ ବନକୁ ଧ୍ୟାନ ରହ ॥
ବକୁଳ ବନକୁ ସୁମର । ଯାଦବ ବସ୍ତ୍ର ମନେ ଧର । ୩୭ ।
କୁଞ୍ଜ ବନକୁ ସୁମରିବ । ରାମ ପବନ ଯେ ଧରିବ ॥
ଶ୍ରୀବୃନ୍ଦାବନ ଲକ୍ଷ୍ୟ କର । ଗୋବିନ୍ଦ ଭରଥ ସୁମର ॥
କଣ୍ଠ ବନ ଲକ୍ଷ୍ୟ କରି । ଧର୍ମ୍ମ ମଥୁରା ମନେ ଧରି ॥
ରହସ୍ୟ ବନରେ ଭଜନ । ବିଷ୍ଣୁ ଉତ୍ଥାନ ଦିଅ ମନ ॥
ସଖ୍ୟ ବନରେ କର ସେବା । ଦକ୍ଷିଣ ବାଳକ ସର୍ବଦା ॥
ବସନ୍ତ ବନ କର ଲକ୍ଷ୍ୟ । ନିରଞ୍ଜନ ଯେ ବୃନ୍ଦା ଧ୍ୟାକ୍ଷ୍ୟ ॥
ସଖ୍ୟ ବନରେ କର ସେବା । ଗୋବିନ୍ଦ ବନ୍ଧ ଯେ ଧ୍ୟାଇବା ॥
ସଦା ଆନନ୍ଦ ବନେ ବାସ । ମଧୁ ଲେହ୍ୟ ଯେ କର ଆଶ ॥
କଶୋଖ ବନେ ସର୍ବେ ସେବା । ଚବିଶ ଗୋପାଳ ମିଳିବା ॥
ରାଧା କୃଷ୍ଣ ଯେ ନିତ୍ୟ ଜାଣି । ରସ ରସ କଥା ଅଗ୍ରଣୀ । ୪୫ ।
ରାବ ଦଳସେ ସେବା ମାନ । ଧ୍ୟାଇଣ କରିବେ ଭଜନ ॥
ସତ୍ୟରେ ଋଷିଗଣ ହେଲ । ଭଗବାନରେ ବିହରିଲ ॥
ତ୍ରେତାରେ ବାନର ହୋଇଣ । ଭ୍ରମିଲ ଶ୍ରୀରାମ ସଙ୍ଗେଣ ॥
ଦ୍ୱାପରେ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ସଙ୍ଗରେ । ବିହାର ଶ୍ରୀବୃନ୍ଦାବନରେ ॥
କଳିରେ ନଦିଆ ନଗରେ । ଜନମ ହେଲ ଗଙ୍ଗା ତୀରେ ॥
ଉତ୍କଳେ ବିରଜା ଦେଶରେ । ଜନମ ଶଙ୍କର ବିଷରେ ॥
ପୁଣ ବନ୍ଦର ଅର୍କ ସ୍ଥଳ । କଳଙ୍କି ସଙ୍ଗେ ହୋଇ ମେଳ ॥
ଘୃଣ ଯେ ଲକ୍ଷ ଭୋଗ ହେବ । ମୃତ୍ୟୁ ଯେ ପୁଣ ନ ଲଭିବ ॥
ବରଣ ସସ ପାପେ ଯିବ । ବଉଦ ରୂପ ଗୋପ୍ୟ ହେବ ॥
କଳଙ୍କି ହୋଇବେ ଆପଣ । ଥିବେ ସଙ୍ଗତେ ବାରଜଣ ॥
ଆବର ବାରଜଣେ ପୁଣି । ଲୀଳା କରିବେ ସଙ୍ଗେ ଘେନି ॥
ସତ୍ୟ କଳି ଯେ ପ୍ରକାଶିବ । ପୃଥିବୀ ଭକ୍ତ ବୃନ୍ଦ ହେବ ॥

ସୁବର୍ଣ୍ଣ ଗୃହରେ ରହିବ । ଛଣକୁଆ ଘର ନୋହିବ ॥
କର ନ ନେବ ରଜା ପୁଣ । ଉଦର ମାଫିକେ ଚଷିଣ ॥
ଶୂଦ୍ରଙ୍କ କର୍ମ ସବ ଯିବ । ଯେ ଯାହା ବୃତ୍ତି ସେ କରିବ ॥
ବହୁତ ଦୁଧ ଗାଇ ଦେବେ । ଗୋପାଳେ ଦୁଃଖରୁ ବଞ୍ଚିବେ ॥
ସ୍ୱେ ଧେନ କଳିରେ ଗୁପତ । ଗୋପାଳେ ନୋହିବେ ଉଦ୍ଧତ ॥
ଗଉଡ଼ ଜାତି ବୋଲାଇବେ । କଳିରେ କଷ୍ଟରେ ବଞ୍ଚିବେ ॥
କଳଙ୍କି ଗୋପାଳଙ୍କୁ ଧେନ । ଭୁଞ୍ଜିବୁ ଘୃତଦୁଧ ପୁଣି ॥
ଗୋପାଳ ପ୍ରାୟେ ଗୋପାଳରେ । ବିହାର କରିବେ ଓଡ଼ରେ ॥
ଛେନା ଲବଣୀ ଦୁଧସର । ଅଧାମ ଗୋଷ୍ଟିକା ସାକର ॥
ଗୋପାଳ ସଙ୍ଗରେ ଭୁଞ୍ଜିବୁ । କାଳିଆ ଘୋଡ଼ାରେ ଚଢ଼ିବୁ ॥
ଅନନ୍ତ କେଶରୀ ରାଜନ । ଧଳା ଘୋଡ଼ା ସେ କରି ଯାନ ॥
ଚାରି ବର୍ଣ୍ଣର ଲୋକ ଯେତେ । ଅଠର ପାଟକ ସହିତେ ॥
ସମସ୍ତେ ଏକଠାରେ ମିଳି । ସଂସାରେ ନ ଥିବ ଯେ କଳି ॥

ସ୍ତ୍ରୀ ପୁରୁଷମାନେ ପୁଣ । କରିବେ ସମାଧି ଧାରଣ । ୭୦ ।
ସଗୁଣ ରୂପ ସଙ୍ଗେ ଥିବେ । ନିର୍ଗୁଣ ରୂପକୁ ଧ୍ୟାଇବେ ॥
କଟକ ବସିବ ଯେ ପୁଣ । ଅର୍କ ବଟର ସନ୍ନିଧେଣ ॥
ହରିଣୀପୁର କୁଜଙ୍ଗରେ । ରଇଁତୋ ଯାଜ ଏ ନଗରେ ॥
ଏତେ ଲମ୍ବରେ ଯେ କଟକ । ଭଲ ଦଉଡ଼ ଅଶ୍ୱ ଏକ ॥
ଯାଜ ନଗରୁ ଛଡଅନା । କଟକ ଠାରୁ ହଟକନା ॥
ଏଥିରେ ବର୍ଷବ ନବର । ଦାଣ୍ଡ ରହିବ ନଅଁଳର ॥
ପାରଦ୍ୱୀପରୁ ବାଙ୍କି ଯାଏ । ଚୂଳବା ଦାଣ୍ଡ ସେ ଗୋଟାଏ ॥
କହିବ୍ ପାର ଏକ ଖଣ୍ଡ । ଘୋଡ଼ାଙ୍କୁ ଉତ୍ତମ ଏ ଦାଣ୍ଡ ॥
ସକଳ ଥାନ ଭାଙ୍ଗିଯିବ । ଏ ଥାନେ କଟକ ବସିବ ॥
କଳି ଚରିତ କଥାମାନ । ଆଗକୁ ଗଣିବେ ସୁଜନ । ୮୦ ।
କଳିରେ ଯେତେ ଜନ ଥିଲେ । ଅଜ୍ଞାନେ ଦିନ ସେ ବଞ୍ଚିଲେ ॥
ସକଳ ଶାସ୍ତ୍ର ବୁଝିଥିଲେ । ଅମେଧ ଦ୍ରବ୍ୟହିଁ ଭକ୍ଷିଲେ ॥

ମନ୍ତ୍ର ମାଉଁସ ପର ଦାର । ପ୍ରାଣୀଏ ଏ ହେତୁରୁ ମାର ॥
ଏଣୁ ଅଲପ ଧନେ ନାଶ । ନିର୍ଗୁଣ ନ ସାଧିଲେ ଲେଶ ॥
ନିର୍ଗୁଣ ଯେ ଜନ ସାଧଇ । ଅଲପ ଧନେ ନ ମରଇ ॥
ଘୋର କଳିରେ ପ୍ରାଣୀ ମତ । ଏଣୁ ଅଲପ ଧନେ ହତ ॥
ଏଣୁ ନିର୍ଗୁଣ ଲକ୍ଷ୍ୟେ କର । ଅଚ୍ୟୁତ ବାକ୍ୟ ଶିରେ ଧର ॥

ଇତି ଶ୍ରୀ ଗୁରୁଭକ୍ତ ଗୀତା ତୃତୀୟ ଖଣ୍ଡେ ବନ ଦର୍ଶନ
ମନ୍ତ୍ରଭେଦ କଥନେ କଳି ଆଗମ ଚରିତେ
ନାମ ସପ୍ତବିଂଶ ପଟଳ ।

—:O:—

ଅଷ୍ଟାବିଂଶ ପଟଳ

ମୁକୁନ୍ଦ ଅନନ୍ତ ସୁମର । ବାର ଗୋପାଳ ସଙ୍ଗ କର ॥
ଶ୍ରୀ ବୃନ୍ଦାବନକୁ ଧାଇବ । କୀର୍ତ୍ତନେ ମନ ଦେଇଥିବ ॥
ରହାସେ ସେବ ଯେ ତୁମ୍ଭଙ୍କୁ । ସପ୍ତ ପୁରୁଷ ଉଦ୍ଧାରକୁ ॥
ଯେତୁ ସେ ରହାସ ସେବିବ । ସେ ବୃନ୍ଦାବନକୁ ପାଇବ ॥
ରାମ ଭରଥ ତୁମ୍ଭେ ବୁଝ । ବାର ଗୋପାଳ ଏଥି ମଜ୍ଜ ॥
କିରୂପେ ତୁମ୍ଭଙ୍କୁ ଧାଇବେ । ଏ ଭେଦ ଆଜ୍ଞା ହେଉ ଏବେ ॥
ମୁଁ ତୁମ୍ଭ ଭୃତ୍ୟଙ୍କର ଭୃତ୍ୟ । ତୁମ୍ଭ ସେବାରେ ନିମଜ୍ଜିତ ॥
ମୁଁ କାହିଁ ତୁମ୍ଭଙ୍କୁ ପାଇବି । ଭୃତ୍ୟ ପଣରେ ଦିନ ନେବି ॥
ମୁକୁନ୍ଦ ଅନନ୍ତ ହେ ଜାଣ । ତାରିଲ ସକଳ ଯେ ଜନ ॥
ଗୋପାଳ କୁଳ ଉଦ୍ଧାରଣ । ଧନ୍ୟ ସେ ତୁମ୍ଭ ପ୍ରୀତି ପୁଣ ॥
ଟଙ୍କା କଉଡ଼ି ଘେନି ବୁଲ । ଯାହା ମାଗିଲ ତାହା ଦେଲ ॥
ଛତିଶ ପାଟକକୁ ଆଣି । ଦେଲ ଯେ ଆମ୍ଭଙ୍କୁ ସେ ପୁଣି ॥
ସଭାରେ ଭିକ୍ଷା ଯେ ମାଗିଲ । ଆମ୍ଭଙ୍କୁ କିରୂପେ ସେ ଦେଲ ॥
ଆମ୍ଭେ ତୁମ୍ଭର କି କରିବୁ । କିରୂପେ ସେବାରେ ଥିବୁ ॥

ତୁମ୍ଭେ ଆମ୍ଭର ଗୁରୁ ଅଟ । ଭିକ୍ଷା ମାଗିଣ ପାଦେ ଖଟ ॥
ତୁମ୍ଭ ଅଂଶରେ ଯେତେ ଥିବେ । ଜନ୍ମେ ଜନ୍ମେ କୃଷ୍ଣ ସେବିବେ ॥
ତୁମ୍ଭ ଅଂଶରେ ଅଂଶ ପୁଣ । ନାମ ଗାଇବେ ଯାହା ଦିନ ॥
ମୃଦଂଗ ତାଳ ଯେ ଧେନିବେ । ଶ୍ରୀ ବୃନ୍ଦାବନକୁ ଗମିବେ ॥
ଦ୍ୱାଦଶ ଗୋପାଳ ନ ସୁରେ । କାମଲ କୃଷ୍ଣ ତା ଶରୀରେ ॥
ମଣି ମୁକୁନ୍ଦ ଅନନ୍ତକୁ । ଅଚ୍ୟୁତ କୃପା ଯେ ତାହାକୁ ।

ଇତି ଶ୍ରୀ ଗୁରୁଭକ୍ତି ଗୀତା ତୃତୀୟ ଖଣ୍ଡେ ରାହାସ
ନିର୍ଣ୍ଣୟ ବର୍ଣ୍ଣନେ ଭେଦ କଥନେ
ନାମ ଅଷ୍ଟାବିଂଶ ପଟଳ ।

ଊନତ୍ରିଂଶ ପଟଳ

ମୁକୁନ୍ଦ ଅନନ୍ତ ସୁଦାମ । ଆଜ୍ଞା ଯେ ଦିଅ ଗୁରୁବ୍ରହ୍ମ ॥
ନାମ କୃଷ୍ଣ ଯେ କରୁପେଣ । କରିବୁଁ ଆମ୍ଭେ ସୁମରଣ ॥
ଗୁରୁ ବଚନ ଶିଷ୍ୟେ ଶୁଣ । କହିବା ଏଥି ରୂପ ଗୁଣ ॥
ଅର୍ଦ୍ଧମାତ୍ରାର ତଳେ ବସେ । ଅକାର ମୂର୍ତ୍ତି ଯେ ପ୍ରକାଶେ ॥
ଆଦ ଅକ୍ଷର କୃଷ୍ଣ ବର୍ଣ୍ଣ । ନଅ ଦିକଳା ପାଦେ ଚିହ୍ନ ॥
ଉପର ଶିର ହସ୍ତ ହୋଇ । ନୟନ ନାସା ମୁଖ ସେହି ॥
ପ୍ରାନ୍ତର ନଅ ପାଦ ଶୋଭି । ଉପର ନଅ ହୃଦେ ଆଭି ॥
ଭୁଜ ଯେ ଅଟେ ଶୁଭ୍ର ସେହି । ଭୁଜ ନୟନ ନାସା ଏହି ॥
ନମ ରାଧା ଯେ ଛନ୍ତି ତହିଁ । ଶୁଣିଲୁ-ଟିକ ହୋ ତନଯି ॥
ଅକାର ପ୍ରାନ୍ତ ବିଷ୍ଣୁ ଜାଣ । ଉକାର ବ୍ରହ୍ମ ପରମାଣ । ୧୦ ।
ମକାର ମହେଶଟି ବହି । ଏମନ୍ତ ତିନ ରୂପ ତହିଁ ॥
ମକାର ଅଟଇ ଅନନ୍ତ । ସିଂହାସନ ଅଟଇ ସେ ତ ॥
ମକାର ଅଟେ ସୁଦର୍ଶନ । ଏମନ୍ତେ ତିନ ରୂପ ଚିହ୍ନ ॥

ଅକାର ପ୍ରାନ୍ତ ଜଗନ୍ନାଥ । ଉକାରେ ସୁଭଦ୍ରା ସଂଯୁକ୍ତ ॥
ଏ ଗର୍ଭେ ନଅ ନିଜରୂପ । ଅଛନ୍ତି ଗୁପତେ ସେହି ତ ॥
ଏ ରାଧାକୃଷ୍ଣ ଯେ ଉତ୍ତମ । ନାମ ଯେ ଶ୍ରୀ ପୁରୁଷୋତ୍ତମ ॥
ଏକାରେ କୃଷ୍ଣ ବେଦାକ୍ଷର । ମକାରେ ହରେ ବେଦ ଧର ॥
ଉକାରେ ରାମ ବେଦ ବସେ । ଅଧରେ ଶ୍ୟାମ ପରକାଶେ ॥
ଏମନ୍ତେ ହରେ ରାମକୃଷ୍ଣ । ଶ୍ୟାମ ମିଶିଣ ଗୃଚ ଧାମ ॥
ହରେ ଯେ ବଳଭଦ୍ର ହୋଇ୍ଲେ । ରାମ ସୁଭଦ୍ରା ରୂପେ ଶୋହେ ॥
କୃଷ୍ଣ ଯେ ହୋଇ୍ଲେ ଜଗନ୍ନାଥ । ଶ୍ୟାମ ସୁଦର୍ଶନ ସମ୍ଭୂତ ॥
ହ୍ରୀଁ ବଳଭଦ୍ର କହି । ଶ୍ରୀଁ ଯେ ସୁଭଦ୍ରା ଅଟଇ ॥
କ୍ଲୀଁ ଅଟଇ ଜଗନ୍ନାଥ । ଦାମ ସୁଦର୍ଶନ ସମ୍ଭୂତ ॥
ନନ୍ଦ ଅନନ୍ତ ରୂପ ଶୋଭା । କନ୍ଦ ସୁଭଦ୍ରା ବେଦ ଆଭା ॥
ଦାନ ଅଟଇ ଜଗନ୍ନାଥ । ଧର୍ମ ବ୍ରହ୍ମ ଯେ ଏ ଚତୁର୍ଥ ॥
ସାଧୁ ଯେ କାମପାଳ କହି । ମଧୁ ସୁଭଦ୍ରା ରୂପ ହୋଇ ॥
କାମ ଯେ ଜଗନ୍ନାଥ ଜାଣ । ବ୍ରହ୍ମ ଯେ ସୁଦର୍ଶନ ପୁଣ ॥
ଏମନ୍ତେ ଗୁଣ ଗୁଣ ନାମ । ଏହି ଯେ ଅଟେ ହରେ ରାମ ॥
ହ୍ରୀଁ ଅକ୍ଷରୁ ହରେ ଜାତ । କ୍ଲୀଁ ଅକ୍ଷରୁ କୃଷ୍ଣ ଖ୍ୟାତ ॥
ଶ୍ରୀଁ ଅକ୍ଷରୁ ରାମ ହୁଏ । ଉଲଟେ ତିନି ନାମ କହେ ॥
ହରେ ରାମ ଯେ କୃଷ୍ଣ ତିନି । ସଂସାରେ କରନ୍ତି ଭ୍ରମଣି ॥
ପୁଣ ଯେ ଚୈତନ୍ୟ ଠାକୁର । ସେ ପୁଣ ମନ୍ତ୍ର କଲେ ଆର ॥
ଠାକୁରାଣୀ ଯେ ମନ୍ତ୍ର କରି । ଶ୍ରୀଁ ବୀଜରୁ ସେ ସଞ୍ଚରି ॥
ଶ୍ରୀଁ ରାଧିକାୟୈ ନମଃ । ମନ୍ତ୍ର ଉଆଇଲେ ଉତ୍ତମ ॥
କ୍ଲୀଁ ବୀଜୁଁ କୃଷ୍ଣ ନାମ । କ୍ଲୀଁ କୃଷ୍ଣାୟ ଯେ ନମଃ ।
ରାମଶ୍ୟାମ କୃଷ୍ଣରୁ କରି । ଶ୍ରୀ ରାଧା କୃଷ୍ଣ ମନ୍ତ୍ର ଧରି ॥
ରାଧେ ଶ୍ୟାମ ଯେ ରାଧେକୃଷ୍ଣ । ଶ୍ୟାମ ବେଦରୁ ଉତପନ୍ନ ॥
କୃଷ୍ଣ କୃଷ୍ଣ ଯେ ରାଧେ ହୋଇ । ଏମନ୍ତେ ମନ୍ତ୍ର ପ୍ରକାଶଇ ॥
ଜନ ବଲ୍ଲଭ ହ୍ରୀଁ ବୀଜେ । ଗୋପୀ ଶୀରେଷି ଯେ ବିରାଜେ ।

କ୍ଲୀଁ କୃଷ୍ଣାୟ ଯେ ନମ । ଗୋପାଳ ମନ୍ତ୍ର ଯେ ଉତ୍ତମ ॥
କାମ ଗାୟତ୍ରୀ ଯାହା କହି । ଆକାର ମାତ୍ରାରୁ କ୍ଷରଇ ॥
ବ୍ରହ୍ମ ଗାୟତ୍ରୀ ପୁଣ ଯେହ୍ନ । ଓଁକାର ଯନ୍ତ୍ରୁ ପ୍ରକାଶଇ ॥
ରୁଦ୍ର ଗାୟତ୍ରୀ ମକାରେଣ । ଅଧରେ ଛନ୍ଦ ବସେ ପୁଣ ॥
ଷିଇ ବସଇ ଅକାରରେ । ଧ୍ୱଜ ବସଇ ମକାରରେ ॥
ରଅ ଯେ ଓଁକାରେ ବସଇ । ମୁଣ୍ଡ ଯେ ଅର୍ଦ୍ଧ ମାତ୍ରା ହୋଇ ॥
ପଶ ଯେ ବସଇ ଷି ରେ । ର ଯେ ବସଇ ଧୀ ରେ ॥
ଶଶ ବସଇ ରକାରେଣ । ବଦ ଯେ ମୁଣ୍ଡ ରେ ଗୋପନ ॥
ଏ ହରେ ରାମ ମନ୍ତ୍ର ସାର । ସକଳ ମନ୍ତ୍ର ଏ ଗର୍ଭର ॥
ଅଣ ଅକ୍ଷର ଏକାକ୍ଷର । ତାରକ ରାମ ପଞ୍ଚାକ୍ଷର ॥
ହରେ ରାମ ମିଶିଣ ପାଞ୍ଚ । ଏ ପାଞ୍ଚ ମନ୍ତ୍ର ମୂଳ ସଞ୍ଚ ॥
ଅଣ ଅକ୍ଷର ମୂଳ ହୋଇ । ଏକ ଅକ୍ଷର ଅଙ୍କୁରଇ ॥
ତାରକ ଅଟଇ ଯେ ଡାଳ । ଶ୍ୟାମ ପଞ୍ଚାକ୍ଷର ଫୁଲ ॥
ହରେ ରାମ ଯେ ଫଳ ହୋଇ । ଆବର ରସ ମନ୍ତ୍ର ତହିଁ ॥
ବୃକ୍ଷର ମୂଳରେ ବସିବ । କ୍ରମେ ବୃକ୍ଷପରେ ଉଠିବ ॥
ଡାଳରେ ଉଠି ପୁଣ୍ୟ ବାସ । ଘୋଷ ସୁଜନେ ସାଧୁ ଅଂଶ ॥
ଡାଳେ ଉଠିଲେ ଫଳ ଖାଇ । ଫଳର ରସ ଯେ ଜାଣଇ ॥
ମୂଳ ନ ଚିହ୍ନି ଯେ ଉଦାସ । ଧାନରେ ଯେସନ୍ତି ଘାସ ॥
ଅଣ ଅକ୍ଷର ମନ୍ତ୍ର ଘୋଷ । ତେବେ ଜୀବର ପାପ ନାଶ ॥
ଏକା ଅକ୍ଷର ମନ୍ତ୍ର ଧାଇ । କଠୋର ପାପ ନାଶ ଯାଇ ॥
ତାରକ ରାମ ପଞ୍ଚାକ୍ଷର । ପ୍ରାରବ୍ଧ ପାପମାନ ହର ॥
ହରେ ରାମକୁ ଯେ ଜପିବ । ଫଳ ଯେ ପାପକୁ ଛେଦବ ॥
ଅଣଅକ୍ଷର ମନ୍ତ୍ର ଧରେ । କୋଟିଏ ଜନ୍ମ ପାପ ହରେ ॥
ଏକା ଅକ୍ଷର ଯେ ନାଶଇ । ତା ରୋଗ ବ୍ୟାଧି କ୍ଷୟ ଯାଇ ॥
ମଲେଣ କୃଷ୍ଣ ପୁରେ ରହେ । କୃଷ୍ଣ ସେବାରେ ଚଉ ଦଏ ॥
ତାରକ ରାମ ପଞ୍ଚାକ୍ଷର । ରାମାଦ ଭଜି ଭବୁଁ ପାର ॥
ଶୁଣ ହେ ବାରଟିଆ ଦାସ । ଗୁଡ଼ାଲ ଧନପଣ ଆଶ ॥

ତୁମ୍ଭର ବାର ଯେ ବରଷ । ଭକ୍ତରେ ବଳାଇଲ ଆଶ ॥
ବାର ବରଷ ଆମ୍ଭ ସେବା । ତାହା ତ ପୂରିଲ ସେବା ॥
ଏଣୁ ପାଇଲ ମନ୍ତ୍ର ସାର । ତେଜିଲ ଧନ ପୁତ୍ର ଦାର ॥
ବାର ବରଷ ଦେଶାନ୍ତର । ଭ୍ରମିଲ ତୀର୍ଥ ବ୍ରତ କରି ॥
ଏବେ ତୃତୀୟ ପରବେଶ । ଚତୁର୍ଥ କାଳ ଅଟେ ଦୃଶ୍ୟ ॥
ଓଡ଼ରାଷ୍ଟ୍ରରେ ସ୍ଥାନ ଧରି । ରହ ତୁମ୍ଭେ ଯେ ନୀଳଗିରି ॥
ଉତ୍ଥାନ ମଥୁରା ଯେ ଦୁଇ । ବାଙ୍କି ମୁହାଣେ ରହ ଯାଇ ॥
ଗୋବିନ୍ଦ,ବଂଶୀ ବେନି ଜନ । କୋଠ ଦେଶରେ କର ସ୍ଥାନ ॥
ସୁଦାମ ଆନନ୍ଦ ଯେ ଦୁଇ । ଖଣ୍ଡି ବଣରେ ରହ ଯାଇ ॥
ପବନ ବୃନ୍ଦାବନ ପୁଣ । କୋଦଣ୍ଡା ବଣେ କର ସ୍ଥାନ ॥
ମୁକୁନ୍ଦ ଅନନ୍ତ ବାଳକ । ବୃନ୍ଦାବନ ଯେ ଗୁରୁ ଲୋକ ॥
ଯାଦବ ଗୋପ ଯେନ ମନ । ଟଙ୍କାର ବଣେ କର ସ୍ଥାନ ॥
ପାଇକା ବଣେ ? କୁଜ ରହ । ଖଣ୍ଡିରେ ଭୁଥରଥ ଦେହ ॥
ଶାଇଲେ ବଣେ ଧର୍ମୁ ରହ । ସୁଆଙ୍ଗ ବଣେ ରାମ ଥାଅ ॥
ଝାଡ଼ ଖଣ୍ଡରେ ସୁନପୁର । ବିଷ୍ଣୁ ଯେ ରହ ସେହିଠାର ॥
ତୁମ୍ଭେ ପଞ୍ଚ ଗୋପ ସଂସାର । ଛଡ଼ ଗୋପାଳରେ ବହର ॥
ଖୋଲ କର୍ତ୍ତାଳ ନ ସାଧିଲ । ଦେଶାନ୍ତର ହୃତ ନ ଗଲ ॥
ମଳନ ହେବ ତୁମ୍ଭ ଅଂଶ । ତୁମ୍ଭ ଧ୍ୟାନରେ ନାହିଁ ଯଶ ॥
ତୁମ୍ଭେ ନରତେ ଭଣ୍ଡ ଖାଇ । ଯନ୍ତ୍ର ମନ୍ତ୍ରରେ ପଶ୍ୟ ନୋହି ॥
ଗୁରୁ ପୀଠ ଯେ ଜଡ଼େ ଯିବ । ପଞ୍ଚରେ ଏକ ଏକ ଥିବ ॥
ଯନ୍ତ୍ର ମନ୍ତ୍ରରେ ଶ୍ରଦ୍ଧା କରି । ଏକକୁ ଆରେକ ପଗୁରି ॥
ବାରଟିଆ ଯେ ଦାସ ଘର । ଘୋଷି ଉଜ୍ଜ୍ୱଳ କୀର୍ତ୍ତନର ॥
ମଳନ ଗୁରୁ ପୀଢ଼ଠାରେ । ଉଜ୍ଜ୍ୱଳ ଏକ ଏକ ନରେ ॥
ଛଡ଼ ଗୋପାଳ ବଇରାଗୀ । ସ୍ତ୍ରୀ ସଙ୍ଗତେ ନାହିଁ ଭୋଗୀ ॥
ବଇରାଗୀ ବା ନପୁଂସକ । ଏଥୁଁ କରୂପେ ହେବେ ଲୋକ ॥
ଉତ୍ଥାନ ପବନ ମଥୁରା । ବୃନ୍ଦାବନ ଯେ ମଧୁଧାରା ॥
ଆନନ୍ଦ ମିଶି ଷଡ଼ ନର । ଏଥି ନଥିବେ ଅଂଶ ଆର ॥

ଯାଦବ ବାଳକ ସୁଦାମ । ଅଂଶ ଅଳପସ୍ତବେ ରାମ ॥
ମୁକୁନ୍ଦ ଦାସର ଅଂଶରେ । କିଛି ଅଂଶ ବା ଏଥି ଧରେ ॥
ମଥୁରା ଅଂଶ ଚିରଞ୍ଜୀବ । ଗୋପ ଯେ କୂଳରେ ଦୁର୍ଲ୍ଲଭ ॥
ତୁମ୍ଭେ ଯେ ସ୍ଥାନମାନ କର । ଦାସ ପୁତ୍ର ହେବେ ତୁମ୍ଭର ॥
ଅଚ୍ୟୁତ ପଥ ଭିଆଇବ । ଗୋପ ବାଳକ ମିଶାଇବ ॥
ତୁମ୍ଭ ଅଂଶରେ ମିଶି ଅଂଶ । ଗୋପାଳ କୁଳେ ହେବେ ଦାସ ॥

ଇତି ଶ୍ରୀ ଗୁରୁଭକ୍ତି ଗୀତା ତୃତୀୟ ଖଣ୍ଡେ ଗୋପାଳ ମନ୍ତ୍ର
ମୂର୍ତ୍ତି କଥନେ ଶ୍ୟାମ ରାଧା କୃଷ୍ଣ ବର୍ଣ୍ଣନେ
ନାମ ଊନତ୍ରିଂଶ ପଟଳ ।

ତ୍ରିଂଶ ପଟଳ

କହ ପରମ ଗୁରୁ ଦେବ । ଏ ଶିବ ପଞ୍ଚାକ୍ଷର ଭାବ ॥
ବିସର୍ଗ ବିସର୍ଗ ପର୍ଶ୍ୱର । ତୁମ୍ଭେ ବିବେକ ଅଟ ବାର ॥
ଆଉଁ ଆଦ୍ୟନ୍ତ ବେଦାକ୍ଷର । ଅଉଁ ଯେ ପାର୍ବତୀ ଶଙ୍କର । ୩ ।
ଅକାର ମିଶି ପଞ୍ଚକଳା । ପଞ୍ଚ ଅକ୍ଷର ଏଥୁଁ ହେଲା ॥

୩—ଖ, ଗ—

ଯକାର ପାଶେ ଷୋଳ ସ୍ୱର । ଆଠ ଅ.ଠ ଯେ ବିସର୍ଗର ॥
ଅକାର ମହେଶଶକ୍ତି ଜାଣ । ମୂକାର ଆଦ୍ୟ ଶକ୍ତି ପୁଣ ॥
ଅକାର ଅ.ଦ୍ୟ ନ' ପାଦ । ହସ୍ତ ଶିର ଉପର ଭେଦ ॥
ଅକାର ଆଦ୍ୟ ନଅ ଯେହ୍ନ । ଚରଣ ବୋଲି ତାହା କହ୍ନ ॥
ଉପର ଶିର ହସ୍ତ ଶୋଭା । ଈଶ୍ୱର ପାର୍ବତୀ ସେବିବା ॥

ଅଙ୍ଗରୁ ଆଉଁ ହେଲା ଜାତ । ନଅ ଏ ଅକାରୁ ସମ୍ଭୂତ ॥
ମ ଅକାରୁ ଜାତ ହୋଇ । ଶି ଯେ ଅକାର କ୍ଷରଇ ॥
ଓଁକାରୁ ବା ସଞ୍ଚରିଲା । ୟ ଅଇସ୍ବକୁ ଧଇଲା ॥
ଏମନ୍ତେ ଶିବ ପଞ୍ଚାକ୍ଷର । ଓଁ ନମ ଶିବାୟ ବସ୍ବର ॥
ଓଁ ଅଙ୍ଗ ଯେ ମିଶି ଷୋଳ । ଈଶ୍ୱର-ପାର୍ବତୀଙ୍କ ସ୍ଥଳ ॥
ଓଁକାର ଅକ୍ଷର ଗୁଣନ୍ତି । ଯୋଗ ସାଧୁ ଯେ ଜନ ମୂର୍ତ୍ତି ॥
ଧର୍ମ ଅର୍ଥ ଯେ କାମ ମୋକ୍ଷ । ଭଜିଲେ ହୁଅଇ ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷ ॥
ଦେବତା ଋଷିଗଣମାନେ । ଗନ୍ଧର୍ବ ଆଦି ଯେତେ ଜନେ ॥
ନର ଆଦି ଏ ସୁମରଣ । ଲଭିଲେ ଅର୍ଥ ଧନ ପୁଣ ॥୧୩॥
ପାର୍ବତୀ ବାମ ପାଶେ ବସେ । ଯୋଗ ଭକ୍ତି ମିଶାଇ ଘୋଷେ ॥
ଯେତେକ ଜୀବ ଜନ୍ତୁ ହୁଦେ । ବିଜୟେ କରେ ମାୟା ଛନ୍ଦେ ॥
ଏଣୁ କି ଜୀବଶିବ ଏକ । ପାଣି ପବନୁ ଜୀବ ଲୋକ ॥
ଏରୂପେ ମନ୍ତ୍ର ଯେ ସୁମରେ । ଦୟା କରଇ ଶିବ ତାରେ ॥
ନାମର ଭେଦ ଯେ ଜାଣଇ । ନାମ ରାଧାକୃଷ୍ଣ ସେ ପାଇ ॥
କଳିଯୁଗରେ ଶିବ ଜାତ । ନଦିଆ ସ୍ଥଳେ ଯେ ଅଦ୍ୱୈତ ॥
ତେଣୁ ସେ ଆଦିଗୁରୁ ହୁଏ । ଅଦ୍ୟ ମନ୍ତ୍ରର ସେତୁ କହେ ॥
ସ୍ୱର୍ଗ ମର୍ତ୍ତ୍ୟ ଯେ ଉଜପୁର । ଈଶ୍ୱର ଲୀଳା ଖେଳ ଘର ॥
ଏ ଷୋଳଦଳ ସୁମରିବ । ଏମନ୍ତେ ଶିବଙ୍କୁ ତୋଷିବ ॥
ଦ୍ୱାର ଗ୍ରହଣ କେବେ ଦେଇ । ରାମ କୃଷ୍ଣ ସେବାରେ ରହି ॥

୧୩—ଖ, ଗ—

ମହାଯୋଗୀ ଯେ ମହେଶ୍ୱର । ସୁମର ମହା ପାପ ହର
ଶିବ ଯେ ଜଗତର ନାଥ । ସର୍ବ ଦେବଙ୍କ ଶ୍ରେଷ୍ଠ ଯେ ତ ॥
ବାହାନ ବୃଷଭ ଉପର । କଣ୍ଠରେ ସର୍ପ କର ହାର ॥

ଶୁଣ ମୁକୁନ୍ଦ ମଧୁ ଦାସ । ଅନନ୍ତ ବଳ ନନ୍ଦ ଦାସ ॥
ଜୋହ୍ନ ରାମ ଯେ ରବୀ ରାମ । ନିରଞ୍ଜନ ବେହେରା ଉତ୍ତମ ॥
ଚବଣ ଗୋପାଳେ ହେ ଯେନ । କହଇ ଅଚ୍ୟୁତ ଅଧମ ॥

ଇତି ଶ୍ରୀ ଗୁରୁଭକ୍ତି ଗୀତା ତୃତୀୟ ଖଣ୍ଡେ ଶିବ-
ପଞ୍ଚାକ୍ଷର ମୂର୍ତ୍ତି ଉତ୍ପତ୍ତି କଥନେ
ନାମ ତ୍ରିଂଶ ପଟଳ ।

—:O:—

ଏକତ୍ରିଂଶ ପଟଳ

ଦକ୍ଷିଣ ଚନ୍ଦ୍ର କୃଷ୍ଣ ଦେବ । ନନ୍ଦ ମୁକୁନ୍ଦ ଯେ ଯାଦବ ॥
ମୁକୁନ୍ଦ ଆନନ୍ଦ ପଗ୍ରଶ । ତୃଥ ଦେବ ହିଁ ମୂର୍ତ୍ତି କଶ ॥
ନାରାୟଣର ମନ୍ତ୍ର ବଧି । ଏରୂପେ ମନ୍ତ୍ର ମୂର୍ତ୍ତି ସିଦ୍ଧ ॥
ଶୁଣ ପରମ ସାଧୁ ଦାସ । ତୃଥ ମୁକୁନ୍ଦ ବେନି ଅଂଶ ॥
ଷୋଳ ଦଳରେ ଷୋଳକ୍ଷର । ସେ ପଦ୍ମେ ନାରାୟଣ ପର॥
କ ର ଆଦ୍ୟ ହ ତ୍ରୟ । ହ୍ରୀଂ ଏଥିରୁ ସଞ୍ଚରେଯେ ॥
କ କାର ଆଦ୍ୟ ଯେ ଚରଣ । ନଅର ପର ହସ୍ତ ଜାଣ ॥
କ ଅର ପ୍ରାନ୍ତ ଭୁଜ ଶୋଭା । ନାଦକୁ ଦଭୁଜ କରିବା ॥
ବିନ୍ଦୁ ନୟନ ନାସା ଶିର । କର୍ଣ୍ଣ ଭୂଷଣ ହୃଦ ତାର ॥
ଏମନ୍ତେ ଚତୁର୍ଭୁଜ ଧର । ଅଛନ୍ତି ସେ ସ୍ଥଳେ ବିହର ॥
ଆବର ନଅ ଯେ ଅକ୍ଷର । ଲକ୍ଷ୍ମୀର ଅଟଇ ବେହାର ॥
ଅ ମାଝାରେ ନଅ କଳା । କ କାରୁ ପାଦ ଜାତ ହେଲା ॥
ଉପର ଶିର ହସ୍ତ ନାସା । ମୁଖ ନୟନ କର ଆଶା ॥
ଏ ରୂପେ ଲକ୍ଷ୍ମୀ ନାରାୟଣ । ହୃଦ ପଦ୍ମରେ ମିଳା ଜାଣ ॥
ହ୍ରୀଁ ନାରାୟଣ ନମଃ । ଏ ଆଠ ମନ୍ତ୍ରଙ୍କ ଉତ୍ତମ ॥

ଏ ମନ୍ତ୍ର ଗୁରୁର ଠାକୁର । ଋଷି ଭଜନ୍ତି ହୃଦୟର ॥
ସ୍ତୁଁ ଯେ କ ରୁ ସମ୍ଭବରେ । ନା ଯେ ଅ ଅ ରୁ ପ୍ରଚରେ ॥
ସ ଯେ ଚ ରୁ ହୋଇଲା । ଅସ୍ତୁ ଯେ ଯ ରୁ ଜନ୍ମିଲା ॥
ହଁ ରୁ ଅ ଅସ ନଣ ଜାତ । ଅଷ୍ଟ ଅକ୍ଷରେ ଯେ ସମ୍ଭୂତ ॥
ଏମନ୍ତ ଜପି ଭୁକ୍ତି କର । ଗୋଲକ ସ୍ଥଳରେ ବହର ॥
ନାରାୟଣ ଯେ ଗୁରୁ ଜାଣ । ତାକୁ ସେବନ୍ତି ସାଧୁଗଣ ॥
ଗୁରୁ ସେବଲେ କୃଷ୍ଣ ପାଇ । କୃଷ୍ଣଙ୍କୁ ଗୁରୁ ବୋଲି କହୁ ॥
ଗୁରୁଟି ଗଡର କରତା । ଗୁରୁଟି ଅଟେ ପିତା ମାତା ॥
ବଷ୍ଣ ମଙ୍ଗଳ କାଳେ ପୁଣ । ଗୁରୁ ସନ୍ତୋଷେ ଶୁଭ ପୁଣ୍ୟ ॥
ପ୍ରଭାତେ ଗୁରୁ ସୁମରଣ । ଅକାଳ ଖଣ୍ଡଇ ଯେ ପୁଣ ॥
ସନ୍ଧ୍ୟାରେ ଗୁରୁ ଦଣ୍ଡବତ । ଦବାର ପାପ ଯାଇ ହତ ॥
ପୂର୍ଣ୍ଣିମୀ ଅମାବସ୍ୟା ଦିନରେ । ମିଳନ୍ତି ଯେ ଉଷା ସନ୍ଧ୍ୟାରେ ॥
ଏକାଦଶୀ ଯେ ସଂକ୍ରାନ୍ତି । ଯା ଗୃହେ ଗୁରୁ ଯେ ମିଳନ୍ତି ॥
ଗୃହ ପ୍ରବେଶ ବଷ୍ଣ ବେଳ । ଗୁରୁ ମିଳନ୍ତି ଯାର ଦ୍ୱାର ॥
ମାତା ପିତାର ଶ୍ରାଦ୍ଧ ଦିନ । ଯେ କରେ ଗୁରୁ ଦରଶନ ॥
ଦର୍ଶନ ପ୍ରାଣ ପ୍ରୟାଣରେ । ଗୁରୁ ମିଳନ୍ତି ଯାର ଦ୍ୱାରେ ॥
ଏକାଳେ ଗୁରୁ ସେବା କଲେ । ଯମ ଦଣ୍ଡ ଯେ ନାହିଁ ତାରେ ॥
ଶୁଣ ଯେ ବାରଟିଆ ଦାସ । ଏକାଳେ ମିଳି ଆମ୍ଭ ପାଶ ॥
ରହାସ କୀର୍ତ୍ତନ କରିବ । ଗୁରୁଙ୍କ ଦର୍ଶନେ ତରିବ ॥
ବାର ଜଣରେ ତୁମ୍ଭେ ସାର । ମୁକୁନ୍ଦ ଅନନ୍ତ ଧୀନର ॥
ଅଚ୍ୟୁତ ବଚନ ପାଳିବ । ଗୋପାଳ କୁଳେ କଥା ଥିବ ॥

ଇତି ଶ୍ରୀ ଗୁରୁଭକ୍ତ ଗୀତା ତୃତୀୟଖଣ୍ଡେ ନାରାୟଣ
ମନ୍ତ୍ର ମୂର୍ତ୍ତି ଭେଦ କଥନେ ନାମ
ଏକବିଂଶ ପଟଳ ।

ଦ୍ୱାତ୍ରିଂଶ ପଟଳ

ବାଳକ ସୁଦାମ ମଥୁର । ଶିରରେ ବେଜ କର ଯୋଡ଼ ॥
ଦସ୍ୱା ଜଣବା ବାରେ ଆମ୍ଭ । ଶୁଡ଼ିବ ଆମ୍ଭ ମନ ଦମ୍ଭ ॥
ବ୍ରହ୍ମ ଗାୟତ୍ରୀ ମନ୍ତ୍ର କଥା । କହ ହେ ଗୁରୁ ମନ ବ୍ୟଥା ॥
ଶୁଣ ମୁକୁନ୍ଦ ହେ ସୁଦାମ । ଏ ମନ୍ତ୍ର ପାଞ୍ଚ ହେ ଉତ୍ତମ ॥
ବାର ଦଳରେ ଦଶାକ୍ଷର । ବ୍ରହ୍ମର ତହିଁ ଅଟେ ଘର ॥
ଓ ଅକ୍ଷର ଯେ ବ୍ରହ୍ମ ହୋଏ । ତ ଥ ତଳରେ ପାଦ ଶୋହେ ॥
ଓଅର ଆଦ୍ୟ ଭୁଜ ସେହୁ । ଇକାର ଆଦ୍ୟ ଭୁଜ ହୋଇ ॥
ଈକାର ପର ଶିର ଜାଣ । ବ୍ରହ୍ମ ସ୍ୱରୂପ ଏ ନିର୍ମାଣ ॥
ପ ଅ ଯେ ସାବିତ୍ରୀ ଅଟଇ । ପ ଅ ପାରୁଶେ ସ ରହୁ ॥
ଏଗାର ଦ ଭୁଜ ଅଟଇ । ପ ଅ ତଳ ଯେ ଚରଣ ହିଁ ॥
ପ ର ଉପରେ ଶିର କର । ବ୍ରହ୍ମ ସାବିତ୍ରୀ ଏଥି ଧର ॥
ବ୍ରହ୍ମ ଗାୟତ୍ରୀ ମନ୍ତ୍ର ବଶେ । ଗୋଲୋକ ଏହା ଘୋଷି ମିଶେ ॥
ଭୂ ଭୁର୍ବ ସ୍ୱ ମହ ଜନ । ତପଃ ସତ୍ୟ ଏ ମନ୍ତ୍ର ଯେନ ॥
ଆପ ଯେ ଜ୍ୟୋତି ରସାମୃତ । ବ୍ରହ୍ମ ଭୂରୁ ଯେ ମନ୍ତ୍ର ଯେତ ॥
ଭବ ସରୋଜ ଦସ୍ୱା କର । ବ୍ରହ୍ମ ଗାୟତ୍ରୀ ମନ୍ତ୍ର ଧର ॥
ତ ରୁ ଭୂରୁ ଭବ ଷରେ । ଶ ରୁ ମହତ ପ୍ରଚରେ ॥
ଅ ରୁ ଜନ ଯେ ହୋଇଲା । ରି କାରୁ ବସି ଜନମିଲା ॥
ତ ରୁ ତପନ ଉଦ୍ଧତ । ସ ରୁ ସତ୍ୟ ଯେ ସମ୍ଭୂତ ॥
ଆପ ଯେ ଥ ରୁ ସଞ୍ଚର । ଥ ରେ ନଅ କଳା ଧର ॥
ତ ରୁ ଜାତ ଯେ ଶବଦ । ଣୀ ଆଦ୍ୟରେ ରସ ଭେଦ ॥
ଦ ଅ ରୁ ଅମୃତ ଷରିଲା । ବ୍ରହ୍ମ ଭୂରୁରେ ବାସ କଲା ॥
ଭୁବ ସ୍ୱର୍ଲୋକୁ ଦସ୍ୱାପଥ । ଓ ରୁ ଏତେ ଷର ଜାତ ॥
ବ୍ରହ୍ମ ଗୋପାଳ ଯେଣୁ କହ୍ନ । ଜ୍ୟୋତି ଧାଇଲେ ଗୋପଗୋଇ ॥
ଜ୍ୟୋତି ଚିହ୍ନିଲେ ଯେ ବ୍ରାହ୍ମଣ । ଜ୍ୟୋତିଃ ସାଧନେ ବ୍ରହ୍ମଜ୍ଞାନ ॥
ଜ୍ୟୋତି ଜାଣିଲେ ଯୋଗୀ ଜନ । ଜ୍ୟୋତି ସକଳ ଜୀବ ବ୍ରହ୍ମ ॥

ବ୍ରହ୍ମ ଗାୟତ୍ରୀ ଜପ କର । ମରଣ ପଥରୁ ନିସ୍ତର ॥
ମରଣ କାଳେ ଯେଉଁ ଜ୍ଞାନ । ଏମନ୍ତ କରଇ କାରଣ ॥
ତୁମ୍ଭେ ଚବଣ ଗୋପ ଦାସ । ଏମନ୍ତ ଶୁଣି ପାପ ନାଶ ॥
ମୃତ୍ୟୁ କାଳରେ ପ୍ରାଣୀ ଯେତେ । ତୁମ୍ଭଙ୍କୁ ନ ଲେଉଟିବେ ଚତେ ॥
ଏ ହଂସ ମନ୍ତ୍ର ସୁମରିବେ । ପ୍ରାଣୀଙ୍କ ପାପ ବିନାଶିବ ॥
ଖୋଲ କରତାଳେ ରସ କର । ଉଦ୍ଧାର କରିବ ସଂସାର ॥
ଶୁଣ ହେ ଅନନ୍ତ ମୁକୁନ୍ଦ । ପବନ ଉତ୍‌ଥାନ ଆନନ୍ଦ ॥
ଅଚ୍ୟୁତ ଦାସ ଗଣ ଯେତେ । ତୁମ୍ଭର ହୃତେ ଏଡୁ ଗୀତେ ॥
ଏ ବାରଜଣ ପସ୍ତରିଲେ । ତୁମ୍ଭଙ୍କୁ ପଥ ଦେଖାଇଲେ ॥
ଜଗତେ ଏ ଗୀତା ପଢ଼ିବ । ଉତ୍ତମ ଗୁରୁଙ୍କୁ ପୁଛିବ ॥
ଯନ୍ତ୍ର ମନ୍ତ୍ର ଯେ ତନ୍ତ୍ର ଜାଣ । ଅଷ୍ଟ ପ୍ରହର ରସ ଚହ୍ନ ॥
ଶୁଦ୍ଧା ଅବାଡ଼ ଯେ ସମାଧି । ଜ୍ୟୋତକ ଯେଉଁ ଥିବ ସାଧି ॥
ଏ ଆଠ ଗୁଣ ସାଧିଥିବ । ସେ ଜନ ଏ ପାଠ ବୁଝିବ ॥
ମନ୍ତ୍ର ପଢ଼ିଣ ଶିକ୍ଷା ଗୁରୁ । ମୁ କାର ପଣେ ମତ ଗରୁ ॥
ବସ୍ତ୍ର ଧନରେ ଲୋଭ ବହି । ଶିଷ୍ୟ କରନ୍ତି ଗୁରୁ ହୋଇ ॥
ଏ ପାଠ ଯେଉଁ ନ ଜାଣନ୍ତି । ବିଅର୍ଥେ ସଂସାରେ ଭ୍ରମନ୍ତି ॥
ତୁମ୍ଭେ ଛାଡ଼ିଲ ଧନ ପଣ । ସେବିଲ ଗୁରୁଙ୍କ ଚରଣ ॥
ବାର ବରଷ ପସ୍ତରିଲ । ଜଲ କୁମ୍ଭରୁ ଟଳେ ନେଲ ॥
ରହିଲ ତୁମ୍ଭ ଦଲ ଯାକ । ତୁମ୍ଭେ ତ ଅଟ ହେ ବିବେକ ॥
ବାର ବରଷ ବାର ଦିନ । ଗୁରୁଙ୍କୁ ନ ପୁଛେ ବଚନ ॥
କିଏ ଜାଣିବ ଏଥି ଭାବ । କଢ଼ି ପୁଷ୍ପ କି ବାସ ହେବ ॥
ଗୁରୁଙ୍କୁ ସେବ ଯେ ପସ୍ତରେ । ବାସନା ପୁଷ୍ପ ସେହି ନରେ ॥
ଗୁରୁ ନ ସେବ ନ ପସ୍ତର । କଢ଼ି କୁସୁମ ସେହି ନର ॥
ଫୁଟିଲ ପୁଣ୍ୟ ବାର ଦାସ । ଅଚ୍ୟୁତ ବଚନ ହେ ଘୋଷ ॥

ଇତି ଶ୍ରୀ ଗୁରୁଭକ୍ତ ଗୀତା ତୃତୀୟଖଣ୍ଡେ ବ୍ରହ୍ମସାବିତ୍ରୀ
ମନ୍ତ୍ର କଥନେ ନାମ ଦ୍ୱାତ୍ରିଂଶ ପଟଳ ॥

ନବବିଂଶ ପଟଳ

ଯାଦବ ମୁକୁନ୍ଦ ଅନନ୍ତ । ଆମ୍ଭ ବିନୟ ଶୁଣୁ ଚିତ୍ତ ॥
କାମଦେବର ସ୍ଥାନ କହ । ଫିଟିବ ମନର ସନ୍ଦେହ ॥
ଯାଦବ ଅନନ୍ତ ହେ ଶୁଣ । ମୁକୁନ୍ଦ ପଣ୍ଡିତ ସୁଜାଣ ॥
ଦଶ ଦଳର ପରେ ପୁଣ । ଛଡ଼ ଅକ୍ଷର ପରମାଣ ॥
ବ (ଅ) ଭ (ଅ) ଯେ ମ (ଅ) ଚିହ୍ନ ।

ଯ, ର, ଲ, ଅ କୁ ଘେନ ॥

ବ, ଭ, ଗ, ଯ, ର, ଲ ।

ଏମନ୍ତେ ଷଡ଼ ଯେ ଅକ୍ଷର । କାମାକ୍ଷି କାମଦେବ ଘର ॥
ବ ରେ ଗାର ଯେ ବସିଲେ । ଉପରେ ଇକାର ଥୋଇଲେ ॥
ଆବର ଏକ ଗାର ଦେବ । ପଢ଼ିଲେ କାଅକ୍ଷର ହେବ ॥
ମ' ଅକ୍ଷର ମିଶାଇବ । ଦରେ ଦେବ ଦୁଇ ହେବ ॥
କା ଅକ୍ଷରକୁ ଯେ ଆଣି । ମ ରେ ମାତ୍ରା ଦେବ ପୁଣି ॥
ଯ ରେ ଇକାର ଯେ ରଖ । ମଧ୍ୟ, ମାତ୍ରର ଭୁଜ ଦେଖ ॥
ଯ ର ତଳପାଦ ହୁଏ । ଉପରେ ଶିର ନାସା ଶୋହେ ॥
କାମାକ୍ଷୀ ଦେବୀ ଏ ଅଟଇ । ଏ ମାୟା ଦେବୀ ସର୍ବ ମୋହି ॥
ବ ରେ ଗାର ଦେଲେ ପୁଣ । ଯେ ହୋଏ ଦୁଇ ଯେ ଚରଣ ॥
ଉପର ଶିର ଭୁଜ ମୁଖ । କଳାକୁ କଳା ପକ୍ଷେ ଦେଖ ॥
ଯେସନେ ବୀଜେ ସର୍ବ ଥାଇ । ଚେର ପତ୍ର ଯେ ଫଳ ହୋଇ ॥
ଡାଳ ସହିତେ ବୃକ୍ଷ ବଢ଼େ । ତେସନେ ବୀର୍ଯ୍ୟ ବୀଜ ଗଢ଼େ ॥
କାମଦେବ କାମାକ୍ଷୀ ନାମ । ଏ ମନ୍ତ୍ର ଜପିବ ଉତ୍ତମ ॥
ବ ରୁ ଇ ଅ ସଞ୍ଚରଇ । ମ ଅକ୍ଷର ମିଶେ ତହିଁ ॥
ବ ରେ ଦେବ ଯେ ଅକ୍ଷର । ଇ ଯେ ଯ ଅକ୍ଷରର ॥
କ ରୁ ନ କଳା ଏକ । ମ ମିଶିଲେ ମନ୍ତ୍ର ଏକ ॥
ଏ ମନ୍ତ୍ର ଜପି ତୃପ୍ତି କର । ଏରୂପ ଚନ୍ଦ୍ରବ ହୃଦର ॥

ତେବେ କାମ କୃଷ୍ଣଙ୍କୁ ପାଇ । ଦ୍ୱାରେ କାମାକ୍ଷୀ ଦେବୀ ଥାଇ ॥
ଯନ୍ତ୍ରମାନଙ୍କ ଯନ୍ତ୍ରପଣ । କାମାକ୍ଷୀ ଭୃଙ୍ଗି ଦିଏ ଟାଣ ॥
ସତୀମାନଙ୍କ ସତ୍ୟବ୍ରତ । କାମ ଯେ ସ୍ୱର୍ଗଙ୍କୁ ନିଶ୍ଚିତ ॥
ନୟନ ମଧ୍ୟେ କାମକଳା । ପ୍ରାଣୀ ଯେ ଦେଖି ହୋନ୍ତି ଭୋଳା ॥
ସର୍ବ ସମ୍ପଦ କାମ ଅଂଶ । ଶୁଣିଲେ ପ୍ରାଣୀ ଯେ ଅବଶ୍ୟ ॥
ଭ୍ରୂରୁ ମଧ୍ୟରେ ନିତ୍ୟ ସ୍ଥାନ । ଏ କାମ ଅଟେ ଜୀବ ଜାଣ ॥
ଏଣୁ ଏ କାମକୁ ସାଧିବ । ଅଲପ ଅଲପେ ରଖିବ ॥
ଷଣ୍ଢ ଗୋପାଳ ନପୁଂସକ । କାମ କଳାକୁ ନାହିଁ ଶୋକ ॥
ଆବର ଶୁଣ୍ଢ ଗୋପ ଦାସ । କାମକୁ କରିବ ଅଭ୍ୟାସ ॥
ଶନି ରବି ଯେ ମଙ୍ଗଳରେ । ଦଶମୀ ପୌର୍ଣ୍ଣମୀ ତିଥିରେ ॥
ଚତୁର୍ଦ୍ଦଶୀ ଅମାବାସ୍ୟା ଦିନ । ପଦ୍ମପ ପାହାନ୍ତି ଆସନ ॥
ସଯୋଗୀ ଯୋଗ ଏ ଧାରଣ । ଛଡ଼ ଗୋପାଳେ ତୁମ୍ଭେ ଜାଣ ॥
ଆବର ଧାରଣା ସାଧନ । ସଙ୍ଗ ହୋଇବ ଯେତେ ଦିନ ॥
ସର୍ପ ଫଣାକୁ ଓଲଟାଇ । ରଖିବ ଘଣ୍ଟିକାରେ ନେଇ ॥
ପବନ ନିରୋଧ କରିବ । ବିନ୍ଦୁ ଯେ ନିଷ୍ଟଳେ ରହିବ ॥
କୋଟିକେ ଗୋଟିଏ କରନ୍ତି । ଏ ବଡ଼ କଷ୍ଟସାଧ୍ୟ ହୋନ୍ତି ॥
ପାରିଲେ ଏ ପଥ ଧରିବ । ନୋହିଲେ ସଯୋଗେଣ ଥିବ ॥
ସନକାଦିମାନେ ଏ ପଥ । ସାଧନ କରନ୍ତି ନିଶ୍ଚିତ ॥
ଜନକାଦି ଯେ ସନକାଦି । ଦିପଥେ ପ୍ରାଣୀମାନେ ବନ୍ଦୀ ॥
ଭୋଜନ ସାଧି ନ ପାରନ୍ତି । ଏ ବଡ଼ କଷ୍ଟେ ସାଧ୍ୟ ହୋନ୍ତି ॥
ଭଜନ କରନ୍ତି ବହୁତ । ସେ ଗମେ ଜନକାଦି ମତ ॥
ଅଲପ ଭୋଜନ ଯେ କରେ । ସନକାଦି ଯେ ପଥ ଧରେ ॥
ଦୁଇ ପଥରେ ବାର ଦାସ । ମିଶିଣ କର ହେ ବିହାସ ॥
ମୁକୁନ୍ଦ ଅନନ୍ତ ସୁଦାମ । ଗୋବିନ୍ଦ ଯାଦବ ବଛିମ ॥
ଜନକାଦି ଯେ ଛଡ଼ ଧର । ଅଂଶ ରଖିଣ କ୍ଷତ କର ॥
ଉତ୍ଥାନ ପବନ ଦି ଜଣ । ମଥୁରି ବୃନ୍ଦା ଗୃହଜଣ ॥
ସନକାଦି ସେ ପଥ ଧର । ଭଜନ୍ତି ପକ୍ଷ ତୁମ୍ଭେ ସାର ॥

ନାଦ ପୂଜ ଯେ ତୁମ୍ଭେ କର । ନାଦ ପୂଜନ୍ତି ସବୁ ସାର ॥
ମଧୂ ସନକ ପଥ ଧର । ବାଳକ ଜନ ପଥ କର ॥
ଅତ୍ୟୀତ ବଚନ ପାଳିବ । ଜନ୍ମି ତେ ସଂସାରେ ଖେଳିବ ॥

ଇତି ଶ୍ରୀ ଗୁରୁଭକ୍ତ ଗୀତା ତୃତୀୟଖଣ୍ଡେ କାମଦେବ
କାମାକ୍ଷୀ ଦେବୀ ମନ୍ତ୍ର ମୂର୍ତ୍ତି ବର୍ଣ୍ଣନେ
ନାମ ତ୍ରୟସ୍ତ୍ରିଂଶ ପଟଳ ।

—※—

ଚତୁଃତ୍ରିଂଶ ପଟଳ

ମଧୂ ମଥୁର ଯେ ପଦ୍ମର । ମୁକୁନ୍ଦ ଶିରେ କର ଧର ॥
ଅନନ୍ତ ଦାସ ଦୟାକର । ଏ ପଦ୍ମର ଦଳର ବିଚାର ॥
ଅନନ୍ତ ଦାସ ତୁମ୍ଭେ ଶୁଣ । କର୍ଣ୍ଣ ଗୋପାଳ ବାରଜଣ ॥
ରାମ ଭରଥ ଧର୍ମ୍ମ ଦାସ । ବିଷ୍ଣୁ ବଳ ହେ ଦୁଇ ଅଂଶ ॥
ଛତ୍ର ତଳରେ ପଦ୍ମ ବସେ । ବ ଅରେ ଶ ତହିଁ ମିଶେ ॥
ବ ଶ ଯେ ସ ଷ ପଦ୍ମ । ଗଣପତି ଆଦି କୁମାରୀ ॥
ହଁ ଉରୁ ଗଣେଶ ଛଟିଲା । ଏ ଗଣପତି ନାମ ହେଲା ॥
ଶ ରୁ କ ନାମେ ହୋଇ । କୁମାରୀ ନାମ ସେ ବୋଲଇ ॥
ପ ଅକ୍ଷରେ ଗାର ଦେବ । ସେ ପୁଣ ବେଦଭୁଜ ହେବ ॥
ତଳକୁ ପାଦ ଶୋଭବନ । ଉପର ଭୁଜ ଶିର ଜାଣ ॥
କୁମାରୀ ଦେଖ ଏ ଅଛଇ । ଉତ୍ଥାନ କରି ବସିଥାଇ ॥
ବ ର ତଳେ ଗାର ଦେବ । ଏ ବେଦ କରଣ ହୋଇବ ॥
ବ ରେ ସାତ ଅଙ୍କ ବସେ । ଏ ବେଦ ଭୁଜ ପରକାଶେ ॥
ମୁଖ ନୟନ ନାସା ଶିର । ଏ ଗଣପତିର ଶରୀର ॥
କୃଷ୍ଣର ପରମାନନ୍ଦ ନାମ । ଏ ମନ୍ତ୍ର ଜପିବ ଉତ୍ତମ ॥

କୃଷ୍ଣ ବ ରୁ ସଞ୍ଚରଇ । ସ ରୁ ରୂପ ଜନମଇ ॥
ପରମାନନ୍ଦ ନମାମ୍ୟହଂ । ଗଣପତିଙ୍କ ସ୍ତୁତି ଏହୁ ॥
ତେବେ ସେ ଦୁଆର ଛାଡ଼ଇ । ରାମ କୃଷ୍ଣଙ୍କ ଭେଟ ପାଇ ॥
ଷୋଳରେ ଶିବ ବସିଥାଇ । ବାରରେ ବିଷ୍ଣୁ ବସିଛଇ ॥
ଦଶରେ ବ୍ରହ୍ମା ଯୋଗାସନ । ଛଡ଼ରେ କାମଦେବ ଜାଣ ॥
ଚାରରେ ଗଣପତି ରହେ । ନାମ ଜପିଣ ବଡ଼ ହୁଏ ॥
ଡାହାଣ ଭାଗରେ ପରମ । ବାମ ଭାଗରେ ଜୀବ ଗମ୍ୟ ॥
ଜୀବ ପରମ ଏହୁ ଦୁଇ । ଅନେକ ଘଟ ସେ ଗଢ଼ାଇ ॥
ସ୍ଥାବର ଜଙ୍ଗମ ଯେ କୀଟ । ପତଙ୍ଗ ଆଦି ନାନା ଘଟ ॥
ନୂଆ ପୁରୁଣା କରୁଥାଇ । ଲୀଳା କ୍ରମନ୍ତେ ରୂପ ହୋଇ ॥
ସ୍ଥାନ ସ୍ଥାନକେ ମୂର୍ତ୍ତି ଧରେ । ଏକରୁ ବହୁ ରୂପ ଧରେ ॥
ମନ୍ତ୍ର ଅଟଇ ତାର ଯଥା । କଥା କରନ୍ତି ମଧୁପୋତା ॥
ପଞ୍ଚାଶ ଅକ୍ଷରଟି ସାର । ଅକ୍ଷରୁ ବାର ମାତ୍ରା ଧର ॥
ସକଳ ଗ୍ରନ୍ଥ ବୀଜ ଏହୁ । ପଣ୍ଡିତେ ଭେଦ ନ ଜାଣଇ ॥
ଜଳାନ୍ତି ଯନ୍ତ୍ର ଯେ ଭେଦଛି । ତାକୁ ଆଲୁଅ ଦିଶୁଅଛି ॥
ଯାଲାନ୍ଧ୍ର ଯନ୍ତ୍ର ଭେଦ ନାହିଁ । ସେହିଟି ବନ୍ଦ୍ୟା ଅନ୍ଧ କହି ॥
ଗୁରୁ ସେବକ ହୋଇ ଦାସ । ତେଣୁ ପାଇଲା ଯନ୍ତ୍ର ରସ ॥
ପ୍ରଥମ ଖଣ୍ଡ ତୁମ୍ଭ ହିତେ । ଦ୍ୱିତୀୟ ଖଣ୍ଡ କଲି ଗୀତେ ॥
ତୃତୀୟ ଖଣ୍ଡ ଏ ଶୁଣିଲ । ଜନ୍ମର ସୁଫଳ ଲଭିଲ ॥
କୃଷ୍ଣ କରୁଣା ମୋତେ କଲେ । ଗଣେଶ ହସ୍ତରେ ରହିଲେ ॥
ଏଣୁ ସକଳ ମୁନି ଗଣ । ଗଣେଶ ବନ୍ଦନ୍ତି ଅଗ୍ରେଣ ॥
ବିଘ୍ନହରତା ସେ ଅଟନ୍ତି । ବିଘ୍ନ ନ କଲେ ବନ୍ଦ୍ୟା ଦ୍ୟନ୍ତି ॥
ଶୁଣିଲ ଗଣପତି କଥା । ଜଳାନ୍ତି ଯନ୍ତ୍ରର ବାରତା ॥
ତୃତୀୟ ଖଣ୍ଡ ଏ ଶୁଣିଲ । ମନରେ ଏହା ଘେନ ଭଲ ॥
ଏ ପାଠ ନିତି ଶୁଣୁଥିବ । ଶୁଣିଲେ ଅନ୍ଧାର ଫିଟିବ ॥
ମଦ୍ୟ ମାଉଁସ ଧୂମ ଗଞ୍ଜା । ପର ସ୍ତ୍ରୀ ସଙ୍ଗ କର ତେଜ୍ୟା ॥
ଅଶୁଚ ମିଛ ଯେହୁ କହି । ପର ଧନରେ ଚିତ୍ତ ଦେଇ ॥

ଗୁରୁ ସେବାରେ ସହି ଦୃଢ଼ । ପିତା ମାତାରେ ସେବା ଗୂଢ଼ ॥
ଅତିଥି ସେବା ମହୋତ୍ସବ । ଯେ ଶାସ୍ତ୍ର ପଥ ନ ଶୁଣିବ ॥
ସେତେ ଜନକୁ ନ କହିବ । କହିଲେ ବିପତ୍ତି ପଡ଼ିବ ॥
ଗୁରୁବାରକୁ ଗୁରୁବାର । ପୂଜା କରିବେ ସନ୍ଧ୍ୟାବେଳ ।
ପଢ଼ିବ ଘୃତ ଦୀପ ଜାଳ । ଦେବ ଅମୃତ ରସାବଳୀ ॥
ଅଳୁଡ଼ ଘରେ ନ ରଖିବ । ମୂର୍ଖ କୁଟୁମ୍ବେ ନ ବୁଝିବ ॥
ବାର ଗୋପାଳ ତୁମ୍ଭେ ଶୁଣ । ଏ ବଡ଼ ଗୁପତ ଗହନ ॥
ତୁମ୍ଭର ପୁତ୍ରମାନେ ପୁଣ । ଶୁଣିଲେ ହୋଇବେ କାରଣ ॥
ଆଉର ନାଥ ପନ୍ଥ ଯେତେ । ତହିଁବେ ଶୁଣିଲେ ଏ ଗ୍ରନ୍ଥେ ॥
ଖୋଲ କର୍ତ୍ତାଳ ଶିକ୍ଷା ଦାସ । ତୁମ୍ଭର ହେବେ ଯେତେ ଅଂଶ ॥
ସେମାନେ ଏକଥା ଶୁଣିଲେ । ଅନ୍ଧାର ଫିଟିଯିବ ଭଲେ ॥
ନିର୍ଗୁଣ ସଗୁଣାଦି ମତ । ଏଥିରେ ଅଛି ମନ୍ତ୍ର ତନ୍ତ୍ର ॥
ଏ ପାଠ ଯେ ବୁଝି ପାରିବ । ସେ ଜନ ଗୁରୁ ଅଙ୍ଗ ହେବ ॥
ଭିକ୍ଷା ମାଗିବା ବଡ଼ ସୁଖ । ଗୁରୁପଣ ଯେ ବଡ଼ ଦୁଃଖ ॥
ଭାଗ୍ୟରେ ଗୁରୁ ଅଙ୍ଗ ଧରେ । ଗୁରୁ ନିସ୍ତାରନ୍ତି ଯେ ନରେ ॥
ଗୁରୁ ନରକ ଉଦ୍ଧାରଣ । ଗୁରୁଟି ଶୁଭ କର୍ତ୍ତା ଜାଣ ॥
ଭାଗ୍ୟରେ ଥିବ ଯେ ଭଜନ । ଗୁରୁଙ୍କ ପୂଜା ଆଦ୍ୟସ୍ଥାନ ॥
ଅନେକ ଜନ୍ମେ ଭାଗ୍ୟ ଥିଲେ । ତତ୍ତ୍ୱ ଗୁରୁ ମିଳନ୍ତି ଭଲେ ॥
ଅତତ୍ତ୍ୱ ଗୁରୁ ଅଭାଗ୍ୟରେ । ମିଳନ୍ତି ଏକ ଏକ ନରେ ॥
ଯନ୍ତ୍ର ମନ୍ତ୍ର ତନ୍ତ୍ର ଯେ ଜାଣ । ଅଷ୍ଟ ପହରା ରସ ଗୁଣ ॥
ଗୁମ୍ଫା ଅବାଡ଼ ଜ୍ୟୋତି ସ୍ଥାନ । ଶମାଦି କରନ୍ତି ସାଧନ ॥
ଏହାଙ୍କୁ ତତ୍ତ୍ୱ ଗୁରୁ କହି । ତାହାଙ୍କୁ ପୁଛି ତତ୍ତ୍ୱ ପାଇ ॥
ତତ୍ତ୍ୱ ଜାଣିଣ ମୂର୍ଖ ଜଣ । ଶ୍ରୀ ଭାଗବତେ ଏ ପ୍ରମାଣ ॥
ଅତତ୍ତ୍ୱ ଗୁରୁ ଶିକ୍ଷା କଲେ । ଅଳପ ଜଳେ ମୀନ ଥିଲେ ॥
ଅଳପେ ସେହୁ ନାଶ ଯାଇ । ମନ ସଂଶୟ ନ ଫିଟଇ ॥
ସମୁଦ୍ର ଜଳେ ମୀନ ଥାଇ । ସେ ଯେହ୍ନେ ବଡ଼ ମତ୍ସ୍ୟ ହୋଇ ।
ଅତତ୍ତ୍ୱ ତତ୍ତ୍ୱ ଏହି ମତ । ସଂସାରେ ଗୁରୁ ଯେ ବହୁତ ॥

ଶିଷ୍ୟ କରିବେ ତତ୍ତ୍ୱ ଜାଣି । ପାଣି ଖାଇବ ଜାଣି ଗୁଣି ॥
ତୁମ୍ଭେ ଜାଣିଲ ତତ୍ତ୍ୱ ସାର । ସଂସାରେ ଗୁରୁପଣେ ଫେର ॥
ଖୋଲ କରତାଳେ କୃଷ୍ଣ କଥା । ଗାୟନ କରିବେ ସର୍ବଥା ॥
ପ୍ରାତଃକାଳ ବା ସନ୍ଧ୍ୟାକାଳ । ପ୍ରଭାତେ ବସିବ ନିଶ୍ଚଳ ॥
ଅଣଅକ୍ଷର ମୂର୍ତ୍ତି ମନ୍ତ୍ର । ଜପ ଲକ୍ଷ୍ୟେ କର ତଦନ୍ତ ॥
ଏ ତତ୍ତ୍ୱ ଏକ ଏକ ଶିଷ୍ୟେ । ଦେଇ କରିବେ ଉପଦେଶେ ॥
ମୁକୁନ୍ଦ ଅନନ୍ତ ଆନନ୍ଦ । ସବନ ଉତ୍ଥାନ ଗୋବିନ୍ଦ ॥
ଯା ଗୃହେ ଏ ପାଠ ରଖିବ । ବିଷ୍ଣୁ ପ୍ରତିମା ପ୍ରାୟେ ଥିବ ॥
ଜୀବନ୍ତେ ସୁଫଳ ହୋଇବ । ମରଣେ ଗୋଲୋକେ ମିଶିବ ॥
ଧନ ସମ୍ପତ୍ତି ପୁତ୍ର ଭାଇ । ଦୁହିତା ଭାର୍ଯ୍ୟା ଜୁଆଇଁ ॥
ଏହାଙ୍କୁ ଦେଖି ଧନ ବଢ଼ି । ଗୁରୁ ବୈଷ୍ଣବ ନ ସେବଇ ॥
ଏ ପୁଣି କାଳେ ନାଶ ଯାଇ । ଧନ ଅର୍ଜିବା ବ୍ୟର୍ଥ ହୋଇ ॥
ଯେ ଧନ ଦୁଃଖେ ଅରଜିବ । ସେ ଧନ ବିଭାଗ କରିବ ॥
ଅଧେକ କୁଟୁମ୍ବ ପୋଷିବ । ଅଧେକ ବନ୍ଧୁ ବେଭୁସିବ ॥
ଆବର ଅଧେକ ଯେ ପୁଣ । ଦେବ ଯେ ଅତିଥି ବ୍ରାହ୍ମଣ ॥
ଆବର ଭାଗେକ ଯେ ଥିବ । ଗୁରୁ ବୈଷ୍ଣବେ ସମର୍ପିବ ॥
ତେବେ ସଂସାରୁ ପାର ହୋଇ । ପଦ୍ମରେ ପାଣି ନ ଲାଗଇ ॥
କାଇଞ୍ଚ ପଙ୍କେ ଯେସନ୍ତ ନାଶ । ଶୁଣ ଚୈତନ୍ୟ ଗୋପ ଦାସ ॥
ଦାର ଆବୋର ଗୃହ କର । କେବା ବୈରାଗ୍ୟ ପଥ ଧର ॥
ବାରଟିଆ ଯେ ଦାସମାନ । ବୃନ୍ଦାବନରେ ତୁମ୍ଭ ସ୍ଥାନ ॥
ଗମି ପାରିବ ଯେତେ ଦୂର । ତୁମ୍ଭଙ୍କୁ ମିଳିବ ଆଧାର ॥
ଆବର କର୍ଣ୍ଣଦାସ ବାର । ପଢ଼ତ ଗୋପାଳ ଉଚ୍ଚାର ॥
ଉଆ ଚାଉଳ ହାଣ୍ଡି ନୂଆ । ଭୋଜନେ କରିବ ସୋରହା ॥
ପୁରୁଣା ହାଣ୍ଡି ଅନ୍ନମାନ । କେବେହେଁ ନ କର ଭୋଜନ ॥
ତୁମ୍ଭର ବଂଶ ଉଜଳିବ । କେବେହେଁ ମଳିନ ନୋହିବ ॥
ଶୁଦ୍ଧ ଅନ୍ନ ଯେ ଶମ୍ଭୁ ଅନ୍ନ । ଶ୍ରାଦ୍ଧ ଅନ୍ନ ପତିତ ଜନ ॥
ଏତେକ ଅନ୍ନ ନ ଭକ୍ଷିବ । ଗୋପାଳ ମନ୍ତ୍ରେ ଭୋଗ ଦେବ ॥

ମଦ୍ୟ ମାଉଁସ ଛଡ଼ାଇବ । ଧୂମ ଗଞ୍ଜାରୁ ନବର୍ତ୍ତିବ ॥
ରାମଚନ୍ଦ୍ରର ବାର ଦାସ । ଏ ପଥ କରିବ ଅଭ୍ୟାସ ॥
ମୁକୁନ୍ଦ ଅନନ୍ତ ଦ୍ୱାଦଶ । ଏତ ପନ୍ତରେ ନାହିଁ ଆସ ॥
ନବତନ ଯେ ନୂଆ ପାଗ । ନିଜ ହସ୍ତରେ କରେ ଯୋଗ ॥
ଶ୍ରଦ୍ଧାରେ ଏହାକୁ ତ ଦେବ । ଦ୍ୱନ୍ଦ୍ୱ ଛନ୍ଦରେ ନ ମିଶିବ ॥
ଘରେ କାଠରେ ହେବ ପୂଜା । ଯୋଗୀନ୍ଦ୍ର ଗଣେ ସ୍ୱେ ତଥୋଜା ॥
ମୂଢ଼ ପତିତ ଗୋପକୁଳ । କଳାରେ ମେଳେଛ ଏ ମେଳ ॥
ଉତ୍ତମ ଶୁଦ୍ଧ ଜାତି ଏହି । ଆଗୁରହ୍ମାନେ ନାଶ ଯାଇ ॥
ପୁରାଣ ଗ୍ରନ୍ଥେ ପରମାଣ । ବଂଶୀ ଗଉଡ଼ ଅଟେ ଟାଣ ।
ଶ୍ରୀ ଭାଗବତେ ସନମତ । କୃଷ୍ଣ ଭୁଞ୍ଜିଲେ ଗୋପ ଭାତ ॥
କଳାରେ ମିଷ୍ଟ ପାକମାନ । ଶ୍ରୀ ନନ୍ଦନନ୍ଦରେ ଭୋଜନ ॥
ଏ କୁଳେ ଉତ୍ତମ ଆଧାର । ଆଗୁର କର ଭୋଗକର ॥
ରାମଚନ୍ଦ୍ର ଭରଥ ଶୁଣ । ଅଚ୍ୟୁତ ବଚନ ପ୍ରମାଣ ॥

ଇତି ଶ୍ରୀ ଗୁରୁଭକ୍ତ ଗୀତା ଭୃଗାସ୍ଥଖଣ୍ଡେ
ଗଂ ପଥ ମନ୍ତ୍ର ମୂର୍ତ୍ତି କଥନେ
ନାମ ଚତୁଃତ୍ରିଂଶ ପଟଳ ।

ପଞ୍ଚତ୍ରିଂଶ ପଟଳ

ମୁକୁନ୍ଦ ଅନନ୍ତ କହୁଅଛନ୍ତି ଶ୍ରୀରାମରେ ।
ଯନ୍ତ୍ର ମଧ୍ୟେ ମନ୍ତ୍ର ମୂର୍ତ୍ତି କେବଣ ପ୍ରକାରେ ॥
ଶିଷ୍ୟର ମନ କେମନ୍ତେ ହୋଇବାକ ବୋଧ ।
ଗୁରୁ କୃପା କଲେଣ ଫିଟିବ ମାୟା ଧନ୍ଦ ॥
ଶିଷ୍ୟ ଭକ୍ତ ଦେଖିଣ ଯେ କହିବା ତୋହରେ ।
ଯନ୍ତ୍ର ମଧ୍ୟେ ମନ୍ତ୍ର ଯେଉଁ ମୂର୍ତ୍ତି ପରକାରେ ॥
ଆଧାର ଲିଙ୍ଗ ଯେ ନାଭି ହୃଦ କଣ୍ଠ ପାଞ୍ଚ ।

ଅକାର ଉକାର ମକାର ଅର୍ଦ୍ଧ ବିନ୍ଦୁ ପଞ୍ଚ ।।
ପିଙ୍କି ରସ୍ତି ବୃଦକ୍ଷର ବସନ୍ତି ତହିଁରେ ।
ପର ରଜସ ଶବଦ ବେଢ଼ିଣ ପାଶରେ ।।
ଉକାର ଉପରେ ଗାର ଆକାରେ ମିଶିଣ ।
ସାର ବେନି ପାଶେ ହଉଁ ଛଉଁ ଯେ ବସିଣ ।।
ତଥିପରେ ମଣ୍ଡଳ ଗୋଟାଏ ବେଢ଼ିଅଛୁ ।
ପଞ୍ଚ କଳା ଯେନି ତହିଁ ଆକାର ରହିଛୁ ।।
ଅକାର ଆଡ଼ୀ ଅଟେ ଯେ ନଅ ବେନିକଳା ।
ସନ୍ଧ ସଂଧି ବଇଷ୍ଣବଜନଙ୍କର ମେଳା ।।
ଅକାର ଉକାର ଯେ ଏକାର ଇକାରରେ ।
ଉକାର ବେଢ଼ିଣ ଅଛୁ ଅକାର ଶିରରେ ।।
ଶେତରଙ୍ଗ କୁଙ୍କୁମ ଶ୍ୟାମଳ କଳାମାନ ।
କୋଟି କୋଟି ସୂର୍ଯ୍ୟ ଚନ୍ଦ୍ର ଅଛୁ ସେହି ବର୍ଣ୍ଣ ।।
ନଅ ଆଦ୍ୟ କୃଷ୍ଣ ଅଟେ ନଅ ପ୍ରାନ୍ତ ରାଧା ।
ବେନି ଅଙ୍ଗ ଏକ ଅଟେ ହୃଦେ ହୃଦବନ୍ଧା ।।
ନଅର ପ୍ରାନ୍ତର କଳା କୃଷ୍ଣର ଚରଣ ।
ଆର ନଅ ଆଦ୍ୟ କଳା ରାଧା ପାଦ ଜାଣ ।।
ଆଦ୍ୟ ନଅ କଳା ପୁଣି କୃଷ୍ଣ ପାଦ ରହି ।
ପ୍ରାନ୍ତ ନଖେ କଳା ପୁଣ ରାଧା ପାଦ ହୋଇ ।।
ଏମନ୍ତ ହୋଇଣ ବେନି ପାଦ ଛନ୍ଦାଛନ୍ଦ ।
ସେମାନେ ଭେଦ ଯେ ତତ୍ତ୍ୱ ଗୁରୁମାନେ ଭେଦ ।।
ନଅ ପରେ ହୃଦ ହୋଇ ଆଦ୍ୟ ନଅ କୃଷ୍ଣ ।
ପ୍ରାନ୍ତ ନଅ ରାଧା ହୃଦେ ଭେଦଣ ଏ ଚିହ୍ନ ।।
ନଅ ମଧ୍ୟେ କୃଷ୍ଣ ରାଧା ହୃଦ ବେନି ଶୋହେ ।
ନଅ ବେନି ପାଶେ ପୁଣ ଦୁଇ ଭୁଜ ରହେ ।।
ଏମନ୍ତେ ଯେ ଯୁଗଳ ରାଧା କୃଷ୍ଣ ଛନ୍ଦା ।
ହୃଦରେ ହୃଦୟ ବେନି ହୋଇଅଛୁ ବନ୍ଧା ।।

ନଅ ଆଦ୍ୟ କୃଷ୍ଣଙ୍କର ନଅ ପ୍ରାନ୍ତ ରହ ।
ମୁଖେ ମୁଖ ବନ୍ଧନ ଅଧରୁ ସୁଧା ବହ ॥
ନୟନ ଯେ କର୍ଣ୍ଣ ନାସା କଣ୍ଠ ହୃଦ ଶୋଭା ।
ଏମନ୍ତ ରୂପକୁ ଯୋଗୀଜନ ମନ ଲୋଭା ॥
ନଅର ପ୍ରାନ୍ତ ମଧ୍ୟରେ ଉକାରର କଳା ।
ତେଣୁ କରି ରାଧା ଅଙ୍ଗ ସୁବର୍ଣ୍ଣ ଉଜ୍ଜ୍ୱଳା ॥
ନଅର ଆଦ୍ୟ ଅଂଶ ଯେ ଉ ୍ାର ଅଟଇ ।
ତେଣୁ କରି କୃଷ୍ଣ ଅଙ୍ଗ କଳାବର୍ଣ୍ଣ ହୋଇ ॥
କଳାକୁ ଗଉର ବର୍ଣ୍ଣ ଶୋଭା ପୁଣ ପାଏ ।
ଏଣୁ ଦିବ୍ୟ ରାଧା କୃଷ୍ଣ ଅଣଷରେ ରହେ ॥
ଅନାଦି ପୁରୁଷ ବୋଲି କେ ସାଧୁ ବୋଲନ୍ତି ।
ଅବ୍ୟକ୍ତ ଅଗ୍ରୁତ ବୋଲି କେହୁ ବୋଲୁଅାନ୍ତି ॥
ନଅ କଳାକୁ ଯେ କେହି ନିରାକାର ବୋଲି ।
କେହୁ ଭକ୍ତ ବୋଲନ୍ତି ଯେ ନନ୍ଦସୁତ ବୋଲି ॥
ଅକାର କଳା ଖିଳକୁ ଆଦି ମୂଳ କହି ।
ଅନନ୍ତ ମୂରତି ବୋଲି କେ ପୁଣ ବୋଲଇ ॥
ନଅ କଳା ଖିଳକୁ ସେ ନିର୍ଲେପ ବୋଲନ୍ତି ।
ମଳରେ ହି ସପ୍ତସ୍ୱରା ଏକଅଂଶ ହୋନ୍ତି ॥
ବାଳ ଯେ ମୁକୁନ୍ଦ ନାମ ବାଳରେ ହି ଜାଣି ।
ଦର୍ଶିନ୍‌ପୋକ ହୃଦୟରେ ଥାନ୍ତି ତେଣୁ ପୁଣି ॥
କେ ପୁଣ ତାହାଙ୍କୁ ଜୀବ ପରମ ବୋଲନ୍ତି ।
ଜୀବ ରାଧାକୃଷ୍ଣ ଯେ ପରମ ବେନ ମୂର୍ତ୍ତି ॥
କେ୍ୟାତିରାନନ୍ଦ ଯେ ପୁଣ ତାହାଙ୍କୁ କହନ୍ତି ।
ନଅ ଅଦ୍ୟ ନଅ କଳା ଯେଣୁ ସେ ଅଟନ୍ତି ॥
କେହି ତାହାଙ୍କୁ ବୋଲନ୍ତି ଜଗନ୍ନାଥ ପୁଣ ।
କେ ପୁଣ ତାହାଙ୍କୁ ବୋଲି ଜାନକୀ ପରାଣ ॥

ନଅକଳା ଥିଲାକୁ ସେ ନାରାୟଣ ବୋଲି ।
ନାମରୂପେ ପ୍ରକାଶିଣ ଘଟେ ଘଟେ ପୁରି ॥
ଉତ୍ତମ ମଧ୍ୟମ ଯେ କନିଷ୍ଠ ରୂପ ତିନି ।
ତିନି ପରକାରେ ଥାନ୍ତି ନେ ପାରିବେ ଚିହ୍ନି ॥
ଏ ରୂପ ଚିହ୍ନଇ ଯେହୁ ତାକୁ ବୋଲି ଗୁରୁ ।
ଶିଷ୍ୟକୁ ତାରନ୍ତି ପୁଣ ଏ ମାୟା ଧନ୍ଦାରୁ ॥
ମନ୍ତ୍ର ମୂର୍ତ୍ତି ଶିଷ୍ୟ ଯେ ଏମନ୍ତ ନ ବୁଝିଲେ ।
ଶୋଳପର ଶିଷ୍ୟ ଯେ ଭାସଇ ଭବଜଳେ ॥
ଏମନ୍ତ ମୂରତି ଦେଖି ଶିଷ୍ୟ ଯେବେ ମରେ ।
ମଲେଣ ମିଳଇ ଯାଇଁ ଶ୍ରୀପଦ୍ମ-ପଦ୍ମରେ ॥
ଇଚ୍ଛା ହେଲେ ଜନମ ସେ ଇଚ୍ଛାଏ ମରଣ ।
ଏ ରୂପକୁ ଲକ୍ଷ୍ୟ କରି ଥିବ ବାର ଜଣ ॥
ମୁକୁନ୍ଦ ଅନନ୍ତ ବସ୍ତ୍ର ଯାଦବ ସୁଦାମ ।
ଅନନ୍ତ ବାଲ ଗୋପାଳ ମଧ୍ୟରେ ଉତ୍ତମ ॥
ପୁଣ ସେ ସଂଶୟ ଆଉ ହେଉଛି ମନରେ ।
ମୁକୁନ୍ଦ ଅନନ୍ତକୁ ଯେ ଦୟା କରିବାରେ ॥
ମୁଖରୂପ ଆଜ୍ଞା ହେଲା ମନ୍ତ୍ର ଭେଦ କହ ।
ଅଣାକ୍ଷର ମନ୍ତ୍ର ଭେଦ ଫିଟୁ ମାୟାମୋହ ॥
ଶୁଣ ହୋ ମୁକୁନ୍ଦ ଦାସ ଏ ବଡ଼ ଗୁପତ ।
କୋଟିକେ ଗୋଟିଏ ଅବା ଜାଣିପାରେ ଭକ୍ତ ॥
ଅ ଅ ବେନି ଅକ୍ଷର ଯେ ପ୍ରାନ୍ତ ଅ ଅ ଧର ।
ଆ ଆ କ୍ଷର ଧରିବ ଯେ ଆକାର ମାତ୍ରାର ॥
ଉକାର ଅକ୍ଷର ଧର ଇକାର ମାତ୍ରାରେ ।
ଅକାର ଅକ୍ଷର ଧର ଗାର ମାତ୍ରାଠାରେ ॥
ଇକାର ଅକ୍ଷର ପୁଣି ଉକାରେ ବସଇ ।
ମୁଁ ଅ ତଳେ ଗୃହି ଅଂ ଉକାର ମାତ୍ରାହିଁ ॥

ଅକାର ଆଦ୍ୟରେ ପୁଣ ଅକାର ଧରିବେ ।
ସାତ ଅଙ୍କ ମାତ୍ରା ବାମ ପାରୁଶେ ବସିବ ॥
ଉ ଉ ଯେ ଅକ୍ଷର ପୁଣ ଉକାର ମାତ୍ରାରେ ।
ଏମନ୍ତ ବୋଲିଣ ଅଣାକ୍ଷର ମନ୍ତ୍ରାକ୍ଷରେ ॥
ପଞ୍ଚାକ୍ଷର ମଧ୍ୟରେ ଯେ ଅକାର ପଶିବ ।
ଅଣାକ୍ଷର ମନ୍ତ୍ରକୁ ଯେ ଏମନ୍ତ ବାନ୍ଧିବ ॥
ଯହିଁ ନାମ ଉଚ୍ଚାରିବେ ତହିଁରେ ମିଶଇ ।
ସ୍ଥାବର ଜଙ୍ଗମ କୀଟ ପତଙ୍ଗାଦି ତହିଁ ॥
ସ୍ୱର୍ଗ ମର୍ତ୍ତ୍ୟ ପାତାଳ ଯେ ତିନିପୁର କଥା ।
ବାନ୍ଧ ଯେ ପାରିଲେ ତହିଁ ମିଳଇ ସର୍ବଥା ॥
ଯାହାକୁ ଛାଡ଼ିଲେ ଯେତୁ ଆସଇ ଯେ ପୁଣ ।
ଘଟେ ଘଟେ ପୂରିଅଛି ଶବଦ ରୂପେଣ ॥

ଏହି ମନ୍ତ୍ର ମୁଖୁ ଯେବେ ନିଷ୍ଠିଲେଣ ଥିବ ।
ରହାସ ଲୀଳା ଯେବଣ ସଂସାରୁ ତରିବ ॥
ପଞ୍ଚମେ ଗୋପାଳ ଆଉ ଗୋପକୂଳେ ବନ୍ଧ ।
ବିଷୟାଦି ଦ୍ୱନ୍ଦ୍ୱମାନ କେବଣେ ହେବ ଧନ୍ଧ ॥
ଏଣୁକରି ତୁମ୍ଭେ ତ ବିଷୟ ଛାଡ଼ି ଦେଲ ।
ତେଣୁକରି ତୁମ୍ଭେ ଯେ ପାଇଲ ମନ୍ତ୍ର ଭଲ ॥

ପ୍ରାତକାଳେ ସନ୍ଧ୍ୟାବେଳେ ପ୍ରଭାତେ ବସିବ ।
କ୍ଷଣେ ଦଣ୍ଡେ ନିଷ୍ଠିଲେ ଏ ରୂପ ଧ୍ୟାଉଥିବ ॥
ଶ୍ୱେତ ଯେ ଲୋହିତ ପୀତ ନୀଳବର୍ଣ୍ଣ କେଶାଦି ।
ଶ୍ୟାମଳ ସୁନ୍ଦର ରୂହି ପଞ୍ଚକଳା ସ୍ଥିତ ॥

ସି ଇ ଯେ ଇକାର କଳା ଧରି ଯେ ଆକାର ।
ଇ ଅ ଯେ ଉକାର କଳା ସ୍ତ ଉ ଯେ ଏକାର ॥
ଉକାର ଯେ ଆଦ୍ୟାକ୍ଷର ପଞ୍ଚମାତ୍ରା କହି ।
ପଞ୍ଚମ ଅକ୍ଷର ଦ୍ୱାର ମାତ୍ରା ଏ ହୁଅଇ ॥

ସି ଇ ଅଟେ ଶ୍ୟାମ ବେଦ ଧ୍ୱ ଇ ଯଜୁଃ ଜାଣି ।
ର ଅ ଅଟେ ଋକବେଦ ମ୍ଭ ଅଥର୍ବଣି ॥
ଅକାର ଯେ ଶିଶୁବେଦ ପାଞ୍ଚ ଏଣୁ ହୋଯ୍ୱେ ।
ଏ ପାଞ୍ଚ ବେଦରୁ ପୁଣ ସ୍ୱବାଣ କ୍ଷରଏ ॥
ସ୍ୱମାୟଣ ଭାରତ ଯେ ଭାରତୁଁ ପୁରାଣ ।
ପୁରାଣୁ କ୍ଷରେ ପୁଣ ନାନା ଗ୍ରନ୍ଥମାନ ॥
ଜାବ୍ୟଙ୍କୁ ସୁମୂର୍ତ୍ତିମାନ ତହୁଁ ଚଉତ୍ରିଶା ।
ଚଉତ୍ରିଶ ଅକ୍ଷରୁ ଯେ ପଦମାନ ମଣା ॥
ଏ ଯେତେ ଶବଦମାନ ତହିଁ ଯୋଜନ୍ତି ଜ୍ଞାନ ।
ଏ ଭେଦ ଜାଣନ୍ତି ଏକ ଏକ ସୁଜ୍ଞଜନ ॥
ଚଉଢଶା ଚଉପଦୀ ସୁମୂର୍ତ୍ତି ଶୋଳନ ।
ଖୋଲ କରତାଳେ ଘୋଷୁଥିବ ବାରଲୋକ ॥
ବ୍ରହ୍ମ କ୍ଷତ୍ରି ବୈଶ୍ୟ ଶୂଦ୍ର ସ୍ୱଜାତିମାନ ।
ଛତିଶ କୁଳ ଅଠର ପାଠକ ଯେ ଜନ ॥
ସବୁଙ୍କର ସ୍ଥାନେ ତୁମ୍ଭେ ମଙ୍ଗଳ କରିବ ।
ଗୋପାଳ କୁଳକୁ ତାରି ଆପଣେ ତରିବ ॥
ଅଚ୍ୟୁତ ବଚନ ଘେନ ବାର ବଇଷ୍ଣବ ।
ଗୁରୁଭକ୍ତ ଗୀତା ଏହୁ ଶାସ୍ତ୍ରରେ ଦୁର୍ଲ୍ଲଭ ॥

ଇତି ଶ୍ରୀ ଗୁରୁଭକ୍ତ ଗୀତା ତତ୍ତ୍ୱସ୍ୱଖଣ୍ଡେ ଯନ୍ତ୍ରମୂର୍ତ୍ତି
ଅଣାକ୍ଷର ମନ୍ତ୍ର-ମୂର୍ତ୍ତି କଥନେ ନାମ ପଞ୍ଚତ୍ରିଂଶ ପଟଳ ।

ଷଟ୍‌ତ୍ରିଂଶ ପଟଳ

ଅନନ୍ତ ଗୋପର ତୃପ୍ତି ଘେନ ଗୁରୁଦେବ ।
ପ୍ରେମ ସ୍ୱଧାକୃଷ୍ଣ ଯେବେ ମନ୍ତ୍ର ଜ୍ଞାଳାଭାବ ॥
ଅନନ୍ତ ପଦ୍ମରେ ଯାହା ଶୁଣ ହେ ମୁକୁନ୍ଦ ।
ହଁ କ୍ଷଁ ଦୁଇକ୍ଷରେ ବେଜରୂପ ବନ୍ଧ ॥

ହ୍ର ଅ ଯେ ଅକ୍ଷର ପୁଣ ଆଦ୍ୟ ଯେ ଚରଣ ।
ହ୍ର ମଧ୍ୟେ ମାତ୍ରା ଅଟେ ବେନି ପାଦ ପୁଣ ॥
ହ୍ର ପରେ ସାତ ଅଙ୍କ ହୃଦ ସେ ଅଟଇ ।
ସାତ ଅଙ୍କପରେ ବିନ୍ଦୁ ଶିର ବୋଲି କହି ॥
କ୍ଷ ଯେ ଅକ୍ଷର ଅଟେ ରାଧାଙ୍କ ଚରଣ ।
ଆବର ପାଦ ଅଟଇ କ୍ଷ ର ଆଦ୍ୟ ଜାଣ ॥
ଇକାର ମାତ୍ରାକୁ ପୁଣ ହୃଦ ବୋଲି କହି ।
ଇକାର ଅକାର ପରେ ଶିର ବିନ୍ଦୁ ରହି ॥
କ୍ଷ ମାତ୍ରା ଗାରେ ମିଶି ହ୍ର ମଧ୍ୟେ ମିଶେ ।
ଏମନ୍ତେଣ ଦୁଇଭୁଜ ଦୁଇ ଅଙ୍ଗଦେଶେ ॥
ଭୁଜେ ଭୁଜ ଛନ୍ଦାଛନ୍ଦ ପ୍ରେମଭାବେ ରସ ।
ପ୍ରେମ ରାଧା ପ୍ରେମ କୃଷ୍ଣ ଏ ଭାବରେ ଦୃଶ୍ୟ ॥
ମୁକୁନ୍ଦ ପୁଣି ଜଣାଉଅଛୁ ପାଦତଳେ ।
ଏ ରୂପର ମନ୍ତ୍ର ପୁଣ କହିବା ପୁଚ୍ଛିଲେ ॥
ହେତୁ ମନେ ବିନ୍ଧ ଧର ମନ୍ତ୍ରର ବିସ୍ତର ।
ବାରଟିଆ ଦାସମାନେ ମନେ ଦୃଢ଼ କର ॥
ହ କାର ଅକ୍ଷରେ ପୁଣ ବସିବ ପ କାର ।
ତଥିପାଶେ ଏକାରକୁ ତାର ପରେ ଧର ॥
ଆବର ମାତ୍ରାକୁ ତଥି ପାଶରେ ଥୋଇବ ।
ଆବର ଯେ ହ ମାତ୍ରା ତଳରେ ରଖିବ ॥
ପଢ଼ିଲେ ଏମନ୍ତ ପୁଣ ଏକାକ୍ଷର ହୋଇବେ ।
ପାଞ୍ଚଗୋଟି ମାତ୍ରା ବସି ପଞ୍ଚାକ୍ଷର କହେ ॥
ଏହି ମନ୍ତ୍ର ସୁମତି ସ୍ୱରୂପ ଜ୍ଞାନ କର ।
ସର୍ବ ମନ୍ତ୍ର ପରେ ସାର ଅଟେ ଏ ଅକ୍ଷର ॥
ସବୁ ଯେ ଶବଦ ମିଳେ ହୃଦରେ ଭଜିଲେ ।
ଗୀତା ଭାଗବତେ ଏହି ମନ୍ତ୍ର ସାର କଲେ ॥

କେ ପୁଣ ତାହାଙ୍କୁ ବୋଲେ ହରି ଏ ଅଚ୍ୟୁତ ।
କେ ପୁଣ ଭଗତ ବୋଲେ ହୃଦପଦ୍ମ ମୂର୍ତ୍ତି ॥
କେ ପୁଣ ତାହାଙ୍କୁ ଚନ୍ଦ୍ର ଦୁର୍ବେଢ ହରନ୍ତି ।
ଏଣୁକରି ହରି ନାମ ସର୍ବ ସେ ସମ୍ପତ୍ତି ॥
ହରିନାମ ଧରିଥିଲେ ହୋଇବ ସମ୍ପଦ ।
ହରି ଆଶ୍ରେ ଜନକୁ କଳ୍ପିତ ଇନ୍ଦ୍ର ପଦ ॥
ହରିନାମ ଅଶ୍ରେ କରି ଭୁଷଣ୍ଡି ଅମର ।
ହରିନାମ ଧରି ବିଭୀଷଣ ଯୁଗାନ୍ତର ॥
ହରିନାମ ଧରି ହନୁ ଲଙ୍କା ଜୟ କଲା ।
ସେହୁ ଭକ୍ତେ ହରିନାମ ଭଜୁଁ ସେ ତରିଲା ॥
ସୁହାସ ଚରିତ ଲୀଳା ହରିରେ ସଙ୍ଗୀତ ।
ତୁମ୍ଭେ ଯେ ବଣିକ କରି ତରିବ ଜଗତ ॥
ତୁମ୍ଭେ ମୂଳବୃକ୍ଷ ହୁଅ ପୁନି ନାଥ ଜଳ ।
ତୁମ୍ଭଲାଗି ଉଦ୍ଧାର ହୋଇବେ ଗୋପକୁଳ ॥
ସେନ ଅଚ୍ୟୁତର କଥା ମନେ ହେତୁକର ।
ଦ୍ୱାଦଶ ଗୋପାଳ ତୁମ୍ଭେ ଗୋପକୁଳେ ସାର ॥

ଇତି ଶ୍ରୀ ଗୁରୁଭକ୍ତ ଗୀତା ତୃତୀୟଖଣ୍ଡେ ଏକାକ୍ଷର
ମନ୍ତ୍ରମୂର୍ତ୍ତିକଥନେ ନାମ ଷଡ୍‌ବିଂଶ ପଟଳ ।

———

ସପ୍ତବିଂଶ ପଟଳ

ମୁକୁନ୍ଦ ଦାସର ମନ ସଂଶୟ ଫେଡ଼ିବା ।
ଶ୍ରୀରାମ ମୂରତି ରୂପ ତନ୍ତ୍ରରେ ବନ୍ଧିବା । ୧ ।
ଭଲ ସନ୍ଧି ପଚ୍ଛର ହେ ମୁକୁନ୍ଦ ଅନନ୍ତ ।
ନୋହିଲେ କି ଗୋପସ୍ଥରେ ତୁମ୍ଭେ ଭାଗ୍ୟବନ୍ତ ॥
କହିବା ଯନ୍ତ୍ରର ମୂର୍ତ୍ତି ଏକ ମନେ ଘେନ ।
ତୁମ୍ଭେ ବାରଜଣ ଅଟ ରାହାସେ ପ୍ରଧାନ ॥
ଆନବେଳେ ଏ କଥା କି ପଚ୍ଛିର ହୁଅଇ ।
ଆନକୁ ରହାସ ଲୀଳା ମିଳିବ ବା କାହିଁ ॥
ହୃଦି ଷଡ଼ି ତଳରେ ଏ ଅର୍ଦ୍ଧମାତ୍ରା ବସେ ।
ଅର୍ଦ୍ଧମାତ୍ରା ମଧ୍ୟେ ଏକ ଗାର ପରକାଶେ ॥
ଅର୍ଦ୍ଧେ ଅର୍ଦ୍ଧେ ବେନଭାଗ ଅର୍ଦ୍ଧମାତ୍ରା କହି ।
ଅର୍ଦ୍ଧେ ରାମ ମୂର୍ତ୍ତି ଯେ ଅର୍ଦ୍ଧେ ସୀତା ହୋଇ ॥
ନ ର ଯେ ଆଦ୍ୟ କଳା ବାମରେ ବସିବ ।
ଗାରଠାରୁ କେତେ ଖର ଗ୍ରନ୍ଥିକରି ଦେବ ॥
ପ ଅର ଯେ ଆଦ୍ୟ କଳା ବାମରେ ବସିବ ।
ଏ ମନ୍ତ୍ରେଣ ଶବ୍ଦେ ଗୁରୁ ଅକ୍ଷର ହୋଇବ ॥
ତାରକ ମନ୍ତ୍ର ଏ ଏଥି ବନ୍ଧିଲେଟି ପାଇ ।
ସଦଗୁରୁ ସେବିଲେ ଯେ ସୁଶିଷ୍ୟ ଜାଣଇ ॥
କୁବୁଦ୍ଧି ସେବକମାନେ ନ ପୁଚ୍ଛନ୍ତି ଏହା ।
ଗୁରୁଙ୍କୁ ନ ପୁଚ୍ଛି ହୋନ୍ତି କୁଟୁମ୍ବେ ମୂରୁହା । ୧୦ ।
କୁଟୁମ୍ବ ମେଳେହେଁ ଶିଷ୍ୟ ଏ ଭେଦ ନ ପାଏ ।
ଗୁରୁ ସେବା କଲି ଶିଷ୍ୟ ଏହି ମନ୍ତ୍ର ଧ୍ୟାୟେ ॥

୧-୨— ଯନ୍ତ୍ରରେ (ଖ, ଗ)

ଆବର କଥାଏ ଶୁଣ ମୁକୁନ୍ଦ ଅନନ୍ତ
ସବୁ ଗୁରୁ କହି ନ ପାରନ୍ତି ଏହି ତତ୍ତ୍ୱ ॥
ଜାତସ୍ମର ଗୁରୁମାନେ ଏ ଭେଦ ଜାଣନ୍ତି ।
ମାନବ ଜନମ ଗୁରୁ ଏ ଭେଦ ନ ପାନ୍ତି ॥
ଏ ଯେ ଯନ୍ତ୍ର ମୂର୍ତ୍ତି ଗୁଣ ଅନନ୍ତ ମୁକୁନ୍ଦ ।
ଯନ୍ତ୍ର ମୂର୍ତ୍ତି କହିବା ହେ ମନେ ଘେନ ବାନ୍ଧ ॥
ନଅ କଳା ଅଟଇ ଯେ ବେଦ ଯେ ଚରଣ ।
ତଥିପରେ ହୃଦ ଶିର ମୁଖ ଭୁଜ ପୁଣ ॥
ପ ଆଦ୍ୟ କଳା ଅଟେ ହୃଦସୃଷ୍ଟି ଜାଣ ।
ପ ତଳେ ବର୍ଣ୍ଣବନ୍ଧି ଏ ବେଦ ଚରଣ ॥
ତଥିପରେ ହୃଦ ଶିର ନୟନ ନାସିକା ।
ଏଣୁକରି ପ କଳା ସୀତସ୍ୱାର ପନା ॥
ନଅ କଳା ସ୍ୱମ ମୂର୍ତ୍ତି ନାରାୟଣ କହି ।
କେ ପୁଣ ତାହାକୁ ନରହରି ଯେ ବୋଲଇ ॥
ଅନନ୍ତ ମୂରତି ରୂପ ଧରିଣ ପ୍ରକାଶ ।
ଥାନେ ଥାନେ ଲୀଳା ତାଙ୍କ ଅଟେ ପ୍ରେମରୂପ ॥
ନଅକଳା ଅଟଇ ଯେ ଆ ଯେ ଅକ୍ଷର ।
ଆତ୍ମା ବୋଲି ଅକ୍ଷର ଯେ ନଅରୁ ସଞ୍ଚାର । ୧୦ ।
ଋ ଯେ ଅକ୍ଷର ପୁଣ ସବୁ କ୍ଷରଇ ।
ମ ଯେ ଅକ୍ଷର ପୁଣ ନଅ କଳା ହୋଇ ॥

୧୦—କ୍ଷ—

ମୁକୁନ୍ଦ ଧରମୁ ପୁଣ ପଚ୍ଛରୁ କଥାଏ ।
ଏ ରୂପର ମନ୍ତ୍ର ପୁଣ କେମନ୍ତେଣ ହୋଏ ॥
ମନ୍ତ୍ର ଭେଦ ଶୁଣ ତୁମ୍ଭେ ହେରୁ କରି ମନ ।
ଅନନ୍ତ ଦାସ ହେ ଶୁଣ ମୁକୁନ୍ଦ ସୁଜନ ॥

ଏଣୁକରି ପରମ ଆତ୍ମା ଯେ ତାକୁ କହି ।
ତତ୍ତ୍ୱ ନିରଞ୍ଜନ ବୋଲି କେ ପୁଣ ଗୁଣଇ ॥
କେ ବୋଲଇ କେଶୀଘାଟ ଗ୍ରାମ ଅଟନ୍ତି ଏ ପୁଣ ।
କେ ବୋଲି ଅକେଶୀଘାଟ ରୂପ ଅଟନ୍ତି ଏ ଜାଣ ॥
କେ ବୋଲନ୍ତି ଗଡ ଗ୍ରାମ ଗୁଣିଲେ ମୁକତି ।
କେ ବୋଲଇ କାଶୀ କ୍ଷେତ୍ର ବାରାଣସୀ ସ୍ଥିତି ॥
ଏମନ୍ତ ମୂରତି ରୂପ ହୃଦେ ସୁମରିବ ।
ସୁସେବକମାନଙ୍କୁ ଯେ ଏ ଭେଦ କହିବ ॥
ଅପଣ୍ଡା ଶିଷ୍ୟ ଏ ଭେଦ ନ ପଚାରେ ପୁଣି ।
କୁଟୁମ୍ବ ଧନ ପଣରେ ଭ୍ରମଇ ନ ଜାଣି ॥
ଧନ ପ୍ରାଣ କୁଟୁମ୍ବ ଛାଡ଼ିଲ ତୁମ୍ଭେ ବାର ।
ସବୁ ଧନ ପଣ କଲ ଶ୍ରୀଗୁରୁ ପୟର ॥
ଏଣୁକରି ମନ୍ତ୍ରମୂର୍ତ୍ତି ପାଇଲ ଦର୍ଶନ ।
ଏହି ଗ୍ରନ୍ଥ ଭକତମାନଙ୍କୁ ଚକ୍ଷୁ ଦାନ ॥
ଦୀନ ଅଚ୍ୟୁତର କଥା ମନେ ଘେନିଥିବ ।
ଗୁରୁଭକ୍ତି ଗୀତା ତୁମ୍ଭେ ନିରତେ ପଢ଼ିବ ॥

ଇତି ଶ୍ରୀ ଗୁରୁଭକ୍ତି ଗୀତା କୃଷ୍ଣସୁଖଣ୍ଡେ ତାରକ-
ମନ୍ତ୍ର-ମୂର୍ତ୍ତି ଦର୍ଶନେ ନାମ ସପ୍ତତ୍ରିଂଶ ପଟଳ ॥

ଅଷ୍ଟତ୍ରିଂଶ ପଟଳ

ମୁକୁନ୍ଦ ଅନନ୍ତ ବସ୍ତ୍ର ସୁଦାମ ଗୋବିନ୍ଦ ।
ପବନ ଉଦ୍ଧାନ ବୃନ୍ଦାବନ ଯେ ଆନନ୍ଦ ॥
ବାଳକ ମଥୁରି ଯାହା ଅଛି ଯେ ପଚାରି ।
କହିବା ଏଥିର କଥା ପାରି ଯେବେ ଧରି ॥

ହ୍ରଉଁ କ୍ଷଉଁ ମଧ୍ୟରେ ଯେଉଁ ଗାର ଅଛଇ ।
ଅର୍ଦ୍ଧମାତ୍ରା ମଧ୍ୟେ ରହେ ଓଁକାର ଯେ ତହିଁ ॥
ଗାର ପାଶେ ହ୍ର କ୍ଷର ବସାଇବ ପୁଣ ।
ଦ ଯେ ବସିଲେ ହେବ କକାରଟି ଜାଣ ॥
ଗାର ଏକପାଦ ହୁଏ ବନ୍ଧଣ ପାଖଲେ ।
ଦ ଗାର ଆର ପାଦ ଚରଣ ବନ୍ଧଲେ ॥
ଆବର ଯେ ଇକାର ହୃଦସ୍ଥ ପୁଣ ହୋଇ ।
ନାଦବିନ୍ଦୁ ଶିର ବୋଲି ଗୁରୁ ଦୀନ୍ତ କହ ॥
ଧ ଈକାର ଅଟଇ ଭୁଜ ଲକାରଟି କାଟି ।
ଏ ରୂପକୁ ରସିକ ଭରତ ଥାନ୍ତି ଖଟି ॥
ଏଣୁ ସେ କ୍ଲୀଁ ଅକ୍ଷର କାମ ବୀଜ କହୁ ।
ଗାରରୁ ପଞ୍ଚରେ ପୁଣି ଏତେ କଳା ତହିଁ ॥
ଶୁଦ୍ଧ ରାଧା ଶୁଦ୍ଧ କୃଷ୍ଣ ଅଟନ୍ତି ଏ ପୁଣ ।
ଷୋଳ ସସ୍ର ଗୋପୀ ଏହୁ ଅଙ୍ଗୁ ଜାତ ଜାଣ ॥
ଆବର ଷୋଳ ସହସ୍ର ଗୋପାଳ ଜନମ ।
ଷୋହଳ ସସ୍ର ଅନନ୍ତ ଗୋପଗୋପୀ ଜାଣ । ୧୦ ।

କଳଉଁ ଅକ୍ଷର ପୁଣ ଏମନ୍ତ ସେ ଧର ।
ଲକାର ଯେ ରାଧା ବୋଲି ସୁମରଣା କର ॥
ଇକାର ନାମ ଧରିଲେ ପଞ୍ଚାକ୍ଷର ହୁଏ ।
ଶ୍ୟାମ ପଞ୍ଚାକ୍ଷର ସଦଗୁରୁ ଶିଷ୍ୟ କହେ ॥
ଏହୁ ରୂପ ଧ୍ୟାନ କରି ରହାସେ ମିଶିବ ।
ଜନ୍ମେ ଜନ୍ମେ ପାଦପଦ୍ମେ ସେବା କରିଥିବ ॥

ଯୁଗ ଶେଷେ ପ୍ରଳେ ହେଲେ ପାଦେ ନମସ୍କରିବ ।
ଅବତାର ରୂପ ଯେନି ଲୀଳା କରୁଥିବ ॥
ସତ୍ୟ ଯୁଗେ ଋଷି ସଙ୍ଗେ ପୁରାଣ ପଠନ ।
ତ୍ରେତୟା ଯୁଗରେ କଲି ଯଜ୍ଞ ବର୍ଦ୍ଧମାନ ॥

ଦ୍ୱାପର ଯୁଗରେ କଲ ରାହାସ ବନ୍ଦନ ।
କଳିଯୁଗେ ସଂକୀର୍ତ୍ତନେ ରାହାସ କୀର୍ତ୍ତନ ॥
ପୁଣ ସେ ସତ୍ୟ କଳିରେ ରାଗ ବନ୍ଧଗୀତ ।
ବିବିଧ ଯନ୍ତ୍ର ମିଶିଣ ରାଜବିଧି ମତ ॥
ଅବତାର ମୂର୍ତ୍ତି ସଙ୍ଗେ ଯୁଗେ ଯୁଗେ ଖେଳା ।
ଏଣୁକରି ରାହାସ ଲୀଳାକୁ କର ଭେଳା ॥
ସତ୍ୟଯୁଗେ ଭଗବାନ ତ୍ରେତାଯୁଗେ ରାମ ।
ଦ୍ୱାପରେ ଜନମ ହେଲେ କୃଷ୍ଣ ବଳରାମ ॥
ଶ୍ରୀଚୈତନ୍ୟ ନିତ୍ୟାନନ୍ଦ କଳିଯୁଗେ ସାର ।
ଜଗନ୍ନାଥ ରୂପ ଧାଇ ରାସଲୀଳା କର ।୨୦।
ପୁଣ ଯେ କଳଙ୍କି ସଙ୍ଗେ କରିବ ଗାୟନ ।
ଛତିଶ ରାଗେଣ ଛଅ ରାଗ ଗୀତମାନ ॥
ଖୋଳ କରତାଳ ବୀଣା ସାରଙ୍ଗ ଅମୃତ ।
ତାଳ ଯେ ମୃଦଙ୍ଗ ତମ୍ବ ସମ୍ବର ସଙ୍ଗୀତ ॥
ସଂଶୟ ରହିଲା ଗୁରୁ ରାଧାରୂପେ ପୁଣ ।
ଲକାର କେମନ୍ତେ ବସେ କ୍ଲୀଁ ଠାରେ ପୁଣ ॥
ଅଶ୍ରୁ ଛଳଛଳ ହୋଇ କୋଳାଗ୍ରତ କରି ।
ବିଷମସନ୍ଧି ପଗ୍ୱର ମୁକୁନ୍ଦ ମୁରାରି ॥
କହିବା ଅନନ୍ତ ଶୁଣ ଲକାର ବିଗ୍ୱର ।
କରପ୍ରାନ୍ତେ ବସିବ ଲକାର ମଧ୍ୟର ।୨୧।
ଲକାର ଆଦ୍ୟ କଳା ଯେ କଅପ୍ରାନ୍ତେ ବସେ ।
ରାଧାକୃଷ୍ଣ ପ୍ରେମଲୀଳା ଏହିରୂପେ ମିଶେ ।୨୨।

୨୧-ଖ – ଗ୍ରହିଲେ ଚତୁର୍ଦ୍ଧା ରୂପଗୋଟି ଶୋଭା ଦିଶେ ।
ଲକାର ପ୍ରାନ୍ତର କଳା ଗାର ଆର ପାଶେ ॥
ଲକାର ତଳକୁ ପୁଣ ପାଦ ବେକ ହୋଏ ।
ଲକାର ଉପରେ ପୁଣ ଶିରବିନ୍ଦେ ଶୋହେ ॥

ଅଚ୍ୟୁତ ବଚନ ଏ ଯେ ଅଟେ ନିରାଧାର ।
ବହିଲେ ଏ ଭବାର୍ଣ୍ଣବ ସିନ୍ଧୁ ହେବ ପାର ॥

ଇତି ଶ୍ରୀ ଗୁରୁଭକ୍ତ ଗୀତା ଚତୁର୍ଥଖଣ୍ଡେ
ରାଧାରୂପ ବର୍ଣ୍ଣନ ମନ୍ତ୍ରଭେଦକଥନେ
ନାମ ଅଷ୍ଟତ୍ରିଂଶ ପଟଳ ।

ଊନଚତ୍ୱାରିଂଶ ପଟଳ

ଶ୍ରୀଗୁରୁ ପରମ ଯେ ଗୁରୁ । କରୁଣା କର ମହାମେରୁ ॥
କେଉଁ ଗୋପାଳ କେଉଁ ନାମ । ଭକତନ୍ତ ମନରେ ଉତ୍ତମ ॥
ଚଉଶ ଗୋପାଳ ହେ ଶୁଣ । ରାମ ମୁକୁନ୍ଦ ହୃଦେ ଗୁଣ ॥
ଭରତ ଅନନ୍ତ ହେ ବନ୍ଦ । ବିଷ୍ଣୁ ଧରମୁ ହେ ବିବେକ ॥
ଅଠର ଅକ୍ଷର ଯେ ନାମ । ଗୋପାଳ ମନ୍ତ୍ର ଏ ଉତ୍ତମ ॥

ଏମନ୍ତ୍ରେଣ ଦୃଢରୂପ ଧ୍ୟାନ କରୁଥିବ ।
ଉତ୍ତମ ଶିଷ୍ୟଙ୍କୁ ଏହା ଗୁପତେ କହିବ ॥
ଲକାର ପ୍ରାନ୍ତ କଳାରେ ରାଧା ବେଦାକ୍ଷର ।
ଏହି ମନ୍ତ୍ର ମୂର୍ତ୍ତି ଧର ବାର ହେ ଗୋପାଳ ॥
ଅଚ୍ୟୁତ ବଚନ ଧର ବାର ପାଞ୍ଚଦାସ ।
ଚଉଶ ଗୋପାଳ ଘୋଷ ଗୁରୁଭକ୍ତ ରସ ॥
୧୭-ଗ—ନିର୍ଗୁଣ ମନ୍ତ୍ର ଯେ ବାରୁ ନ କହିବ ଆନେ ।
କହିଲେ ଶାପ ପାଇବ ଅନ୍ନବସ୍ତ୍ର ହାନେ ॥
ଅଚ୍ୟୁତ ବଚନ ବାର ଜଣ ପାଳିଥିବ ।
ଅମାନନା କଲେ ଭ୍ରଷ୍ଟ ନଷ୍ଟେ ନାଶଯିବ ॥

ଏକ ଅକ୍ଷରେ ଏକରୂପ । ମନ୍ତ୍ରରେ ହୋଇଅଛୁ ଗୋପ୍ୟ ॥
ଓଁ କାର ଅକ୍ଷର ଯେ ମୂଳ । ରାଧା କୃଷ୍ଣଙ୍କ ତହିଁ ଅଳ ॥
ଓଁ କାର କୃଷ୍ଣରୂପ ହୋଇ । ଅର୍ଦ୍ଧମାତ୍ରା ଯେ ରାଧା ଦେହି ॥
ଓମଡ଼ ଆଦ୍ୟ ବଳଦେବ । ରେବତୀ ତହୁଁ ଅର୍ଦ୍ଧ ହେବ ॥
ଏମନ୍ତେ ବୃନ୍ଦରୂପ ଜାଣ । ତହୁଁ ଜନମ ଗୋପଗଣ ॥
କ୍ଲୀଁ ଅକ୍ଷର କୃଷ୍ଣ କହି । କ୍ଷୀଅ ଯେ ସୁଦାମ ଅଟଇ ॥
ସ୍ୱ ଅକ୍ଷର ଦାମ ଜାଣ । ଗୋ ଯେ ଦାମ ଶୀଖା ପୁଣ ॥
ବ କାର ଶ୍ରୀବତ୍ସକି କହି । ଦାଆଁ ପାର୍ଶ୍ୱିକ ପୁଣ ହୋଇ ॥
ସ୍ୱ ଅକ୍ରୂର ବୋଲି ଜାଣ । ଗୋ ଉଦ୍ଧବ ଯେ ପ୍ରମାଣ ॥
ପୀ କାର ବନ୍ଧୁର କି କହି । ଜ ଯେ ସଂଜୟ ଅଟଇ ॥
ନଅ ଯାଦବ ବୋଲି ଜାଣ । ବ ବସୁନନ୍ଦ ବୋଲିଣ ॥
ଲ କୁ ବୃନ୍ଦନନ୍ଦ କହି । କୃଷ୍ଣର ବାର ଶାଖା ଏହି ॥
ବଳଭଦ୍ର ଯେ ଗୁରୁକ୍ଷର । ସୁବଳ ସ୍ୱ ଯେ ଅକ୍ଷର ॥
ସୁରଥ ସ୍ୱ ଅକ୍ଷର ହୋଇ । ନ ନାମ ଲୋକପାଳ ବହି ॥
ମ ଯେ ଧର୍ମନନ୍ଦ ପୁଣ । ରାମ ଶାଖା ଏ ଚାରିଜଣ ॥
ଏମନ୍ତେ ଅଟେ ଷୋଳଜଣ । ଗୋପାଳ ଅକ୍ଷର ପ୍ରମାଣ ॥
ରାମ କୃଷ୍ଣ ମିଶି ଅଠର । ଏ ଶାଖା-ଗଣ ଚବିଶର ॥
ଏକ ଶାଖାକେ ଷୋଳ ସହ । ଯୂଥ ମିଳଣ ହୋନ୍ତି ମିଶ୍ର ॥
ଭୁମ୍ଭେ ଚବିଶ ଗୋପଜନ । ଏହି ମନ୍ତ୍ରକୁ କର ଧ୍ୟାନ ॥
ସ୍ୱ କୁ ମୁକୁନ୍ଦ ହେ ଧର । ଗୋ କୁ ଅନନ୍ତ ସୁମର ॥
ବ କ ରାମଚନ୍ଦ୍ର ଧର । ନା କୁ ଭରଥ ସୁମର ॥
ସ୍ୱ କୁ ଚକ୍ରଧର ମନ । ଧରମ ଗୋ ଅକ୍ଷରେ ଧ୍ୟାନ ॥
ପୀ କାର ଵଷ୍ଣୁ ହେବୁ କର । ଜ କୁ ଦକ୍ଷିଣ ସୁମର ॥
ନ କୁ ମଧୁସ୍ୱ ହେ ଧର । ଜ କୁ ପବନ ସୁମର ॥
ଜ କୁ ଉତ୍ଥାନ ଗୁଣିବ । ଗୋପାଳ ମନ୍ତ୍ର ସୁମରିବ ॥
ଲ୍ଲ ଯେ ଆନନ୍ଦ ଭଜନ । ସ୍ୱ ଗୋବିନ୍ଦ କରେ ଧ୍ୟାନ ॥

ନ କୁ ବସ୍ତ୍ର ସୁମରିବ । ମ କୁ ବାଳକ ଧରିବ ॥
ସ୍ୱେମନ୍ତେ ଷୋଳ ଯେ ଅକ୍ଷର । ପଞ୍ଚ ଶାଖା ଯେ ମନେ ଧର ॥
ବାରକ୍ଷିଆ ଯେ ଦାସମାନେ । ଏ ରସ ଧରି ଗୁଣ ମନେ ॥
ମନ୍ତ୍ରକୁ ରସ ଗୁଣ କହି । ରସକୁ ପ୍ରାଣୀ ରସି ରହି ॥
ସଗୁଣେ ସବ ମନ ପଶେ । ନିର୍ଗୁଣେ ଏକ ଏକ ରସେ ॥
ସହସ୍ର ଜଣେ ଏକ ଜଣ । ନିର୍ଗୁଣେ ପଶିପାରେ ପୁଣ ॥
ସଗୁଣ ନିର୍ଗୁଣ ଏ ଦେହି । ଯେ ସାଧିପାରେ ମନ ଦେଇ ॥
ସଗୁଣ ନିର୍ଗୁଣେ ନ ଜାଣେ । ଭ୍ରମନ୍ତି ଶାସ୍ତ୍ରର ଶ୍ରବଣେ ॥
ଏ ରସ ଗୁଣକୁ ତୁ ଶିଖ । ଗୃହାସ ଗୁଣିବା ଗଠକ ॥
ସଗୁଣ ସଂସାରେ କହିବ । ନିର୍ଗୁଣ ଗୁପତେ ଭଜିବ ॥
କୋଟିକେ ଗୋଟିଏ ଶିଷ୍ୟରେ । କହିବ ମନ ସେବାଦ୍ୱାରେ ॥
ମୁକୁନ୍ଦ ଅନନ୍ତ ମଥୁରି । ଅଚ୍ୟୁତ ଆଜ୍ଞା ଥିବ ଧରି ॥

ଇତି ଶ୍ରୀ ଗୁରୁଭକ୍ତ ଗୀତା ତୃତୀୟଖଣ୍ଡେ
ଗୋପାଳ ମନ୍ତ୍ର ଶାଖାଗଣ ଧ୍ୟାନ ସ୍ମରଣେ
ନାମ ଊନଚତ୍ୱାରିଂଶ ପଟଳ ।

ଚତ୍ୱାରିଂଶ ପଟଳ

ଆଜ୍ଞା ଯେ ଦେବ ଗୁରୁଦେବ । ସଖୀ ଜନମ କେଉଁ ଭାବ ॥
ଶୁଣ ଅନନ୍ତ ହେ ମୁକୁନ୍ଦ । କହିବା ଗୋପୀଙ୍କ ବିନୋଦ ॥
କୃଷ୍ଣଙ୍କ ସଙ୍ଗେ ରାଧା ଭାବ । ବିନୋଦ ଲୀଳା ସୁଖ ଭୋଗ ॥
ଦାମ ଶ୍ରୀମତୀ ସଙ୍ଗେ ଲୀଳା । ଗୋପ ନଗରେ କରେ ଖେଳା ॥
ସୁଦାମ ସଖା ସଙ୍ଗେ ପୁଣ । ସୁରେଖା ସାଙ୍ଗରେ ମିଳଣ ॥
ଦାମ ସଖାର ଶୁଣ ରସ । ହରି-ପ୍ରିୟାର ଖେଳ ରସ ॥
ସୁଗନ୍ଧା ସଖୀ ସଙ୍ଗେ ମିଳି । ଶ୍ରୀବତ୍ସ କରେ ରସ କେଳି ॥
ବନ ଯେ ତରଙ୍ଗିଣୀ ସଙ୍ଗ । ସାତ୍ତ୍ୱିକା କରେ ଖେଳ ରଙ୍ଗ ॥
ମଧୁବନ୍ତୀ ସଙ୍ଗତେ ମିଳି । ଅକ୍ରୂର କରେ ରସ କେଳି ॥

ପ୍ରିୟା ସଙ୍ଗରେ ରସ ଭାବ । ସେ ସଙ୍ଗେ ଖେଳଇ ଉଦ୍ଧବ ॥
ସୁପ୍ରିୟା ସଙ୍ଗେ ରସମାନ । ତା ସଙ୍ଗେ ବନ୍ଧୁର ମିଳନ ॥
ସୁରେଖା ସଙ୍ଗେଣ ସନ୍ତୁଷ୍ଟେ । ବିନୋଦ ରସ ଲୀଳା ହୁଏ ॥
ଶଶୀରେଖା ସଙ୍ଗତେ ପୁଣ । ଯାଦବ କରେ ଲୀଳା ଜାଣ ॥
ସୁନନ୍ଦ ଲୀଳାବତୀ ସଙ୍ଗେ । ଲୀଳା କରନ୍ତି ନାନାରଙ୍ଗେ ॥
ମାଳତୀ ସଖୀ ସଙ୍ଗେ ଭାବ । ଭାବ କରଇ ବୃନ୍ଦ ନନ୍ଦ ॥
ସୁବଳ ମାଳତୀ ସଙ୍ଗେଣ । ଲୀଳା କରନ୍ତି ଯେ ମିଳଣ ॥
ସେବତୀ ସଖୀ ସଙ୍ଗେ ରସ । ସୁରଥ ମିଳଣ ହରଷ ॥
ମରୁଆ ସଖୀ ସଙ୍ଗେ ମିଳି । ଲୋକପାଳ ଯେ କରେ କେଳି ॥
ଦୟଣା ସଖୀ ସଙ୍ଗେ ରଙ୍ଗ । ଧରମାନନ୍ଦ ଯେ ଖେଳଇ ॥
ରେବତୀ ସଙ୍ଗେ ବଳଦେବ । ଲୀଳା ଯେ ଯୁଗଳରେ ଭାବ ॥
ଏମନ୍ତେ ଅଷ୍ଟାଦଶ ଗୋପୀ । ବୃନ୍ଦାବନରେ ଲୀଳା ସ୍ଥାପି ॥
ରାଧା ଅଙ୍ଗରୁ ଗୋପୀଗଣ । ରେବତୀ ଜନମ ଯେ ପୁଣ ॥
ରେବତୀଠାରୁ ଷୋଳ ଗୋପୀ । ଷୋଳ ସହସ୍ର ଗୋପୀ ବ୍ୟାପୀ ॥
ଗୋପୀ ଗୋଟିକେ ଷୋଳ ସସ୍ର । ଗୋପାଳ କରନ୍ତି ରାହାସ ॥
ସହସ୍ର ସହସ୍ର ହୋଇଲେ । ଗୋପୀ ଗୋପାଳ ଲୀଳା କଲେ ॥
ବଳଦେବ ଅଙ୍ଗରୁ ଜାତ । ଗୋପାଳ ହୋଇଲେ ସମୂତ ॥
ଏଣୁ ଅନନ୍ତ ଅଙ୍ଗ ସାର । ଅନନ୍ତ ଗୋପାଳ ସୁମର ॥
ଅନନ୍ତ ମୂଳେ ଗୋପ ପୋଏ । ରେବତୀ ମୂଳେ ଗୋପୀ ଥାଏ ॥
ଏଣୁଟି ମନ୍ତ୍ର ହରେ ଅଙ୍ଗ । ଭଜନ କରନ୍ତି ବୈରାଗ୍ୟ ॥
ପଛେଣ କୃଷ୍ଣ ନାମ ଧଣ । ତୃତୀୟେ ରାମ ଯେ ସୁମଣ ॥
ଚତୁର୍ଥେ ପୁଣ ହରେ ଜପ । ଲେଉଟ ପାଲଟ ରେ ବାପ ॥
ହରେ ରାମରେ ବଳଦେବ । ରେବତୀ ହରେ ନାମେ ଠାବ ॥
କୃଷ୍ଣର ନାମେ ରାଧା ରହେ । ରାମ ନାମରେ ରାଧା ଥାଏ ॥
ରାମ ନାମରେ ଯେ ରେବତୀ । ରାମ ନାମରେ ରାଧା ଛନ୍ତି ॥
ହରେ କୃଷ୍ଣ ଯେ ରାମ ତନ । ଭଜନ୍ତି ସାଧୁ ସନ୍ଥ ମୁନ ॥
ହରେ ରାମ କୃଷ୍ଣ ଯେ ସାର । କଳିରେ ଚୈତନ୍ୟ ଠାକୁର ॥

ଉକ୍ତ ନାମକୁ ସାର କଲେ । ଢେର ନାମକୁ ଲୁଚ୍ଛାଇଲେ ॥
ହରେ ରାମକୁ ହରେ କୃଷ୍ଣ । ମନ୍ତ୍ରକୁ କଲେକ ଯତନ ॥
ରସ ଗୁଣକୁ ବୁଝାଇଲେ । ନିର୍ଗୁଣ ରସ ଲୁଚ୍ଛାଇଲେ ॥
ନୀଳାଚଳରେ ନିର୍ଗୁଣ । କହିଲେ ସ୍ୱରୂପ ଭେଟଣ ॥
କହିଲେ ଜଗନ୍ନାଥ ଦାସ । ଗୁପତେ ନିର୍ଗୁଣ ପ୍ରକାଶ ॥
ଭଗବାନ ଯେ ଦାସ କହି । ଯଶୋବନକୁ କୃପା ବହି ॥
ଶିଶୁ ଦାସକୁ ଯେ କହିଲେ । ଅଚ୍ୟୁତ ମତେ ବୁଝାଇଲେ ॥
ଭଇର୍ଦ୍ଦାସକୁ କହିଲେ । ବଳରାମ ଦାସ ଜାଣିଲେ ॥
ଏତେ ଭକତଙ୍କୁ ଗୁପତେ । କହିଲେ ଚୈତନ୍ୟ ଏକାନ୍ତେ ॥
ଚଉଷ ଗୋପ ପୋଏ ଶୁଣ । ଅଚ୍ୟୁତ ରସ ଏ ପ୍ରମାଣ ॥

ଇତି ଶ୍ରୀ ଗୁରୁଭକ୍ତ ଗୀତା ଭୂତାସ୍ୱଖଣ୍ଡେ
ସଖୀ ସଖାମାନଙ୍କ ଲୀଳାକଥନେ
ନାମ ଚତ୍ୱାରିଂଶ ପଟଳ ।

———

ଏକଚତ୍ୱାରିଂଶ ପଟଳ

ମୁକୁନ୍ଦ ଅନନ୍ତ ଆନନ୍ଦ । ପବନ ବସ୍ତ୍ର ଯେ ଗୋବିନ୍ଦ ॥
ବାଳକ ଦାସ ଯେ ପୁଚ୍ଛଇ । ମଣୋହି କେଉଁ ମନ୍ତ୍ରେ ହୋଇ ॥
ଶୁଣ ହେ ଅମଣିଆ ଦାସ । କହିବା ମନ୍ତ୍ର ଉପଦେଶ ॥
କ୍ଲୀଁ ବୀଜ ଯେ ଯାହା କହି । ସେ ପୁଣ କୃଷ୍ଣ ଯେ ଅଟଇ ॥
ଗୋବିନ୍ଦାୟ ଯେ ମୁଖ ଜାଣ । ଗୋପୀଜନ ଯେ ଶିର ପୁଣ ॥
ବଲ୍ଲଭାୟ ଯେ କଟି ହୋଇ । ନମଃ ଯେ ଅଟେ ପାଦ ଦୁଇ ॥
ଗୋବିନ୍ଦାୟ ନୟନ ଦୁଇ । ଗୋପୀଜନ ନାସିକା କହି ॥
ବ ଯେ ହୃଦ ବୋଲି ଜାଣ । ଲ ଯେ ନାଭି ପରମାଣ ॥
ଭଆ ଯେ କଟି ବୋଲି କହି । ସ୍ୱ ଯେ ଲଙ୍ଗଟି ଅଟଇ ॥
କଲଂ କପୋଳ ଯେ ଅଟଇ । ଏମନ୍ତେ କୃଷ୍ଣ ରୂପ ହୋଇ ॥

ଓଁକାର ଶିର ବୋଲି ଜାଣ । ଏ ରୂପେ ମନ୍ତ୍ର ମୂର୍ତ୍ତି ପୁଣ ॥
ଏ ରୂପେ ମନ୍ତ୍ର ମୂର୍ତ୍ତି କରି । ମଣୋହ୍ର ଆଗି ଧ୍ୟାନ ଧରି ॥
ନମ ଦୁଇ ଯେ ପୃଥ୍ୱୀ ହୋଇ । ବଲ୍ଲଭସ୍ୟ ଆସନ କହ୍ନ ॥
ନମ ଯେ ପାଦ ବୋଲି ଜାଣ । ଗୋପୀଜନ ଷଡ଼ରସେଣ ॥
ଅମଣିଆ ଯେ ଗୋବନ୍ଦାସ୍ୟ । ମଣୋହ୍ର ଗୋପୀଜନ ଦ୍ୱସ୍ୟ ॥
ସ୍ୱାହା ଯେ ଅଧର ଅଟଇ । ବଲ୍ଲଭସ୍ୟ ଅଚମନ କହ୍ନ ॥
ନମ ଯେ ମହାପରସାଦ । ଏମନ୍ତେ ମନ୍ତ୍ର ଗୁଣ ଭେଦ ॥
ଶୁଣ ବାଳକ ଗୋପ ଦାସ । ଅମଣିହାର ଗୁଣ ରସ ॥
ଉଆ ଗୃଉଳ ନୂଆ ହାଣ୍ଡି । ଲିପିଣ ଦଅ ଭୂମିଖଣ୍ଡି ॥
ଡାଲି ତଣ୍ଡୁଳ ଶୋଧାଇବ । ପରିବା ଯତନ କରିବ ॥
ଯତନେ ରନ୍ଧନ କରଣ । ମଣୋହ୍ର ଦେବ ଏ ଭୁବେଣ ॥
ଖୋଲ କର୍ତ୍ତାଳ ବଜାଇବ । ଶଙ୍ଖ ଶିଙ୍ଗା ଯେ ବଜାଇବ ॥
ଏ ରୂପେ ଭୋଗ ଲଗାଇଣ । ଭୋଜନ କର ନାରାୟଣ ॥
ଦାତାକୁ କରି ସୁକଲ୍ୟାଣ । ଆନନ୍ଦେ ରହୁ ବାରଜଣ ॥
ଏମନ୍ତ ନ ଜାଣି ଯେ ଖାଇ । ଦାତା ପାତକ ନ ଖଣ୍ଡଇ ॥
ଆପଣେ ଖାଇ ହୁଏ ନାଶ । ସେ ଦ୍ରବ୍ୟ ହୁଦେ ହୋଇ ବିଷ ॥
ମନ୍ତ୍ର ମୂରତ କରି ଖାଇ । ନାମ ଅଗ୍ନିରେ ପୋଡ଼ି ଯାଇ ॥
ଷଡ଼ଙ୍ଗ କବଚ କରିବ । ମାତୃକା ଭୂତଶୁଦ୍ଧି ସ୍ତବ ॥
ଅଙ୍ଗନ୍ୟାସ ଯେ କରନ୍ୟାସ । ଏହା ଜପିଣ ପାପ ନାଶ ॥
ଧ୍ୟାନ ମୂରତି ଲକ୍ଷ୍ୟେ କର । ମାନସିକେ ବା ମନେ ଧର ॥
ଯେ ଜାଣେ ମନ୍ତ୍ର ମୂର୍ତ୍ତି ଭେଦ । ସେ ଅଙ୍ଗେ ପାପ ନ ଲାଗିବ ॥
ଶୁଣ ହେ ମୁକୁନ୍ଦ ଅନନ୍ତ । କଳିରେ ବୈଷ୍ଣବ ବହୁତ ॥
ପଢେ ଅଧେ ଶିଖିଣ ନରେ । ଗୁରୁ ହୋଇବେ ଘରେ ଘରେ ॥
ଗୁରୁଙ୍କୁ ନ ପୁଚ୍ଛିବେ ତନ୍ତ୍ର । ଦାମ୍ଭିକ ପଣେ ହୋଇ ମତ୍ତ ॥
ଶାସ୍ତ୍ର ପଥ ଯେ ନ ଘୋଷିବେ । ସାଧୁ ସଙ୍ଗତେ ନ ବସିବେ ॥
ଉତ୍ତମ ଗୁରୁ ନ ଖୋଜିବେ । ନ ଜାଣି କାନ ଫୁଙ୍କାଇବେ ॥
ସଂଶୟେ ଲାଗିଲା ମନର । ବାଳକ ଦାସ କ୍ଷମା କର ॥

ଗୁରୁରେ ଉତ୍ତମ ମଧ୍ୟମ । ଏ କଥା ଫେଡ଼ି କହ ମର୍ମ ॥
ଶୁଣ ହେ ବାଳକ ମୁକୁନ୍ଦ । କହିବା ତହିଁର ଯେ ଭେଦ ॥
ଧାନ ଅଗାଡ଼ି କାହିଁ ସରି । ଭେଣ୍ଡି କଣ୍ଟା ଉତ୍ତମ କରି ॥
ଶ୍ୱେଟଙ୍କା ଗାଈ ଦୁଧ ସମ । ପିତଳ କାହିଁ ହେବ ହେମ ॥
ମୂର୍ଖ ପଣ୍ଡିତ କାହିଁ ସରି । ଏଣୁ ଉତ୍ତମ ଗୁରୁ କରି ॥
ଯନ୍ତ୍ର ମନ୍ତ୍ର ଯେ ଅଷ୍ଟ କାଳ । ତନ୍ତ୍ର ଭେଦବ ଦେହ ସ୍ଥଳ ॥
ଶୁଦ୍ଧା ଅବାଡ଼ ଜ୍ୟୋତି ଜାଣି । ସମାଧି ସାଧୁଥିବ ପୁଣି ॥
ଏ ଅଷ୍ଟ ରସ ଯେ ଜାଣିବ । ଏ ଗୁରୁ ଖୋଜି ନାମ ନେବ ॥
ଏ ଗୁରୁ ପୂର୍ବ ଭାଗ୍ୟେ ଥିଲେ । ମିଳଇ ପୂର୍ବ ପୁଣ୍ୟ ଫଳେ ॥
ପୂର୍ବର ଭାଗ୍ୟ ଥିଲା ଯେଣୁ । ମିଳିଲ ଅମ୍ଭ ପାଶେ ତେଣୁ ॥
ରାମ ଭରତ ବୀର ସୁତ । ଗୋପାଳ କୁଳର ମହନ୍ତ ॥
ଖୋଲ କଂସାଳ ରସମାଳା । ତୁମ୍ଭେ ସଂସାରେ କଲ ଭେଳା ॥
ତୁମ୍ଭ ଅଂଶରେ ପାପ ନାହିଁ । ପୁଣ୍ୟ ଧନୁ ଧନ ବଢ଼ଇ ॥
କ୍ଷିର ପୀଢ଼ରେ ତେଜ ଥିବ । କିଛି ଛଡ଼ରେ ତୁଟି ଯିବ ॥
ଅଷ୍ଟମ ଠାରେ କିଛି ଯିବ । ଦଣ୍ଡେମ ମଳିନ ହୋଇବ ॥
ଏ କଳିକାଳ ଯେ ଗ୍ରାସିବ । ସକଳ ଧର୍ମ ନାଶ ଯିବ ॥
ସେରେ ରାନ୍ଧିଲେ କଲେ ହେବ । ଦୁଃଖରେ ସତ ନ ଛାଡ଼ିବ ॥
ଯେ ଅନ୍ନ ଦାନ ନ ଦିଅଇ । କଳିରେ ନାଶ ହେବ ସେହି ॥
ଜ୍ୟୋତି ଚହ୍ଲିଲ ନାହିଁ ବଳ । ସେ ନଷ୍ଟେ ବିରଜାର ପାଳ ॥
କଳିରେ ଦାସ୍ୟା ନାମ ସାର । ଅଚ୍ୟୁତ କଥା ମନେ ଧର ॥

ଇତି ଶ୍ରୀ ଗୁରୁଭକ୍ତ ଗୀତା ତୃତୀୟ ଖଣ୍ଡେ
ରସଗୁଣ କଥନେ ମଣୋହି ଭେଦ ବର୍ଣ୍ଣନେ
ନାମ ଏକଚତ୍ୱାରିଂଶ ପଟଳ ।

— :*: —

ଦ୍ୱିଚତ୍ୱାରିଂଶ ପଟଳ

ଅନନ୍ତ ମୁକୁନ୍ଦ ଗୋବିନ୍ଦ । ବସ୍ତ୍ର ଯାଦବ ଯେ ଆନନ୍ଦ ॥
ମଥୁରି ଉତ୍ଥାନ ପବନ । ବାଳକ ଦାସ ବୃନ୍ଦାବନ ॥
କେଉଁ ମୂରତି ଧ୍ୟାନ କରି । କଳି କଳୁଷ ପାପ ହରି ॥
ଶୁଣ ଚବିଶ ଗୋପସୁତ । ରାମ ବକ ଯେ ବିଷ୍ଣୁ ଭୃଥ ॥
ଅଷ୍ଟ ଅକ୍ଷର ମନ୍ତ୍ର ଭଲ । ମନ୍ତ୍ର ମୂରତି ତ ଶୁଣିଲ ॥
ଯେ ଜପେ ଅଷ୍ଟାଦଶାକ୍ଷର । ମନ୍ତ୍ର ମୂରତି କରେ ନର ॥
ଅଷ୍ଟାଦଶ ପୁରାଣ ଫଳ । ଯେ ଭଜେ ହୃଦସ୍ଥ କମଳ ॥
ଗୋପାଳ ମନ୍ତ୍ର ଧ୍ୟାନ କରି । ଗୋଲୋକ ନିତ୍ୟକୁ ସୁମରି ॥
ତାହାକୁ ଗୋପାଳ ଯେ କହି । ଗୋଲୋକ ଧ୍ୟାନ ଯେ କରଇ ॥
ଗୋଲୋକ ନିତ୍ୟର ବିସ୍ତର । କହିବା ସଂଶସ୍ତ ଅନ୍ତର ॥
ଶୁଣ ହେ ମୁକୁନ୍ଦ ମଥୁସ୍ତି । ମନରେ ଧରି ହେତୁ କରି ॥
ପୃଥିବୀ ଲକ୍ଷେ ଯୋଜନରେ । ସୂର୍ଯ୍ୟମଣ୍ଡଳ ସେ ଠାବରେ ॥
ସୂର୍ଯ୍ୟମଣ୍ଡଳ ଦ୍ୱିଲକ୍ଷର । ଚନ୍ଦ୍ର ଯେ ଅଛନ୍ତି ସେଠାର ॥
ତିନି ଲକ୍ଷ ଯେ ଯୋଜନରେ । ତାରାଗଣ ରହି ସେଠାରେ ॥
ଚତୁର୍ଲକ୍ଷ ଯୋଜନ ପରେ । ଦେବ ବିଶ୍ରାମ ସେହି ପୁରେ ॥
ପାଞ୍ଚ ଲକ୍ଷ ଯୋଜନଠାରେ । ରୁଦ୍ର ଅଛନ୍ତି ସେ ପୁରରେ ॥
ଷଷ୍ଠ ଲକ୍ଷ ଯୋଜନ କହି । ବ୍ରହ୍ମା ଯେ ସେ ପୁରେ ଅଛଇ ॥
ଶହେ ଯୋଜନ ଦୀର୍ଘ ହୋଇ । ପ୍ରସ୍ଥ ତା ଶହେ ନ୍ୟୁନ କହି ॥
ଗୋଲୋକ ନିତ୍ୟ ଆଚ୍ଛାଦନ । କିଶୋର କିଶୋରୀଙ୍କ ସ୍ଥାନ ॥
ଯୁଗଳ ରୂପଙ୍କ ଧିଆନ । ଅନନ୍ତ ମୁକୁନ୍ଦ ହେ ଶୁଣ ॥
ଗୋଲୋକ ପରେ ନିତ୍ୟ କହି । ଅଷ୍ଟରତନ ବେଦୀ ତହିଁ ॥
ଚାରି ଯେ ଚାରି କୋଣ କରି । ଏମନ୍ତେ ଅଷ୍ଟଦିଗ କରି ॥
ଅଷ୍ଟରତନ ଅଷ୍ଟକୋଣ । ନାଗେଣ ହୋଇଛି ନିବାଣ ॥
ସୁବର୍ଣ୍ଣ ପୂର୍ବ ଯେ କୋଣରେ । ଈଶାନ ହୀରା ନିର୍ମାଣରେ ॥
ମାଣିକ୍ୟ ଉତ୍ତର ଦିଗରେ । ମାରାଗ ବାୟୁବ୍ୟ କୋଣରେ ॥

ମର୍କତ ପଶ୍ଚିମରେ ରନ୍ଧ୍ର । ବୈଦୁର୍ଯ୍ୟ ନୈର୍‌ତରେ ଥୋଇ ॥
ପ୍ରବାଳ ଦକ୍ଷିଣ କୋଣରେ । ମୁକୁତା ଅଗ୍ନି ଭାଗ କରେ ॥
ଏ ଅଷ୍ଟ ରତ୍ନବେଦୀ ପରେ । କିଶୋର କିଶୋରୀ ବିହରେ ॥
କିଶୋର ରୂପ ହୃଦେ ଘୋଷ । ଧ୍ୟାନେଣ ସର୍ବ ପାପ ନାଶ ॥
ଶିରେ ମୟୂର ପୁଚ୍ଛ ଶୋହେ । ଡାହାଣ ଭାଗେ ଡଳିଥାଏ ॥
କୁଞ୍ଚିତ କେଶ ଶୋଭିବନ । ବକୁଳ-ମାଳ ଯେ ବେଢ଼ିଣ ॥
କଦମ୍ବ ଦମ୍ୟଣା ପୁଷ୍ପରେ । ବିବିଧ କୁସୁମ ସୁନ୍ଦରେ ॥
ଗୁଞ୍ଜ ଗୁଞ୍ଜ ଯେ ବେଢ଼ି ପାଶ । ଲଲାଟେ ଅଷ୍ଟରତ୍ନ ଭୂଷା ॥
ତାହୁରେ ଚୂଳ ଶୋଭିବନ । ରସ ଯୁବତୀ ମନ ଛନ୍ନ ॥
ଶିଖଣ୍ଡି ବେଢ଼ ଚୂଳ ଶୋଭି । ରସ ଯୁବତୀ ମନ ଲୋଭି ॥
ଭାଲ ପଟରେ ଗୋରଚନା । କଲାକୁ ଗଉର ଶୋଭନା ॥
କମଳ ଲୋଚନ ସୁନ୍ଦର । ନୟନେ ଅଞ୍ଜନର ଗାର ॥
ଭ୍ରୁଭଙ୍ଗ ଅଲେଖ କମାଣ । ନାସାରେ ଶୋଭି ହେମ ଚୁଣ ॥
ସୁରଙ୍ଗ ଅଧର ସୁନ୍ଦର । ସକଳ ରଙ୍ଗ ପରେ ସାର ॥
ମୋତି ପନ୍ତିକ ଦନ୍ତ ଗଞ୍ଜେ । ହାସେ ଯୁବତୀ ମନ ରଞ୍ଜେ ॥
କଣ୍ଠେ କୌସ୍ତୁଭ ଶୋଭିବନ । ନିନ୍ଦଇ ବାଲ ଯେ ତପନ ॥
ରତନ ଜିଣି କଣ୍ଠ ପ୍ରଭା । କୌସ୍ତୁଭମଣି କଣ୍ଠେ ଶୋଭା ॥
କଙ୍କଣ କଟଟୀ ବାହୁଟି । ଶୋଭୁଛୁ ଭୁଜ ଦୁଇଗୋଟି ॥
ହୃଦପଦ୍ମରେ ବ୍ୟାଘ୍ର ନଖି । ରୂପ ଦେଖି ନ ଟଳେ ଆଖି ॥
ପତନୀ କୁଞ୍ଚ ଯେ କାଛେଣୀ । ଅଣ୍ଟାରେ ହେମ ଉଡ଼ିଆଣି ॥
ଘଣ୍ଟି ଘାଗୁଡି ଗୁଞ୍ଜମାଳ । ଲମ୍ବି ପଡ଼ିଛୁ ପାଦତଳ ॥
ପୟରେ ରତନ ନୁପୁର । ନଖ ନିନ୍ଦଇ ସୁଧାକର ॥
ରଙ୍ଗ ଚରଣ ଭକ୍ତ ପାଇ । ବେଢ଼ି କରଣ ଛନ୍ଦ ରନ୍ଧ୍ର ॥
ସେ ପାଦ ଭକ୍ତ ଧ୍ୟାନ କରେ । ସକଳ ପାପ ଦୋଷ ହରେ ॥
ସେ ପାଦେ ଅଙ୍କୁଶ ଅଛଇ । ଅଙ୍କୁଶେ ପାପକୁ ନାଶଇ ॥
ଧ୍ୱଜ ବଜ୍ର ହେ ଚକ୍ର ଚିହ୍ନ । ଛତ୍ର ଅଙ୍କୁଶ ସବଧାନ ॥
ଅର୍ଦ୍ଧ ରେଖା ଯେ ପଦ୍ମ ଶୋହେ । ଭକତପାଇଁ ନାଞ୍ଚ ବହେ ॥

ଆକାଶ ସ୍ଫଟିକ ଗୋଷ୍ପଦ । ସେ ରତ୍ନେ ଭୂଷିତ ଆନନ୍ଦ ॥
ଧନୁ ଯେ ଜମ୍ବୁଫଳ ଶଙ୍ଖ । କଳସ ଶୋଭଇ ସୁରେଖ ॥
ଅଠର କୋଟି ପାପ କ୍ଷୟେ । ପାଦପଦ୍ମକୁ କର ଲୟେ ॥
ପ୍ରଭାତୁଁ ସ୍ନାହାନ କରିବେ । ଏ ରୂପ ଧ୍ୟାନେ ସୁମରିବ ॥
ଦୁଇପ୍ରହରେ ମନ୍ତ୍ର ସ୍ନାନ । କରିବ ଏ ରୂପେ ଧିଆନ ॥
କେମନ୍ତ ସ୍ନାନ କେବା ସ୍ନାନ । କରିବ ସନ୍ଧ୍ୟାବେଳେ ଧ୍ୟାନ ॥
ତ୍ରିତୀୟ ପ୍ରହରେ ରାହାସ । ପୂର୍ଣ୍ଣ କରଣ ନିଜ ବେଶ ॥
ମଣୋହି ବର୍ଦ୍ଧମାନ ଦେବ । ଧ୍ୟାନ କରିଣ ନିଦ୍ରା ଯିବ ॥
ବେନି ଘଡ଼ି ଯେ ରାତ୍ରି ଥିବ । ଏ ରୂପ ଧ୍ୟାନେ ସୁମରିବ ॥
ଏମାନେ ସେବା ବିଧି ଏହି । ଏହାଙ୍କୁ ରସ ଗୁଣ କହି ॥
ରସେ ରସିକ ଭକ୍ତ ଜନ । ରସ ମୂରତି କର ଧ୍ୟାନ ॥
ଅନ୍ନ ଦିଅଇ ଯେଉଁ ଦାସ । ସେ ଜନ ପାଏ ଧ୍ୟାନ ରସ ॥
ଯେ ସତ କହେ ଦାସପଣେ । ପ୍ରାପତ ହୁଅନ୍ତି ସେ ସ୍ଥାନେ ॥
କ୍ଷମା କରନ୍ତି ଦୋଷମାନ । ସେ ଦାସ ଲଭେ ସେହି ସ୍ଥାନ ॥
ଶାନ୍ତ ହୋଇଣ ବୁଲେ ମହୀ । ଏ ଷ୍ଟରୁ ଯୁଗେ ଗତି ପାଇ ॥
ମିଛୁଆ କ୍ରୋଧୀ ଅଶାନ୍ତ ଯେ । ଲଭି ନ ପାରେ ସେ ସ୍ଥାନ ସେ ॥
ଅସତ୍ୟ ଅଧର୍ମ ଯେ କରେ । ସେ ପୁଣ ନ ଯାନ୍ତି ସେ ପୁରେ ॥
ଦୟା ଜଗିଛି ପୂର୍ବଦ୍ୱାର । ଶାନ୍ତରହେ ଉତ୍ତରଦ୍ୱାର ॥
ସତ ପଶ୍ଚିମଦ୍ୱାରେ ରହି । କ୍ଷମା ଦକ୍ଷିଣଦ୍ୱାରେ ଥାଇ ॥
ଲୋଭ ପୂର୍ବକୋଣରେ ବସେ । ମୋହ ବାୟବ୍ୟରେ ଯେ ମିଶେ ॥
କାମ ଯେ ନଇଋତ କୋଣେ । କ୍ରୋଧ ଯେ ଅଗ୍ନିକୋଣେ ଭ୍ରମେ ॥
ଏ ଅଷ୍ଟ ପାଶେ ପାଠ ରହେ । ଛାଡ଼ି ନ ଦିଅନ୍ତି ସେଠାଏ ॥
ଏଣୁ ଯେ ତୁମ୍ଭେମାନେ ଶୁଣ । ଅଳପ କରିବ ଭକ୍ଷଣ ॥
ଦେହ ସକ୍ଷମ ହୋଇଥିବ । ଜ୍ଞାନ ଭଜନ ଯେ ଲଭିବ ॥
ଧନ ଜନରେ ମୋହ ନାହିଁ । ସୁଖେ ବୁଲିବ ତୁମ୍ଭେ ମହୀ ॥
ବିଷୟ ଦ୍ରବ୍ୟେ ନାହିଁ ଆଶ । ମିଛରେ ପ୍ରୟୋଜନ କିସ ॥
ଭିକ୍ଷା ରସେ ନ ଦେବ ମନ । ବର୍ତ୍ତିବ ମଧ୍ୟମ ଉତ୍ତମ ॥

ମନ୍ଦ ଯେ ଅନ୍ଧ ପ୍ରାଣୀମାନେ । ଧନ ପଣକୁ ଧରି ମନେ ॥
ଧନକୁ ଚିର କରିଥାଇ । ଏ ଦିନକାଳେ ନାଶ ଯାଇ ॥
ପାଞ୍ଚ ବା ସାତ ଶତ୍ୟେଠାରେ । ଜନ ମନର ଏ ସଂସାରେ ॥
ପୀଢ଼ି ବା ଦୁଇ ପୀଢ଼ିଠାରେ । ଧନ ନ ରହଇ ତା ଘରେ ॥
ପଣହିଁ ତୁଟଇ ସଂସାରେ । ସୁଖ ବା ଦୁଃଖ ଭୋଗ କରେ ॥
ଧନ ପଣ ଯେ ଜନ ମିଛ । ପ୍ରାଣୀଙ୍କ ନାଶେ ଏ ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷ ॥
ଧନ ମିଳିଲେ ଦେବ ଅନ୍ନ । ପଣ ମିଳିଲେ କର ପୂର୍ଣ୍ଣ ॥
ଜନ ମିଳିଲେ ପୂର୍ବଫଳେ । ସେବିବ ସାଧୁ ପାଦତଳେ ॥
ଚବିଶ ଗୋପ ପିତା ଧନ୍ୟ । ଉତ୍ତମ ପୁତ୍ର କଲେ ଜନ୍ମ ॥
ଧନ ପଣରେ ନାହିଁ ଆଶ । ସ୍ତ୍ରୀ ଜନ ତେଜିଲେ ପାଶ ॥
ହରି ଭଜନ କଲେ ସାର । ଗୁରୁ ସେବାରେ ତତପର ॥
ଏ କଳିଯୁଗେ ଗୋପପୋଏ । ଭୂମ୍ବରେ ତରିବେ ଥୋକାଏ ॥
ତିମିର କ୍ଷୟେ ଚନ୍ଦ୍ର ଦିଶେ । ସୂର୍ଯ୍ୟ ଉଦୟେ ସର୍ବ ଦିଶେ ॥
ମୁକୁନ୍ଦ ଅନନ୍ତ ଦ୍ୱିଜଣ । ପଶିଲେ ଯେ ଦୃଢ଼ ଜ୍ଞାନ ॥
ଏ ଗ୍ରନ୍ଥ ଗୁପ୍ତେ ରଖିଥିବୁ । ଭକତ ଧନ ଏ ଜାଣିବୁ ॥
ଯେ ଗୁରୁ ଭକ୍ତ ଗୀତା ଶୁଣେ । ବୁଝିପାରିଣ ସେବା ଗୁଣେ ॥
ଫଣସ୍ଥ ତାର ମନ୍ତ୍ର ସିବ । ଉତ୍ତମ ଗୁରୁଙ୍କୁ ପୁଚ୍ଛିବ ॥
ପଢ଼ିଲେ ବୁଝି ନ ପାରିବ । ଗୁରୁ ଦେଖାଇଲେ ବୁଝିବ ॥
ବିନା ଗୁରୁରେ ଏହି ପାଠ । କାହିଁ ପାଇବ ଏଥି ଭେଟ ॥
ନିର୍ଗୁଣ ସଗୁଣ ଏ ରସ । ଏଥିରେ ପୁଚ୍ଛେ ପୀୟୂଷ ॥
ସଗୁଣ କହିବା ଦିଶିବ । ନିର୍ଗୁଣେ ମନ ନିବେଶିବ ॥
କଳିରେ ସଗୁଣ ଯେ ଦାସ । ହୋଇବେ ସକଳ ଯେ ଅଂଶ ॥
ନିର୍ଗୁଣେ ଏକ ଏକ ଥିବେ । ତାହାଙ୍କୁ କେହି ନ ପୁଛିବେ ॥
ସେ ଜନଖିନେ ବୁଡ଼ିଥିବେ । ପଙ୍କରେ କୁଞ୍ଜର ଯେ ଭାବେ ॥
କଳିରେ ବଇଷ୍ଣବମାନେ । ପଦାନ୍ତ ତୁରଙ୍ଗେ ଗମନେ ॥
ଶ୍ରେଷ୍ଠ କମ୍ବଳ ଦମ୍ଭ ଲୋଭ । ଏକଇ ଦିନ ଏ ଆରମ୍ଭ ॥
ପ୍ରତାପ ଠାରୁ ବିରଜାଯେ । ଦମ୍ଭେଣ ବଞ୍ଚିବେ ଥୋକାଏ ॥

ବୀର ଠାବରୁ ଗ୍ରାମ ଯାଏଁ । ଦମ୍ଭ ଆରମ୍ଭ ଜନ ରହେ ॥
ଦାନ ଦଣ୍ଡ ଯେ ଦେବ ଦାନ । ହରଣ ହେବ ଯେ ଏମାନ ॥
ଦମ୍ଭ ଆରମ୍ଭ ଦାସମାନେ । ମାଡି ଖାଇବେ ଥାନେ ଥାନେ ॥
ଦମ୍ଭ ଆରମ୍ଭ ତୁମ୍ଭେ ଛାଡ଼ । ଭିକ୍ଷା ମାଗିବ ବୁଲ ଗୋଡ଼ ॥
ସଂସାର ତ୍ୟାଗ କରି ଜନେ । ପଶିବେ ଭକତଙ୍କ ଥାନେ ॥
ଭକତ ପଥ ବୁଡ଼ାଇବେ । ଦମ୍ଭ ଆରମ୍ଭେ ମାତି ଥିବେ ॥
ଦେବୀ ପୂଜା କରିବେ ଦାସ । ଭକ୍ଷିବେ ମାଛ ଯେ ମାଉଁସ ॥
ପର ରମଣୀଙ୍କ ହରିବେ । ଆପୁ ଗଞ୍ଜାରେ ମାତିଥିବେ ॥
ପାଦାନ୍ତ ତୁରଙ୍ଗ ଚଢ଼ିବେ । ମେଲା ମହୋତ୍ସବ ଛାଡ଼ିବେ ॥
ଆପଣା କୁଟୁମ୍ବ ପୋଷିବେ । ବାଦ ଛିଦ୍ରରେ ଧନ ନେବେ ॥
ତତ୍ତ୍ୱରେ ଏକ ଏକ ଦାସ । ଧର୍ମ ପାଳି ନ ଥିବେ ଦେଶ ॥
ସେ ଦାସ ବିହ୍ୱଳ ହୋଇବ । ଅବଶ୍ୟ କଳଙ୍କି ଦେଖିବ ॥
ଚାରି ଲକ୍ଷ ଯେ ବାଇ ରହୁ । ଚାରି ସହସ୍ର ବରଷଇ ॥
ସତ୍ୟ କଳିରେ କରି ଭୋଗ । କରିବେ ରସ କ୍ରୀଡ଼ାରଙ୍ଗ ॥
ତୁମ୍ଭେ ଚରଣ ଥିବ ସଙ୍ଗେ । ଆମ୍ଭର ତୁମ୍ଭ ଅଙ୍ଗ ସଙ୍ଗେ ॥
ଅଚ୍ୟୁତ ଥିବ ଦାସ ପଣେ । ଶୁଣ ଚରଣ ଗୋପଗଣେ ॥

ଇତି ଶ୍ରୀ ଗୁରୁଭକ୍ତି ଗୀତା ତୃତୀୟଖଣ୍ଡେ
ମାନସୀସେବା ଧ୍ୟାନ ଯୋଗ କଥନେ
ଦ୍ୱିଚତ୍ୱାରିଂଶ ପଟଳ ।

—*—

ତ୍ରିଚତ୍ୱାରିଂଶ ପଟଳ

ମୁକୁନ୍ଦ ଅନନ୍ତ ମଥୁରି । ଗୋବିନ୍ଦ ଆନନ୍ଦ ପସରି ॥
ସ୍ନାହାନ କି ରୂପେ କରର । କରିବୁ କେଉଁ ନଦୀ କୂଳ ॥
ଶୁଣ ହୋ ଚରଣ ମହନ୍ତ । ସଂସାରେ ତିନି ନଦୀ ସତ ॥
ଗଙ୍ଗା ଯମୁନା ସରସ୍ୱତୀ । ଏଥିରୁ ନଦୀମାନେ ହୋନ୍ତି ॥

ପଶ୍ଚୀ ସରସ୍ୱତୀ ସେହି । ବୃଦ୍ଧା ନଦୀକ ଗଙ୍ଗା ଅଛି ॥
ଯମୁନା ମହାନଦୀ ହୁଏ । ମର୍ତ୍ତ୍ୟରେ ତିନ ନଦୀ ବହେ ॥
ଶ୍ରୀ ଜଗନ୍ନାଥଙ୍କ ଆବୋର । ଗୁପତେ ଅଛନ୍ତି ବଦର ॥
ପୁରୁଷୋତ୍ତମ ଯାଜପୁରେ । ଅଛନ୍ତି ଏଥିର ମଧ୍ୟରେ ॥
ଶ୍ରୀ ବୃନ୍ଦାବନରେ ଯେ ତିନ । ସରସ୍ୱତୀ ଗଙ୍ଗା ଯମୁନା ॥
ସେଠାରେ ବିଖ୍ୟାତ ହୋଇଣ । ଜାଣନ୍ତି ସମସ୍ତ ଯେ ଜନ ॥
ଏଠାରେ ଗୁପତ ଯେ ପୁଣ । ଜାଣନ୍ତି ଜାତିସ୍ମର ଗଣ ॥
ଆବର ଅଟେ ତିନ ନଈ । ସ୍ୱର୍ଗତ ଗଙ୍ଗା ଯମୁନାହିଁ ॥
ଇଅଁଳା ପିଅଁଳା ସିଷୁମ୍ନା । ଏମନ୍ତେ ତିନ ନଦୀ ସିନା ॥
ଅକାର ଉକାର ମକାର । ଏମନ୍ତେ ତିନ ନଦୀ ସାର ॥
ଅକାର ଯମୁନା ଅଟଇ । ମକାର ଗଙ୍ଗା ପୁଣ ହୋଇ ॥
ଉକାର ସରସ୍ୱତୀ ଜାଣ । ଏମନ୍ତେ ତିନ ନଦୀ ପୁଣ ॥
ଏ ତିନ ନଦୀରେ ପଶିଣ । ଯେ କରେ ମନ୍ତ୍ର ଯେ ସ୍ନାହାନ ॥
ଅକାରେ ହରେ ଦୁଇ ବସେ । ମକାରେ ରାମ ପରକାଶେ ॥
ଉକାରେ କୃଷ୍ଣ ବେନି ଥର । ଅର୍ଦ୍ଧାଙ୍ଗେ ଶ୍ୟାମ ବସେ ସାର ॥
ଅର୍ଦ୍ଧାଙ୍ଗ ସମୁଦ୍ର ଅଟଇ । ନଦୀମାନେ ପଶନ୍ତି ତହିଁ ॥
ଏଣୁକି ହରେ ରାମ କୃଷ୍ଣ । ଶ୍ୟାମ ମିଶିଣ ଚତୁଃସମ ॥
ତେର ନାମକୁ ନାହିଁ ଭେଟ । ତିନ ଗୁଣିଣ ମନ ମୋଟ ॥
କେ ବୋଲେ ହରେ କୃଷ୍ଣ ରାମ । କେ ବୋଲେ ହରେ ରାମ କୃଷ୍ଣ ॥
ତିନ ନାମରେ ଷୋଳ କର । ଷୋଳକୁ ଭେଦଣ ନ ପାର ॥
ଶିଷ୍ୟକୁ ବୁଝାଇ କହନ୍ତି । ତେର ନାମକୁ ନ ଖୋଜନ୍ତି ॥
ଗଙ୍ଗାରେ ଚାରି ନାମ ରହେ । ଯମୁନା ଚାରି ନାମ ବହେ ॥
ସରସ୍ୱତୀରେ ଚାରି ବସେ । ସମୁଦ୍ରେ ଚାରି ନାମ ମିଶେ ॥
ଏମନ୍ତେ ଷୋଳ ନାମ ଧର । ମନ୍ତ୍ର ସ୍ନାହାନ ନିତ୍ୟେ କର ॥
ହରେ ରାମ ଯେ କୃଷ୍ଣ ଶ୍ୟାମ । ହ୍ରୀଁ ଶ୍ରୀଁ ଯେ ଉତ୍ତମ ॥
କ୍ଲୀଁ ଦାମ ଯେ ମନେ ଗୁଣ । ନନ୍ଦ କନ୍ଦ ଯେ ସୁମରଣ ॥
ଦାନ ଧର୍ମ ଯେ କର ଲଭ୍ୟେ । ସାଧୁ ମଧୁ ହୃଦରେ ଧ୍ୟାସ୍ତେ ॥

କାମ ବ୍ରହ୍ମକୁ କରି ଧ୍ୟାନ । ଷୋଳ ନାମରେ ମନ୍ତ୍ର ସ୍ନାନ ॥
ନଡ଼ୀ ସ୍ଥଳରେ ଅଛି ରନ୍ଧ୍ର । ଏ ଜଳେ ସ୍ନାନ ତୁମ୍ଭେ ଦେଖ ॥
ବୃନ୍ଦାବନକୁ ମାନସରେ । ଧ୍ୟାନ କରିବ ମନ ଦ୍ୱାରେ ॥
ଘଟ ନଦୀ କ ହେତୁ କରି । ନବ ନଦୀକି ମନେ ଧରି ॥
ଯେ ଯେଉଁ ସ୍ଥାନେ ରହୁଥିବ । ଏହା ଧ୍ୟାଇଣ ଗାଧୋଇବ ॥
ଅଶୁଚି କର୍ମ ଯେତେ ଥିବ । ସ୍ମରଣେ ପାପ କ୍ଷୟ ଯିବ ॥
ହରି ନାମରେ ମନ୍ତ୍ର ସ୍ନାନ । କୃଷ୍ଣ ରାମ ସୁମରି ମନ ॥
ମସ୍ତକେ ଜଳ ତିନ ବେଳ । ସିଞ୍ଚିବ ହୃଦୟ ମଣ୍ଡଳ ॥
ଅଶୁଚି ପାପ ଯେତେ ଥାଇ । ଅଙ୍ଗରୁ ଯାଉଣ ପଳାଇ ॥
ଦୀନ ଅଚ୍ୟୁତ କଥା ସାର । ମୁକୁନ୍ଦ ଅନନ୍ତ ସୁମର ॥

ଇତି ଶ୍ରୀ ଗୁରୁଭକ୍ତି ଗୀତା ତୃତୀୟ ଖଣ୍ଡେ ମନ୍ତ୍ରସ୍ନାନ କଥନେ
ନାମ ତ୍ରିଚତ୍ୱାରିଂଶ ପଟଳ ।

—※—

ଚତୁଃଚତ୍ୱାରିଂଶ ପଟଳ

ମୁକୁନ୍ଦ ଅନନ୍ତ ବାଳକ । କରୁଣା କର ତ ବେଳକ ॥
ଆବର କେଉଁ ମନ୍ତ୍ର ଶୁଣି । ପ୍ରାଣୀ ପାପରୁ ତରେ ପୁଣି ॥
ଶୁଣ ହେ ବୀର ବଇଷ୍ଣବ । କହୁ ପ୍ରକାରେ ମନ୍ତ୍ର ଭାବ ॥
ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ଚୈତନ୍ୟ ଠାକୁର । ନଦୀଆ ପୁରେ ମନ୍ତ୍ର ସାର ॥
ଷୋଳ ନାମରୁ ତିନ ନାମ । ମନ୍ତ୍ର ଯେ କଲେକ ଉତ୍ତମ ॥
ହରେକୃଷ୍ଣ ଯେ ମନ୍ତ୍ର କଲେ । ନଦୀଆ ପୁରକୁ କହିଲେ ॥
ମନ୍ତ୍ରରାଜରୁ ନାମେ ଆଣି । ଠାକୁରାଣୀଙ୍କ ମନ୍ତ୍ର ଗୁଣି ॥
ମନ୍ତ୍ରରାଜରୁ ଏକ ନାମ । କୃଷ୍ଣ ମନ୍ତ୍ର କରି ଉତ୍ତମ ॥
ଗାୟତ୍ରୀ ସାବିତ୍ରୀରୁ ସାର । ବାହ୍ମଣ କଲେ ଯେ ବିହାର ॥
କାମ ଗାୟତ୍ରୀ ମନ୍ତ୍ର କରି । ନଦୀଆ ପୋଏ ତା ସୁମରି ॥

ସହସ୍ର ନାମରୁ ବାଛିଣ । କଲେ ଯେ ପଞ୍ଚନାମ ପୁଣ ॥
ନଦୀଆ ପୋଏ ସୁମଣ୍ଡଳେ । ମୂଳ ମନ୍ତ୍ରକୁ ଗୋପ୍ୟ କଲେ ॥
ଶ୍ରୀସୁରସ୍ତମେ ଯେ ରହିଣ । ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ଚୈତନ୍ୟ ଯେ ଜାଣ ॥
ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଷୋଳ ନାମ ଗୁଣ । ଜଗନ୍ନାଥ ଦାସ କହିଣ ॥
ଶ୍ୟାମ ଯେ ପଞ୍ଚାକ୍ଷର ପୁଣ । ଯଶୋବନ୍ତକୁ ଯେ କହିଣ ॥
ତାରକ ବଳରାମ ଦାସେ । କହିଲେ ଯତନେ ହରଷେ ॥
ଶିଶୁକୁ ଏକାକ୍ଷର କହି । ପାଦୁକା ମନ୍ତ୍ର ଆର ଦେଇ ॥
ଅଣ ଅକ୍ଷର ମନ୍ତ୍ରସାର । କହିଲେ ଅଚ୍ୟୁତାନନ୍ଦର ॥
ହଂଚ ସମାଧି ଶୂନ୍ୟଦୀକ୍ଷା । ରାଜାକୁ କହିଲେ ପ୍ରତ୍ୟେକ୍ଷା ॥
ଶିଶୁ ଅନନ୍ତ ଯଶୋବନ୍ତ । ଅଚ୍ୟୁତ କଥା ମନେ ଚିନ୍ତ ॥
ହରେ କୃଷ୍ଣ ଯେ ମନ୍ତ୍ର ଧ୍ୟାଇ । ଶିଶୁକୁ କହିବ ବୁଝାଇ ॥
ହରେ ରାମ କୃଷ୍ଣ ଯେ ଘେନ । ଏ ଛଡ଼ ମନ୍ତ୍ର ବୀଜ ଘେନ ॥
କ୍ଳୀ କୃଷ୍ଣାୟ ଯେ ନାମ । ଏ କୃଷ୍ଣ ମନ୍ତ୍ର ଯେ ଉତ୍ତମ ॥
ଶ୍ରୀଁ ରାଧିକାୟୈ ଯେ ନାମ । ରାଧାଙ୍କ ମନ୍ତ୍ର ଏ ଉତ୍ତମ ॥
ଶ୍ରୀରାଧିକାୟୈ ବିଦ୍ମହେ । ପୁଷ୍ପ ବାଣାୟ ଧୀମହେ ॥
ତନ୍ନୋ ରାଧା ପ୍ରଚୋଦୟାତ୍ । ନାମ ଗାୟତ୍ରୀ ମନ୍ତ୍ର ସ୍ୱାହା ॥
କୃଷ୍ଣ କୃଷ୍ଣ ଗୋବିନ୍ଦେ ପୁଣ । ରାଧା କୃଷ୍ଣ ଯେ ପଞ୍ଚ ଗୁଣ ॥
କ୍ଳୀଁ କୃଷ୍ଣାୟ ଗୋବିନ୍ଦାୟ । ଗୋପୀଜନ ଯେ ବଲ୍ଲଭାୟ ॥
ନମ ମିଶିଣ ଯେ ଅଠର । ଗୋପାଳ ମନ୍ତ୍ରଙ୍କର ସାର ॥
ରାଧେ ଶ୍ୟାମ ଯେ ରାଧେ ଶ୍ୟାମ । ଶ୍ୟାମ ଶ୍ୟାମ ରାଧେ ଉତ୍ତମ ॥
ରାଧେ ରାଧେ କୃଷ୍ଣ ରାଧେ ଯେ । କୃଷ୍ଣ କୃଷ୍ଣ ରାଧେ ରାଧେ ଯେ ॥
ଯୁଗଳ ମନ୍ତ୍ର ସୁମରଣ । କହିବ ଅବୋଧ ଶିଷ୍ୟେଣ ॥
ବୋଧ ଶିଷ୍ୟକୁ ଏହା କହି । ଅଣ ଅକ୍ଷର ମନ୍ତ୍ର ଦେଇ ॥
ତାରକ ଦିବ ଏକାକ୍ଷର । ଆବର ଶ୍ୟାମ ପଞ୍ଚାକ୍ଷର ॥
ଷୋଡ଼ଶ ହରି ନାମ ଦେଇ । ଏ ପଞ୍ଚ ମନ୍ତ୍ର ଗୋପ୍ୟ ଥୋଇ ।
ସ୍ୱେ ପଞ୍ଚ ମନ୍ତ୍ର ମନ୍ତ୍ରସାର । ରଖିଲେ ସୁସାଧୁ ହିତର ॥
କୋଟିକେ ଜାଣ ଏକ ସାର । ଅନନ୍ତ ଯୁଗେ ଅଣକ୍ଷର ॥

ସତ୍ୟ ଯୁଗରେ ଏକାକ୍ଷର । ସବୁଶ ମୂଳ ଅଣକ୍ଷର ॥
ତ୍ରେତାରେ ତାରକ ଅଟଇ । ଶ୍ୟାମପଞ୍ଚ ଦ୍ୱାପରେ ହୋଇ ॥
କଳିରେ ହରେ ରାମ ସାର । ଏଥୁଁ ମନ୍ତ୍ରମାନେ ବାହାର ॥
ହରେ ରାମରୁ ହରେ କୃଷ୍ଣ । ଗୋପାଳ ମନ୍ତ୍ର ଶ୍ୟାମ ଜନ୍ମ ॥
ତାରକୁ ଗାୟତ୍ରୀ ବାହାର । ନାରାୟଣ ମନ୍ତ୍ର ଏକାକ୍ଷର ॥
ସବୁର ମୂଳ ଅଣକ୍ଷର । ଏସ୍ତେ ମନ୍ତ୍ର ଡାଳ ତାର ॥
ଆବର ମନ୍ତ୍ର ଡାଳ ଶାଖା । ଚୌରାଶି ମନ୍ତ୍ର ଆଉ ଲେଖା ॥
ଅକାରେ ଅଣକ୍ଷର ପାଞ୍ଚ । ଦକାରେ ଏକାକ୍ଷର ସଞ୍ଚ ॥
ଆକାରେ ତାରକ ବସଇ । କକାରେ ଶ୍ୟାମ ପଞ୍ଚ ରହୁ ॥
ହକାରେ ହରେ ରାମ ଜାଣ । ଏ ପଞ୍ଚ ମନ୍ତ୍ର ପରମାଣ ॥
ପାଞ୍ଚ ଯୁଗରେ ପାଞ୍ଚ ସାର । ଜପନ୍ତି ପଞ୍ଚ ଯେ କୁମର ॥
ଶିଶୁ ଅନନ୍ତ ଯଶୋବନ୍ତ । ବଳରାମ ଯେ ଜଗନ୍ନାଥ ॥
ଭାଗୀରଥି ଯେ ଛଡ଼ କହି । ବଳରାମଙ୍କ ସଙ୍ଗେ ରହି ॥
ଭଇରି ଯଶୋବନ୍ତ ମେଳେ । ଅଚ୍ୟୁତାନନ୍ଦ ବ୍ରହ୍ମଠୂଳେ ॥
ସ୍ୱରୂପ ଭଟନାଥ ଦାସ । ବାର ଶିଷ୍ୟେରେ ପରବେଶ ॥
ଓଡ଼ରାଷ୍ଟ୍ରରେ ଏ ଜନମ । ଉଦ୍ଧାର କଲେ ଯେ ଅଧମ ॥
ଗ୍ରନ୍ଥ କାଢ ଅଠର ପାଟ । ଛତିଶ କୁଳ ନାନା ଘଟ ॥
ଗୋପାଳ କୁଳ ତାରିବାରେ । ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ କରୁଣା ମୋହରେ ॥
ତୁମ୍ଭଙ୍କୁ କହିଲୁ ଯେ ତତ୍ତ୍ୱ । ଭକତ ଗୁପତ ମନ୍ତ୍ର ତ ॥
ଗୋପାଳ କୁଳେ ମନ୍ତ୍ର ଦାଅ । ରାମ ଭରଥ ମନେ ଥୁଅ ॥
ତୃତୀୟ ଖଣ୍ଡ ଗୁରୁ ଗୀତା । ଅଚ୍ୟୁତ କହେ ଗୁରୁ କଥା ॥

ଇତି ଶ୍ରୀ ଗୁରୁଭକ୍ତି ଗୀତା ତୃତୀୟ ଖଣ୍ଡେ ମନ୍ତ୍ର ଗୁଣ
କଥନେ ନାମ ଚତୁଃଚତ୍ୱାରିଂଶ ପଟଳ ।

— — · —

ପଞ୍ଚଚତ୍ୱାରିଂଶ ପଟଳ

ମୁକୁନ୍ଦ ଅନନ୍ତ ପଚାରେ । ମନରେ ସଂଶୟେ ଅମୃତ ॥
କିଶୋରୀ ବେଶ କି ରୂପରେ । ଧ୍ୟାନ କରିବା ମନଦ୍ୱାରେ ॥
ଶୁଣ ସୁମନେ ବେଶରସ । କିଶୋରୀ ରୂପଧ୍ୟାନ ରସ ॥
କିଶୋରୀ ଅଙ୍ଗ ଅଙ୍ଗ ସେହି । ବେଶ ଉପମା କେବା କହି ॥
ସର୍ବଦା ଅଟନ୍ତି ନବୀନ । ହେମ କୁଙ୍କୁମ ପ୍ରାୟେ ବର୍ଣ୍ଣ ॥
ଲବଣୀ ଶରୀର କୋମଳ । ଚମ୍ପା ପୁଷ୍ପରୁ ସେ ଉଜ୍ଜ୍ୱଳ ॥
ସକୁଞ୍ଚିତ ଯେ କେଶ ସାର । ରୂପ ବନ୍ଦନ ସମ୍ମୁଖର ॥
ଶ୍ରୀଖଣ୍ଡି ଜୁଡ଼ା ବେଢ଼ ଶୋଭା । ନାନା କୁସୁମ ବେଶ ଗଭା ॥
କସ୍ତୁରୀ ଚିତା ଲଲାଟର । ମୁଖ ନିନ୍ଦଇ ସୁଧାକର ॥
ଅଷ୍ଟ ରତ୍ନେ ସୀମନ୍ତମଣି । କବରୀ କୁସୁମ ଓଢ଼ଣୀ ॥
ଶ୍ରବଣେ ଅଷ୍ଟରତ୍ନ କାପ । ଫୁଲ ମଳକଡ଼ି ସ୍ୱରୂପ ॥
ଲଲାଟେ ସିନ୍ଦୁର ଶୋହଇ । ବାଳ ଅରୁଣକୁ ନିନ୍ଦଇ ॥
ନାସା ବେଶରେ ଦନମଣି । ଭ୍ରୂଲତା ଧନୁକୁ ଯେ ଜିଣି ॥
ସୁରଧନୁ ଯେ ସମ ନୋହି । ମଦନ ଧନୁକୁ ଗଞ୍ଜଇ ॥
କମଳ ଦଳ ଯେ ଲୋଚନ । ନୟନେ ଦଳିତ ଅଞ୍ଜନ ॥
ନାସିକା ତିଳ ପୁଷ୍ପ ଶୋଭା । ଦନ୍ତ ମୁକୁତା ପନ୍ତି ଆଭା ॥
ସୁବର୍ଣ୍ଣ ସୂତା କଣ୍ଠେ ଶୋହେ । ଅଷ୍ଟ ରତନ ଲଚ୍ଛି ଥାଏ ॥
ହାର ପଦକ ହୃଦୟର । କଙ୍କଣ କଟକି ବାହୁର ॥
ମୁଦ୍ରିକା ଶୋଭଇ ଅଙ୍ଗୁଳି । ତାଡ଼ ତୋଡ଼ର ବଦମାଳୀ ॥
ସୁସଞ୍ଚ ଶୋଭା କୁଚ ଦୁଇ । ତିନି ଭୁବନେ ମାତା ସେହି ॥
ଓଲଟ କଦଳୀ ଜଘନ । ପୟରେ ନୂପୁର ଯତନ ॥
ଅଷ୍ଟ ରତନ ଅଙ୍ଗୁଷ୍ଠିର । ପୟରେ ଅଲତାର ଗାର ॥
କରେ ଅମୃତ ଶୋଭା ପାଏ । ଗୀତେ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ମନ ମୋହେ ॥
ମୁରଲୀ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ହସ୍ତରେ । ଗାୟନ କରନ୍ତି ସୁସ୍ୱରେ ॥

ସନ୍ଧ୍ୟେ ଗୋଟା ପ୍ରମ୍ନ ଚନ୍ଦି । ଅଷ୍ଟ ରତନ ପାବନ୍ତଇ ॥
ଏଥି ଉପରେ ବେନି ଜନ । ଅଧେ ଅଧେ ଯେ ଅଙ୍ଗ ଭିନ୍ନ ॥
ଗୃହ ଗୃହ ଯେ ଦଶ ଘର । ଏମନ୍ତେ ଅଷ୍ଟ କୋଣ ଧର ॥
ଏଥି ଉପରେ ଏକ ସ୍ଥଳ । ବଜସ୍ତ୍ରେ ମଦନ ଗୋପାଳ ॥
ପୂଜା ପ୍ରଥମ ଦଳ ଠାରେ । ଲଳିତା ବଜସ୍ତ୍ରେ ସେଠାରେ ॥
ନିପୁର ଦ୍ୱିତୀୟ ଦଳେ ଯେ । ସେଠାରେ କରିଛନ୍ତି ବଜେ ॥
ତାହାଙ୍କୁ ସୁମରଣା କରି । ଧ୍ୟାନ ଯେ କିଶୋର କିଶୋରୀ ॥
ରାଧା ରୂପକୁ ଧ୍ୟାନ କରି । ମାତାର ପ୍ରାୟେ ହୃଦେ ଧରି ॥
ଧ୍ୟାନେଣ ଭଗତ ଲଭିବ । ଏ ଅଷ୍ଟ ପ୍ରହରେ ଧ୍ୟାଇବ ॥
ଠାକୁରାଣୀ ଯେ ମନ୍ତ୍ର ଗୁଣି । କୃଷ୍ଣ ମନ୍ତ୍ରକୁ ଜପି ପୁଣି ॥
ଶ୍ରୀଁ ବୀଜରେ ରାଧା ରହେ । କ୍ଲୀଁ ବୀଜରେ କୃଷ୍ଣ ଥାଏ ॥
ଏ ବେନି ବୀଜେ ମନ୍ତ୍ର ପୁଣ । ଧ୍ୟାନେ କରିବେ ସୁମରଣ ॥
ଗୋଲୋକ ରାସରେ ମିଳିବ । ଏ ଦେହେ ଯେବେ ଧ୍ୟାଇଥିବ ॥
ଯେ ଯେଉଁ ବୀଜ ବୁଣିଥାଇ । ସେ ବୀଜ ସେହ୍ନୁ ପୁଣ ପାଇ ॥
ପ୍ରାକୃତ ବନ୍ଧେ ଭାଷା ମାନ । ରଖିଲୁ ଭକତଙ୍କ ଧନ ॥
ଉତ୍ତମ ଗୁରୁଙ୍କୁ ପଚାର । ସାଧିବ ମନ ମଧ୍ୟେ ଧରି ॥
ସଗୁଣ ଦଧି ଯେ ଅଟଇ । ନିର୍ଗୁଣ ଲବଣୀଟି କହି ॥
ସଗୁଣ ଘୋଷି ମନ ବୋଧ । ନିର୍ଗୁଣ ମଧ୍ୟେ ରହେ ଶୁଦ୍ଧ ॥
ମନ୍ତ୍ର ଯନ୍ତ୍ର କୃଷ୍ଣର କଥା । ତନ୍ତ୍ର ମିଶିଣ ରସ ପୋଥା ॥
ନୟନେ ମୁଖେ ସାଧି ହୋଇ । ଏ ରସ ପଥେ ସର୍ବେ ଥାଇ ॥
ଗୁପ୍ତ ଅବାଡ଼ କୋଟି ଧନ । ସମାଧି ଗୃହ ପଥ ଯେନ ॥
କୋଟିକେ ଗୋଟିଏ ସେ ପୁଣ । ଏ ପଥ ସାଧନ ପ୍ରମାଣ ॥
ଯନ୍ତ୍ର ମନ୍ତ୍ର ଯେ ତନ୍ତ୍ର ଧନ । ଅଷ୍ଟ ପ୍ରହର ଗୃହ ଯେନ ॥
ଏ ଏକ ଡେଣା ଯେ ଅଟଇ । ଏଣୁ ଭକତ ପଥ ହୋଇ ॥
ଏ ଅଷ୍ଟଗୁଣ ଗୁଣୁ ଥିବ । ଆପଣେ ତରି ତରାଇବ ॥
ଦୀନ ଅଚ୍ୟୁତ କଥା ବ୍ରତ । ମୁକୁନ୍ଦ ଅନନ୍ତ ହେ ଯେତ ॥
ଶ୍ରଦ୍ଧା କରିବ ଯେ ଗୋପାଳ । ଏ ଗ୍ରନ୍ଥ ରଖି ତାର ସ୍ଥଳ ॥

ଜେ୍ୟାତ ଅଗ୍ନିରେ ପୋଡ଼ି ଯାଇ । ଗୁରୁ ଅଙ୍ଗରେ ପାପ ନାହିଁ ॥
ପର୍ବତ ପ୍ରାୟେ ତୁଳା କରି । ଅଗ୍ନି ରତକେ ଭସ୍ମ କରି ॥
ଅଗ୍ନି ସ୍ୱରୂପ ଗୁରୁ ଯେଣୁ । ଶୀତ ନାଶଇ ଯେ କରଣୁ ॥
ତୃଷା ନାଶଇ ଯେହ୍ନେ ଜଳ । କ୍ଷୁଧା ନାଶଇ ଅନ୍ନଫଳ ॥
ଗୁରୁଟି ଗତର କରତା । ଗୁରୁ କଲ୍ୟାଣେ ଗତଦାତା ॥
ଗୁରୁ କଲ୍ୟାଣେ ପୂର୍ଣ୍ଣୋଜନ । ଗୁରୁ ସୁଚତେ ରାଜ୍ୟ ଧନ ॥
ଗୋପକୁଳରେ ଗୁରୁ ହେବ । ଗୁରୁଙ୍କୁ ତୋଷ କରାଇବ ॥
ମୁକୁନ୍ଦ ଅନନ୍ତ ମଥୁରି । ପବନ ଉତ୍ଥାନାଦ କରି ॥
ବଛ ବାଳକ ବୃନ୍ଦାବନ । ଯାଦବ ଗୋବିନ୍ଦ ଏହି ଧନ୍ୟ ॥
ଆନନ୍ଦ ସୁଦାମ ହେ ଶୁଣ । ଗୁରୁ ଅଙ୍ଗ ଯେ ବଡ଼ ମଣ ॥
ଏ ଗୁରୁ ଅଙ୍ଗ ଯେ କହିବ । ସକଳ ଶାସ୍ତ୍ର ପଢ଼ୁଥିବ ॥
ସକଳ ସାଧୁଙ୍କୁ ପୁଚ୍ଛିବ । ସମସ୍ତ ସାଧୁଙ୍କୁ ପୂଜିବ ॥
ସାଧୁ ପୁଚ୍ଛିଲେ ମନ ସ୍ଥିର । ସାଧୁ ପୂଜିଲେ ମନ ଧୀର ॥
ଶାସ୍ତ୍ର ପଢ଼ିଲେ ମନ ଥାଏ । ତେବେ ଜୀବର ଗତ ହୁଏ ॥
ଶାସ୍ତ୍ର ପଢ଼ିଣ ସୁଖେ ଥିବ । ପୂଜାରେ ଗର୍ବ ନ କରିବ ॥
ଅନ୍ନ ବସନେ ଦେଇ ମନ । ଯତନ ଥାନରେ ଶୟନ ॥
ଚରଣ ଗ୍ରହିବ ଯତନେ । ସନ୍ଧ ପଗ୍ଭରିବ ପ୍ରଶନେ ॥
ବିନା ସେବାର ନାହିଁ ଫଳ । ନିଷ୍ଫଳେ ହୁଅଇ ନିଷ୍ଫଳ ॥
ଦଅଁ ରଖିଣ ନ ପୂଜିଲେ । ଦଅଁ କି ବର ଦିଏ ଭଲେ ॥
ବିନା ପାଣେ କି ଜଳ ରହେ । ସୁପୂର୍ଣ୍ଣ କଲେ ଫଳ ପାଏ ॥
ସେବା କଲେ ଯେ ବରତନ । ସେବା କଲେ ଯେ ବୋଲି ଧନ୍ୟ ॥
ବାରଟିଆ ଯେ ତୃମ୍ଭ ପୋଏ । ଗୁରୁ ସେବାରେ ମନ ରହେ ॥
ତୃମ୍ଭ ଅଂଶ ଯେ ଥିବ ମହି । ରାଜ ଠାବରେ ଯଶ ହୋଇ ॥
ଧନ ପଣହିଁ ପରାପତ । ଗୋପାଳ କୃଷ୍ଣେ ଗୁରୁମତ ॥
ମୁକୁନ୍ଦ ଅନନ୍ତକୁ ଧ୍ୟାଇ । ବିହାସ ଶିଖିବେ ଗୋସାଇଁ ॥
ପବନ ଉତ୍ଥାନ ଗୋବିନ୍ଦ । ଶିଖିବେ ଗ୍ରହି ଗୋପବୃନ୍ଦ ॥
ବସ୍ତ୍ର ସୁଦାମ ଯେ ମଥୁରି । ଏହାଙ୍କଠାରୁ ଶିଖିକରି ॥

କଳିରେ ହେବେ ଗୃହବାସିଆ । ବର ଯେ ଦେଲୁ ବାରହିଆ ॥
ଏ ବର କଳିଯୁଗେ ସାର । ଦୀନ ଅଚ୍ୟୁତ କଥା ଧର ॥

ଇତି ଶ୍ରୀ ଗୁରୁଭକ୍ତ ଗୀତା ତୃତୀୟ ଖଣ୍ଡେ ପାଦପଦ୍ମ କଥନେ
ନାମ ଷଷ୍ଠଚତ୍ୱାରିଂଶ ପଟଳ ।

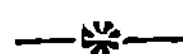

ସପ୍ତଚତ୍ୱାରିଂଶ ପଟଳ

ମୁକୁନ୍ଦ ଅନନ୍ତ ମଥୁରା । ଯାଦବ ବାଳକ ପଚୁରା ॥
କେବଣ ସ୍ଥାନେ ରହି ପୁଣ । କରନ୍ତି ପାଦପଦ୍ମେ ଧ୍ୟାନ ॥
ଶୁଣ ଗୃହବାସ ଦାସମାନେ । ଜନମ ଭୂମି ନିତ୍ୟ ସ୍ଥାନେ ॥
ନିତ୍ୟ ଚଉରାଶି ଯୋଜନ । ଶଙ୍ଖର ପ୍ରାୟେ ଅଛି ସ୍ଥାନ ॥
ଯାଜପୁର ପୁରୁଷୋତ୍ତମ । କପିଳାସରୁ ହୁଦେ ନାମ ॥
ଏଥିରୁ ସାର ପଞ୍ଚ କୋଶ । ଶ୍ରୀପୁରୁଷୋତ୍ତମ ପ୍ରକାଶ ॥
ପୂର୍ବରେ ବେଲେଶ୍ୱର ରହି । ସୁଦାମ ବୋଲି ତାକୁ କହି ॥
ପଶ୍ଚିମେ ଲୋକନାଥେଶ୍ୱର ସ୍ଥାନ । ଦାମ ଶାଖା ଯେ ସେ ପ୍ରଧାନ ।
ଉତ୍ତରେ ମାରକଣ୍ଡେଶ୍ୱର । ସୁବଳ ନାମ ଯେ ତାହାର ॥
ଦକ୍ଷିଣେ ଯମେଶ୍ୱର ରହି । ସୁବାହୁ ବୋଲି ତାକୁ କହି ॥
ଦେଉଳେ ବଜ୍ରସ୍ତେ ଗରୁଡ଼ । ଶ୍ରୀବତ୍ସ ଶାଖା ସେହୁ ବଡ଼ ॥
ସାମ ପଶ୍ଚିମ ଦିଗ ଜାଣ । ଋକଟି ପୂର୍ବ ବୋଲି ପୁଣ ॥
ଯଜୁ ଦକ୍ଷିଣ ଦିଗ କହି । ଅଥର୍ବ ଉତ୍ତର ଅଟଇ ॥
ଗରୁଡ଼ ସ୍ତମ୍ଭ ଶିଶୁ ବେଦ । ଏମନ୍ତେ ପଞ୍ଚଥାନ ଭେଦ ॥
ଅର୍ଦ୍ଧମାତ୍ରା ଯେ ସିଂହାସନ । ତା'ପରେ ବସେ ଭଗବାନ ॥
ନିତ୍ୟରେ ଏ ରୂପେ ଧ୍ୟାଇବ । ଏ ଭବସଂସାରୁ ତରିବ ॥
ଏ ଦେହ ଚୌରାଶି ଅଙ୍ଗୁଳ । ଷଡ଼ଚକ୍ର ପଞ୍ଚାଗେ ଠୁଳ ॥
ସିନ୍ଧି ରନ୍ଧ୍ର ଯେ ଅଛି ଗୁହା । ଓଁ କାର ମିଶି ପାଞ୍ଚ ସହ ॥

ପଢ଼ିଣ ମନରେ ବୁଝିବ । ଉତ୍ତମ ମନେଣ ସେବବ ॥
ବାର ବରଷେ କହୁ ପୁଣ । ଶ୍ରଦ୍ଧାରେ ଶିଖିବ ସେ ଜନ ॥
ଉତ୍ଥାନ ପବନ ଗୋବନ୍ଦ । ମଥୁର ବସ୍ତ୍ର ଯେ ଆନନ୍ଦ ॥
ସମସ୍ତେ ବୋଲ ହରି ହରି । ଅଚ୍ୟୁତ କଥା ମନେ ଧରି ॥

ଇତି ଶ୍ରୀ ଗୁରୁଭକ୍ତ ଗୀତା ତୃତୀୟ ଖଣ୍ଡେ ରାସଗୁଣ କଥନେ
ରାଧାରୂପ ବେଶ ବର୍ଣ୍ଣନେ ନାମ
ପଞ୍ଚଚତ୍ୱାରିଂଶ ପଟଳ ।

ଷଷ୍ଠ ଚତାରିଂଶ ପଟଳ

ମୁକୁନ୍ଦ ଅନନ୍ତ ପରୃତ । ସୁଦଯ୍ୟା ସୁଚଣ୍ଡରେ ଜଣ ॥
ପାଦ ପଦ୍ମକୁ କର ଧ୍ୟାନ । ଭକତ ଜନେ ଦେଇ ମନ ॥
ସେ ପାଦେ ଶରଣ ପଶନ୍ତି । ପଦ୍ମ ଚରଣ ଭଜୁଥାନ୍ତି ॥
ପଦ୍ମ ଫୁଟିଛି ସେ ଚରଣ । ଫେଡ଼ିଲେ ପାଇବୁ କାରଣ ॥
ଶୁଣ ହେ ଚନ୍ଦଣ ଗୋପାଳ । ପଦ୍ମ ଫୁଟିଛି ପାଦ ତଳ ॥
ଅଥର୍ବ ପୃଥ୍ୱୀ ଯେ ଅଟଇ । ସାମ ଯେ ଜଳ ପୁଣି ହୋଇ ॥
ଋକ ଯେ ପୁଷ୍ପ ପତ୍ର ଜାଣ । ଯଜୁଃ ଯେ କେଶର ପ୍ରମାଣ ॥
ଅଥର୍ବ ପଙ୍କ ବୋଲି ଜାଣ । ସାମ ଯେ ବୃକ୍ଷ ମତ ପୁଣ ॥
ଶିଶୁ ଯେ ବୀଜ ପୁଣ ହୁଏ । ଏମନ୍ତେ ପଦ୍ମ ଫୁଟି ରହେ ।
ଏ ପଦ୍ମ ପରେ ପାଦ ରହେ । ଅକାରୁ କ୍ଲୀଁ ବୀଜ ହୁଏ ॥
ଅକାରେ ଏକାର ମିଶିଣ । ପାଦ ବୋଲିଣ ଏହା ଜାଣ ॥
ଏ ପାଦ ସୁମରଣା କର । ଷୋଡ଼ଶ ମନ୍ତ୍ର ହୃଦେ ଧର ॥
ଚାରି ଚାରିରେ ଆଠ ହୋଇ । ଆଠ ଆଠରେ ଷୋଳ କହି ॥
ହରେ ବସଇ ଯର୍ଜୁ ଦଳେ । କୃଷ୍ଣ ବସଇ ସାମ ମୂଳେ ॥
ରାମ ବସଇ ଋକ ଦଳ । ସାମ ଅଥର୍ବ ଦଳେ ମେଳ ॥

ଏମନ୍ତେ ସୃଷ୍ଟି ଦଳ ହୋଇ । ସୃଷ୍ଟି ଦଳରେ ସୃଷ୍ଟି ହୋଇ ॥
ହ୍ରୀଁ ଯେ ଶ୍ରୀଁ କ୍ଳୀଁ ଦାମ । ନନ୍ଦ କନ୍ଦ ଯେ ଧାନ ଧର୍ମ ॥
ସାଧୁ ମଧୁ କାମ ବୃନ୍ଦରେ । ଷୋଡ଼ଶ ନାମ ଏ ବିଧିରେ ॥
ପାଦ ପଦ୍ମକୁ ସୁମରିବ । ଷୋଡ଼ଶ ମନ୍ତ୍ର ଜପୁଥିବ ॥
ପଦ୍ମୁଁ ଅମୃତ ଝରୁଅଛି । ଚରଣୁଁ ଝାଳ ଯେ ବହୁଛି ॥
ସେ ଝାଳ ଅମୃତ ଅଟଇ । ଅର୍ଦ୍ଧାଙ୍ଗେ ଗଳିଣ ପଡ଼ଇ ॥
ଓଁକାରେ ମିଶି ପାଦତଳ । ମିଳଇ ମୂଳ ଯେ କମଳ ॥
ଏହୁ ଅମୃତ ଭକ୍ତମାନେ । ପିଅନ୍ତି ଜୀବନ ଭଜନେ ॥
ପାଦପଦ୍ମକୁ ଲକ୍ଷ୍ୟ କରି । ଭବ ସାଗରୁ ଯାନ୍ତି ତରି ॥
ମରଣେ ମନ ସେ ଠାବରେ । ମରଣେ ସେ ପାଦ ସୁମରେ ॥
ଶୂନ୍ୟ ଓଁକାର ବୀଜ ଥୋଇ । ବୀଜରୁ ବୀଜ ଉପୁଜଇ ॥
ଏ ସ୍ଥାନ ନ ଚିହ୍ନି ଯେ ମରେ । ପଡ଼ନ୍ତି ଯମ ଯାତନାରେ ॥
ଶିଶୁ ଯେ ଗୋଲୋକ ଅଟଇ । ଏଣୁ ଗୋଲୋକ ଧାମେ ରହି ॥
ନବ ନିମିଷ କ୍ଷଣେ ଦଣ୍ଡେ । ସାଧୁଣ୍ଡ ଥିବ ଜୀବ ପିଣ୍ଡେ ॥
ବୃଅର୍ଥ ଜନମ ନୋହିବ । ଗୋଲୋକ ସେବାରେ ରହିବ ॥
ପାଦପଦ୍ମ ସେ ଯାହା କହି । ଚକ୍ଷୁ ଗୋଚରେ ନ ଦିଶଇ ॥
ମୁଦ୍ରିତ କରି ରହି । ଭ୍ରୂରୁ ଥାନରେ ମନ ଦେଇ ॥
ତେବେ ଦର୍ଶନ ପଦ୍ମପାଦ । ଖଣ୍ଡଇ ସକଳ ବିପଦ ॥
ଯେ ଗୁରୁ ଜାଣେ ଏ ପ୍ରମାଣ । ସେବା କରିବ ସେ ଚରଣ ॥
ଦ୍ୱ ଏକାଦଶୀ ସଙ୍କ୍ରାନ୍ତି । ଅମାବସ୍ୟା ପୂର୍ଣ୍ଣିମୀ ଯେ ତିଥି ।
ଏ ପୁଣ୍ୟ ତିଥିମାନଙ୍କରେ । ପୂଜା କରିବ ଆସି ଘରେ ॥
ଘରକୁ ଆସି ନ ପାରିବ । ଯାଇଣ ଦର୍ଶନ କରିବ ॥
ଗୁରୁ ପୂଜିଲେ ତୀର୍ଥ ଫଳ । ଖଣ୍ଡଇ ନାନା ଅମଙ୍ଗଳ ॥
ଗୁରୁ ଦର୍ଶନେ ପାପ କ୍ଷୟେ । ଗୁରୁ ଦର୍ଶନେ ସର୍ବ ଜୟେ ॥
ନ ଥାଇ ଗୁରୁ ଦରଶନ । ପବିତ୍ର ନୋହେ ଅଙ୍ଗ ଜାଣ ॥
ଗୃହ ବିଷୟ ପାପ ଥାଇ । ଦର୍ଶନେ ଗ୍ରୁଡ଼ିଣ ପଳାଇ ॥
ଗୁରୁଙ୍କ ଅଙ୍ଗେ ସେହୁ ମିଶି । ନାମ ଲକ୍ଷ୍ୟରେ ଗୁରୁ ନାଶେ ॥

ର ବସଇ ଯେ ପୂର୍ବରେ । ସୁଦାମ ଭଜନ ସେଠାରେ ॥
ସି ବସଇ ପଶ୍ଚିମେଣ । ଦାମ ଭଜନ ଏଠାରେଣ ॥
ଧି ବସଇ ଦକ୍ଷିଣରେ । ସୁବାହୁ ଭଜନ ସେଠାରେ ॥
ସ୍ତୁ ବସଇ ଯେ ଉତ୍ତରେ । ସୁବଳ ଭଜନ ସେଠାରେ ॥
ଧି ରେ ପଦ ଦୁଇ ବସେ । ର ରେ ରଜ ଦୁଇ ମିଶେ ॥
ସି ରେ ଶଣ ଦୁଇ ରହେ । ସ୍ତୁ ରେ ବଦ ଦୁଇ ଥାଏ ॥
ଏଠାରେ ଅର୍ଦ୍ଧମାତ୍ରା ଗାର । ଶିଶୁ ବେଦର ଅଟେ ପର ॥
ଏ ପାଶେ ହ୍ନିଁ କ୍ଷିଁ ଦୁଇ । ଏଗାରେ ଅଣାକ୍ଷର ରହି ॥
ଅଣ ଅକ୍ଷର କାନ୍ତି ତେଜ । ଶିଶୁ ବେଦରେ ସେ ବିରାଜ ॥
ସେଠାରେ ଦର୍ଶନ କରିବ । କଳି କଳୁଷ ଭସ୍ମ ଯିବ ॥
ସୂର୍ଯ୍ୟ କିରଣ ପ୍ରାୟେ କାନ୍ତି । ବିଜୁଳି ରୂପେ ଝଟକନ୍ତି ॥
ଶ୍ୱେତ ରକ୍ତ କୁଙ୍କୁମ କଳା । ଶ୍ୟାମଳ ମିଶି ପଞ୍ଚ ମେଳା ॥
ଅନନ୍ତ କିରଣ ମୂରତି । ଧ୍ୟାନ ଧାରଣ ଏହା ଚିନ୍ତି ॥
ମରଣେ ଏହି ରୂପ ଧ୍ୟାଇ । ଲେଶ ନ ରହେ ଦେହ ପାଇଁ ॥
ନୁହଇ ଚଉରାଶୀ ଜାତ । ରହଇ କୃଷ୍ଣ ସେବାରେ ତ ॥
ଅବତାର ମୂରତି ସଙ୍ଗେ । ଲୀଳା କରନ୍ତି ଯୁଗେ ଯୁଗେ ॥
ଅନନ୍ତ ସତ୍ୟ ତ୍ରେତୟାରେ । ଦ୍ୱାପର ଏ କଳି ଯୁଗରେ ॥
ଶ୍ରୀବୃନ୍ଦାବନର ଚରିତ । କହିବା ଶୁଣ ଗୋପସୁତ ॥
ସେ ଚଉରାଶୀ କୋଶ ଜାଣ । ମଥୁରା ଗୋପ ପରମାଣ ॥
ଏଥି ମଧ୍ୟରେ ରତ୍ନବେଦୀ । ପୂର୍ବ ପଶ୍ଚିମ ଉତ୍ତରାଦି ॥
ପଦ୍ମର ପ୍ରାୟେ ସେହି ସ୍ଥାନ । ରସିକ ଭକତ ଭଜନ ॥
ଦକ୍ଷିଣ ମଧ୍ୟଦେଶ କହି । ଏମନ୍ତେ ପଞ୍ଚ ସ୍ଥାନେ ତହିଁ ॥
ପୂର୍ବେ ସୁଦାମର ସେବା । ପଶ୍ଚିମେ ଦାମ ବିହରିବା ॥
ଦକ୍ଷିଣେ ସୁବାହୁ ସେବନ୍ତି । ଉତ୍ତରେ ସୁବଳ ରହନ୍ତି ॥
ପୂରୁବ ଦଳର ଈଶାନେ । ଶ୍ରୀବତ୍ସ ରହି ସେହି କୋଣେ ॥
ମଧ୍ୟେ ବିଜୟେ ରାଧାଶ୍ୟାମ । ଧ୍ୟାନ ଲୋଚନେ କର ଗମ୍ୟ ॥
ପୁରୁଷୋତ୍ତମ ନିତ୍ୟ ରାସ । ରସ ବିହାର ବୃନ୍ଦାଦେଶ ॥

ଶୂନ୍ୟ ସନ୍ନ୍ୟାସ ଦେହେ ଯାଇ । ଏ ଛନ୍ଦ ଥାନେ ମନ ଦେଇ ॥
ଜୀବକୁ କରିବ ଉଦ୍ଧାର । ମନ୍ତ୍ର ସୁମରି ମନ ଦ୍ୱାର ॥
ପୁରୁଷୋତ୍ତମ ଲକ୍ଷ୍ୟେ କଲେ । ମନ୍ତ୍ରରାଜ ଚିନ୍ତିବ ଭଲେ ॥
ଶ୍ରୀବୃନ୍ଦାବନ ଧ୍ୟାନ କରି । ଗୋପାଳ ମନ୍ତ୍ରକୁ ସୁମରି ॥
ଦେହାଦି ରୂପକୁ ଧ୍ୟାଇବ । ଏକ ଅକ୍ଷରକୁ ଭଜିବ ॥
ଶୂନ୍ୟ ସନ୍ନ୍ୟାସ ଲକ୍ଷ୍ୟ ରସ । ବୃନ୍ଦା ସନ୍ନ୍ୟାସ ଛନ୍ଦ ଘୋଷ ॥
ଏ ଛନ୍ଦ ରସ ଯେ ଘୋଷନ୍ତି । ତେବେ ମନରୁ ଫିଟେ ଭ୍ରାନ୍ତି ॥
ଏ ଛନ୍ଦ ରସେ ଯେ ନ ପଶେ । ଅନ୍ଧାର ପ୍ରାୟେ ସବୁ ଦିଶେ ॥
ଏ ଛନ୍ଦ ରସ ଯେ ଜାଣଇ । ଚକ୍ଷୁ ନିର୍ମଳ ଜନ ସେହି ॥
ଗୋପ ମଣ୍ଡପେଣ ଅଇଲ । ନୀଳାଚଳେ ତ ବାସ କଲ ॥
ଏ ଦେହ ଗୋଟି ତ ବାନ୍ଧିଲ । ଯନ୍ତ୍ର ମନ୍ତ୍ରକୁ ଠାବ କଲ ॥
ଏ ଦେହ ରୂପ ଲକ୍ଷ୍ୟ କର । ଏ ଓଡ଼ରାଷ୍ଟ୍ରେ ମଠ କର ॥
ଅନନ୍ତ ମୁକୁନ୍ଦ ଜଂଘର । ସଂଦେବ ବାଳକ ଦେଶର ॥
ଆନନ୍ଦ ସୁଦାମ ଖଣ୍ଡିରେ । ଗୋବିନ୍ଦ କୋଠ ଯେ ଦେଶରେ ॥
ବସ୍ତ୍ର ଯେ କୋଠ ଦେଶ ଲଗେ । ବିହାର କର ଗୋପ ସଙ୍ଗେ ॥
କଟକ ବାଲିଗ୍ରାମ ଦେଶେ । ପବନ ବନ୍ଧର ହରଷେ ॥
ଉତ୍ଥାନ ମଥୁରି ଯେ ଦୁଇ । ନୀଳାଚଳରେ ରହି ଯାଇ ॥
ବାଙ୍କି ମୁହାଣେ ମଠ କର । ନପୁଂସକ ତୁମ୍ଭ ଶରୀର ॥
ବୈରାଗ୍ୟରୂପେ ବସିଥିବ । ପଙ୍ଝା ଭ୍ରମର ପକାଇବ ॥
ଅବଢ଼ା ଖଟଣି ଯେ ମାଲ । ତୁମ୍ଭଙ୍କୁ ଦେବେ ଯେ ଗୋପାଳ ॥
ଅଚ୍ୟୁତ ମଠ ଭଣାଇବ । ତୁମ୍ଭର କଥା ରହିଥିବ ॥
ଚବିଶ ଗୋପାଳ ମିଳିବେ । ତୁମ୍ଭରେ ପୀରତି କରିବେ ॥
ଉତ୍ଥାନ ମଥୁରି ଦି ଜଣ । ଶ୍ରୀ ଜଗନ୍ନାଥଙ୍କ ସେବଣ ॥
ମଠର ପୂର୍ବ ଯେ କୋଠାରେ । ତୁମ୍ଭ ସମାଧି ସେହିଠାରେ ॥
ତୁମ୍ଭ ସମାଧିର ଦର୍ଶନେ । ଗତି ଲଭିବେ ଗୋପଜନେ ॥
ତୁମ୍ଭଙ୍କୁ ସେବିବେ ଗୋପାଳ । ରହିବ ଯାଏଁ ସେହି ସ୍ଥଳ ॥
ଦର୍ଶନ ତାଙ୍କ ସିଦ୍ଧ ଯହିଁ । ଯେ ପୂଜା ତୁମ୍ଭଙ୍କୁ ନ ଦେଇ ॥

ନଡ଼ିଆ ଗଜା ମୁଗ ଫଳ । ଅଭଡ଼ା ଖେଚଡ଼ି ଯେ ଜଳ ॥
ଫୁଲ ଚନ୍ଦନ ସେବା ଯେତେ । ଘୃତ ଲବଣୀ ଛେନା ମତେ ॥
ଗାଇ ମଇଁଷି ଯେ କାମନା । ସେ ମଠେ କରିବ ଥାପନା ॥
ଭଣାଅ ବାରଟିଆ ମଠ । ଅଚ୍ୟୁତଗଣ ଭକ୍ତ କୋଠ ॥
ରାମ ଭରଥ ବିଷ୍ଣୁ ଦାସ । ବନ୍ଧ ଯାଦବ ପଞ୍ଚ ଅଂଶ ॥
ରାମ ରାମ ଦକ୍ଷିଣ ଚନ୍ଦ୍ର । ନିରଞ୍ଜନ ହେ ନନ୍ଦକନ୍ଦ ॥
ସିଧାଇ ମିଶ୍ରି ଅଟେ ବାର । ଅଚ୍ୟୁତ କର୍ଣ୍ଣ ଦାସ ସାର ॥
ଭରଥ ଗୁଣ ଯେ ଗୋପାଳ । ରାମ ଆଠରେ ବାରମେଳ ॥
ଏମନ୍ତେ ଚୈତ୍ୟ ଗୋପାଳ । ବାକି ମୁହାଣ ମଠ ମୂଳ ॥
ଅଚ୍ୟୁତ ମଠ ଭଣାଇବ । ତୁମ୍ଭ କୀରତି ରହିଥିବ ॥
ସୁଶିଷ୍ୟ ଯେ ଅବା ହୁଅଇ । ଗୁରୁଙ୍କ ମଠ ଥଳ ଦେଇ ॥
ଉତ୍ତମ ଶିଷ୍ୟ ଯେତୁ ପୁଣ । ଅନ୍ନ ବସନ ପୂଜା ଠାଣ ॥
ଗୁରୁଙ୍କ ଚରଣ ସେବଇ । ଗୁରୁଙ୍କୁ ଚଉମାସ ଥୋଇ ॥
ଅମାବସ୍ୟା ସଂକରାନ୍ତି ଦିନ । ଦଶମୀ ଏକାଦଶୀ ପୁଣ ॥
ବାଳ୍ୟ ଯେ ଘର ପରବେଶେ । ଏକାଳେ ଗୁରୁ ପରବେଶେ ॥
ବୈଷ୍ଣବ ମେଳେ ଏ କାଳେଣ । ଧନ୍ୟ ସେ ଗୃହ ଜଳ ପୁଣ୍ୟ ॥
ଜନମ ହେଲେ ପ୍ରାଣୀ ମରେ । କୀରତି ରହଇ ସଂସାରେ ॥
ଧ୍ୟାନ ଭଜନ ଯେ କରନ୍ତି । ବାସନା ତାଙ୍କ ରହିଥାନ୍ତି ॥
ନାଦ ପୁତ୍ର ଯେ ତୃମ୍ଭେ ବାର । ନାଦ ପୁତ୍ର ଯେ ବାରସାର ॥
ବନ୍ଧୁ ପୁତ୍ର ଯେ ମିଛ ସେହୁ । ଗୁଣ ପୀଢ଼ି କି ଗ୍ରହିଯାଇ ॥
ନାଦପୁତ୍ର ଯେ ଅଟେ ସାର । ଯୁଗ ଯୁଗରେ ଏ ଅମର ॥
ଶ୍ରୀଗୁରୁ ବୋଲି ଦଣ୍ଡବତ । ପରମ ଗୁରୁ ବୋଲି ତତ୍ତ୍ୱ ॥
ପର ଅପର ଗୁରୁ ଯେତେ । ଯୁଗାଧି ମଲେ ଯେଝାମତେ ॥

ଏମନ୍ତ ବୋଲ ସୁମରଣ । ନାଦ ଶୁଭନ୍ତି ସାର ଜାଣ ॥
ଅପାର ନାଳ କଥା ଥିବ । ଅଚ୍ୟୁତ କଲ୍ୟାଣ ଲଭିବ ॥

ଇତି ଶ୍ରୀ ଗୁରୁଭକ୍ତି ଗୀତା ତୃତୀୟ ଖଣ୍ଡେ ନିତ୍ୟ
ବୃନ୍ଦାବନ ଲୀଳାଦି ସମ୍ବନ୍ଧକଥନେ
ନାମ ସପ୍ତଚତ୍ୱାରିଂଶ ପଟଳ ।

—:*:—

ଅଷ୍ଟଚତ୍ୱାରିଂଶ ପଟଳ

ମୁକୁନ୍ଦ ଅନନ୍ତ ପବନ । ପଚ୍ଚରୁ ଯୁଗ କଥାମାନ ॥
ଭକ୍ତଙ୍କୁ ଦେଲେ କୃଷ୍ଣ ଲୀଳା । ଚରନ୍ତି ଯୁଗେ ଯୁଗେ ମେଳା ॥
ଶୁଣ ହେ ମୁକୁନ୍ଦ ଅନନ୍ତ । ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ରାଧାଙ୍କ ଚରିତ ॥
ପନ୍ଦର ବରଷ ଛ ମାସ । କୃଷ୍ଣର ଅଟଇ ବୟସ ॥
ଅଧିକ ପନ୍ଦର ଯେ ଦିନ । ଶୁଣ କୃଷ୍ଣର ଲୀଳାମାନ ॥
ନୀଳ ମେଘର ପ୍ରାୟେ ବର୍ଣ୍ଣ । ଅଙ୍ଗରେ ପୀତ ଯେ ବସନ ॥
କେୟୂର କଙ୍କଣ ଭୁଜରେ । ବାମେଣ ଚୂଳ ଛନ୍ଦି ପଡ଼େ ॥
ହସ୍ତରେ ମୁରଲୀ ଶୋଭିନ । କଟୀରେ ଘଣ୍ଟି ଯେ ଘଟନ ॥
ରଙ୍ଗ ଚରଣରେ ନୂପୁର । କିଶୋର ବୟସ ସୁନ୍ଦର ॥
ଚଉଦ ବରଷ ଛ ମାସ । ଠାକୁରାଣୀଙ୍କ ସେ ବୟସ ॥
ଝଳଲ ସୁବର୍ଣ୍ଣର କାନ୍ତି । ନୀଳ ବସନ ଝଟକନ୍ତି ॥
ସୁବର୍ଣ୍ଣ ଚୂଡ଼ି ହସ୍ତେ ଶୋଭେ । ସିମନ୍ତିନୀ ଯେ ମନ ମୋହେ ॥
ଲୋଟଣୀ ଜୁଡ଼ା ଶିରେ ଶୋଭା । ଚନ୍ଦ୍ର କୋଟିଏ ନିନ୍ଦେ ପ୍ରଭା ॥
ଚରଣେ ରତନ ନୂପୁର । କିଶୋରୀ ରୂପ କି ସୁନ୍ଦର ॥
ଏମନ୍ତ ରୂପ ଧ୍ୟାନ କର । ଶ୍ରୀବୃନ୍ଦାବନକୁ ସୁମର ॥
ଖୋଲ କର୍ତ୍ତାଳ ରସ ଲୀଳା । କୃଷ୍ଣର ନାମ କର ଭେଳା ॥

ଗୋପ ବାଳକ ମନେ ଧର । ଏ ରୂପେ ଧାଇ ଦନ ହର ॥
ଅଚ୍ୟୁତ ଦାସ ଗୋପେ ଜାତ । ସୁଦାମ ରୂପେଣ ସମ୍ଭୂତ ॥

ଇତି ଶ୍ରୀ ଗୁରୁଭକ୍ତ ଗୀତା କୃତାସ୍ଥ ଖଣ୍ଡେ କୃଷ୍ଣ ବୟସ
ବେଶ ବର୍ଣ୍ଣନେ ନାମ ଅଷ୍ଟଚତ୍ୱାରିଂଶ ପଟଳ ।

—:o:—

ଊନପଞ୍ଚାଶତ ପଟଳ

ଅନନ୍ତ ମୁକୁନ୍ଦ ପବନ । ଗୋପର କହ ରସମାନ ॥
ଅଷ୍ଟ ନାୟକ ମନୋହାରୀ । ରାଧିକା ସଙ୍ଗରେ ବିହରି ॥
ତାଙ୍କର ବେଶରୂପମାନ । କହ ସଂଶୟ ଯାଉ ମନ ॥
ଲଳିତା ସଖୀଙ୍କ ବୟସ । ଚଉଦ ବରଷ ଛ ମାସ ॥
ଅବର ବାର ଦନ ବଡ଼େ । ସେବନ୍ତ ରାଧାଙ୍କୁ ନଗୁଡ଼େ ॥
ହେମର ପ୍ରାୟେ ରୂପକାନ୍ତ । ପୀତବସନ ଝଟକନ୍ତ ॥
କାଞ୍ଚନ ଚୂଡ଼ି ହସ୍ତେ ଶୋହେ । ରୂପେ ଉପମା କେହୁ ନୁହେ ॥
ତାମ୍ବୁଲ ସେବା ସେ କରନ୍ତ । ପୂର୍ବ ଦଗରେ ସେବା ନତ ॥
ଯାବଟ ଗ୍ରାମେ ତାଙ୍କ ବାସ । ଶୁଣ ଲଳିତା ସଖୀ ରସ ॥
ଅଚ୍ୟୁତ ବଚନ ଏ ଶୁଣ । ମୁକୁନ୍ଦ ଅନନ୍ତ ଦ୍ୱି ଜଣ ॥
ତେର ବରଷ ପାଞ୍ଚ ମାସ । ବିଶାଖା ସଖୀଙ୍କ ବୟସ ॥
ଆବର ତନ ଦନ ହୋଇ । ଗଉର ବର୍ଣ୍ଣ ରୂପ ଶୋହି ॥
ପାଟର ଶାଢ଼ୀ ଅଙ୍ଗେ ଶୋଭା । ରତ୍ନ ଚୂଡ଼ିର ମନଲୋଭା ॥
ପିକଦାନ ଯେ ସେବାକର । ଐଶାନ୍ୟ କୋଣରେ ବିହର ॥
ଶୁଣ ମଥୁରି ମଧୁଦାସ । ବିଶାଖା ସଖୀ ସେବାରସ ॥
ତେର ବରଷ ପାଞ୍ଚମାସ । ଏ ଚମ୍ପା ସଖୀଙ୍କ ବୟସ ॥
ବର୍ଣ୍ଣ ତାଙ୍କର ଶ୍ୱେତ କାନ୍ତ । ନୀଳବସନ ଶୋଭାପାନ୍ତ ॥
ରୂପାର ଚୂଡ଼ି ହସ୍ତେ ଶୋହି । ଆଲଟ ସେବାକରେ ସେହି ॥
ପଶ୍ଚିମ ଦଗେ ତାର ବାସ । କରେ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ସେବାରସ ॥

ଶୁଣ ହେ ପବନ ଆନନ୍ଦ । ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଲୀଳାର ବିନୋଦ ॥
ଚମ୍ପା କଲତାଙ୍କ ବୟସ । ତେର ବରଷ ଦୁଇମାସ ॥
ଅଧିକ ପରେ ପାଞ୍ଚ ଦିନ । ରୂପ ତାଙ୍କର ଶ୍ୟାମବର୍ଣ୍ଣ ॥
ରଙ୍ଗପଦ୍ମ ସିନ୍ଧ ଶାଢ଼ୀ । କରେଣ ଶୋହେ ହେମ ଚୂଡ଼ି ॥
ଶ୍ରମେ ଚାମର ସେବା କରେ । ଗୃହ ଯେ ତାହାଙ୍କ ଦକ୍ଷିଣରେ ॥
ଶୁଣ ହେ ଗୋବିନ୍ଦ ସୁଦାମ । ଏ ସଖୀମାନଙ୍କର ନାମ ॥
ଇନ୍ଦୁରେଖାଙ୍କର ବୟସ । ବାର ବରଷ ସାତ ମାସ ॥
ଅଧିକ ସାତ ଦିନ ହୋଇ । ହରିତ ବର୍ଣ୍ଣ ଶୋଭା ପାଇ ॥
ପିନ୍ଧନ୍ତି ଶୁକ୍ଳ ଯେ ବସନ । କଙ୍କଣ ତାଡ଼ ଅଷ୍ଟରତ୍ନ ॥
ରେବା ବାଇଦ କରେ ସେବା । ଗୃହ ଯେ ବାୟୁବ୍ୟେ ରହିବା ॥
ଶ୍ୟାମ ଭରଥ ବନ୍ଧୁ ଶୁଣ । ଏ ଗୋପୀମାନଙ୍କର ଗୁଣ ॥
ମୁକୁନ୍ଦ ଅନନ୍ତ ଗୋବିନ୍ଦ । ଗୋପରେ ଗୋପୀଙ୍କ ବିନୋଦ ॥
ଚୌଷଠୀ ଗୋପୀ ଗୋପେ ଜାତ । କୃଷ୍ଣ ସେବାରେ ଉପଜାତ ॥
ସେ ପୁଣ ନଦିଆ ଦେଶରେ । ଜନମ ପୁରୁଷ ଶରୀରେ ॥
କୃଷ୍ଣ ହୋଇଲେ ଚଇତନ । ଭଗତେ କଲେ ସେବାମାନ ॥
ସେ ଭକ୍ତମାନଙ୍କ ଚରିତ । କହିଲେ ଖଣ୍ଡିଣ ଦୁରିତ ॥
ଶୁଣ ଗୋବିନ୍ଦ କୃଷ୍ଣପୋଏ । ବନ୍ଧୁ ଯାଦବ କର ଲୟେ ॥
ଲଳିତା ସଖୀୟୁଥମାନ । ଯେତେ ଭକତ ମନେ ଘେନ ॥
ରତ୍ନାକର ଆଚାର୍ଯ୍ୟ ଯେହି । ରତିକଳା ସେ ଗୋପୀ କହି ॥
ଆବର ରତ୍ନାକର ନାମ । ସୁଭଦ୍ରା ଗୋପୀ ସେ ଉତ୍ତମ ॥
ଚନ୍ଦ୍ରଶେଖର ଏ ଆଚାର୍ଯ୍ୟ । ପ୍ରଭା ଗୋପୀ ବୋଲିଣ ବୁଝ ॥
ଗରୁଡ଼ ଗୋବିନ୍ଦ ଯେ ନାମ । ସେ ଭଦ୍ରା ଲେଖା ସେ ଉତ୍ତମ ॥
ମୁକୁନ୍ଦ ଦତ୍ତ ଯାହା କହି । ସୁମୁଖୀ ସଖୀ ସେ ଅଟଇ ॥
ଦାମୋଦର ପଣ୍ଡିତ ନାମ । ଧନିଷ୍ଠା ଗୋପୀ ସେ ଉତ୍ତମ ॥
କାଳିଆ କୃଷ୍ଣ ଦାସ ଯେହୁ । ସେ କଳହଂସୀ ଗୋପୀ ସେହୁ ॥
କୃଷ୍ଣାନନ୍ଦ ଯେ ନାମ ଜାଣ । କଳାପିନୀ ଗୋପୀ ସେ ପୁଣ ॥
ଲକ୍ଷ ଗୋପୀଙ୍କ ସାର । ଗୋପରେ କଲେ ସେ ବିହାର ॥

ମଣ୍ଡି ଥାନ୍ତି ଏରୂପେ ମେଳ । ଶୁଣ ହେ ଚବଶ ଗୋପାଳ ॥
ବିଶାଖା ଯୂଥଗଣ ଶୁଣ । ରାମଚନ୍ଦ୍ର ଯେ ମନେ ଗୁଣ ॥
ମାଧବ ଆଚାର୍ଯ୍ୟ ଯେ ନାମ । ମାଧବୀ ଗୋପୀ ସେ ଉତ୍ତମ ॥
ନୀଳାମ୍ବର ଯେ ଚକ୍ରବର୍ତ୍ତୀ । ସେ ଗୋପୀ ନାମ ଯେ ମାଳତୀ ॥
ରାମଚନ୍ଦ୍ର ଦତ୍ତ ଯେ ହୋଇ । ଚନ୍ଦ୍ରରେଖା ଗୋପୀଟି ସେହି ॥
ବାସୁଦେବ ଠାକୁର ଯେହୁ । ଶିଶୁମଞ୍ଜରୀ ଗୋପୀ ସେହୁ ॥
ନନ୍ଦନୀ ଆଚାର୍ଯ୍ୟ ଯା କହୁ । ହରନସୁନୀ ଗୋପୀ ସେହୁ ॥
ଶଙ୍କରଘୋଷ ଯାହା ବୋଲ । ଚପଳା ଗୋପୀ ସେହୁ ବୋଲ ॥
ସୁବଳ ମିଶ୍ର ଯାର ନାମ । ସୁବଳା ଗୋପୀ ସେ ଉତ୍ତମ ॥
ବିଶାଖା ଦୂତ ଆଠଜଣ । ଆଠ ଲକ୍ଷ ଯେ ସଙ୍ଗେ ପୁଣ ॥
ଚନ୍ଦ୍ରା ସଖୀର ଯୂଥ ଯେତେ । କହିବା ଠିକ ଆଠମତେ ॥
କମଳଧ୍ୱଜ ନାମ ଯାର । ଗୋପୀ କୁରଙ୍ଗୀ ନାମ ତାର ॥
ବ୍ରଜନାଥ ପଣ୍ଡିତ ହୋଇ । ଶଚୀ ଗୋପୀ ଅଟଇ ସେହି ॥
ବିଷ୍ଣୁ ଦାସ ଯେ ନାମ ଯାର । କୁଣ୍ଡଳୀ ଗୋପିନୀ ମଧ୍ୟର ॥
ପୁରନ୍ଦର ପଣ୍ଡିତ ଶୁଣ । ଚନ୍ଦ୍ରିକା ଗୋପୀ ସେହୁ ଜାଣ ॥
ଗୋବିନ୍ଦ ଆଚାର୍ଯ୍ୟ ଯେ ହୋଇ । ଚନ୍ଦନ ତାରକାଟି ସେହି ॥
ପରମାନନ୍ଦ ଗୁପ୍ତ ନାମ । କୁନ୍ଦକା ଗୋପୀ ସେ ଉତ୍ତମ ॥
ବଳରାମ ଯେ ଦାସ ହୋଇ । ସୁମଦରା ଗୋପୀ ଯେ ସେହି ॥
ଏମନ୍ତେ ଆଠ ଚନ୍ଦ୍ରା ମେଳ । ଆଠ ଲକ୍ଷରେ ତାଙ୍କ ଖେଳ ॥
ଚମ୍ପକଲତା ଗୁଣମାନ । କହିବା ଏକ ମନେ ଶୁଣ ॥
ଶ୍ରୀଲ ପଣ୍ଡିତ ଯାକୁ କହି । କାଳିକା ଗୋପିନୀଟି ସେହି ॥
ଜଗନ୍ନାଥ ଯେ ଦାସ ମାନ । ସେହି ପରା ନୀଳେନ୍ଦ୍ରୀ ନାମ ॥
ଜଗଦୀଶ ଯେ ବୋଲି ନାମ । ରଜନୀ ଗୋପୀ ସେ ଉତ୍ତମ ॥
ସଦାଶିବ ଯେ କବିରାଜ । ସୁଗନ୍ଧ ଗୋପୀ ସେହି ବୁଝ ॥
ରସ୍ୟେ ମୁକୁନ୍ଦାନନ୍ଦ ହୋଇ । ବାଶଳୀ ଗୋପୀନୀ ଯେ ସେହୁ ॥
ମୁକୁନ୍ଦ ଦାସ ଯାର ନାମ । କମଳାନାଗରୀ ଉତ୍ତମ ॥
ପୁରନ୍ଦର ଆଚାର୍ଯ୍ୟ ହୋଇ । ନାଗରୀ ଗୋପୀ ସେ ଅଟଇ ॥

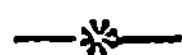
ପଟ୍ଟନାୟକ ବାଣୀ ନାଥ । ନାମ୍ବୀ ଗୋପିନୀ ସେହୁ ତ ॥
ଆଠ ସହସ୍ର ଗୋପୀଗଣ । ଚମ୍ପକଲତା ଯୂଥ ପୂର୍ଣ ॥
ରଙ୍ଗଦେବୀଙ୍କ ସଖୀ ଯେତେ । କହିବା ଶୁଣ ଏକ ଚିତ୍ତେ ॥
କାଶୀ ମିଶ୍ର ଯେ ବୋଲ ତାହାର । କଳକଣ୍ଠିକା ନାମ ଧରେ ॥
ଶିଖୀ ମାହାନ୍ତି ଯେହୁ ହୋଇ । ଶଶୀକଳା ଯେ ଗୋପୀ ସେହୁ ॥
କାଳିଦାସ ଯେ ନାମ ଯାର । କମଳା ଗୋପୀ ନାମ ତାର ॥
ମନୁ ପଣ୍ଡିତ ନାମ ଯେହୁ । ମଧୁରିକା ଯେ ଗୋପୀ ସେହୁ ॥
କବିଚନ୍ଦ୍ର ଯେ ସେ ଠାକୁର । ଇନ୍ଦିରା ଗୋପୀ ଯେ ସୁନ୍ଦର ॥
ହିରଣ୍ୟଗର୍ଭ ନାମ କହୁ । କନ୍ଦର୍ପସୁନ୍ଦରୀ ଯେ ସେହୁ ॥
ପଟ୍ଟନାୟକ କୁଳନିଧି । ସେ କାମଲତା ଗୋପୀ ସିଦ୍ଧି ॥
ଦ୍ୱିଜ ଯେ ପୀତାମ୍ବର ନାମ । ସେ ପ୍ରେମମଞ୍ଜରୀ ଉତ୍ତମ ॥
ରଙ୍ଗଦେବୀର ଆଠ ଯାର । ଏ ଆଠ ଲକ୍ଷରେ ବିହାର ॥
ସୁଦେବୀ ସଖୀ ଯୂଥମାନ । କହିବା ଏକମନେ ଶୁଣ ॥
ରାଘବ ପଣ୍ଡିତ ଯେ ହୋଇ । କାବେରୀ ଗୋପୀ ତାଙ୍କୁ କହୁ ॥
ପଟ୍ଟନାୟକ ଗୋପୀନାଥ । ଚାରୁ କବରୀ ଗୋପୀ ସେ ତ ॥
ମକରଧ୍ୱଜ ଯାର ନାମ । ସୁକେଶୀ ଗୋପିନୀ ଉତ୍ତମ ॥
କଂସାରିସେନ ଯେହୁ ହୋଇ । ଶଶିରେଖା ଯେ ଗୋପୀ ସେହୁ ॥
ଜୀବ ପଣ୍ଡିତ ନାମ ଶୁଣ । ହାରହୀରା ଗୋପୀ ସେ ପୁଣ ॥
ମୁକୁନ୍ଦ କବିରାଜ ଯେହୁ । ମହାହୀରା ଗୋପିନୀ ସେହୁ ॥
ଷୋଡ଼ ନନ୍ଦଦାସ ଯେ ପୁଣ । ହାରବତୀ ଯେ ଗୋପୀ ଜାଣ ॥
ପଟ୍ଟନାୟକ ସୁଧାନିଧି । ମନୋହାରୀ ଯେ ଗୋପୀ ସିଦ୍ଧି ॥
ସୁଦେବୀ ଗୋପୀ ଆଠ ଯାର । ଶତଲକ୍ଷ ଯେ ସଙ୍ଗ ତାର ॥
ତୁଙ୍ଗବିଦ୍ୟାଙ୍କ ଗୁଣମାନ । ଏ ଯୂଥ କଥା ମନେ ଘେନ ॥
ମକରଧ୍ୱଜସେନ ହୋଇ । ମଣିଲୁ ବୃନ୍ଦା ଗୋପୀ କହି ॥
ଯେ ବିଦ୍ୟାବଲ୍ଲଭ ପଣ୍ଡିତହିଁ । ସମଧୁରା ଗୋପୀଟି ସେହୁ ॥
ଗୋବିନ୍ଦ ଠାକୁର ଯେ ପୁଣ । ସୁମେଧା ଗୋପୀ ସେହୁ ଜାଣ ॥
ଯେ କବି ଦଣ୍ଡପୁର ନାମ । ମଧୁରକ୍ଷିକା ଗୋପୀ ଜାଣ ॥

କାନ୍ତ ଠାକୁର ତନୁ କ୍ଷୀଣ । ତନୁମଧ୍ୟା ଯେ ନାମ ଘେନ ॥
ମାଧବ ପଣ୍ଡିତ ଯେ ହୋଇ । ମଧୁସେନା ଗୋପିକା ସେହି ॥
ପ୍ରବୋଧାନନ୍ଦ ଯେହୁ ଶୁଣ । ରଙ୍ଗ ଗୁଣବତୀକି ପୁଣ ॥
ବଳଭଦ୍ର ଭଞ୍ଜ ଯେ ହୋଇ । ସୁହାସ ତୁଙ୍ଗ ଦେବୀ ସେହି ॥
ତୁଙ୍ଗ ବିଦ୍ୟାଙ୍କ ଆଠ ଏହି । ଏ ମୂଳେ ଆଠ ଲକ୍ଷ ଥାଇ ॥
ଇନ୍ଦୁରେଖାଙ୍କ ଯୂଥ ଗଣ । ମନ ସ୍ଥିରେଣ ଏବେ ଶୁଣ ॥
ପରମାନନ୍ଦ ଗୁପ୍ତ ନାମ । ତୁଙ୍ଗଭଦ୍ରା ଗୋପୀ ସେ ଜାଣ ॥
ବଳଭଦ୍ର ପଣ୍ଡିତ ଯେହି । ସୁହାସ ତୁଙ୍ଗ ଗୋପୀ ସେହି ॥
ଯେ ଭବାନନ୍ଦ ରାଏ ହୋଇ । ରଥବତୀକି ଗୋପୀ କହି ॥
ଯେ ଅଟେ ବନମାଳୀ ଦାସ । କମଳା ଗୋପିକାର ଅଂଶ ॥
ଶ୍ରୀକର ପଣ୍ଡିତେ ଯେ ହୋଇ । ଚନ୍ଦ୍ରରେଖା ଗୋପିକା ସେହି ।ଖ।
ମୋହନା ଗୋପୀ ସେହୁ ଜାଣ । ନାଥ ମିଶ୍ର ଯେ ତାର ନାମ ।ଘ।
ପୁରୁଷୋତ୍ତମ ଯେ ପଣ୍ଡିତ । ମଦନଲତା ଗୋପୀ ସେ ତ ॥
ଇନ୍ଦୁରେଖାଙ୍କ ଯୂଥ ଏହି । ଏ ମୂଳେ ଦଶ ଲକ୍ଷ ରହି ॥
ଆଠ ଅଷ୍ଟ ଯେ ଚଉଷଠୀ । କୃଷ୍ଣ ସେବାରେ ଥାନ୍ତି ଖଟି ॥
ଅନନ୍ତ ଗୋପୀ ଏହା ମୂଳେ । ଗୋପେ ଜନମି ସଙ୍ଗେ ଖେଳେ ॥
ଏ ଚଉଷଠୀ ଯେ ମହାନ୍ତ । ଶୁଣ ଚବଣ ଗୋପ ଦାସ ।ଖ।
ନଦିଆ ଭକ୍ତଙ୍କର ରସ । ନଦିଆ ନଗରେ ପ୍ରକାଶ ॥
ଜନ୍ମିଲେ ଉତ୍କଳ ଯେ ଦେଶ । ତାହାଙ୍କ ଗୁଣ ପରକାଶ ।ଗ।

ଲକ୍ଷ୍ମଣ ଆଚାର୍ଯ୍ୟ ଯେ ପୁଣ । ମୋହିନୀ ଗୋପୀ ସେହୁ ଜାଣ ॥
ନାଥ ମିଶ୍ର ଯେ ନାମ ହୋଇ । ବିଭଣକ୍ଷା ଗୋପୀ ଯେ ସେହି ॥ **(ଖ)**
ମୋହିନୀ ଗୋପୀ ସେହି ଜାଣ । କୁମାର ଦେବ ସେ ପ୍ରମାଣ ॥
ନାଥ ମିଶ୍ର ଯେ ନାମ ହୋଇ । ଉଜ୍ଜ୍ୱଳ ଗୋପିକା ଯେ ସେହି ॥ **(ଗ)**
ପୁଣି ନଦିଆ ସ୍ଥଳେ ଜାତ । ଏ ଚଉଷଠି ଯେ ମହନ୍ତ ॥
ଶୁଣ ଚବଣ ଗୋପ ଦାସ । ନଦିଆ ଜନ୍ମ ଭକ୍ତ ରସ ॥
ନଦିଆ ଜନ୍ମ ଶେଷ କରି । ଉତ୍କଳ ଦେଶେ ଦେହ ଧରି ॥ **(ଖ,ଗ)**

ଜନ୍ମେ ଜନ୍ମେ ସେ କୃଷ୍ଣ ସଙ୍ଗ । ଭକ୍ତଙ୍କ ଘେନ ଲୀଳା ରଙ୍ଗ ॥
ଶୁଣ ମୁକୁନ୍ଦ ହେ ଅନନ୍ତ । ଅଚ୍ୟୁତ କଥା ମନେ ଘେନ ॥

ଇତି ଶ୍ରୀ ଗୁରୁଭକ୍ତ ଗୀତା ତୃତୀୟ ଖଣ୍ଡେ ଗୋପ ନନ୍ଦଆ
ଭକ୍ତ କଥନେ ଚଉଷଠୀ ମହନ୍ତ ନାମ ବର୍ଣ୍ଣନେ
ନାମ ଊନପଞ୍ଚାଶତ ପଟଳ ।

ପଞ୍ଚାଶତ୍ ପଟଳ

ରାମ ଦାସ ଯେ ନାମ ଇନ୍ଦ୍ର । ଆବର ଅଭିରାମ ଦୁଇ ॥
ସୁଦାମ ଶଖା ଯାର ନାମ । ଗାଦ୍ଧର ଉତ୍ତରେ ଉତ୍ତମ ॥
ଶ୍ୟାମ ମେଘର ପ୍ରାୟେ ବର୍ଣ୍ଣ । ବୃଷଭ ଶାଖା ସଙ୍ଗେ ଘେନ ॥
ଚନ୍ଦ୍ରରେଖା ଯେ ଗୋପୀ ପୁଣ । ମାଳ ଯେ କୁନ୍ଦ ପୁଷ୍ପ ଜାଣ ॥
ଶାମଳ ଗୋରୁ ତାଙ୍କ ପଲ । ଗୋପରେ ଚରନ୍ତି ଅମୂଲ୍ୟ ॥
ପୀତ ବସନ ଅଙ୍ଗେ ଶୋହି । ବୀଣା ଶବଦେ ଗୀତ ଗାଇ ॥
ସୁଦାମ ବୋଲି ଗୋପ ଦାସ । ସୁନ୍ଦରାନନ୍ଦ ଯେ ପ୍ରକାଶ ॥
ସୁନ୍ଦରାନନ୍ଦ ନନ୍ଦଆରେ । ଜନମ ହେଲେ ଗଙ୍ଗାତୀରେ ॥
ସୁଦାମ ବୋଲି ନାମ କହି । ଉପବନରେ ବିହରଇ ॥
ଚନ୍ଦ୍ରର ପ୍ରାୟେ ତାର ବର୍ଣ୍ଣ । ବିଳାସ ଶାଖା ସଙ୍ଗେ ଘେନ ॥
ଚନ୍ଦ୍ରାବଳୀ ଯେ ସଖୀ ଘେନ । ସେବନ୍ତି ରାଧାକୃଷ୍ଣ ବେନ
ବଇଜୟନ୍ତୀ ପୁଷ୍ପ ହାର । ବାଦ୍ୟ ଯେ କଂସାଳ କମ୍ବୁର ॥
ଧବଳୀ ଗାଈ ଯୁଥ ମେଳ । ନେତ ବସନ ଯେ ନିର୍ମଳ ॥
ବସୁଦାମ ଯେ ନାମ ବହି । ଗୁରୁ ଦାସ ଯେ ତାକୁ କହି ॥

ନନ୍ଦଆ ହୋଇଲେକ ଜାତ । ସଂସାରେ ପବନ ନିର୍ମିତ ॥
ମହାବଳ ଯେ ଗୋପ ନାମ । କୁଞ୍ଜ ବନରେ ଲୀଳାରମ୍ୟ ॥
ଗହ୍ୱର ବର୍ଣ୍ଣ ସେ ଅଟନ୍ତି । ଜମ୍ବୁ ମାନବ ଶାଖା ଯେତ ॥
ମଦନ ସୁନ୍ଦରୀ ସଖୀ ତ । ବନମାଳା ପୁଷ୍ପ ଗୁମ୍ଫିତ ॥
କାଳିଆ ଚୋରୁପଲ ଶୋହେ । ରଙ୍ଗ ବସନ ମନ ମୋହେ ॥
ବଜାନ୍ତି ପତ୍ରର କାହାଳୀ । ଗୋପ ବାଳକମାନ ମିଳି ॥
ମହାବଳ ଯେ ନାମ ଯାର । ଗୋବିନ୍ଦ ଗରୁଡ଼ାନନ୍ଦର ॥
ନନ୍ଦଆ ଦେଶେ ଜାତ ହୋଇ । ଗୁପତ ଜନମ ଅଟଇ ॥
ସୁବାହୁ ଶାଖା ଗୋପେ ଜାତ । ପୁଳିନ ବନେ ବିହରେ ତ ॥
ପାଣ୍ଡୁର ବର୍ଣ୍ଣ ଶୋଭା ପାଇ । ସୁଭଦ୍ରା ପ୍ରଶସ୍ତ ଶାଖାହିଁ ॥
ଶଶିରେଖା ଯେ ସଖୀ ପୁଣ । କାମ୍ୟ ବନରେ ତାର ସ୍ଥାନ ॥
ନୀଳ ନଳିନ ଶୋଭା ପାଇ । ଛିଟ ବସନ ଅଙ୍ଗେ ଶୋହି ॥
ଶିଙ୍ଗା ଶବଦେ ନାଦ ଦ୍ୟନ୍ତି । ଗୋପେ ଗୋପାଳ ଖେଳ ନିତ ॥
ଯେ ଜଗଦୀଶ ସେ ପଣ୍ଡିତ । ସୁବାହୁ ଶାଖା ହୋଇ ଜାତ ॥
ସ୍ତୋକ କୃଷ୍ଣ ଯେ ନାମ ଯାର । ଭାଣ୍ଡୀର ବନେ ସେ ବିହାର ॥
ଶ୍ୱେତ ବର୍ଣ୍ଣ ଯେ ଅଙ୍ଗ ଶୋହି । ବିନୋଦ ଶାଖା ସଙ୍ଗେ ଲଇ ॥
ମଧୁବନ୍ତୀ ଯେ ସଖୀ ପୁଣି । କଦମ୍ବ ମାଳ ପୁଷ୍ପ ଯେନି ॥
କପିଳବର୍ଣ୍ଣ ଗାଭିମାନ । ଅଙ୍ଗରେ ଶ୍ୱେତ ଯେ ବସନ ॥
ମୁରଲୀ ବାଦ୍ୟ ବଜାଇଣ । ଗୋପରେ ରଙ୍ଗ ଖେଳାମାନ ॥
ଗୋପୀନାଥ ଠାକୁର ହୋଇ । ସ୍ତୋକ କୃଷ୍ଣ ଯେ ନାମ ବହି ॥
ସୁବଳ ବୋଲିଣ ଗୋପାଳ । ଲୋହ ବନରେ ତାର ଖେଳ ॥
ସୀତା ସଖୀ ଯେ ସଙ୍ଗେ ଲଇ । ନାନା ପୁଷ୍ପରେ ମାଳ ଶୋହି ॥
ଶ୍ୟାମଳ ଅଙ୍ଗ ଶୋଭା ପାଇ । ଗୋପାଳ ମେଳେ ଖେଳେ ଯାଇ ॥
ପୀତବର୍ଣ୍ଣ ଯେ ଗାଭି ପଲ । ପୀତ ବର୍ଣ୍ଣ ଯେ ଅଙ୍ଗେ ଭଲ ॥
ଖଞ୍ଜଣି ତାଳ ବାଦ୍ୟମାନ । କରନ୍ତି ଗୀତ ଯେ ଗାୟନ ॥
ଗଙ୍ଗା ଦାସ ଯେ ପଣ୍ଡିତ । ସୁବଳ ଶାଖା ସେହୁ ଜାତ ॥
ଅର୍ଜୁନ ଶାଖା ନାମ ଏହି । ତାଳ ବନରେ ବିହରଇ ॥

ଆରକ୍ତ ବର୍ଣ୍ଣ ପ୍ରାୟେ ହୋଇ । ବୃଷଭ ଶାଖା ସଙ୍ଗେ ଥାଇ ॥
ଅଳକାବଳି ସଖୀ ମେଳ । ଶ୍ୱେତ ଗାବ ଯେ ତାଙ୍କ ପଲ ॥
ଶ୍ୱେତ ବସନ ଅଙ୍ଗେ ଶୋହେ । ପତର କାହ୍ନାଳୀ ବଜାୟେ ॥
କାଳିଆ କୃଷ୍ଣ ଦାସ ନାମ । ଅର୍ଜ୍ଜୁନ ଶାଖା ଯେ ଉତ୍ତମ ॥
ଲବଙ୍ଗ ଶାଖା ନାମ ଯାର । କୁଞ୍ଜ ବନରେ ତା ବିହାର ॥
ଅଙ୍ଗ ଯେ ନୀଳବର୍ଣ୍ଣ ଶୋହି । ଭଦ୍ରାସନ ଯେ ଶାଖା ତହିଁ ॥
ସୁମୁଖୀ ସଖୀ ସଙ୍ଗତର । ଗୋପରେ କରନ୍ତି ବିହାର ॥
ଜାଈ ପୁଷ୍ପର ମାଳା ହାର । ଶ୍ୟାମଳ ବର୍ଣ୍ଣ ଗାଈ ତାର ॥
ଶ୍ୟାମଳ ବସନ ଅଙ୍ଗରେ । ବାଦ୍ୟ ଯେ ସିଂହନାଦ କରେ ॥
ଲବଙ୍ଗ ଶାଖା ଜାତ ହୋଇ । କମଳାକର ପୀଡ଼ା ଲଭି ॥
ବିବିଧ ବାଦ୍ୟ ଯେ ବୃଷାଳ । ଗୋପୀ ଗୋପାଳ ଧେନୁ ମେଳ ॥
ମହାବାହୁ ଯେ ନାମ ଯାର । ଏ କୃଷ୍ଣାନନ୍ଦ ଯେ ଠାକୁର ॥ । ଖ,ଗ ।
ଦଶ ଗୋପାଳ ଏଣୁ ଯାର । ରାମକୃଷ୍ଣ ମିଶ୍ରିଣ ବାର ॥
ମଧୁବନରେ ବଳରାମ । ଶ୍ୱେତ ବର୍ଣ୍ଣରେ ଯେ ଉତ୍ତମ ॥
ନୀଳପାଟ ଯେ ବସ୍ତ୍ର ଶୋହେ । ସୁରଭି ଗାଈ ଯେ ଚରାଏ ॥
ଶିଂଘା ଶବଦ ନାଦ କରି । ଗୋପାଳ ମେଳେ ଯେ ବିହରି ॥
ବିବିଧବର୍ଣ୍ଣେ ପୁଷ୍ପମାଳ । ଗୋପେ ଗୋପାଳ ସଙ୍ଗେ ମେଳ ॥
ବଳରାମ ଯେ ଗୋପେ ହେଲେ । ନଦିଆ ନିତ୍ୟାନନ୍ଦ ବୋଲେ ॥
ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ କାମ୍ୟବନେ ଖେଳ । କାମଧେନୁରେ ତାଙ୍କ ମେଳ ॥
ଶ୍ୟାମ ମେଘର ପ୍ରାୟେ ବର୍ଣ୍ଣ । ଅଙ୍ଗରେ ପୀତ ଯେ ବସନ ॥
ନାନା ସଙ୍ଗୀତ ସବୁ ମିଳି । ନାନାବର୍ଣ୍ଣରେ ରସ କେଳି ॥
ଅଷ୍ଟରତନ ସୁବର୍ଣ୍ଣରେ । ଅଷ୍ଟକୋଣ ଯେ ବେଦୀ ପରେ ॥

ମହାବାହୁ ଯେ ନାମ ଯାର । ମଦନ ବନରେ ବିହାର ॥
ପିଙ୍ଗଳ ବର୍ଣ୍ଣ ଶୋଭା ପାଇ । ବୃଷଭ ସଖା ସଙ୍ଗେ ଲଭି ॥
ସିମନ୍ତିନୀ ଯେ ସଖୀ ମେଳା । ମଲ୍ଲିକା ପୁଷ୍ପର ଯେ ମାଳା ॥
ଶ୍ୟାମଳ ଗାଈ ଯେ ଚରାନ୍ତି । ଶ୍ୟାମ ବସନ ଅଙ୍ଗେ ଦେତ । ଖ,ଗ ।

ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ବଳେ ତନ୍ତ୍ର କର । ଦ୍ୱାଦଶ ଗୋପ ସଙ୍ଗେ ମିଳ ॥
ଦ୍ୱାଦଶ ଗୋପାଳର ମେଳେ । ଖେଳନ୍ତି ନାନା କୁତୁହଳେ ॥
ଚୌଷଠୀ ଗୋପୀଙ୍କର ସଙ୍ଗ । ଅନନ୍ତ ଗୋପୀ ଲୀଳାରଙ୍ଗ ॥
ଗୋପରେ ଜନ୍ମ ହୋଇଥିଲେ । ନଦିଆ ଦେଶେ ଜାତ ହେଲେ ॥
କୃଷ୍ଣ ଚୈତନ୍ୟ ରୂପେ ଜାତ । ଦ୍ୱାଦଶ ଗୋପାଳ ଯେ ମନ୍ତ୍ର ॥
ତାଙ୍କ ଚରିତ ଗୁଣରସ । ଶୁଣିଣ ସର୍ବ ପାପ ନାଶ ॥
ନୟନେ ଜ୍ଞାନାଞ୍ଜନ ଘଷେ । ଚକ୍ଷୁ ନିର୍ମଳ ହୋଇ ଦିଶେ ॥
ଗୁରୁ ପ୍ରସନ୍ନେ ଦିଏ ଶିଷେ । ଅଜ୍ଞାନ ତମିର ଯେ ନାଶେ ॥
ଏ ଗୁରୁଭକ୍ତ ଜ୍ଞାନ ଦେଇ । ତାଙ୍କୁ ସେବିବା ମନଦେଇ ॥
ଜ୍ଞାନ ଭେଦଲେ ଭକ୍ତ ପାଇ । ଭକ୍ତ ଭେଦଲେ ଜ୍ଞାନ ପାଇ ॥
ପକ୍ଷୀ ଯେସନ ଦୁଇ ମତ । ଦୁଇ ଡେଣାରେ ଉଡ଼େ ସେତ ॥
ଜ୍ଞାନ ଭକତ ଏକ ଡେଣା । ସଗୁଣ ଭକ୍ତ ଏକ ଜଣା ॥
ସଗୁଣ ଯେ ନର ଭଜଇ । ନିର୍ଗୁଣେ ଅନ୍ଧ ହୋଇ ଥାଇ ॥
ନିର୍ଗୁଣ ଯେଣୁ ବୁଝିଥାଇ । ସଗୁଣ ନ ଭଜେ ଅନ୍ଧହି ॥
ନିର୍ଗୁଣ ସଗୁଣାଦି ମତ । ଭକତମାନଙ୍କ ଏ ଦ୍ୱନ୍ଦ୍ୱ ॥
ମାଧୁର୍ଯ୍ୟେ ଐଶ୍ୱର୍ଯ୍ୟେ ଯେ ଅଛୁ । ଐଶ୍ୱର୍ଯ୍ୟ ମାଧୁର୍ଯ୍ୟେ ମିଶିଛୁ ॥
ବୃନ୍ଦାବନରେ ସ୍ୱଜନୀତ । ଐଶ୍ୱର୍ଯ୍ୟେ ଅଟଇ ଏ ସ୍ୱୀତ ॥
ନିର୍ଗୁଣ ସଗୁଣ ବୁଝିଲ । ମନ ନିଶ୍ଚଳ ତୁମ୍ଭେ କଲ ॥
ମୁକୁନ୍ଦ ଅନନ୍ତ ଗୋବିନ୍ଦ । ଉଦ୍ଧାନ ପବନ ଆନନ୍ଦ ॥
ଦୀନ ଅଚ୍ୟୁତ କଥାମାନ । ତୁମ୍ଭ କୁଳକୁ ହେବ ଧନ ॥

ଇତି ଶ୍ରୀ ଗୁରୁଭକ୍ତ ଗୀତା ତୃତୀୟଖଣ୍ଡେ ଦ୍ୱାଦଶ
ଗୋପାଳ ବେଶବର୍ଣ୍ଣନେ ନାମ
ପଞ୍ଚାଶତ୍ ପଟଳ ।

ଏକପଞ୍ଚାଶତ୍ ପଟଳ

ଗୋପରେ କୃଷ୍ଣ ଜନମିଲେ । କେ ତାଙ୍କ ମାତା ପିତା ହେଲେ ॥
ଏ କଥା ବାରେ ଆଜ୍ଞା ହେବ । ମନୁ ସଂଶୟ ଆମ୍ଭ ଯିବ ॥
ଶୁଣ ହେ ଗୋପାଳ ପ୍ରଧାନ । ଗୋପ ବାଳକ ମନେ ଘେନ ॥
ଯେ ଜଗନ୍ନାଥ ମିଶ୍ର ନାମ । ପୁରନ୍ଦର ସେ ଇନ୍ଦ୍ର ସମ ॥
ଇନ୍ଦ୍ର ଘୋଷ ଯେ ନାମ ଜାଣ । ନଦିଆ ଜଗନ୍ନାଥ ପୁଣ ॥
ଯଶୋଦା ନାମ ଯେହୁ ହୋଇ । ନଦିଆ ଦେଶେ ଶଚୀ ସେହି ॥
ଯେ କୃଷ୍ଣ ଗୋପପୁରେ ଜାତ । ସେ ହେଲେ ଶଚୀର ଯେ ସୁତ ॥
ଲକ୍ଷ୍ମୀ ଜନମ ଏଠୁ ପୁଣ । ରୁକ୍ମିଣୀ ଦେବୀ ସେହୁ ଜାଣ ॥
ସତ୍ୟଭାମା ଯେ ହୋଇଥିଲେ । ନଦିଆ ବିଷ୍ଣୁପ୍ରିୟା ହେଲେ ॥
ହାଡ଼ାଇ ପଣ୍ଡିତ ଯେ ହୋଇ । ନଦିଆ ବସୁଦେବ ସେହି ॥
ନଦିଆ ପଦ୍ମାବତୀ ହୋଇ । ରୋହିଣୀ ମଥୁରାରେ ସେହି ॥
ଗୋପରେ ଯେହୁ ବଳରାମ । ସେ ନିତ୍ୟାନନ୍ଦ ବୋଲି ଜାଣ ॥
ରେବତୀ ଗୋପେ ଯେହୁ ହୋଇ । ବସୁଧା ନାମ ତାକୁ କହି ॥
ବାରୁଣୀ ବୋଲି ଯେହୁ ନାମ । ଜାହ୍ନବୀ ବୋଲି ସେ ଉତ୍ତମ ॥
ଈଶ୍ୱର ଗୁରୁ ଯେହୁ ହୋଇ । ଅଦ୍ୱୈତ ପ୍ରଭୁ ତାକୁ କହି ॥
ପାର୍ବତୀ ନାମ ଯେହୁ ଜାଣ । ସେ ସୀତା ଠାକୁରାଣୀ ଜାଣ ॥
ଅଦ୍ୱୈତ ପ୍ରଭୁର ଚରିତ । ପ୍ରଭୁ ନିତ୍ୟାନନ୍ଦ କଥା ତ ॥
ଶ୍ରୀମହାପ୍ରଭୁ ଚଇତନ । ଏହାଙ୍କ ଯୂଥଗଣ ମାନ ॥
ଶୁଣିଣ ହେତୁ ଚିତ୍ତେ ଧର । ଅନନ୍ତ ମୁକୁନ୍ଦ ସୁମର ॥
ଏ ରୂପ ଚରିତ୍ର ପାପ ନାଶ । ରାମ ଭରଥ ବନ୍ଦିଦାସ ॥
ପ୍ରାକୃତ ପଦ ଗୀତ କରି । ତୁମ୍ଭ କୁଳକୁ ଦୀପ କରି ॥

ଏ ଗୀତ ଛଷ୍ଯ ଖଣ୍ଡ ପାଠ । ପଢ଼ିଲେ ଫିଟିବ କବାଟ ॥
ଶୁଣିଲଟିକ ହୋ ଗୋପାଲ । ଅଚ୍ୟୁତ ବଚନ ଏ ସାର ॥

ଇତି ଶ୍ରୀ ଗୁରୁଭକ୍ତ ଗୀତା ତୃତୀୟଖଣ୍ଡେ ନନ୍ଦ,
ବସୁଦେବ, ଯଶୋଦା ରୋହିଣୀ ଜନ୍ମକଥନେ
ନାମ ଏକପଞ୍ଚାଶତ୍ତ୍ ପଟଳ ।

ଦ୍ୱିପଞ୍ଚାଶତ୍ ପଟଳ

ଅଂଶଟି ସାର ସବେ ଗୋପେ । ଜନମ ହୋଇଲେ କରୂପେ ॥
ରୂପରୁ ପଞ୍ଚାଶ ସେ ହେଲେ । କରୂପେ ସେ ନାମ ବହିଲେ ॥
ଏ କଥା କହିଲେ ଆମ୍ଭର । ମନରୁ ଫିଟିବ ଅନ୍ଧାର ॥
ଶୁଣ ମୁକୁନ୍ଦ ହେ ସୁଦାମ । ଅନନ୍ତ ଗୋପାଳ ଉତ୍ତମ ॥
ଗଦାଧର ପଣ୍ଡିତ ନାମ । କୃଷ୍ଣପ୍ରିୟା ସେ ଗୋପୀ ଜନ୍ମ ॥
ରସିକ ଦାମୋଦର ଯେହି । ଲଳିତା ସଖୀ ଜାତ ହୋଇ ॥
ରାଏ ଯେ ରାମାନନ୍ଦ ନାମ । ବିଶାଖା ସଖୀ ଏ ଉତ୍ତମ ॥
ଯେ ଶିବାନନ୍ଦ ଯେ ଠାକୁର । ସେ ଚନ୍ଦ୍ରା ଗୋପୀ ଯେ ସୁନ୍ଦର ॥
ବସୁ ରାମାନନ୍ଦ ଯେ ହୋଇ । ଚମ୍ପକଲତା ଜାତି ସେହି ॥
ଗୋବିନ୍ଦଘୋଷ ଯେହୁ ପୁଣ । ରଙ୍ଗଦେବୀ ଯେ ତାଙ୍କୁ ଜାଣ ॥
ବସୁଦେବ ଯେ ଘୋଷ କହି । ସୁଦେବୀ ବୋଲି ତାକୁ କହି ॥
ମାଧବ ଘୋଷ ଯେହୁ ପୁଣ । ତୁଙ୍ଗବିଦ୍ୟା ଯେ ଗୋପୀ ପୁଣ ॥
ଗୋବିନ୍ଦାନନ୍ଦ ନାମ ଯେହୁ । ଇନ୍ଦୁରେଖା ସେ ଗୋପୀ ସେହୁ ॥
ଏ ଅଷ୍ଟ ସଖୀ ଗୋପେ ସାର । ନଦିଆ ଦେଶେ ଜନ୍ମ ଆର ॥
ଗୋପ ନଦିଆ କଥାମାନ । ଦୀନ ଅଚ୍ୟୁତ କଥା ଯେନ ॥

ଇତି ଶ୍ରୀ ଗୁରୁଭକ୍ତ ଗୀତା ତୃତୀୟଖଣ୍ଡେ ଅଷ୍ଟସଖୀ
ଚରିତେ ନାମ ଦ୍ୱିପଞ୍ଚାଶତ୍ତ୍ ପଟଳ ।

ତ୍ରିପଞ୍ଚାଶତ୍ ପଟଳ

ଅଷ୍ଟ ମଞ୍ଜରୀ କଥା ଶୁଣ । ମନରେ ଥିବ ଯେ ରଞ୍ଜିଣ ॥
ମଞ୍ଜରୀ ସଖୀଙ୍କର ପୁଣ । ତାହାଙ୍କ ଅଛୁ ନାନା ଗୁଣ ॥
ଶ୍ରୀରୂପ ଗୋସାଇଁ ସେ ପୁଣ । ରୂପମଞ୍ଜରୀ ଗୋପୀ ନାମ ॥
ଶ୍ରୀ ସନାତନ ଯେ ଗୋସାଇଁ । ଲବଣ ମଞ୍ଜରୀ ସେ ହୋଇ ॥
ଯେ ରଘୁନାଥ ଯେ ଗୋସାଇଁ । ରତ୍ନମଞ୍ଜରୀ ତାକୁ କହି ॥
ରଘୁନାଥ ଯେ ଭଟ୍ଟ ନାମ । ସେ ରସମଞ୍ଜରୀ ଉତ୍ତମ ॥
ଗୋପାଳ ଭଟ୍ଟ ଯାକୁ କହି । ଗୁଣମଞ୍ଜରୀ ସଖୀ ସେହି ॥
ଶ୍ରୀଲୋକନାଥ ଯେ ଗୋସାଇଁ । ଅନଙ୍ଗମଞ୍ଜରୀଟି କହି ॥
ଜୀବ ଗୋସାଇଁ ଯେହୁ ପୁଣ । ବିଳାସମଞ୍ଜରୀ ସେ ଜାଣ ॥
ଯେ କୃଷ୍ଣ କବିରାଜ କହି । କସ୍ତୁରୀମଞ୍ଜରୀଟି ସେହି ॥
ପଲ୍ଲବ ବୃକ୍ଷକୁ ଯେ କହି । ମଞ୍ଜରୀ ସେ ପୁଣ ଅଟଇ ॥
ଏ ଅଷ୍ଟ ଗୋସାଇଁ ଯେ ମୂଳ । ଏଥେଁ ଜନମି ଗୋପେ ଖେଳ ॥
ନଦିଆ ଜାତ ହେଲେ ନାହିଁ । ବୈଷ୍ଣବ ହୋଇଲେ ସଂସାରୀ ॥
ଦୀନ ଅଚ୍ୟୁତ କଥାମାନ । ମନରେ ଦେନ ବାର ଜଣ ॥
ଆବର କୃଷ୍ଣଦାସ ବାର । ତବେଶ ଗୋପ ହେଉ କର ॥
ଏ ଗ୍ରନ୍ଥ ଯାର ଘରେ ଥିବ । ସେ ପଥବଣା ଯେ ନୋହିବ ॥

ଇତି ଶ୍ରୀ ଗୁରୁଭକ୍ତି ଗୀତା ତୃତୀୟଖଣ୍ଡେ ଅଷ୍ଟ-
ମଞ୍ଜରୀ ତତ୍ତ୍ୱେ ନାମ ତ୍ରିପଞ୍ଚାଶତ୍ ପଟଳ ।

ଚତୁଃପଞ୍ଚାଶତ୍ ପଟଳ

ବାର ଗୋପାଳ ଯୋଡ଼ି କର । ପୁଚ୍ଛନ୍ତି ଶ୍ରୀଗୁରୁ ପସ୍ୱର ॥
ରାତ୍ରି ଦିବସେ କୃଷ୍ଣ ଲୀଳା । କୋପରେ କି ରୂପରେ ଖେଳା ॥
ଏ ରସ ଗୁଣମାନ ଶୁଣି । ମନେ ରଖିଥିବ ଯେ ପୁଣି ॥
ଶୁଣ ସୁବୁଦ୍ଧି ଦୁଇ ଦାସ । ଅନନ୍ତ ମୁକୁନ୍ଦ ହେ ଶିଷ୍ୟ ॥
ନିଶାନ୍ତ କାଳ ସେବାମାନ । କହିବା କୃଷ୍ଣର ବିଧାନ ॥
ବୃଷଭାନୁ ନନ୍ଦନୀ କଥା । ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ଲୀଳାର ବ୍ୟବସ୍ଥା ॥
ପ୍ରଭାତେ ଗୋଧନ ଦୁହିଁଣ । ନନ୍ଦ ମନ୍ଦିରେ ବସି ପୁଣ ॥
ଦଣ୍ଡେ ତଇଲ ମରଦନ । ଦିଦଣ୍ଡ ସ୍ନାନରେ ଗମନ ॥
ବୃଷଭାନୁ ନନ୍ଦନୀ ପୁଣ । ଦଣ୍ଡକେ ପାକ ସଜାଡ଼ିଣ ॥
ଅମୃତମଣୋହି ଯେ ମାନ । ଦଣ୍ଡେ ପରଶେ ରାଧା ଅନ୍ନ ॥
ମୁଖ ପଖାଳି ଦଣ୍ଡେ ଯାଇ । ତାମ୍ବୂଳ ସେବା ଦଣ୍ଡେ କହି ॥
ମୃଗମଦ ଚନ୍ଦନ ଦଣ୍ଡେ । ପ୍ରଥମ ପ୍ରହର ଏ ଖଣ୍ଡେ ॥
ଅପରାହ୍ନ ଯେ କାଳ ସେବା । ଏ କଥା ମନରେ ଘେନିବା ॥
ଦି'ଦଣ୍ଡ ବ୍ରଜକୁ ଗମନ । ଘେନିଣ ଗୋପ ସଖାମାନ ॥
ଦଣ୍ଡେକ ବଂଶୀ ବଟେ ରହି । ଦି'ଦଣ୍ଡ ଗୋପବାସ ଲଇ ॥
ବଇଁଶୀ ଶିଙ୍ଗା ଶଙ୍ଖମାନ । ଦି'ଦଣ୍ଡେ ବଜାନ୍ତି ଯେ ସ୍ୱନ ॥
ବନଭୋଜୀ ଯେ ଦଣ୍ଡେ କରି । ଐଶ୍ୱର୍ଯ୍ୟରାଜ୍ୟରେ ବିହରି ॥
ଦ୍ୱିତୀୟ ପ୍ରହରେ ଏ ରସ । ଶ୍ରୀବୃନ୍ଦାବନରେ ବିଳାସ ॥
ସାୟଂକାଳର କଥାମାନ । ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଲୀଳା ମନେ ଘେନ ॥
ଦି'ଦଣ୍ଡ ଗୋପୀ ସଙ୍ଗତେଣ । ବିହାର କରନ୍ତି ସେ ପୁଣ ॥
ଦି'ଦଣ୍ଡ ମଧୁର ବଚନ । ଗୋପ ବାଳକେ କଥାମାନ ॥
ବତ୍ସ ଉଠାଇ ଜଳ ଦେଇ । ଏମନ୍ତେ ଦଣ୍ଡେ ବହିଯାଇ ॥
ପୁଳିନ ବନେ ଦଣ୍ଡେ ଯାଇ । ରାଧାଙ୍କ ସଙ୍ଗେ ଲୀଳା ତହିଁ ॥
ପୁଣ ବତ୍ସକୁ ଜଳ ଦେଇ । ଦି'ଦଣ୍ଡ ଚରନ୍ତି ଯେ ଗାଈ ॥

ଦି'ଦଣ୍ଡ ଗୋରୁ ଠୁଳ କରି । ପଥରେ ଦି'ଦଣ୍ଡ ବିହରି ॥
ସନ୍ଧ୍ୟାରେ ଦି'ଦଣ୍ଡ ପ୍ରବେଶ । ଶୁଣ ଦିବସ ଲୀଳାରସ ॥
ପୂର୍ଣ୍ଣକାଳ ଯେ ଲୀଳାମାନ । ଏ କଥା ମନେ ତୁମ୍ଭେ ଘେନ ॥
ସନ୍ଧ୍ୟାରୁ ରାତି ଯେ ପ୍ରହରେ । ଦଣ୍ଡେକ ରହି ନନ୍ଦ ଘରେ ॥
ଦି'ଦଣ୍ଡ ଆଳତି କରନ୍ତି । ଅଷ୍ଟ ସଖୀଙ୍କି ସଙ୍ଗେ ଘେଣି ॥
ପରମ ପୂର୍ଣ୍ଣ ସଖୀମାନ । ରାଧାଙ୍କ ସଙ୍ଗତେ ଯତନ ॥

ଲଳିତା ବିଶାଖା ଚିତ୍ରାଦି । ଚମ୍ପକଲତା ରଙ୍ଗଦେବୀ ॥
ତୁଙ୍ଗବିଦ୍ୟା ଇନ୍ଦୁରେଖାହିଁ । ସୁଦେବୀ ସହିତେଣ ତହିଁ ॥
ଦି'ଦଣ୍ଡ ଆଳତି କରଣ । ବେଢ଼ିଣ ଅଷ୍ଟ ସଖୀ ଗଣ ॥
ସିଂହାସନରେ ଦଣ୍ଡେ ରହି । ବିକଲ୍ପେ ଗୋପ ଗୋପୀ ତହିଁ ॥
ଦି'ଦଣ୍ଡ ମୃଗାକ୍ଷି ନନ୍ଦନ । ବେଶ ଯେ ଶ୍ରୀ ନନ୍ଦନନ୍ଦନ ॥
ଏ ବେଶକାଳ କଥାମାନ । ଏ କଥା ମନେ ତୁମ୍ଭେ ଘେନ ॥

ପ୍ରହରେ ରାତି ଉପରେଣ । ରାଧିକା ରନ୍ଧନ କରଣ ॥
ଭୋଜନ କୃଷ୍ଣଙ୍କୁ କରାନ୍ତି । ତିନି ଦଣ୍ଡ ଯେ ପରଶନ୍ତି ॥
ମୁଖ ପଖାଳ ଦଣ୍ଡେ କରି । ତାମ୍ବୁଳ ସେବା ଦଣ୍ଡେସାରି ॥
ପୁଷ୍ପ ବେଶ ଯେ ଦଣ୍ଡେ ହୋଇ । ଚନ୍ଦନ ସେବା ଦଣ୍ଡେ କହି ॥
ଏମନ୍ତେ ଦ୍ୱିତୀୟ ପ୍ରହରେ । ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ଲୀଳା ସ୍ୱେ ଖବରେ ॥
ତୃତୀୟ ପ୍ରହରେଣ ପୁଣ । ଦି'ଦଣ୍ଡ ରାହାସରେ ମଗ୍ନ ॥
ଲଳିତା ମୂଳେ ସଖୀଗଣ । ରହାସ ବୃନ୍ଦଦଣ୍ଡ ପୁଣ ॥

ଦି'ଦଣ୍ଡମାନ ଲୀଳା ରସ । ତୃତୀୟ ପ୍ରହର ବିଳାସ ॥
ସଙ୍ଗମ ସେବା ଲୀଳାମାନ । ଚତୁର୍ଥ ପ୍ରହର ବିଧାନ ॥
ଦି'ଦଣ୍ଡ ପାଠ ବିଦ୍ୟାମାନ । ସଙ୍ଗୀତରସ ବିଦଗ୍ଧେଣ ॥
ଆଲିଙ୍ଗନ ଯେ ଦଣ୍ଡେ ତହିଁ । ଦି'ଦଣ୍ଡେ ଦ୍ରବେ ମିଳି ତହିଁ ॥
ସଙ୍ଗମ କାଳ ପୂର୍ଣ୍ଣ ରସ । ଭଗତ ଜନ ଧ୍ୟାନେ ଘୋଷ ॥
ମଳୟ ପବନ ବହଇ । ରାଧାକୃଷ୍ଣ ଯେ ଲୀଳା ତହିଁ ॥
ଦି'ଦଣ୍ଡ ରାତି ଥାଉଁ ପୁଣ । ଗୋପକୁ କରନ୍ତି ଗମନ ॥

ଏ କାଳମାନ ବୁଝି ପୁଣ । ଧ୍ୟାନ ଯେ କରିବ ବ୍ରଜେଣ ॥
ଯେ କାଳେ ଯେଉଁ ତନୁ ଭାବ । ସେ ଧ୍ୟାନେ ସେବା ଯେ କରିବ ॥
ମୁକୁନ୍ଦ ଅନନ୍ତ ସୁଦାମ । ବନ୍ଦ ଭରଥ ଶୁଣ ରାମ ॥
ଅଚ୍ୟୁତ ଦାସ ବ୍ରଜେ ଆଣ । ଜନ୍ମେ ଜନ୍ମେଣ ତାଙ୍କ ଦାସ ॥
ଏ ଗୁରୁଭକ୍ତି ଗୀତା ତନ୍ତ୍ର । ତୃତୀୟ ଖଣ୍ଡ ସମାପତ ॥

ଇତି ଶ୍ରୀ ଗୁରୁଭକ୍ତି ଗୀତା ତୃତୀୟଖଣ୍ଡେ ରାଧାକୃଷ୍ଣ
ଲୀଳା ରାଜ ଦବା ଅଷ୍ଟପ୍ରହର ଚରିତେ
ନାମ ଚତୁଃପଞ୍ଚାଶତ୍ ପଟଳ ।

ମହାରାଜା ଶ୍ରୀରାମଚନ୍ଦ୍ର ଉତ୍କଳ ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟ ମୁଦ୍ରଣାଳୟ, ବାଣୀବିହାର

ଶୁଦ୍ଧିପତ୍ର

ପୃଷ୍ଠା	ଧାଡ଼ି	ଅଶୁଦ୍ଧ	ଶୁଦ୍ଧ
୨	୧୯	ପରଂବ୍ରହ୍ମ	ଅରଂବ୍ରହ୍ମ
୩	୬	ବିଷ୍ଣୁ ଶ୍ୟାମ	ବିଷ୍ଣୁ ଶର୍ମୀ
୩	୧୦	ଏ ମହାଶୂନ୍ୟ	ଯେ ମହାଶୂନ୍ୟ
୩	୧୫	ମହାଶୂନ୍ୟରେ	ମହାଶୂନ୍ୟ ଯେ
୩	୧୬	ଅକାର	ଅଂକାର
୩	୨୦	ଆର	ଅର
୩	୨୩	ବହ୍ମ	ବ୍ରହ୍ମ
୮	୮।୯।୧୦	ଗୋଟି, ଗୋଟିଏ	କୋଟି, କୋଟିଏ
୯	୨୪	ଅଙ୍ଗାର	ଗଙ୍ଗାର
୧୦।୩୫	୧୬୭	ଜାଡେସାର	ଜାଢସ୍ବର
୧୩	୧୬	ଅବାର	ଅକାର
୧୩	୧୬	ଦକାର	ଇକାର
୧୩	୧୭	ଅକାର	ଏକାର
୧୩	୧୮	ଅକାର	ଆକାର
୧୪	୭	ବାଞ୍ଛା	ବାଂଛ
୧୫	୨୪	ବଦର	ବକର
୧୬	୯	ଋଜ	ରଜ
୨୧	୪	ଉଦ୍ଧବ ବଚ	ଉଦ୍ଧ୍ବ ବାହୁ ବେ
୨୧	୭	ଉଦ୍ଧବ ବଚ	ଉଦ୍ଧ୍ବ ବାହୁ ବେ
୨୧	୨୩	ଜାଢ	ଯଢ
୨୧	୨୫	ଉଦ୍ଧବ ବଚ	ଉଦ୍ଧ୍ବ ବାହୁ ବେ

ପୃଷ୍ଠା	ଧାଡ଼ି	ଅଶୁଦ୍ଧ	ଶୁଦ୍ଧ
୨୨	୧	ଅଧ୍ୱ	ଅଚ୍ଛୁ
୨୨	୭	କୁମର	କୁମ୍ଭାର
୨୨	୧୫	ସତ୍ୟରେ	ସ୍ୱେଚ୍ଛାରେ
୨୯	୧୨	ସୁଖେ	ଦୁଃଖେ
୨୯	୧୫	ନକ୍ଷାସିବ କ୍ରୁତ	ବନସ୍ଥ ସ୍ଥବତ
୩୧	୨୫	ଅପସର	ଅବସର
୪୫	୯	ଛନ୍ଦ୍ୱାବଳାଇସଦ୍ୱସ୍ର	ଛନ୍ଦ୍ୱାନବେସସ୍ର
୪୭	୧୦	କୁମାଶ୍ୱ	ସୁନ୍ଦଶ୍ୱ
୪୭	୨୭	ସୁଖ	ଦୁଃଖ
୪୭	୨୨	ଗଣ୍ଡୁଆ	ଖଣ୍ଡିଆ
୪୯	୨୩	ବଣିଜକୁ ବୁପି	ବଣିଜ କୁରୁଷି
୫୧	୪	ପଢ଼ାଇଣ	ପଢ଼ାଉଣ
୫୧	୨୭	ଆଦରକୁ	ଆଦରିଲୁ
୫୨	୧୪	ମନ	ମନ୍ଥ
୫୫	୭	ଶୁଣିଲେ	ଗୁଣିଲେ
୫୭	୮	ଅଙ୍ଗିକାରେ	ଅଙ୍ଗୀକରେ
୫୭	୧୨	କାଷ୍ଠାଣ୍ଡରେ	କାଢସ୍ଥରେ
୬୩	୧୩	ସେତ	ସେ ତ
୬୩	୨୪	ଦୁଃଖ...ସୁଖ	ସୁଖ .. ଦୁଃଖ
୬୪	୨	କଷ୍ଟାକଷ୍ଟ	କୃଷି କଷ୍ଟ
୭୪	୧୭	ମରନ୍ତ	ରମନ୍ତ ବା ରହନ୍ତ
୬୪	୨୨	ପିଛାର	ପିଛାଇ
୬୭	୨	ରଚଲେ ସୁସ୍ୱାଦ	ରଚଗଲେ ଧନ
୬୭	୨	ମହ୍ୱନ୍ତ	ମହାତ୍ମା
୬୭	୪	ଶୁଣିଲୁ	ସୁଶୀଳ

ପୃଷ୍ଠା	ଧାଡ଼ି	ଅଶୁଦ୍ଧ	ଶୁଦ୍ଧ
୬୭	୧୭	ଏକ	ଏତେ
୭୧	୧୫	କାଠିକ କନ୍ଧ	କାଷ୍ଟିକ କାନ୍ଧି
୭୧	୨୨	ଗଢ଼ି ନ	ଗଢ଼ିଣ
୭୫	୧୩	ଯାକେଅଟେ	ଯାକେ
୭୫	୨୨	ଉଡ଼ବାରେ	ଉତକାରେ
୭୭	୫	କୁନ୍ଦ ପୁଷ୍ପେଯେ	ମୁକୁନ୍ଦ ପୁଷ୍ପ
୮୦	୧୩	ରାମଭଦ୍ର	ରାମ ଭ୍ରଥ
୮୦	୧୬	ମଦାଲସୀ	ମଦନା
୮୦	୧୯	ମାକ୍ରକୁ	କୁକ୍ରମା
୮୦	୨୦	ଚନ୍ଦ୍ରାଢନ	ଚନ୍ଦ୍ରାବଣ
୮୦	୨୦	ବାହ୍ୱାରନ୍ତ	ବହ୍ୱରନ୍ତ
୮୧	୨୫	ଆଠ ଦଆଠେ ଷୋଳ କନ୍ଧ	ଷୋଳ ଦଗୁଣେ ବଢଶନ୍ଧ
୮୨	୫	ଦ୍ୱନ	ଦନ
୮୨	୧୮	ମୂଢ଼	ଦୁଧ
୮୨	୧୮	କରଠୁଲ	ଘୃତଠୁଲ
୮୩	୧୯	ଖେଉଣୀ ସଙ୍ଗେ	ଯେ ଶଙ୍ଖଚନ୍ଦ୍ର
୮୭	୮	ପୁଣ୍ୟ	ପୁଷ୍ପ
୯୦	୭	କ୍ଷୀଲଉଁ...ଶୀରଉଁ	ଶୀରଉଁ...କ୍ଷୀଲଉଁ
୯୧	୧୧	ହ୍ଲଉଁ	ହ୍ଲୀଉଁ
୯୧	୧୩	ଯେ କୃଷ୍ଣ	ଯେ କୃଷ୍ଣ କୃଷ୍ଣ
୯୧	୧୫	ଓଁ କ୍ଲୀଁ	ଓଁ କ୍ଲୀ ଯେ
୯୩	୧୦	ଭୁଞ୍ଜିବୁ ଚଢ଼ିବୁ	ଭୁଞ୍ଜିବେ ଚଢ଼ିବେ
୯୭	୪	ଅଧରେ	ଅର୍ଦ୍ଧରେ
୯୭	୭	ପଚ	ପର
୯୭	୭	ର ଯେ...ଧୀରେ	ରଜ ଯେ...ଧଇରେ

ପୃଷ୍ଠା	ଧାଡ଼ି	ଅଶୁଦ୍ଧ	ଶୁଦ୍ଧ
୯୭	୧୦	ଗ୍ରମ	ଶ୍ୟାମା
୯୮	୧୨	ଝଙ୍କାର	ଝଙ୍କର
୯୯	୧୩	ଆଢ଼	ଅଇଁ
,,	୧୭	ମୁକାର	ଅକାର
୧୦୦	୧	ଅଙ୍ଗରୁ ଆଇଁ	ଅକ୍ଷରୁ ଅଇଁ
,,	୨	ଅକାରୁ	ଆକାର
,,	୩	ଓଁ କାରୁ	ଓଙ୍କାରୁ
୧୦୧	୧୨	ଷୋଳ ଦଳରେ ଷୋଳ ବାର ଦଳରେ ବାର	
,,	୧୯	ଅ ମାତ୍ରାରେ	ନଅ ମାତ୍ରାରେ
,,	୨୦	ଜର	କଣ୍ଠ
,,	୨୨	ନାରାୟଣ	ନାରାୟଣାୟ
୧୦୨	୪	ଝରୁ ଅ ଅଯକଣ	ଝଅରୁ ଅଣ ନମ
୧୦୩	୪	ଏମନ୍ତ	ଅନନ୍ତ
,,	୫	ବାର	ଦଶ
,,	୧୨	ତରୁ	ତରୁ
,,	,,	ଶ ରୁ	ଶାରୁ
,,	୧୭	ଅରୁ	ଥରୁ
,,	,,	ଋକାରୁ ବସ	ଋକାର ତନ୍ତୁଁ
,,	୨୦	ନରୁ ଜାତ	ଦରୁ ଜ୍ୟୋତ
,,	,,	ଣ ଆଦ୍ୟରେ	ଣ ଆଦ୍ୟରେ
୧୦୫	୧୧	ଦରେ···ହେବ	ଦରେ ଦୁଇମାତ୍ରାରେ
,,	୨୨	ଇ ଯେ	ଇ ଅଯେ
୧୦୭	୧୪	ହଁ ଉରୁ	ବଅରୁ
୧୦୮	୧୨	ମଧୁପୋଢା	ସାଧୁପୋଥା
୧୧୩	୫	ଉକାରର	ଋକାରର